

ครั้งที่ ๙/๒๕๖๐

วันอังคารที่ ๑๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

สำนักกรรมการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สภารับรองในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่..... วัน.....เดือน..... พ.ศ.

สารบัญ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๙/๒๕๖๐

วันอังคารที่ ๑๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

ณ ตึกรัฐสภา

	หน้า
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี	๑
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี	๑
ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ไม่มี	๑
ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี	๑
ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่	๑
พิจารณาแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนวาระ การปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐ กลุ่ม “คน” จำนวน ๒ วาระ	

๕.๑ ปฏิรูปแรงงาน

ผู้อภิปราย

- นายนิกร จำนง	๓
- นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	๔ ๑๒ ๕๑
- นายศิริชัย ไม้งาม	๖ ๔๘
- พลเอก ปราการ ชลยุทธ	๑๑
- พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์	๑๓
- นายสุรินทร์ จิรวชิษฐ์	๑๔
- นายกษิต ภิรมย์	๑๘
- นายไวภูณท์ ทองอร่าม	๒๒
- นายศุภจิต นาครทรรพ	๒๗

	หน้า
- นายอนุสิษฐ์ คุณากร	๓๐
- พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	๓๔
- นายศานิตย์ นาคสุขศรี	๓๗
- นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	๔๒
- นายปรีชา บุตรศรี	๔๕
๕.๒ การพิจารณาแนวทางการดำเนินงานวาระ	๕๓
การเตรียมการผู้สูงอายุ	
ผู้อภิปราย	
- นายกษิต ภิรมย์	๕๔ ๗๕
- นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	๕๔ ๑๐๕ ๑๐๘
- นายวิเชียร ชวลิต	๕๕ ๕๖ ๑๐๖
- นายสมคิด สมศรี	๖๑
- นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	๗๑
- นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล	๗๙ ๘๐
- พลตำรวจโท อำนาจ นิยมะโน	๘๔
- นางถวิลวดี บุรีกุล	๘๙
- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	๙๓
- รองศาสตราจารย์พรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	๙๘
- นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	๑๐๒
ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ	๑๑๐
การหารือของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	
ผู้อภิปราย	
- นายชูชาติ อินสว่าง	๑๑๐
- นายนิกร จำนง	๑๑๑ ๑๑๕ ๑๒๕
- ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม	๑๑๕ ๑๒๔

- นายคุรุจิต นาครทรรพ	๑๒๑
- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	๑๒๓ ๑๒๔ ๑๒๖
- นายวันชัย สอนศิริ	๑๒๗

รายชื่อสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ที่มา ลา ขาดในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๙/๒๕๖๐
วันอังคารที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๐๑	พลโท กมล สุภาพ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๒	นายกฤษฎา จีนะวิจารณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๓	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๔	นายกลิ่นท์ สารสิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๕	นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๖	นายกษิตศ อาชวคุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๗	นายกษิต ภิรมย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๘	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	✓			
๐๐๙	นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๐	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๑	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๒	นายเกรียงยศ สุดลาภา		✓		
๐๑๓	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๔	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๕	พลอากาศเอก ขวัญชัย เอี่ยมรักษา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๖	นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๗	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๘	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๙	พลเอก คณิต อุทิศสาร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๐	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์		✓		
๐๒๑	พลอากาศเอก คราธิพิย์ กุญชร ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๒	นายคำคุณ สิริธิสมาน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๓	นายครุจิต นาครทรรพ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๒๔	หม่อมราชวงศ์จักรธร จิตรพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๕	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๖	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๗	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๘	พลเรือเอก จีระพัฒน์ ปานสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๙	นายจุมพล สุขมัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๐	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๑	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๒	นายเฉลิมพล ประทีปะวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๓	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๔	พลเรือเอก ชรินทร์ ชุมทรัพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๕	นายชัย ชิดชอบ		✓		
๐๓๗	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๘	นายชาติ เอียดสกุล		✓		
๐๓๙	พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๐	นายชูชัย ศุภวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๑	นายชูชาติ อินสว่าง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๒	นายชูศักดิ์ เกวี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๓	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๔	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรวิทย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๕	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๖	นายธำมรงค์ ชมเสวี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๗	พลเอก ฐิติวัฒน์ กำลิ่งเอก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๘	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๙	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๐	พันตำรวจเอก ณรัชต์ เสวตนันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๑	นายณัฐ ชพานนท์		✓		

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๕๒	นายดำรงค์ พิเศษ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๓	ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๔	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๕	พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๖	นายเดชาภิวัดน์ ณ สงขลา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๗	นายตระกูล วินิจนัยภาค	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๘	พลตำรวจโท ตรีนทศ รณฤทธิชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๙	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๐	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๑	นางถวิลวดี บุรีกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๒	พลอากาศเอก ทวีเด่นศ อังคฺุสิงห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๓	นายทวีศักดิ์ กอนันตกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๔	ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๕	นายธงชัย ลีออกุลย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๖	พลเอก ธงชัย สารสุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๗	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๘	นายธเนศพล ธนบุญวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๙	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๐	พลเอก ธวัช จารุกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๑	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๒	นายธวัชชัย พักอังกูร		✓		
๐๗๓	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๔	นายธานินทร์ ณะเอม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๕	พลตำรวจโท ธีรจิตร อุตมะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๖	พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๗	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๘	นางนรรรัตน์ พิมเสน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๗๙	นายนิกร จำนง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๐	นางนินนาท ชลิตานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๑	พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๒	นายบวรเวท รุ่งรุจี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๓	นายบัญชา ปรมีศณาภรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๔	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๕	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๖	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๗	นางประภา เหนระกุล ศรีนวนนิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๘	นายประภาศ คงเอียด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๙	นายประมนต์ สุธีวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๐	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๑	นายประยูร เขียววัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๒	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๓	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๔	นายปรีชา บุตรศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๕	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๖	นางปัทมา เขียววิศิษฏ์สกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๗	นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๘	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทูกา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๙	นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๐	พลอากาศเอก เผด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๑	นายพงศ์ศักดิ์ สุขสันต์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๒	นายพนม ศรีศิลป์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๓	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๔	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๕	นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๐๖	พลเอก พหล สง่าเนตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๗	พลเอก พอพล มณีรินทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๘	พลเรือเอก พระจุนด์น์ ตามประทีป	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๙	พลตำรวจตรี พิสิทธิ์ เปาอินทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๐	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๑	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๒	พลเอก ภิญโญ แก้วปลั่ง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๓	พลเอก ภูติศ ทัตติยโชติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๔	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๕	นายมนู เลียวไพโรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๖	นางมิ่งขวัญ วิทยารังสฤษดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๗	นางเมธินี เทพมณี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๘	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๙	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๐	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๑	นางรวิวรรณ ภูริเดช		✓		
๑๒๒	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๓	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๔	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๕	นายเลิศปัญญา บุรณบัณฑิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๖	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๗	นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๘	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๙	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๐	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย		✓		
๑๓๑	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๒	พลโท วรวิทย์ บุญญะสิทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๓๓	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๔	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๕	พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๖	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๗	นายวันชัย สอนศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๘	นายวัลลภ พริ้งพงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๙	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๐	นายวิเชียร ชาลิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๑	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๒	นายวิทยา แก้วภราดัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๓	นายวินัย ตะหลั่น		✓		
๑๔๔	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๖	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร		✓		
๑๔๗	นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๘	พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๙	นายไวกุณฑ์ ทองอร่าม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๐	พลตำรวจเอก ศรีวรราช รังสิพราหมณกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๑	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๒	นายศิริชัย ไม้งาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๓	นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๔	พลเรือเอก สกักรพันธุ์ เกยานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๖	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๗	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๘	นายสมชาย พุฒิกัลป์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๙	พลโท สมชาย ลีนประเสริฐ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๐	นายสมเดช นิลพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๑	นายสมพงษ์ สระกวี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

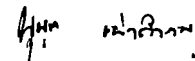
เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๖๒	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๓	พลเอก สรวาภูมิ ชลออยู่	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๕	นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๖	นายสันตศักดิ์ จรุงญู งามพิเชษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๗	พลตรี สิริวัตร นาคทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๘	นายสุชน ชาลีเครือ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๙	พันเอก สุชาติ จันทร์โชติกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๐	นายสุนชัย คำบุญเศรษฐ์		✓		
๑๗๑	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๒	พลเอก สุรเดช เพ็ญเจริญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๓	นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๔	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๕	นายสุวัฒน์ จิราพันธ์		✓		
๑๗๖	พลตำรวจเอก สุวิระ ทรงเมตตา		✓		
๑๗๗	นายเสรี สุวรรณภานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๘	นายเสรี อติภักตะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๙	นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๐	พลอากาศเอก อนาวิน ภิรมย์รัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๑	พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๒	นายอนุสร จิรพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๓	นายอนุสิษฐ์ कुमार	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๔	นายอภิชาติ จงสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๕	พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๖	นายอภิรักษ์ ชื่อธานวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๗	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๘	นางอรมน ททรัพย์วีธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๙	นายอรุณ จิรขวาลา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๙๐	นายอลงกรณ์ พลบุตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๑	ศาสตราจารย์อัครา ศานติศาสน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๒	นายอักรินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๓	นายอับลุสฮาติม มินซาร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๔	พลตำรวจเอก อัครวิน ขวัญเมือง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๕	พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๗	พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๘	นายอำพล จินดาวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๙	นายอุทัย เลหาวิเชียร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๐	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
รวม ๑๙๕		๑๘๒	๑๓	-	

นางสาววรรณภัสสร รุจิกุลสิริ

ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

นางบุญพา เผ่าสำราญ

ตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๙/๒๕๖๐

วันอังคารที่ ๑๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๘ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๑๘๒ คน

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เรียนท่านสมาชิก ขณะนี้มีสมาชิกลงชื่อมาประชุมจำนวน ๑๑๘ ท่าน ครบองค์ประชุมแล้ว
ผมขอเปิดการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่

พิจารณาแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน
(๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐ กลุ่ม “คน” จำนวน ๒ วาระ

๑. ปฏิรูปแรงงาน

๒. การเตรียมการผู้สูงอายุ

วาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน

(๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านสังคม

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

กลุ่ม “คน”

เรื่อง การปฏิรูปแรงงาน : การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ
ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สารบัญ

วาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม
กลุ่ม “คน”

เรื่อง ปฏิรูปแรงงาน : การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ

	หน้า
๑. เหตุผลและความจำเป็นของการปฏิรูป	๑
๒. ข้อเสนอการปฏิรูปและพัฒนา	๒
๓. ความสำเร็จของการขับเคลื่อน	๓
๔. ปัญหา/อุปสรรคในการขับเคลื่อน	๔
๕. ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนเร่งด่วนภายใน ๑ ปี	๕

การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ

๑. เหตุผลและความจำเป็นของการปฏิรูป

เนื่องจากประเทศไทยมีจุดผ่านแดนถาวรทั่วประเทศอยู่ทั้งสิ้น ๒๘ แห่ง จุดผ่านแดนชั่วคราว ๑ แห่ง และจุดผ่อนปรนเพื่อการค้า ๓๙ แห่ง รวมทั้งหมด ๖๘ แห่ง จึงกลายเป็นช่องทางสำคัญที่ทำให้กลุ่มที่ลักลอบเข้าเมืองมาใหม่เป็นระยะ ๆ ทุกวัน ตามแนวชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เข้ามาทำงานในประเทศไทยและหลบหนีต่อไปยังเมืองพื้นที่ชั้นในเพื่อทำงานโดยผิดกฎหมาย ทั้งนี้เป็นผลมาจากความต้องการแรงงานราคาถูกของผู้ประกอบการหรือนายจ้าง และข้อจำกัดของภาครัฐที่การจดทะเบียนมักครอบคลุมเฉพาะแรงงานกลุ่มเดิมเท่านั้น และเปิดให้จดทะเบียนตามที่คณะรัฐมนตรีมีคำสั่งเห็นชอบเป็นครั้ง ๆ ไป ทำให้เกิดความไม่สะดวกต่อแรงงานข้ามชาติของประเทศเพื่อนบ้านที่ต้องการจะเข้ามาทำงานในกลุ่มที่เข้ามาใหม่ ซึ่งพบว่าเกิดขึ้นตลอดเวลา และทำให้เกิดการลักลอบขนแรงงานเข้ามาตอนในของประเทศโดยผ่านระบบนายหน้าและนำไปสู่กระบวนการค้ามนุษย์ติดตามมา และทำให้นายจ้างสามารถใช้ช่องทางการดำเนินการนี้สามารถจ้างแรงงานข้ามชาติผิดกฎหมายได้ต่อไป การแก้ปัญหาของกองกำลังป้องกันชายแดนที่ผ่านมานั้น คือเมื่อตรวจพบผู้หลบหนีเข้าเมืองจะส่งกลับไปยังประเทศต้นทางทันที แต่ยังไม่มีความมาตรการอื่นที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นหากไม่ดำเนินการแก้ไขให้เท่าทันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ประกอบด้วย การดำเนินการตั้งแต่จุดเกิดเหตุและบริเวณพื้นที่ชายแดน จะทำให้การแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติเป็นไปด้วยความยากลำบาก

จากการศึกษานโยบายการควบคุมและการอนุญาตการทำงานของแรงงานข้ามชาติในประเทศไทยพบว่า นโยบายในแต่ละช่วงมีทิศทางที่ไม่แน่นอนและมีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดในรัฐบาลแต่ละสมัย และทำให้ “นโยบายการผ่อนผันและอนุญาตให้แรงงานข้ามชาติสามารถอาศัยและทำงานในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราวผ่านการจดทะเบียนรายครั้งที่ผ่านมา ไม่สามารถทำให้แรงงานข้ามชาติเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง” อีกทั้งยังส่งผลต่อ “การเข้าไม่ถึงมาตรการคุ้มครองแรงงานตามมาเนื่องจากเป็นแรงงานข้ามชาติเข้าเมืองผิดกฎหมาย” แต่การดำเนินการที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหาอุปสรรคสำคัญ คือ การบริหารจัดการที่ขาดความเชื่อมโยงทั้งในด้านฐานข้อมูล การปฏิบัติการควบคุมกำกับดูแลให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย รวมทั้งการรับรู้สถานการณ์ที่แท้จริง การเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ทำให้เกิดความหวาดระแวง และมีปัญหาอุปสรรคในการให้ความร่วมมือ เป็นลักษณะต่างหน่วยงานต่างแยกกันดำเนินการ ตัวอย่างเช่น กระทรวงแรงงานรับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแรงงานซึ่งมีงานที่กระจายอยู่ในหลายกรมและหน่วยงานที่จะมองประเด็นของแรงงานข้ามชาติต่างกันไป ทั้งยังขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ภายในกระทรวง โดยแต่ละหน่วยงานไม่เข้าใจในอาณัติของอีกหน่วยงานหนึ่งในขณะเดียวกันพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๖๒ ก็ไม่ทันกับความเป็นจริงกับการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ แนวโน้มการเคลื่อนย้ายข้ามเขตแดนของคน และการรวมทางเศรษฐกิจของภูมิภาคที่มีขึ้น ยังคงมีการจับกุมและส่งกลับแรงงานที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายอย่างไม่คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนและสิทธิของแรงงาน เป็นต้น นอกจากนี้แล้วยังพบอีกว่ากลไกเชิงองค์กร/หน่วยงานที่จะมาขับเคลื่อนในเชิงนโยบายยังมีลักษณะของการตั้งคณะกรรมการระดับชาติที่ยังขาดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศค่อนข้างสูง สำหรับในระดับปฏิบัติการยังคงมีลักษณะที่กระจัดกระจายตาม

หน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ขาดและยากต่อการบูรณาการงาน ทั้งระบบ ทำให้การบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติจึงอยู่ในวังวนของการแก้ไขปัญหาไม่จบสิ้นเป็นรายปีต่อไป

๒. ข้อเสนอการปฏิรูปและพัฒนา

คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ โดยนำแนวทางการแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติทั้งระบบในอนาคตที่ครอบคลุมในการบริหารจัดการและคุ้มครองแรงงานซึ่งถือว่าเป็นวาระของแห่งชาติในความมั่นคงของประเทศที่สำคัญและแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยข้อเสนอ ดังนี้

๒.๑ ขอให้คณะรัฐมนตรี (ครม.) เห็นชอบให้มีการเปิดจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร ได้ตลอดทั้งปี โดยให้ยกเว้นการใช้มาตรา ๑๒ (๓) ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นการเฉพาะกับกลุ่มแรงงานข้ามชาติที่มาจากประเทศเพื่อนบ้านที่ติดชายแดนไทยเท่านั้น เฉกเช่นเดียวกับการยกเว้นช่วงที่มีการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติผ่านศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) และให้นำมาตรา ๑๗ มาบังคับใช้แทน

ทั้งนี้ ในระยะเริ่มต้นเห็นควรให้กำหนดเงื่อนไขระยะเวลาในการเปิดจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร ระยะเวลา ๓ ปี เท่านั้น ในฐานะเป็นมาตรการเร่งด่วน เพื่อให้หน่วยงานระดับปฏิบัติการทำงานได้โดยสะดวกขึ้น และให้มีการประเมินเป็นระยะๆตามบริบทที่เกี่ยวข้องและความจำเป็น โดยในระหว่างการดำเนินการถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่า จุดผ่านแดนถาวรมีไม่เพียงพอในการรองรับการจดทะเบียนได้ ให้สามารถเพิ่มเติมจุดผ่อนปรนเป็นจุดจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติได้ในอนาคตตามความเหมาะสมต่อไป ตัวอย่างเช่น แนวชายแดนระหว่างไทย – พม่า มีระยะทางกว่า ๒,๔๐๐ กิโลเมตร แต่มีจุดผ่านแดนถาวรเพียง ๔ จุด อาจทำให้แรงงานจากประเทศพม่าเข้าถึงได้ยาก และหันไปใช้ช่องทางธรรมชาติตามเดิม

การกำหนดค่าธรรมเนียมการจัดการทุกขั้นตอนให้มีการพิจารณาในขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ ควรกำหนดให้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายในปัจจุบันที่กำหนดไว้ที่ ๓,๘๐๐ - ๕,๖๐๐ บาท เพื่อจูงใจให้แรงงานมาใช้ระบบนี้ และต่อไปจะมีการปรับตามความเหมาะสม และเห็นควรให้คณะรัฐมนตรีมอบให้กระทรวงแรงงาน เป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวนี้ เพื่อทำหน้าที่ในการบูรณาการภารกิจความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการดำเนินการ

๒.๒ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเรื่องการปรับปรุงกลไกการดำเนินการบริหารจัดการและคุ้มครองแรงงานข้ามชาติ โดยให้มี คณะกรรมการนโยบายยุทธศาสตร์แรงงานข้ามชาติ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นรองประธาน กรรมการประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ รวมถึงตัวแทนจากภาคเอกชน ภาคแรงงาน ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ

มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา การบริหารจัดการและคุ้มครองแรงงานข้ามชาติทั้งระบบ การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูล โดยให้คำนึงถึงการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติแต่ละกลุ่ม ได้แก่ (๑) กลุ่มที่ลักลอบเข้ามาใหม่ (๒) กลุ่มที่หลบหนีเข้าเมืองมาอยู่ยาวนานแล้วแต่ยังผิดกฎหมาย (๓) กลุ่มที่อยู่ในระหว่างกระบวนการพัฒนาสถานะให้ถูกกฎหมาย (๔) กลุ่มที่ถูกกฎหมายแล้ว

๓. ความคืบหน้าของการขับเคลื่อน

๓.๑ การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ โดยให้คณะกรรมการฯ นำความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

๓.๒ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ ประเด็นการปฏิรูป เรื่อง “การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ” ได้มีการนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย ประกอบด้วย คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ผลการประชุมได้มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอีกครั้งหนึ่งถึงความเป็นไปได้ในการดำเนินการ

๓.๓ คณะกรรมการฯ จึงจัดให้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะรวม ๒ ครั้ง ครั้งแรก ในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ รวม ๗ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย กรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ สำนักบริหารการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ รวม ๖ หน่วยงาน ได้แก่ กรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน และสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ผลการประชุมทุกหน่วยงานเห็นชอบในเชิงหลักการให้มีการดำเนินการในเรื่องนี้ แต่สำหรับในขั้นตอนการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนภารกิจและศักยภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้านในการดำเนินการตามภารกิจนี้ จำเป็นต้องมีการพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบมากขึ้นและสอดคล้องกับสถานการณ์และงบประมาณที่ใช้สำหรับการดำเนินการในปัจจุบัน

๓.๔ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย (คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) มีมติเห็นชอบกับรายงานดังกล่าว และจะได้นำเรียนนายกรัฐมนตรี และพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี ที่กำกับดูแลเรื่องดังกล่าว รวมทั้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง คือ กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย และสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๓.๕ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ นายสุวัจน์ ตันยวรรธนะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล (กขร.) ได้รายงานสรุปผลการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ครั้งที่ ๒๓ ระหว่างวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ซึ่งประกอบด้วยประเด็นการปฏิรูป เรื่อง “การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ” ให้นายกรัฐมนตรีรับทราบและเห็นชอบผลการดำเนินการจากการขับเคลื่อนของกระทรวงแรงงานในเรื่องดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

๓.๖ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ได้เชิญนายวิวัฒน์ จิระพันธุ์วานิช รองอธิบดีกรมการจัดหางาน เข้าร่วมประชุมเพื่อสอบถามความคิดเห็นการดำเนินงานเรื่องดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า กระทรวงแรงงานได้มีความพยายามที่จะลดขั้นตอน และลด

ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการนำเข้าแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ ตาม MOU เนื่องจากเห็นว่าหากมีการนำเข้าแรงงานอย่างถูกต้อง จะทำให้ประเทศไทยไม่ต้องตกเป็นประเด็นเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำหรับการเปิดให้จดทะเบียนแรงงานต่างด้าวนั้น พล.อ.ศิริชัย ดิษฐกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ได้มีนโยบายที่ชัดเจนว่าจะไม่มีนโยบายขยายการอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวอีก ทั้งนี้ หากนายจ้างมีความจำเป็นต้องใช้แรงงานต่างด้าวเข้าทำงานจะอนุญาตให้นำเข้าเฉพาะแรงงานที่เข้ามาตามระบบบันทึกความเข้าใจ (MOU) เท่านั้น กระทรวงแรงงานไม่ได้ขัดข้องในการเปิดจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ณ จุดผ่านแดนถาวร (One Stop Service) ตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ที่มีวัตถุประสงค์ในการเปิดให้จดทะเบียนแก่แรงงานต่างด้าว กลุ่มใหม่ที่ต้องการเข้ามาทำงานในประเทศไทย และแรงงานดังกล่าวต้องมีเอกสารประจำตัวเพื่อยืนยันตัวบุคคลจากประเทศต้นทาง ซึ่งเห็นว่าเป็นกระบวนการที่ดีกว่าการให้แรงงานลักลอบเข้ามาทำงานในประเทศไทย โดยผิดกฎหมายและเพื่อป้องกันปัญหาเกี่ยวกับแรงงานด้านอื่น ๆ ด้วย

๓.๗ การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล (กขร.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล ได้กำหนดให้รายงานเรื่อง การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบเป็นงานปฏิรูปประเภทที่ ๓ คือ ประเด็นปฏิรูปที่ดำเนินการได้ทันที (Quick Win) มีกระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๓.๘ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ คณะกรรมการได้ขอเข้าพบนายสุวิทย์ เมษินทรีย์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล (กขร.) เพื่อหารือแนวทางการขับเคลื่อนวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐ ซึ่งวาระการปฏิรูปด้านแรงงานจัดอยู่ในลำดับที่ ๑๔ รายงานเรื่อง “การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ” โดย กขร. มีแนวทางพิจารณาให้กำหนดจัดกลุ่มเรื่องที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานเชิญมาให้พิจารณาร่วมกัน ทั้งนี้ รอให้ฝ่ายเลขานุการ กขร. จัดกลุ่มเรื่องให้เสร็จสิ้นก่อน

๔. ปัญหา/อุปสรรคในการขับเคลื่อน

๔.๑ ข้อเสนอในรายงานที่ขอให้คณะรัฐมนตรี (ครม.) เห็นชอบให้มีการเปิดจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร ได้ตลอดทั้งปีนั้น ยังไม่มีนโยบายในเรื่องนี้ที่ชัดเจน เนื่องจากนโยบายรัฐบาลปัจจุบันใช้วิธีผ่อนผันการใช้แรงงานข้ามชาติและต่ออายุการทำงานเป็นระยะร่วมกับการนำเข้าแรงงานโดยระบบ MOU เท่านั้น เป็นการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติที่มีอยู่เดิม แต่ในขณะเดียวกันปัญหาการขาดแคลนแรงงานของผู้ประกอบกิจการยังคงอยู่ และแรงงานข้ามชาติก็ยังคงลักลอบเข้ามาทำงานภายในประเทศตามอุปสงค์ที่มี เนื่องจากระบบนำเข้าแรงงานตามบันทึกความเข้าใจ (MOU) มีค่าใช้จ่ายต่อคนสูง เป็นปัญหาวนเวียนที่ยากต่อการแก้ไข หากไม่เปิดให้มีการจดทะเบียนควบคุมจำนวนตั้งแต่ต้นทาง

๔.๒ การขาดคณะกรรมการนโยบายยุทธศาสตร์แรงงานข้ามชาติที่มีอำนาจหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา การบริหารจัดการ และคุ้มครองแรงงานข้ามชาติทั้งระบบอย่างจริงจัง

๕. ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนเร่งด่วนภายใน ๑ ปี

๕.๑ การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ เป็นเรื่องที่สำคัญมากที่ต้องดำเนินการ เพื่อตอบคำถามในเชิงปฏิรูปว่า ทำไมกระบวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติที่ชอบด้วยกฎหมายผ่านระบบ MOU เช่นนี้ จึงไม่สัมฤทธิ์ผล ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีแนวทางใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ ซึ่งการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติถือเป็นขั้นตอนแรกและเป็นสิ่งสำคัญของการแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติทั้งระบบในอนาคต ที่ครอบคลุมทั้งในเรื่องการบริหารจัดการและการคุ้มครองแรงงาน ซึ่งปัจจุบันยังคงมีปัญหาที่ต้องการแก้ไข แต่อย่างไรก็ตามถ้าทำให้แรงงานข้ามชาติที่ผิดกฎหมายสามารถเข้าสู่ระบบได้เป็นลำดับแรก จะเป็นจุดเริ่มต้นในการนำไปสู่การแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติอื่น ๆ โดยเฉพาะการเข้าถึงสิทธิ สวัสดิการ และการคุ้มครองแรงงานตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ รวมทั้งปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งถือเป็นวาระแห่งชาติที่ควรให้ความสำคัญและแก้ไขอย่างเร่งด่วนต่อไป

๕.๒ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และคณะกรรมการ ควรมีการประชุมร่วมกับส่วนราชการที่รับผิดชอบเกี่ยวกับรายงานของสภาที่เสนอไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามความคืบหน้าหรือปัญหาอุปสรรคในทางปฏิบัติและผลักดันข้อเสนอตามรายงานให้เกิดผลเป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๕๖
วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๐ ได้พิจารณาแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนวาระ
การปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐ ของแต่ละกรมการแล้วนั้น

ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
มีมติเห็นชอบให้นำเสนอการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนวาระการปฏิรูปของ
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม กลุ่ม “คน” จำนวน ๒ วาระในวันนี้
เพื่อให้ที่ประชุมสภาพิจารณาและรับทราบความก้าวหน้า อุปสรรค ปัญหา แนวทางแก้ไข
และแนวทางการดำเนินงานการปฏิรูปของคณะกรรมการ โดยผมจะให้ประธานกรรมการ
แถลงแนวทางการดำเนินงานทั้ง ๒ วาระตามลำดับไปในคราวเดียวกัน จากนั้นจะให้สมาชิก
อภิปรายแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ -----

ด้วยประธานกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และตอบประเด็นข้อซักถามของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศวาระการเตรียมการผู้สูงอายุ ซึ่งได้พิจารณาแล้วจึงได้อนุญาต จำนวน ๓ ท่าน คือ ๑. ท่านสมคิด สมศรี อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๒. ท่านศิริวรรณ อรุณทิพย์ไพฑูรย์ ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม และเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๓. ท่านประกาศิต กายะสิทธิ์ อนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบรองรับสังคมผู้สูงวัยและผู้ด้อยโอกาส และเป็นผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพประชากรกลุ่มเฉพาะกองทุน สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ ขอเชิญผู้มีรายชื่อดังกล่าวเข้าร่วมประชุมชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมาธิการฯ ขอเรียนเชิญท่านนิกร จำนวน

นายนิกร จำนวน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นิกร จำนวน สมาชิก สปท. ลำดับที่ ๗๙ อยากจะกราบเรียนไว้เบื้องต้นที่เราตกลงว่าถ้ามีเรื่องอื่น ๆ จะได้ขอแจ้งไว้ก่อนแล้วไปพูดทีหลัง กระผมมีในวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ วันนี้จะขอหารือเกี่ยวกับเรื่องที่ทางกรรมาธิการวิสามัญของสภาเราส่งเป็นเรื่องความปลอดภัยทางถนน ซึ่งปีนี้คิดว่าเราทำได้ ก็จะเข้ามานำเสนอความคืบหน้าสถานการณ์เล็กน้อยตอนช่วงวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ก็เรียนไว้เพื่อทราบเป็นเบื้องต้นก่อน กราบขอบคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ขอบขอบคุณครับ สำหรับรายชื่อผู้นำเสนอและชี้แจงแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐ กลุ่ม “คน” วาระ ๑. ปฏิรูปแรงงาน สำหรับผู้มีรายชื่อดังกล่าวได้แก่ ๑. ท่านอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ ประธานกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม และเป็นประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเชิงประเด็นหรือควิกวิน (Quick Win) ๒. ท่านศิริชัย ไ้ม่างม เลขานุการกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบแรงงานและระบบคุ้มครองผู้บริโภค และเป็นอดีตประธานสหภาพแรงงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ๓. พลเอก ปราการ ชลยุทธ กรรมการธิการและที่ปรึกษากรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสังคม และเป็นรองประธาน

อนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบแรงงานและระบบคุ้มครองผู้บริโภค ท่านเป็นอดีตแม่ทัพภาคที่ ๔ อดีต ผอ.กอ.รมน.ภาค ๔ ขอเรียนเชิญท่านอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์

นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ (ประธานกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ท่านสมาชิกทุกท่านที่เคารพครับ วันนี้เป็นการประชุมแถลงความคืบหน้าและปัญหาอุปสรรคของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม การปฏิรูปประเทศที่ทาง ป.ย.ป. ได้กำหนดไว้ ของเราเสนอไปทั้งหมด ๑๔๔ เรื่อง ซึ่งขณะนี้เรามี ๒๗ วาระ ๔๒ เรื่องที่เราต้องดำเนินการอยู่จากการได้พูดคุยกับท่านรัฐมนตรีสุวิทย์ เมษินทรีย์ เมื่อวันที่ ๓ เมษายนที่ผ่านมา เราได้สาระสำคัญอยู่พอสมควร ใน ๒๗ วาระ ที่มีอยู่วันนี้เราจะนำเสนอ ๒ วาระ ๓ เรื่อง เรื่องแรก เป็นเรื่องของการปฏิรูประบบแรงงาน และเรื่องที่ ๒ เป็นเรื่องการเตรียมการผู้สูงอายุซึ่งมีอยู่ ๒ เรื่องด้วยกัน

ในลำดับแรกผมอยากจะเสนอวาระการปฏิรูปแรงงาน เรื่อง การจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบจากการศึกษา ควบคุม และการอนุญาต การทำงานของแรงงานข้ามชาติในประเทศไทยพบว่า นโยบายแต่ละรัฐบาลไม่มีความแน่นอน โดยที่ผ่านมาจะใช้นโยบายผ่อนผัน อนุญาตให้แรงงานข้ามชาติสามารถอาศัยและทำงานในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราวโดยการจดทะเบียนตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นรายครั้ง ซึ่งไม่สามารถแก้ไขปัญหาความต้องการแรงงานข้ามชาติได้ เพราะการเปิดจดทะเบียนจะเป็นการต่ออายุให้กับแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาในประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการจดทะเบียนให้กับแรงงานข้ามชาติกลุ่มเดิม แต่สำหรับแรงงานข้ามชาติที่ลักลอบเข้ามาทำงานในประเทศไทยอย่างผิดกฎหมายยังไม่สามารถควบคุมจำนวนได้ เนื่องจากประเทศไทยขาดการบูรณาการในด้านข้อมูลแต่ละหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงแรงงาน ผู้รับผิดชอบเรื่องการให้ใบอนุญาตการทำงานเวิร์กเพอร์มิต (Work Permit) กระทรวงมหาดไทย ผู้รับผิดชอบเรื่องทะเบียนแรงงานข้ามชาติ กระทรวงสาธารณสุขรับผิดชอบเรื่องการตรวจสุขภาพ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองรับผิดชอบเรื่องการอนุญาตให้แรงงานข้ามชาติเข้ามาในราชอาณาจักร เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งทำให้ขาดการบูรณาการ และข้อสำคัญที่สุด สถิติตัวเลขแรงงานข้ามชาติในประเทศไทยของแต่ละหน่วยงานไม่ค่อยตรงกัน ประกอบกับความต้องการของแต่ละสถานประกอบการปัจจุบัน ทั้งภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ต้องการใช้แรงงานไร้ฝีมือเป็นจำนวนมาก ซึ่งหากประเทศไทยยังขาดระบบการบริหารจัดการข้อมูลด้านแรงงานที่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้ประเทศไทยประสบปัญหาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ และเมื่อมีนายหน้าเข้ามาทำมาหากินลักษณะอย่างนั้น ก็จะทำให้ต่อเนื่องไปถึงขบวนการค้ามนุษย์ ซึ่งขณะนี้ประเทศไทยเราได้ยกระดับขึ้นมาเป็น เทียร์ ๒ วอตช์ลิสต์ (Tier2 Watch List) ซึ่งถ้าเรามีการจดทะเบียนผ่านแดนถาวรข้ามชาติแล้ว ในอนาคตเราอาจจะขึ้นเป็น เทียร์ ๒ (Tier2) ธรรมดา ก็เป็นได้ ถ้าเราอยู่ในระดับ เทียร์ ๒ วอตช์ลิสต์ (Tier2 Watch List) ไปอยู่ ๒-๓ ปี เราก็อาจจะถูกปรับให้ลงไปเท่าเดิม ในการนี้ อยากจะขออนุญาตให้ท่านศิริชัย ไหม้งาม เลขาธิการกรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านสังคม ซึ่งเป็นประธานอนุกรรมการผู้รับผิดชอบเรื่องดังกล่าว และท่าน พลเอก ปรภากร ชลยุทธ ที่ปรึกษากฎหมาย เป็นผู้นำเสนอรายละเอียด ส่วนในเรื่องการเตรียมการผู้สูงอายุ

หลังจากที่จบเรื่องการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติแล้วถึงจะต่อ ๒ เรื่องของการเตรียมการผู้สูงอายุ ในขั้นนี้ขออนุญาตท่านศิริชัย ไม้งาม เชิญเลยครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ ขอเรียนเชิญท่านศิริชัย ไม้งาม

นายศิริชัย ไม้งาม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน สปท. ที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายศิริชัย ไม้งาม สมาชิก สปท. ลำดับที่ ๑๕๒ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบแรงงานและระบบคุ้มครองผู้บริโภค ใคร่ขออนุญาตนำเสนอรายงานของการปฏิรูปแรงงานในกลุ่ม “คน” ซึ่งเป็นเรื่องของการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบ เราต้องยอมรับว่าวันนี้ปัญหาแรงงานข้ามชาติที่ทางคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมได้มีการนำเสนอผ่านสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศจนไปถึงรัฐบาล ซึ่งได้มีการบรรจุเรื่องนี้ว่าเป็นเรื่องที่เร่งด่วนและสมควรที่จะทำ จากปัญหาเหตุผล และความจำเป็นนั้น การปฏิรูปการบริหารจัดการของแรงงานข้ามชาติจะมีเรื่องที่สำคัญ ๓ เรื่องที่เกี่ยวข้อง ๑. ระบบการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ ๒. ระบบการคุ้มครองและสวัสดิการแรงงานข้ามชาติ ๓. การมีองค์กรในการจัดการและดูแลปัญหาแรงงานข้ามชาติ ทั้งระบบ สามารถที่จะจัดการเบ็ดเสร็จได้ในองค์กรเดียว ให้มีคณะกรรมการ มียุทธศาสตร์ระยะยาวและการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เรื่องที่ ๑ การบริหารจัดการแรงงาน จะต้องครอบคลุมทั้งหมด ๔ เรื่อง

๑. การจดทะเบียนแรงงาน จะต้องมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกกลุ่ม สามารถลดความเสี่ยงของการแสวงหาผลประโยชน์และการค้ามนุษย์จากกลุ่มที่แฝงตัวเข้ามา ในการเป็นนายหน้า

๒. การพัฒนาสถานะของแรงงานข้ามชาติ ผ่านการพิสูจน์สัญชาติที่มีประสิทธิภาพ และสามารถเข้าถึงได้จริง

๓. กระบวนการการนำเข้าแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านจะต้องมีความสอดคล้อง กับสถานการณ์จริงความต้องการใช้แรงงานของประเทศ

๔. การป้องกันและการปราบปรามการค้ามนุษย์ของผู้ที่โยกย้ายถิ่นฐาน ขบวนการค้ามนุษย์และขบวนการนายหน้า

เรื่องที่ ๒ เป็นเรื่องของระบบการคุ้มครองและสวัสดิการของแรงงาน เรื่องสิทธิแรงงานและความปลอดภัยในการทำงานที่คนงานข้ามชาติไม่สามารถเข้าถึง และเป็นปัญหาในการที่เกิดขึ้นเพราะแรงงานต่าง ๆ นั้นเป็นแรงงานที่ผิดกฎหมาย การบริหารจัดการ ในการเชื่อมโยงเรื่องฐานข้อมูลและการปฏิบัติการที่จะควบคุมดูแลให้เป็นไปตาม กฎหมายแรงงาน กฎหมายหลักประกันสุขภาพ ประกันสังคม และกองทุนเงินสังคม อีกเรื่องหนึ่ง คือการที่จะต้องดูแลแรงงานข้ามชาตินั้นให้เป็นไปตามองค์การแรงงาน ระหว่างประเทศที่กำหนดไว้

เรื่องที่ ๓ การจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติที่จำเป็นจะต้องมีคณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ในเรื่องของแรงงานข้ามชาติ ที่ขณะนี้เราไม่มีคณะกรรมการระดับชาติที่ขาด การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และการแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์การเมือง สำหรับ ในระดับปฏิบัติการก็มีลักษณะการกระจายไปตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หลายหน่วยงาน ยกที่จะบูรณาการของระบบที่ทำให้การบริหารจัดการนั้นยังอยู่ในวังวน ของการแก้ไขปัญหาเป็นรายปีต่อไป

ข้อเสนอแนะในการปฏิรูปและการพัฒนา

๑. ขอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในการเปิดจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวรได้ตลอดทั้งปี เป็นการเฉพาะกับแรงงานที่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน ที่มีชายแดนติดกับประเทศไทยเท่านั้น เช่นเดียวกับการยกเว้นการจดทะเบียนแรงงาน ที่ผ่านศูนย์บริการแรงงาน ในระยะเริ่มต้นเห็นควรที่จะต้องกำหนดระยะเวลา ๓ ปี

เป็นมาตรการเร่งด่วน เพื่อให้หน่วยงานในระดับปฏิบัติการนั้นทำงานได้สะดวกและมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ถ้าจุดผ่านแดนมีความไม่เพียงพอ อย่างเช่นกรณีของชายแดนประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านคือประเทศเมียนมา ระยะทางเขตชายแดนทั้งหมด ๒,๔๐๐ กว่ากิโลเมตร ซึ่งมีจุดผ่านแดนถาวรเพียงแค่ ๔ จุดเท่านั้น ก็สามารถที่จะนำจุดผ่อนปรนนั้นมาเป็นจุดที่สามารถจดทะเบียนได้ตามความเหมาะสม การกำหนดค่าธรรมเนียมขั้นตอนต่าง ๆ นั้นควรที่จะต้องต่ำกว่าปัจจุบัน และเพื่อเป็นการจูงใจให้กับแรงงานที่สามารถจะนำมาซึ่งในการจดทะเบียน คณะรัฐมนตรีควรมอบหมายให้กับกระทรวงแรงงานเป็นเจ้าภาพหลักในการที่จะบูรณาการความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ

๒. ขอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจะมีการปรับปรุงกลไกในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องของการคุ้มครองแรงงาน โดยมีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นรองประธาน และมีคณะกรรมการประกอบไปด้วยปลัดกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ -----

มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์ของการพัฒนา การบริหารจัดการและการคุ้มครองแรงงาน ทั้งระบบ การบริหารจัดการฐานข้อมูลแรงงาน เพื่อให้คำนึงถึงการบริหารจัดการของแรงงาน ในแต่ละกลุ่ม ได้แก่ ๑. กลุ่มที่ลึกลอบเข้ามาใหม่ ๒. กลุ่มที่หลบหนีเข้ามานานแล้ว แต่ยังทำผิดกฎหมาย ๓. กลุ่มที่อยู่ในกระบวนการพัฒนาสถานะที่ถูกกฎหมาย ๔. กลุ่มที่เข้ามา อย่างถูกต้องตามกฎหมายอยู่แล้ว

ความคืบหน้าของการขับเคลื่อน ซึ่งเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ที่ประชุม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการ วันที่ ๘ มิถุนายน คณะกรรมการวิป (Whip) ๓ ฝ่ายซึ่งมีการประชุมร่วมกันและมีมติที่ให้ไปถามความเห็น ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทางคณะกรรมการได้มีการจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ๒ ครั้ง ครั้งแรกวันที่ ๑๗ มิถุนายน ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๙ มิถุนายน ปี ๒๕๕๙ ซึ่งที่ประชุม ทุกหน่วยงานเห็นชอบในหลักการ ส่วนขั้นตอนการดำเนินการและค่าใช้จ่าย ตลอดจนภารกิจ และศักยภาพนั้น ขอให้ทุกหน่วยงานไปปรับตามความเหมาะสม ในเรื่องนี้ก็ทำให้เห็นว่า เรื่องได้ผ่านวิป (Whip) ๓ ฝ่าย และมีมติให้เห็นชอบในการนำเสนอกับรองนายกรัฐมนตรี คือท่าน พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ และให้กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เพื่อทราบ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ รัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ และกรรมการด้านสังคมได้มีการเชิญทาง กรรมการจัดหางานเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม เพื่อติดตามความคืบหน้าของส่วนต่าง ๆ และเมื่อ วันที่ ๒๔ มีนาคม การประชุมของ กขร. มีการประชุมและได้กำหนดการปฏิรูปในประเภทที่ ๓ ในเรื่องของควิกวิน (Quick Win) และเรื่องนี้ได้มีการบรรจุ โดยให้กระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งคณะกรรมการได้มีการประชุมและได้ขอเข้าพบท่านรัฐมนตรีสุวิทย์ เมษินทรีย์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และประธาน กขร. เพื่อขอหารือแนวทาง ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปในวาระเร่งด่วนเกี่ยวกับเรื่องการปฏิรูปแรงงาน และการจดทะเบียน ณ จุดผ่านแดนถาวรเพื่อจัดระเบียบ

ปัญหาและอุปสรรค นโยบายในการนำเข้าของแรงงานข้ามชาติตามเอ็มโอยู (MOU) ซึ่งขณะนี้กระทรวงแรงงานได้พยายามที่จะลดขั้นตอนและค่าใช้จ่าย โดยกำหนดให้ ๑. การนำเข้าแรงงานข้ามชาติต้องดำเนินการตามเอ็มโอยู (MOU) เนื่องจากเห็นว่า

การนำแรงงานเข้ามาถูกต้องนั้นจะทำให้ประเทศไทยไม่ต้องตกเป็นประเด็นเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ นโยบายของกระทรวงแรงงานซึ่งมีความชัดเจนที่จะไม่มีการขยายอายุการทำงานของแรงงานข้ามชาติอีก หากนายจ้างมีความจำเป็นที่จะต้องจ้างงาน ต้องไปผ่านด้วยเฉพาะแรงงานที่เข้ามาตามข้อตกลงเท่านั้น ๒. ในเรื่องของการไม่มีคณะกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติอย่างแท้จริงก็ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ นั้นไม่สามารถที่จะดำเนินการได้

ข้อเสนอแนะ ซึ่งกำหนดในการขับเคลื่อนเร่งด่วนภายใน ๑ ปี รัฐบาลควรกำหนดนโยบายการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวรตามข้อเสนอของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศโดยเร็ว และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ที่ดำเนินการตามกฎหมาย ในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นในแนวทางใหม่ที่จะต้องถือว่าเป็นขั้นแรกและเป็นเรื่องที่สำคัญของการแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติในระบบที่ครอบคลุมทั้งเรื่องการบริหารจัดการแรงงาน -----

การคุ้มครองแรงงาน ถ้าทำให้แรงงานที่ผิดกฎหมายสามารถเข้าสู่ระบบได้เป็นอันดับแรก จะเป็นจุดเริ่มต้นในการนำไปสู่การแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติอื่น ๆ โดยเฉพาะการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการ และการคุ้มครองแรงงานตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งถือเป็นวาระแห่งชาติที่จะต้องให้ความสำคัญและให้การมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงาน การที่มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของรัฐบาล ส่วนราชการต่าง ๆ และ สปท. จะทำให้การแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติในปัจจุบันนี้ไม่ใช่หน้าที่ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งหรือเพียงแค่กระทรวงแรงงานเพียงหน่วยงานเดียวเท่านั้น เห็นสมควรที่ทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากสถานการณ์แรงงานมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงเห็นสมควรว่าความรับผิดชอบที่จะต้องทำงานร่วมกัน ที่จะต้องมีการติดตามความคืบหน้า และปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติ และผลักดันรายงานการขับเคลื่อนการปฏิรูปของระบบแรงงานนั้นให้เกิดเป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด ๑ ปี ขอขอบคุณครับ

พลเอก ปราการ ชลยุทธ (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ กระผม พลเอก ปราการ ชลยุทธ สปท. หมายเลข ๙๓ ขออนุญาตนำเสนอเพื่อเสริมในการขับเคลื่อนประเด็นเรื่องแรงงานที่มีความสัมพันธ์กับความมั่นคงของประเทศ ๑ ประเด็น สถานการณ์ตามพื้นที่ชายแดนของประเทศไทยที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งทางบกและทางน้ำยังเป็นพื้นที่ที่ทุรกันดาร มีช่องทางแทรกซึมตามภูมิประเทศที่ห่างไกล จากการดูแลของเจ้าหน้าที่รัฐ ปัจจุบันนี้ประเทศของเรายังต้องใช้กำลังของกองทัพจัดตั้งกองกำลังป้องกันชายแดนรอบประเทศ ๗ กองกำลัง โดยใช้กำลังทั้งของกองทัพบก กองทัพเรือ และตำรวจตระเวนชายแดนเพื่อคุ้มครองและรักษาบูรณภาพแห่งดินแดน และอีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือการป้องกันต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ซึ่งมีแทรกซึมเข้ามาจากพื้นที่ประเทศเพื่อนบ้าน ในพื้นที่ชายแดนนั้นมีบุคคลประเภทต่าง ๆ ที่ใช้พื้นที่ที่ห่างไกลและทุรกันดารแทรกซึมเข้ามา เช่น ขบวนการค้ายาเสพติดที่มีกองกำลังติดอาวุธคุ้มครอง มีบุคคลบนพื้นที่สูงที่เรายังไม่สามารถจดทะเบียนได้หมด มีผู้หลบหนีภัยของการสู้รบจากประเทศเพื่อนบ้าน มีต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง มีเรื่องของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย มีอาชญากรรมข้ามชาติ บุคคลต่าง ๆ เหล่านี้เราเรียกรวมกันว่า ตัวพาหะของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ซึ่งถ้าเราสามารถที่จะจัดการกับปัญหา ณ จุดชายแดน กองกำลัง

๑๒

สปท. ๙/๒๕๖๐

พทหาย ๖/๒

ทั้งตำรวจและทหารนั้นถ้าใช้มาตรการเต็มที่ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ มีผลกระทบต่อธุรกิจการค้า ซึ่งประกอบการอยู่แถวพื้นที่ชายแดน เพราะฉะนั้นบางครั้งก็ต้องมีการจัดระเบียบ และมาตรการจัดระเบียบที่ได้นำเสนอเพื่อขับเคลื่อนผ่านสภาแห่งนี้ก็จะเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้เกิดความมั่นคง ณ พื้นที่ชายแดน และสามารถที่จะสร้างความมั่นคงปลอดภัย ด้านแรงงานในอนาคต กระผมขอกราบเรียนเพิ่มเติมเพียงเท่านี้ครับ ขอขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ ประธาน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เมื่อคณะกรรมการได้รายงานความคืบหน้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต่อไปผมขอเชิญ ท่านสมาชิกได้แสดงความคิดเห็นโดยใช้เวลาท่านละไม่เกิน ๑๐ นาที ยังมีอีกรายงานหนึ่ง ต่อเลยไหม เชิญท่านประธานครับ

นายโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ (ประธานกรรมการ) : อยากให้เป็นช่วง ๆ ไป ตอนนี้เป็นเรื่องการปฏิรูประบบแรงงานก่อน เสร็จแล้วค่อยมีการเตรียมการผู้สูงอายุอีก ๒ เรื่อง ให้เรื่องนี้เสร็จไปก่อนครับ ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : สมาชิกไม่ขัดข้องนะครับ เพราะวันนี้มีเพียง ๒ รายงาน

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เพราะฉะนั้นก็เป็นไปตามที่ท่านประธานได้แสดงความจำนงนะครับ ขอเชิญ ท่านสมาชิกได้แสดงความคิดเห็นตามรายงานความคืบหน้าของคณะกรรมการขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศด้านสังคม สมาชิกท่านใดจะแสดงความคิดเห็นขอเชิญนะครับ

๑๓

สปท. ๙/๒๕๖๐

กัลยาณี ๗/๑

พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์ : เฝอญผมอยากจะทำขออภิปรายในฐานะสมาชิก สปท. กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์ จะขออภิปรายเพิ่มเติมตั้งข้อสังเกตในกรณีการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ณ จุดผ่านแดน สำหรับเรื่องนี้ผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่เราควรจะเริ่มต้นมานานแต่เริ่มต้น ณ ปีนี้โดยจาก สปท. ไปผมว่าถึงแม้จะช้าก็ดีกว่าไม่ได้ทำ สำหรับเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับกระผมโดยตรง เหตุที่ว่าเกี่ยวข้องกับกระผมโดยตรง เฝอญผมเคยดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อปี ๒๕๔๐ จนถึงปี ๒๕๔๓ เวลา ๔ ปี มีความยุ่งยากกับเรื่องแรงงานที่อพยพจากเพื่อนบ้านเรา คือกัมพูชา เมียนมา แล้วก็ สปบ. ลาว แล้วปัจจุบันนี้แรงงานจากประเทศเวียดนามก็เข้ามาเป็นปัญหายุ่งยากมาก ไม่เป็นระบบ เรื่องนี้ผมเคยหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานในขณะนั้น คงไม่ต้องเอ่ยชื่อท่านว่าเราควรมีจุดนัดพบแรงงาน ณ ชายแดนทันที พยายามล็อบบี้ (Lobby) ในฐานะเป็นข้าราชการประจำแต่ก็ไม่สำเร็จ เฝอญคณะกรรมการด้านสังคมโดยท่านศิริชัย ประธานคณะอนุกรรมการด้านแรงงานก็มาทำเรื่องนี้ ผมก็ได้พยายามที่จะเติมเสริมแต่งข้อมูลให้เป็นจริง ซึ่งก็มีหลาย ๆ ท่านให้การสนับสนุนโดยเฉพาะฝ่ายที่ทำงานเกี่ยวกับความมั่นคงมองเห็นเรื่องนี้เป็นหลัก ไม่อย่างนั้นเราก็จะพูดกันว่ามีแรงงานต่างด้าวจำนวนนี้ ทางราชการบอกว่ามีกี่ล้านคน แต่ไม่เป็นทางการอีกก็ล้านคน เป็นภัยต่อความมั่นคง ซึ่งนั่นเป็นปัญหาที่เกิดผ่านมาแต่ก็ยังเป็นปัญหาอยู่ แต่ปัญหาใหม่ที่จะเข้ามาประเทศต้องเข้าสู่ระบบ เพราะว่าชายแดนรอบประเทศเรามีเยอะแยะมีระยะไกลมาก แค่ว่าประเทศไทยกับเมียนมา ไทยกับกัมพูชา ไทยกับ สปบ. ลาวก็เยอะมาก แล้วมีช่องทางธรรมชาติอีกมหาศาล แล้วก็ช่องว่างสำหรับขบวนการที่หารายได้โดยไม่ถูกต้องนำแรงงานต่างด้าวเข้าประเทศเราอย่างต่อเนื่องไม่เป็นระบบ และเมื่อเข้ามาแล้วก็เกี่ยวกับปัญหาเรื่องค่าธรรมเนียมอย่างต่อเนืองมหาศาล เพราะฉะนั้นการนำเสนอวันนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีเพราะเราสามารถที่จะจัดระบบระเบียบได้ โดยให้กระทรวงแรงงานเป็นเจ้าภาพประสานกับผู้ประกอบการว่าต้องการแรงงานประเภทไหน จำนวนเท่าไร ณ จุดผ่านแดน ให้มีการทำบัตร มีการตรวจโรค มีการทำอะไร ณ จุดผ่านแดน และมีการปฐมนิเทศ ณ จุดผ่านแดน -----

เพื่อให้เป็นเรื่องเป็นราว และรวมทั้งพัฒนาบัตรเพื่อที่จะให้แรงงานเหล่านี้ไม่เคลื่อนที่จะเปลี่ยนนายจ้างตลอดเวลา หลบหนีตลอดเวลา แต่ถึงแม้ว่าข้อเสนออันนี้ซึ่งเป็นข้อเสนอในเบื้องต้นถ้าเพื่อได้มีการนำไปดำเนินการแล้วก็เชื่อว่าคงจะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพราะฉะนั้นผมเองก็ขออภิปรายสนับสนุนเรื่องนี้อย่างเต็มที่เพราะว่านับวันแต่จะมีปัญหามากขึ้น แล้วปัจจุบันนี้เทคโนโลยีก็สามารถที่จะนำมาใช้ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดีในการที่จะควบคุม อีกทั้งเป็นการจูงใจให้เข้ามาจดทะเบียนเพื่อที่จะได้คุ้มครองดูแลให้เขาได้รับสิทธิตามกฎหมายไทยที่เรามีพันธะอยู่ ผมก็ขออภิปรายเบื้องต้นเพียงแค่นี้เป็นการสนับสนุนซึ่งผมเองอยู่ในกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมอยู่แล้ว ก็ขออภิปรายสนับสนุนกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่าน พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์ นะครับ ท่านต่อไปขอเชิญ ท่านสุรินทร์ จิรวินิชย์ อดีตรองปลัดกระทรวงแรงงาน

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ เพื่อนสมาชิก สปท. ทุกท่าน กระผม สุรินทร์ จิรวินิชย์ สมาชิก สปท. หมายเลข ๑๗๓ เราเพิ่งผ่านเทศกาลสงกรานต์มาได้วันสองวัน ผมก็สนับสนุนในเรื่องเหล่านี้แล้วก็อยากจะเห็นเป็นรูปธรรมโดยเร็ว มิฉะนั้นเราก็ยังไม่พ้นบ่วงของคำครหาการค้ามนุษย์และการค้าแรงงานข้ามชาติ ก่อนจะถึงตรงนั้น ผมอยากให้คุณดูธรรมะสักข้อหนึ่ง เชิญเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ครับ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ : ระหว่างที่เพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ยังไม่มา ผมไปฟังธรรมะของท่านพุทธทาสในระหว่างที่หยุดหลายวัน ธรรมะของท่านพุทธทาสเทศน์เรื่องอ้อมมยตา อ้อมมยตาท่านเทศน์ไว้ว่าจิตที่หลุดพ้น จิตที่ไม่ปรุงแต่ง และการที่กรรมาธิการเสนอเรื่องเหล่านี้แสดงว่าท่านหลุดพ้นแล้ว จิตไม่ปรุงแต่ง อะไรที่เห็นเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติท่านก็เสนอ และเชื่อว่ารัฐบาลภายใต้การนำของท่าน พลเอก ประยุทธ์ ก็ไม่ปรุงแต่ง ท่านก็ทำอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ภาพต่อไปก็คือภาพนี้ นะครับ เรากำลังพูดเรื่องแรงงานต่างด้าวเข้ามาในประเทศไทย แต่อยากจะกราบเรียนว่าผมเห็นด้วยแต่ผมมีข้อแม้ นี่คือภาพที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ในพระบรมโกศ ท่านทรงงานช่างคือต่อเรือใบ ทุกคนก็เห็นแล้ว และต่อมารัฐบาลภายใต้การนำของ

๑๕

สปท. ๘/๒๕๖๐

นิษา ๘/๒

ท่าน พลเอก ประยุทธ์ก็เสนอ กรม. กำหนดให้วันที่ ๒ พระองค์เป็นพระบิดาแห่งมาตรฐาน การช่างไทย ที่ผมต้องพูดเรื่องนี้ก็คือว่าเราพูดเรื่องแรงงานในประเทศไทย พูดเรื่องแรงงาน จากเพื่อนบ้านข้ามเข้ามาในประเทศไทย เราไม่เคยพูดทั้งระบบเลย เราพูดเป็นเรื่อง ๆ ไป การพูดเป็นเรื่อง ๆ ไปบางทีมันไม่ต่อเป็นระบบแล้วเราก็แก้ปัญหาแรงงานอย่างนี้ไม่ได้มา ตั้งแต่ผมตั้งกระทรวงแรงงาน ช่วยท่านปลัดกระทรวง ขอประทานโทษ ท่านไสว พรหมณี ตั้งกระทรวงแรงงานเมื่อปี ๒๕๓๖ แยกออกมาจากกระทรวงมหาดไทย และผมก็เป็น ผู้ช่วยปลัดกระทรวงคนแรก เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๓๖ เราก็แก้กันมาอย่างนี้ เพราะเรา ไม่ได้พูดเรื่องแรงงานไทยอย่างเป็นระบบก่อน แล้วก็นำแรงงานต่างชาติเข้ามาเมื่อปี ๒๕๓๕ อย่างไม่เป็นระบบ ทุกๆ เลเรื่อมาจนถึงวันนี้ และผมยินดีที่ท่านกรรมาธิการกำลัง จะทำเฉพาะเรื่องนิดเดียว การจดทะเบียนให้เป็นระบบขึ้นผมก็ชื่นชม แล้วเมื่อสักครู่ ท่าน สปท. ขอประทานโทษ ท่านชิตชัยเป็น ผบช. สตม. ผมเป็นกรรมการ คณะกรรมการ ตรวจคนเข้าเมือง ผมเป็นอยู่ ๑๐ ปี เห็นภาพชัดว่ามีปัญหาอะไรแต่เราก็แก้กันไม่ถูกจุด ภาพต่อไปครับ -----

- ๘/๑

ภาพต่อไปครับ ต้องถือว่าแรงงานสร้างโลกนะครับ ท่านเห็นไหมว่าถ้าไม่มีแรงงาน ไม่ว่าจะแรงงานไทยหรือแรงงานประเทศไหนก็ตามโบสถ์วัดเบญจมบพิตรจะสวยงามอย่างนี้ไหมครับ กรวด หิน ดิน ทราาย มันจะขึ้นเป็นอาคารแบบนี้ไหมครับ ไม่มี แรงงานเท่านั้นที่ทำงานให้เราอยู่และสร้างโลก ตึกกรมบ้านช่องถ้าไม่มีแรงงานมีไหมครับที่จะเกิดขึ้น ตึกกำลังจะสูงระฟ้า แล้วถามว่าแรงงานอย่างนี้ในอดีตแรงงานไทยทำ ปัจจุบันไม่ทำแล้วครับ มันจึงมาเกิดปัญหาที่ท่านกำลังพูดกันอยู่ ภาพต่อไปครับ ภาพอย่างนี้ในอดีตแรงงานไทยก็ทำ เดียวนี้ทำไหมครับ ก็ไม่ทำ ไม่ทำเราก็จำเป็นต้องเอามาจากประเทศเพื่อนบ้าน อย่างเอเย่ชื้อเลยอย่างน้อย ๓ ประเทศเข้ามาทำงาน อย่างนี้ทำไหมครับ สกปรกคนไทยไม่ทำแล้ว เราก็ขาดแคลนแรงงาน เราจึงจำเป็นต้องนำเข้าให้เป็นระบบ ภาพต่อไปครับ นี่คือแผนที่ประเทศไทยกับกัมพูชามีพื้นที่เท่าไรครับ กัมพูชาระยะทาง ๗๙๘ กิโลเมตร และมีไม่กี่ด่านต่อไปครับ นี่คือ สปบ. ลาวมีพื้นที่ที่ติดต่อกับชายแดนไทย ๑,๘๑๐ กิโลเมตร จะเข้าตรงไหนก็ได้ แรงงานที่เคลื่อนย้ายไม่เป็นระบบ มีด่านเท่าไรครับ ไม่ถึง ๑๐ ด่าน ต่อไปครับ นี่ชายแดนที่ติดกับเมียนมา ๒,๔๐๑ กิโลเมตร แรงงานจะข้ามไปข้ามมาตรงไหนก็ได้ถ้าเราไม่จัดให้เป็นระบบ สะดวก รวดเร็ว ทางใต้ของมาเลเซียปัญหามีน้อยมาก ส่วนใหญ่เราข้ามไปก็มีพื้นที่ติดต่อกันถึง ๖๔๗ กิโลเมตร ใน ๔ ประเทศ ๕,๖๕๖ กิโลเมตร ถ้าเราไม่ทำให้เป็นระบบที่ดีก็ยังมีปัญหาเรื่องแรงงานเดินข้ามไปข้ามมาแล้วก็หนี แล้วก็ยังมีปัญหาข้อครหาของต่างประเทศ ภาพต่อไปครับ นี่คือปัจจุบันนี้เมื่อเราจัดแรงงานเข้ามาในประเทศไทยให้เป็นระบบแล้ว กระทรวงแรงงานก็บอกว่าแรงงานต่างชาติที่จะเข้ามาในประเทศไทยต้องมีพาสปอร์ต (Passport) แต่ก่อนไม่มีเข้ามาแล้วก็ถ่ายรูป ผมไปยื่นถ่ายรูปให้แรงงานที่มาจากชายแดนแล้วก็ทำบัตรอย่างทุลักทุเล เดียวนี้ก็เป็นระบบมากขึ้น ภาพต่อไปครับ ผมเปิดในเว็บเพจ (Web Page) แล้วผมก็มีความรู้สึกว่หลังจากที่รู้ว่าจะมีเรื่องนี้เข้า ท่านดูสิครับ เขาก็จะบอกว่าการนำเข้าอย่างเป็นระบบเป็นอย่างไรแล้ว ภาพนี้ดีมากท่านดูสิครับ เป็นระบบ ๆ อันนี้เฉพาะเมียนมานะครับ และเดี๋ยวนี้กระทรวงแรงงานโดยท่านรัฐมนตรีปัจจุบันท่านศิริชัยก็ทำเป็นระบบดีมากขึ้น รัฐบาลภายใต้การนำของท่านนายกรัฐมนตรีประยุทธ์ท่านก็ดูแลเรื่องนี้เอาใจใส่เพื่อจะให้หลุดพ้นจากเทียร์ ๓ (Tier3) มาเป็นเทียร์ ๒ (Tier2) หรือในอนาคตจะเป็นเทียร์ ๑ (Tier1) อย่างที่กรรมาธิการว่า ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่าถ้าเราไม่จัดการแรงงาน

๑๗

สปท. ๙/๒๕๖๐

วัชร ๙/๒

ในประเทศไทยเสียก่อน ณ วันนี้ท่านทราบไหมว่าขาดแคลนแรงงานอะไรบ้าง ท่านประธานครับ ผมถามไปยังกรมการโยธาธิการเลยที่เราขาดแคลนประเภทไหน เท่าไร ตัวเลขมีไม่ชัดเจนครับ จนแล้วจนรอดก็มีไม่ชัด และเราก็นำเข้ามาอย่างไม่ชัดอีกเช่นเดียวกัน ยกเว้นแรงงาน บางประเภทเท่านั้นที่ตัวเลขยังเบลอ (Blur) อยู่ เช่น แรงงานประมง หรือผู้รับใช้ที่บ้าน ผมอยากทราบเรื่ยนว่าเราต้องเริ่มอันนี้ผมเห็นด้วยนะครับ แต่ผมอยากทราบเรื่ยน ท่านกรมการโยธาธิการว่าต้องทำแรงงานไทยให้เป็นระบบเสียก่อน การพัฒนาแรงงานไทยให้เป็น ระบบเสียก่อนแล้วนำเข้ามาอย่างที่ท่านว่าผมก็เห็นด้วย แต่ไม่ใช่หมายถึงว่าท่านยังไม่รู้เลยว่า แรงงานไทยขาดแคลนเท่าไร ขาดแคลนประเภทไหน ขาดที่ไหน ขาดอย่างไร แล้วท่าน ก็เอาเข้ามา ๆ ในที่สุดก็จะเป็นปัญหาในอนาคต ผมไปดูแรงงานที่ระนองเมื่อเป็นอธิบดีนะครับ แล้วก็ไปอยู่ที่สมุทรสาคร เกือบจะเป็นเมืองของต่างชาติไปแล้ว ผมจึงนำเสนอเพื่อพิจารณา ๓ ข้อครับ

- ๑๐/๑

๑. ต้องรีบพัฒนาแรงงานไทยให้เป็นระบบอย่างที่ผมบอก ตั้งแต่โรงเรียนไปโรงเรียนอาชีวะ หรือสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือการฝึกแรงงานโดยนายจ้างก็ตาม ให้เป็นระบบว่าแรงงานนี้ควรจะมีฝีมือเท่าไร ไร้ฝีมือเท่าไร กิ่งฝีมือเท่าไร ต้องรู้กำลังแรงงานของแต่ละประเภทภายในประเทศ ท่านทราบไหมครับ ผมเชื่อว่ายังไม่ทราบ

๒. ให้การนำแรงงานต่างชาติเข้ามาในประเทศไทยต้องเป็นการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเป็นระบบว่าเขาจะออกจากหมู่บ้านที่ไหน แขวงไหน เมืองไหน แล้วจะมาอยู่กับใครในประเทศไทย ต้องมีต้นกำเนิดและปลายที่จะรับให้เป็นระบบ ผมเสนออีกข้อหนึ่ง ควรจะเปลี่ยนชื่อกระทรวงแรงงานให้ทันสมัยอย่างต่างชาติเขา เป็นชื่อกระทรวงทรัพยากรมนุษย์ เพราะว่าขณะนี้แรงงานมันพุดกันโดยความรู้สึกของคนก็คือว่าค่อนข้างจะไร้ฝีมือ แล้วยิ่งที่ท่านนำเข้าคือเราให้เฉพาะคนงานไร้ฝีมือ เพราะฉะนั้นผมอยากเสนอท่านประธานว่า สิ่งที่ผมเสนอใน ๓ ข้อนี้อาจจะเป็นประโยชน์กับท่านในวันนี้และวันข้างหน้าในอนาคตอย่างเดียวกันก็คือว่าผมอยากจะทำให้เห็นการเคลื่อนย้ายแรงงาน ไม่ว่าเราจะไปที่ไหนหรือเขาจะมาบ้านเราก็ให้เป็นระบบครบวงจร กราบขอบพระคุณมากครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านต่อไปนะครับ ท่านกษิต ภิรมย์ อดีตเอกอัครราชทูต อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ ขอเชิญครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม กษิต ภิรมย์ สมาชิก สปท. อันดับที่ ๗ ท่านประธานครับ ก่อนอื่นผมไม่ค่อยจะเห็นด้วยกับข้อเสนอของคณะกรรมการฯ ไปฝากผีฝากไข้ไว้กับคณะกรรมการยุทธศาสตร์ระดับชาติและคิดว่าในที่สุดจะแก้ปัญหาได้ ประเด็นก็คือว่าเรามีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และเรื่องอะไรที่เกี่ยวกับชายแดนก็มักจะไปว่ากันที่นั่นเป็นสำคัญ แล้วก็เสนอไปที่ ครม. แล้วก็ส่งไปที่สภานิติบัญญัติ หรือสภาผู้แทนราษฎรถ้าจะต้องออกเป็นกฎหมายได้ การตั้งคณะกรรมการกันเรื่อย ๆ แล้วก็มีการตั้งคณะรัฐมนตรีผมก็ได้คัดค้านมาตลอด เพราะผมเห็นว่าหน่วยงานที่มีอยู่แล้ว เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ น่าจะนั่งคุยกันที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ แล้วก็จะมีข้อยุติ

เสนอไปที่ ครม. จะทำให้การทำงานคล่องตัวกว่า แล้วเรื่องควรจะไปยุติที่ ครม. ที่มีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน นั้นเป็นประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ คิดว่าการไปจดทะเบียนขออนุมัติกันที่ ณ จุดถาวร ๖๘ แห่ง ให้เป็นถาวรทั้งหมดก็เป็นการทำงานแค่ตรงกลางทาง ขณะที่ที่ต้นทางนั้นเรามีเอ็มโอยู (MOU) กับรัฐบาลเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนกัมพูชา ก็ทราบมาว่าได้มีการเจรจากับรัฐบาลเวียดนามด้วยเพื่อจะทำเอ็มโอยู (MOU) เมื่อจะมีเอ็มโอยู (MOU) อยู่แล้วเราก็ต้องให้มีการเจรจาในระดับรัฐบาลต่อรัฐบาลอย่างถาวรตลอดเวลาว่า จะร่วมกันในการที่ดูแลแรงงานข้ามชาติอย่างไร เราในฐานะประเทศผู้รับต้องเจรจากับรัฐบาลเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนกัมพูชา แล้วก็เวียดนาม อันนี้เป็นเรื่องแรก แล้วทำไมถึงไม่มีการเจรจา แล้วใครรับผิดชอบ จะเป็นกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือกระทรวงแรงงาน อันนี้สามารถที่จะกำหนดได้ แล้วเราต้องโยนภาระไปให้กับประเทศเหล่านั้นว่าเขาต้องดูแล คนของเขา แล้วก็เลยไปโยงกับหลักเศรษฐกิจพื้นฐานว่าด้วยอุปสงค์ อุปทาน ลอว์ ออฟ ซัพพลาย แอนด์ ดีมานด์ (Law of Supply and Demand) ทาง ๔ รัฐบาลของประเทศเพื่อนบ้าน เหล่านี้ต้องบอกให้กับเราได้ว่าในโควตา สมมุติว่าในกรณีของ สปท. ลาวกับกัมพูชาก็ประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ คนนั้น จะเพิ่มไหม เท่าไร อย่างไร แล้วเขาต้องทำการบ้านมาก่อนว่าแรงงาน ที่เขาจะส่งมานั้นที่ไม่มีฝีมือจำนวนเท่าไร แล้วถ้าเผื่อจะมีฝีมือ อะไรได้บ้างที่เขาสามารถ จะมาทำงาน แล้วก็ต้องฝึกอบรมคนของเขาก่อนที่จะออกเดินทางจากประเทศเขา ในเรื่องพื้นฐานครับ การใช้ส้วม การล้างมือ อะไรต่าง ๆ ระบบความปลอดภัย ขนบธรรมเนียม ประเพณีของไทย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เขาจะต้องรู้ก่อนที่จะออกเดินทาง เมื่อมีเอ็มโอยู (MOU) อยู่แล้วทำให้เป็นระบบได้นะครับ

ส่วนอีกประเด็นหนึ่งคือ เราก็พูดกันว่าเรื่องการใช้นั่งสื่อเดินทาง มาทำบัตรโน่นบัตรนี้ แต่ว่ามีวิวัฒนาการทางด้านไอทีดิจิทัล (IT Digital) แล้ว ก็ขอให้ เป็น บัตรอาเซียน (ASEAN) ว่าด้วยแรงงานได้ไหม ทำกับ ๔ ประเทศนี้ก่อน แล้วเราก็ควรเจรจา ในแง่กลับกับมาเลเซียและสิงคโปร์ที่เราส่งแรงงานไป ถ้าเรามีบัตรอาเซียน (ASEAN) ว่าด้วยการแรงงาน ก็ง่ายในการที่จะติดตามใครเป็นใครต่าง ๆ แล้วก็ไม่ต้องมาสารวณ กับการมาขึ้นทะเบียนที่กระทรวงแรงงาน ใช้เวลา ๑ ปีต่ออายุอะไรสลับสับสนเป็นปัญหา เป็นช่องทางของการค้ามนุษย์ แล้วก็การทุจริตคอร์รัปชันอย่างใหญ่หลวงที่เราที่ทราบ ประเด็นปัญหากันอยู่นะครับ

ส่วนอีกประเด็นหนึ่งคือ ถ้าเมื่อผมมีแรงงานอยู่ที่จังหวัดชลบุรี ผมอยู่อีก อำเภอหนึ่งแต่จะมาต่ออายุให้กับแรงงานของผม ก็ต้องมาที่อำเภอเมืองก็เสียเวลา ใช้เวลาทั้งวัน แล้วถ้าเมื่อแรงงานผมมี ๑๕ คน ๒๐ คน หมดยอายุไม่เท่ากัน ทั้งเดือนไม่ต้องทำอะไรครับ เสียเวลาไปครึ่งหนึ่งที่จะมาอำเภอเมืองที่ชลบุรีมาพบกับทางฝ่ายแรงงาน อันนี้ก็ต้องแก้ปัญหาก็อยากจะเสนอว่าอย่างนั้นมอบงานต่าง ๆ เหล่านี้ไปให้ อบต. อปท. ได้หรือไม่ แล้วก็โยง มาที่ฝ่ายทะเบียนราษฎร์ของกระทรวงมหาดไทย แล้วก็หน่วยงานแรงงานต่างด้าว ของกระทรวงแรงงาน ทำให้เป็นระบบ ให้ง่าย ให้สะดวก แล้วก็ต้องให้มีความยืดหยุ่น ในการที่เราจะย้ายด้วย ก็มีประเด็นปัญหาของการขโมยแรงงานกันต่าง ๆ เหล่านี้ มันไม่เป็นการสะดวกนะครับ แต่ผมอยากจะขอเสนอเป็นประเด็นนี้ที่เราควรจะต้องตกลงกันให้แน่ชัดว่า แรงงานต่างด้าวในประเทศไทยเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งของชีวิตเศรษฐกิจของไทย เขาไม่ใช่ เป็นปัญหาครับ ปัญหาคือระบบวิธีการบริหารจัดการ แต่ตัวแรงงานต่างด้าวนั้นเป็นสิ่งจำเป็น อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เสียแล้วของระบบเศรษฐกิจและสังคมของไทย เพราะว่าอัตราการเติบโตในเด็กของเราต่ำมาก เราไม่มีคนที่ทำงาน แล้วคนไทยก็มีการศึกษาดีขึ้น มีความชำนาญมากขึ้น งานหลาย ๆ อย่างคนไทยไม่ยอมทำครับ เราก็ต้องพึ่งแรงงาน เพราะฉะนั้นเขามีประโยชน์ต่อสังคมไทย เราก็ต้องดูแลเขาให้ดี แล้วก็ฉันใดฉันนั้นครับ ตามหลักต่างปฏิบัติตอบแทน เราส่งแรงงานไปที่มาเลเซีย สิงคโปร์ ฮองกง เกาหลี ได้หวัน อิสราเอล แล้วก็แทบจะทุกประเทศในตะวันออกกลาง เราอยากจะให้แรงงานไทยได้รับการปฏิบัติอย่างมนุษยธรรมที่ดีจากประเทศเหล่านั้น เราก็ต้องปฏิบัติกับแรงงานเมียนมา

สปป. ลาว กัมพูชา แล้วก็เวียดนามเช่นเดียวกัน ผมคิดว่าเราต้องทำใจเสียก่อนเราก็จะได้สบายใจ เป็นการที่จะทำให้จิตใจหรือว่าเปลี่ยน mindset ว่าเขาเป็นผู้มีคุณประโยชน์ต่อประเทศ เพราะฉะนั้นเราต้องดูแล แล้วเราก็ต้องฝึกอบรมบุคลากรของเรา ข้าราชการทุกกระทรวง ทบวง กรม สื่อก็ต้องรู้ว่าแรงงานต่างด้าวมีความสำคัญเป็นประโยชน์ เขาแทบจะเรียกว่ามีบุญคุณต่อสังคมไทยเสียด้วยซ้ำ เราต้องเพียรพยายามจะทำทุกอย่างทำให้เขาอยู่ได้ด้วยดี ทำงานให้กับเรา เสียภาษีให้กับเรา แล้วก็เป็นผู้ร่วมอยู่อาศัยในสังคมไทยที่เคารพกฎหมาย แล้วเราต้องช่วยกันปกป้องไม่让他ไปอยู่ในวงการมิจฉาชีพทั้งหลาย ทั้งในระบบราชการ แล้วก็นอกกระบบราชการครับ เราก็รู้ ๆ กันอยู่ว่ากลุ่มมาเฟีย (Mafia) ใครมีอิทธิพลใครลักลอบ ทำกันจริง ๆ จัง ๆ ในยุคปฏิรูปอันนี้นะครับ ส่วนเรื่องความมั่นคงตลอดชายแดนเมื่อสักครู่ท่าน พลเอก ปราบการได้กล่าวไว้บ้าง อันนั้นก็เป็นเรื่องที่จะกระทำ ผมก็ได้เสนอก่อนหน้านี้ว่าเรื่องชายแดนนั้นให้มีการตั้งทบวงกิจการชายแดนใหม่ หรือจะมีการตั้งกระทรวงความมั่นคงภายใน รวบรวมงานของตำรวจชายแดน ตำรวจน้ำ ตรวจคนเข้าเมืองศุลกากรให้เป็นทบวงขึ้นกับกระทรวงกลาโหมก็ได้ครับ แล้วเราจะได้ดูการรักษาความมั่นคงปลอดภัยตลอดแนวชายแดน ไม่ใช่เรื่องของแรงงานการค้ามนุษย์ แต่อาชญากรรมข้ามชาติทั้งหมด แล้วผมก็อยากจะเสนอว่าเรื่องความมั่นคงตลอดแนวชายแดน เรื่องแรงงาน ทิศทางเศรษฐกิจต่าง ๆ เหล่านี้พัวพันกันอย่างมาก เวลาที่เราเหลืออยู่ใน สปท. -----

เราจะมาพูดคุยกันเรื่องนี้ให้ลึกซึ้งไปได้อีกได้ไหมจะได้เสนอต่อรัฐบาล เมื่อ ๒-๓ วันที่แล้ว เพื่อนสมาชิกของเรา พลเรือเอก พะจุนธุ์ก็ได้ให้ข้อคิดเห็นต่อสื่อมวลชนว่าน่าจะไล่ละทิ้ง เศรษฐกิจของรัฐบาล คสช. แล้วผมก็ได้พูดประเด็นนี้ในสภาหลายครั้งว่านโยบายเศรษฐกิจ ๓ ปีที่ผ่านมาไม่ได้ตอบสนองการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมไทย ไม่ได้ไปแก้ปัญหาค่าพื้นฐาน มีแต่นโยบายประชานิยมเล็ก ๆ น้อย ๆ แจกคนจน ๑,๕๐๐ บาท ๓,๐๐๐ บาท แล้วก็มีการ ที่ลอยอยู่บนอากาศ ที่ดิจิทัล สมาร์ท ซิตี้ (Digital Smart City) คำพูดสวย ๆ ทั้งนั้น แต่ว่าเรายังมีปัญหาพื้นฐานของความเหลื่อมล้ำในสังคม เรามาถกกันในเรื่องนี้ให้ไปถึงแก่นสาร จะได้มีข้อเสนอต่อรัฐบาลคู่ขนานกันไป เราจะทำอย่างไรกับแรงงานไทยให้ไปอยู่สู่สังคม ๔.๐ ดิจิทัลได้ ในขณะเดียวกันเราจะได้แก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวที่เรามีประโยชน์ต่อประเทศไทยด้วย ขอขอบคุณมากครับท่านประธาน

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับ ต่อไปขอเชิญผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ไวภูณท์ ทองอร่าม ครับ

นายไวภูณท์ ทองอร่าม : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิก ผู้ทรงเกียรติทุกท่าน ผม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไวภูณท์ ทองอร่าม สมาชิกหมายเลข ๑๔๓ อยากจะกราบเรียนอย่างนี้ นะครับว่าสภาพของการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวนั้น เป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศมาอย่างเรื้อรังและยาวนาน เรามีความจำเป็นที่จะต้องใช้แรงงานต่างด้าวเป็นจำนวนมากนับตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นต้นมา จนปัจจุบันนี้ นับได้ประมาณ ๒๐ ปี ผมยอมรับว่าแรงงานต่างด้าวนั้นเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อน เศรษฐกิจของชาติในปัจจุบันนี้อย่างเข้มแข็ง หากเราไม่สามารถที่จะหาแรงงานต่างด้าว มาทำงานได้นั้นประเทศชาติจะเกิดปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงและแน่นอน โดยเฉพาะงาน ที่เรียกว่า ๓ ดี (3D) ที่คนไทยไม่ทำ ปัจจุบันนี้ก็คืองานเดอร์ตี้ (Dirty) แดนเจอร์ส (Dangerous) หรือดิฟฟิคัลต์ (Difficult) หรือยากลำบากทั้งหลาย คนไทยไม่ทำครับ ทั้ง ๆ ที่เรามีคนแต่เราไม่มี แรงงาน ในสภาพอดีตนั้นแรงงานต่างด้าวดังกล่าวเข้าไปเข้ามาเป็นแรงงานเถื่อน ในที่สุด รัฐก็จับมาออกใบอนุญาต โดยมีการทำ ทร. ๑๘ ตรวจสอบสุขภาพ ออกใบอนุญาตให้ประกอบ กิจการงาน แล้วก็เป็นเรื่องในลักษณะอย่างนี้เรื้อรังมาจนกระทั่งปัจจุบัน ไม่มีระบบที่เป็น ระบบสากล มีระบบที่เป็นที่ยอมรับของนานาประเทศที่เป็นเจ้าของแรงงานเพื่อนบ้านของเรา ในการที่จะให้ความเห็นชอบต่อการปฏิบัติต่อแรงงานหรือการจดทะเบียนแรงงานซึ่งเป็น

๒๓

สปท. ๙/๒๕๖๐

ณัฐวัฒน์ ๑๒/๒

คนของชาติเขา จนกระทั่งในปัจจุบันนี้ได้รับทราบว่ามีความร่วมมือหรือมีเอ็มโอยู (MOU) และมีแนวคิดที่จะจัดจดทะเบียน ณ จุดผ่านแดนโดยทำเป็นระบบวัน สตอป เซอร์วิส (One Stop Service) นั้น นับว่าเป็นสิ่งที่จะเกิดคุณูปการต่อประเทศชาติอย่างแท้จริง ในอดีตเราไม่สามารถทราบได้ว่าแรงงานแต่ละชาติที่เข้ามานั้นมีจำนวนเท่าไร อยู่ที่ไหนบ้าง ไม่ทราบเลยครับ ชายหญิงมีลูกกี่คน หากจะหาข้อมูลเหล่านี้เราหาไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่เรามีหน่วยงานภาครัฐ หลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการที่คณะกรรมการได้ดำเนินการที่จะจัดระบบบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวให้เป็นระบบนั้นนับเป็นสิ่งที่เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง -----

- ๑๓/๑

การที่ท่านได้เสนอว่าจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวที่จุดผ่านแดน ผมอยากจะกราบเรียนอย่างนี้ให้ท่านเห็นสภาพปัญหา จังหวัดจันทบุรีในขณะนี้มีความต้องการแรงงานต่างด้าวเป็นจำนวนมากเนื่องจากเป็นฤดูของการเก็บเกี่ยวผลไม้ ซึ่งล้งผลไม้ หรือล้งที่จะผลิตผลไม้แพ็คเกจ (Package) ผลไม้ ตรวจสอบคุณภาพผลไม้เพื่อส่งออกต่างประเทศให้ทันต่อความต้องการของต่างประเทศและทันต่อผลผลิตที่ออกนั้นจำเป็นที่จะต้องใช้คนงานจำนวนมาก ในแต่ละล้งจะใช้คนงานไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ คน หรือ ๒๐๐ คน และมีเป็นพัน ๆ ล้ง ครั้งหนึ่งเคยได้รับการสนับสนุนจากท่านนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในสมัยที่ท่าน พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ได้ใช้มาตรา ๔๔ ให้อำนาจกับผู้ว่าราชการจังหวัดออกประกาศพื้นที่ที่จะให้แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำอาชีพที่จะให้เข้ามาทำ รวมทั้งระยะเวลาที่จะให้เข้ามาทำงานในประเทศไทย ครั้งนั้นจังหวัดจันทบุรีที่มีปัญหาเรื่องแรงงานได้รับอานิสงส์อันนี้ และในปี ๒๕๕๘ นั้นก็สามารถที่จะส่งออกผลไม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่หลังจากนั้นก็เข้าสู่ระบบเดิมคือใช้แรงงานเถื่อนในปัจจุบันนี้คือแรงงานที่เข้ามาโดยไม่มีใบอนุญาต ไม่มีใบผ่านแดน ก็เป็นปัญหาเรื้อรัง ซึ่งในปัจจุบันนี้รัฐบาลไม่มีนโยบายที่จะผ่อนปรน ผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง เราผ่อนปรนมาตั้งแต่ประมาณปี ๒๕๕๐ หรือก่อนหน้านั้นแล้ว เกือบ ๒๐ ปีที่ใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบลูปหน้าปะจมูก เราก็คงจะต้องบริหารจัดการแรงงานให้เป็นระบบ ให้รู้ว่าเข้ามาอยู่ที่ไหน อย่างไร เข้ามาทำอะไร มีการจดทะเบียนถูกต้องตรวจสอบได้ ประเทศเจ้าของแรงงานก็มีความพึงพอใจที่ได้รับผลประโยชน์ในการจดทะเบียน เราก็มีความพึงพอใจที่ได้รับแรงงานเข้ามาทำงานที่ถูกต้อง แต่การที่เราไม่ผ่อนปรนและจะจัดจุดจดทะเบียนให้เป็นวัน สตอป เซอร์วิส (One Stop Service) นั้น ท่านต้องเตรียมการให้พร้อม ในขณะนี้ถ้าท่านจดทะเบียนที่ด่านหรือที่จุดใดก็ตาม ท่านจะต้องมีองค์ประกอบในหลายส่วน โดยเฉพาะส่วนสำคัญในอดีตนั้น หลังจากที่ผ่านมาแล้วต้องทำ ทร. ๑๘ ที่อำเภอเมืองหรืออำเภอต่าง ๆ ที่แรงงานต่างด้าวสังกัด เสร็จแล้วไปตรวจสอบสุขภาพ ตรวจสอบสุขภาพเสร็จมาขอใบอนุญาตที่แรงงาน กว่าจะทำทุกขั้นตอนนายจ้างแทบจะเป็นลม และในปัจจุบันนี้เอ็มโอยู (MOU) ที่ทำอยู่กับประเทศเพื่อนบ้านนั้น หากสามารถจัดระบบบริการให้อยู่ที่จุดเดียวได้ก็จะเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงสำหรับผู้ประกอบการที่จะต้องอาศัยแรงงาน ซึ่งในขณะนี้ปัญหาใหญ่ปัญหาหนึ่งก็คือแรงงาน

๒๕

สปท. ๙/๒๕๖๐

บุศยรินทร์ ๑๓/๒

เมื่อเข้ามาแล้ว มาทำใบอนุญาต มีชื่อนายจ้างเรียบร้อยแล้วว่าเป็นนาย ก แต่เมื่อทำงานกับ นาย ก ระยะเดียว นาย ก ต้องเสียเงิน ๒๐,๐๐๐ กว่าบาทต่อราย นาย ก มีคนงาน ๑๐ คน ๒๐๐,๐๐๐ กว่าบาท ทำงานได้เดือนเดียว คนงาน ๑๐ คนยกขบวนหนีไปหมด เหมือนที่ท่าน พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์ ต้องขอภัยนะครับที่เอ่ยชื่อท่าน เมื่อสักครู่ ท่านได้อธิบายว่าต้องหาทางไม่ให้แรงงานเหล่านั้นเปลี่ยนชื่อหรือเปลี่ยนนายจ้างได้ง่าย มิฉะนั้นจะเกิดปัญหาไม่รู้จบ ผู้ที่ใช้แรงงานก็ไม่อยากที่จะเสียเงินจำนวนมากโดยไม่มีอนาคต หรือไม่มีหลักประกันเลยว่าคนงานเหล่านั้นจะอยู่กับตนเองในระยะเวลาเท่าไร ควรจะมี มาตรการในการกำหนดการเปลี่ยนนายจ้าง เช่นนายจ้างที่จะรับใหม่นั้นต้องได้รับความยินยอม จากนายจ้างเดิมหรือมีข้อบังคับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ นอกจากนั้นในการบริหาร แรงงานต่างด้าว ที่สำคัญยิ่งก็คือเราควรจะได้พึงปฏิบัติต่อแรงงานเหล่านั้นเฉกเช่น หรือใกล้เคียงกับคนในชาติของเราเอง -----

- ๑๔/๑

ให้สิทธิ ให้ความเสมอภาคที่ใกล้เคียงกัน ให้มีมนุษยธรรมเพียงพอ ในอดีตเราก็โดนเรื่องของการค้ามนุษย์เพราะเราปฏิบัติต่อแรงงานในสภาพที่ไม่เหมาะสม ตราบใดที่ค่าแรงขั้นต่ำของประเทศไทยยัง ๓๐๐ บาทต่อวัน เราจะมีแรงงานต่างชาติหรือต่างด้าว ๓ ประเทศ รอบประเทศไทยมุ่งที่จะเข้ามาทำงานไม่รู้จบ เพราะว่าค่าแรงขั้นต่ำของเขานั้นวันละ ๑๐๐ กว่าบาท ต่ำกว่าประเทศไทยมาก เพราะฉะนั้นการเข้ามาทำงานในประเทศไทยจึงเป็นความมุ่งหวัง และความคาดหวังของแรงงานดังกล่าวที่จะเข้ามาปฏิบัติงานในเมืองไทยด้วยมีค่าตอบแทนที่สูงกว่า ถึงแม้ว่าเราจะจัดระบบของการบริหารจัดการแรงงานที่ดีอย่างไรก็ตาม เราก็จะต้องเตรียมคนไทยให้มีความพร้อมในการที่จะได้ทำงานดังกล่าวทั้ง ๆ ที่เราก็มีคน แต่เราไม่มีคนที่ทำงานในลักษณะงานที่ได้นำเรียนไปเบื้องต้น สุดท้ายหวังว่าในการจัดการบริหารแรงงานให้มีประสิทธิภาพนั้นจะสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ซึ่งในขณะนี้จังหวัดจันทบุรีก็เป็นระยะเวลาที่ต้องการใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก หากจัดการได้มีประสิทธิภาพผู้ประกอบการจะมีผลประโยชน์เยอะ ในอดีตผู้ประกอบการแต่ละแห่งต้องจ่ายเงินให้กับเจ้าหน้าที่รัฐ ๑๒ หน่วยงาน มีหน่วยงานเดียวที่ไม่มาข้องแวะคือหน่วยงานของตำรวจรถไฟไม่มาครับ นอกนั้นต้องจ่ายหมด ตัวนี้เป็นต้นทุนในการที่จัดซื้อผลผลิตของจังหวัดจันทบุรีหรือผลผลิตของเกษตรกรในเขตภาคตะวันออก ไม่ว่าจะเป็นทุเรียน มังคุดอะไรต่าง ๆ ที่จะส่งออกต่างประเทศ และนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาหลายหมื่นล้านบาท เพราะฉะนั้นหากเราได้สนับสนุนกลไกในการบริหารจัดการแรงงานของเขาให้มีประสิทธิภาพเขาพร้อมที่จะจ่ายค่าจดทะเบียน ขอให้มึระบบการบริการที่รวดเร็ว ถูกต้อง และสามารถควบคุม คอนโทรล (Control) คนงานเหล่านั้นให้ทำงานต่อไปได้ ก็เพียงพอแล้ว ขอจบการอภิปรายเพียงเท่านี้ครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับท่านอธิการบดีไวคุณท์ ท่านต่อไปขอเชิญท่านครุจิต นาคทรพรพ ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน อดีตปลัดกระทรวงพลังงาน และอดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ขอเชิญครับ

๒๗

สปท. ๙/๒๕๖๐

ญริตา ๑๔/๒

นายคุรุจิต นาครทรรพ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ กระผม คุรุจิต นาครทรรพ ก็ต้องขอบพระคุณคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ที่ได้นำเสนอความคืบหน้าเรื่องการปฏิรูปแรงงานในหัวข้อเรื่องการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ณ จุดผ่านแดนถาวร เพื่อให้แรงงานข้ามชาติเข้าสู่ระบบท่านประธานครับ ผมเปิดอ่านทบทวนสิ่งที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมนำเสนอแล้วนี้ก็สรุปว่าข้อเสนอของท่านต้องการให้รัฐบาลเปิดจุดผ่านแดนถาวร ๒๘ จุด ที่เรามีอยู่กับประเทศเพื่อนบ้านหลัก ๆ ก็คือเมียนมา สปป. ลาว แล้วก็กัมพูชา ๒๘ จุด ให้รับจดทะเบียนตลอดทั้งปี เหตุที่เสนออย่างนี้ก็ด้วยความมุ่งหวังจะทำให้แรงงานเข้าสู่ระบบและจะป้องกันการเอ็กซ์พลอยเทชัน (Exploitation) หรือการหาประโยชน์จากแรงงานโดยมิชอบ ก็คือเก็บค่าหัวก็ดีหรือว่าละเมิดสิทธิมนุษยชนเขาต่าง ๆ จ่ายค่าแรงน้อยกว่าที่ควรจะเป็นอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งถ้าเป็นข้อเสนออย่างนี้ผมก็คงไม่มีอะไรที่จะไม่เห็นด้วยก็ต้องเห็นด้วยอยู่แล้ว แต่ผมอยากจะให้มองลึกไปกว่านั้น ถ้าท่านกรรมาธิการจะเสนอไปยังรัฐบาลด้วยการรับจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวก็เพื่อให้เขาเข้าสู่ระบบ -----

- ๑๕/๑

เพื่อให้เขามีหลักประกัน เพื่อให้เขาไม่ถูกเอาเปรียบ เพื่อให้เขาได้รับสวัสดิการพอสมควรกับความเป็นมนุษย์ของเขา ก็ควรจะต้องมีหลักเกณฑ์ในการรับจดทะเบียนว่าใครมาขอจดทะเบียนอย่างไรจะรับจดทะเบียน อนุญาตให้เข้ามาทำงานในประเทศไทย และอย่างไรจะไม่รับจดทะเบียน คือต้องมีหลักเกณฑ์ทั้งรับจดทะเบียนและหลักเกณฑ์ทั้งไม่รับจดทะเบียนด้วย เราคงไม่มีการรับจดทะเบียนแบบรับจดทะเบียนวินมอเตอร์ไซค์ อยู่ปากซอยบ้านผมเต็มไปหมดแล้วก็ไม่เห็นมีอะไรเกิดขึ้น ก็มีเสื้อวินสวย ๆ มาใส่แล้วก็ยังขับ ย้อนศร ขับปาดรถ ไม่เคารพกฎจราจรเหมือนเดิมนะครับ ก็เพียงแต่มีเสื้อวินเพื่อไม่ให้ มาเสียค่าหัวคิวเท่านั้น แต่ผมคิดว่าคณะกรรมการน่าจะศึกษาแล้วก็ลองลึกลงไปกว่าแรงงาน ต่างด้าวเกณฑ์ต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมีอย่างไร ผมเองก็มีคำถามอยู่ในใจ ตั้งแต่รับราชการแล้วเพราะที่เคยไปประจำการอยู่ต่างประเทศ เห็นเรามีสำนักงานที่ปรึกษา ผู้ช่วยทูตด้านแรงงานอยู่ประมาณ ๒๐ กว่าประเทศทั่วโลกคอยช่วยแรงงานไทยไม่ให้ ถูกเอาเปรียบ ซึ่งแรงงานไทยก็ไปขายแรงงานแบบเป็นสกีลเลเบอร์ (Skill Labour) ไปอยู่ใน สวนส้มที่อิสราเอล หรือไปก่อสร้างที่ไต้หวัน หรือไปอยู่ในแคมป์ (Camp) ก่อสร้างที่มาเลเซีย ผมก็เคยเห็น ทำให้ผมอดถามตัวเองไม่ได้ว่างานที่เมืองไทยไม่มีทำหรือถึงต้องไปลำบาก จากครอบครัวไปขายแรงงาน ได้เงินก็ไม่กี่หมื่นบาทเพื่อหวังจะเก็บเงินเป็นล้านบาท แล้วก็กลับมา ครอบครัวก็แตกแยก ลูกก็ไม่มีพ่อเลี้ยง ขณะที่มีการจ้างต่างด้าวเข้ามา มากขึ้น ๆ ตอนนี้เป็นล้านคน เขาก็ต้องมาใช้สวัสดิการสังคม มาใช้ถนน มาใช้โรงพยาบาล แล้วการศึกษาเขาล่ะ ผมถามเพื่อน ๆ บอกว่าแรงงานต่างด้าวถ้าจดทะเบียนถูกต้องก็ได้ ค่าแรงขั้นต่ำตามกฎหมาย ๓๐๐ บาท แต่จริง ๆ เขาได้ ๓๐๐ บาทหรือเปล่า เพราะถ้า นายจ้างอ้างว่าฉันหาข้าวให้กิน ๓ มื้อ มีเฟิงสังกะสีให้อยู่ต้องหักด้วย จริง ๆ ก็ได้ ๑๕๐ บาท อย่างมากก็ ๒๐๐ บาท ความเป็นอยู่เป็นชั้นคลาส (Sub-class) เป็นชั้นซิทีเซน (Sub-citizen) เหมือนเดิม เพราะฉะนั้นปัญหาที่ท่านควรจะต้องให้แก้ก็คือเราควรจะได้รับแรงงานต่างด้าว เข้ามาอยู่ในประเทศไทยสักแค่ไหน สักเท่าไร เพราะแรงงานต่างด้าวถ้าเรารับเข้ามาแล้ว ปฏิบัติต่อเขาไม่ดีก็จะฝังว่าเมื่อเขากลับไปบ้านเขาสักวันหนึ่งเขาก็จะรู้สึกว่าคุณเอาเปรียบ ถูกประเทศไทยเอาเปรียบ ถูกคนไทยเอาเปรียบ เช่นเดียวกับสมัยหนึ่งเด็ก ๆ ผมเป็น ข้าราชการใหม่ ๆ ก็จำได้ว่าแรงงานไทย ไปทำงานแบบนี้เลย แบบที่แรงงานต่างด้าวมาทำงาน

อยู่ในสิงคโปร์ และรัฐบาลสิงคโปร์ก็บอกว่าแรงงานไทยมาแล้ว หรือว่าทะเลาะเบาะแว้ง ก็จับใส่เรือส่งกลับมา ผมก็ยังจำได้ว่าผมยังเจ็บแค้นสิงคโปร์อยู่จนบัดนี้ว่าทำกับคนไทย เหมือนกับเป็นเชกคันด์ คลาส ซิติเซน (Second Class Citizen) ในสิงคโปร์ มันก็ยังฝังลึกอยู่ เพราะฉะนั้นสิ่งที่อยากจะถาม แล้วขอให้คณะกรรมการด้านสังคมช่วยทำก็คือว่า แรงงานต่างด้าวนี้รับมาแค่ไหนถึงจะเพียงพอ และหลักเกณฑ์ในการรับคืออะไร หลักเกณฑ์ ในการไม่รับคืออะไร แล้วแรงงานต่างด้าวมมีส่วนทำให้คนไทยตกงานมากขึ้น คนไทยไม่มีงานทำ แล้วต้องไปทำงานในต่างประเทศมากขึ้นหรือเปล่า เพราะถ้าเราบอกว่าเปิดถาวรเพื่อแก้ปัญหา ถูกเอาไรต์เอาเปรียบเรียกค่าหัวคิว แต่รับจดทะเบียนเหมือนจดทะเบียนวินมอเตอร์ไซค์ อย่างนี้ผมก็ไม่เห็นด้วย คือใครมาจดทะเบียนก็จัด แล้วต้องยอมรับว่าปัญหาแรงงานต่างด้าว ความไม่สะดวกของระบบราชการต่อให้จัดมันก็ต้องมีค่าหัวคิวเหมือนเดิม เพราะฉะนั้น เรื่องนี้ผมก็เห็นด้วยว่าเพื่อความคุ้มครองสิทธิแรงงาน สิทธิมนุษยชน ไม่ให้เขาเอาไรต์เอาเปรียบ ก็ควรจะมีระบบจดทะเบียน ไม่ใช่เป็นเปิด ๆ ปิด ๆ ทำให้เขาต้องไปวิ่งเต้นเปิดมาทั้งปี แต่ที่สำคัญกว่านั้น ต้องมีหลักเกณฑ์ว่าจะรับจดทะเบียนอย่างไร ไม่ใช่ใครมาขอจดทะเบียน แบบวินมอเตอร์ไซค์ ต้องว่าอันไหนจำเป็น อันไหนไม่จำเป็น ไม่จำเป็นก็คือไม่ให้เข้า ไม่รับ ให้ชัดเจนไปเลย แล้วกฎหมายก็ต้องศักดิ์สิทธิ์ เพราะฉะนั้นคณะกรรมการด้านสังคม จะให้ประโยชน์กับรัฐบาลได้มากกว่านี้ถ้าวิเคราะห์ว่าจุดสมดุลของการรับแรงงานต่างชาติ เข้ามาในประเทศไทย มีประโยชน์ทางเศรษฐกิจอีโคโนมิก (Economic) เกณฑ์อย่างไร และในที่สุดมาถึงจุดที่มาแย่งงานคนไทยหรือเปล่า หรือทำให้คนไทยต้องไปหวังลม ๆ แล้ง ๆ ที่จะไปทำงานที่ประเทศไต้หวัน ประเทศอิสราเอล หรือประเทศญี่ปุ่น ซึ่งก็ถูกเอาเปรียบ แบบเดิม แล้วคุณภาพชีวิตคนไทยก็ไม่ดี ต้องจากบ้านจากเมืองไป เราจะหาจุดสมดุลนี้ ได้อย่างไร ก็ขอฝากไว้ด้วย ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญสมาชิกท่านต่อไปนะคะ ท่านอนุสิษฐ คุณากร อดีตเลขาธิการ สภาความมั่นคงแห่งชาติ ขอเชิญครับ

นายอนุสิษฐ คุณากร : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศ ผม อนุสิษฐ คุณากร หมายเลขสมาชิก ๑๘๓ ครับ ผมคิดว่าเรื่องที่กรรมการ าคณะนี้ได้นำเสนอมาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง สิ่งที่เป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งนั้น หมายถึงว่ากระบวนการในเรื่องของการแสดงสถานะตัวบุคคลของแรงงานที่อยู่ในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานที่เข้าเมืองมาโดยผิดกฎหมายหรือโดยชอบด้วยกฎหมาย อย่างต่อเนื่องก็ดี เป็นเรื่องที่มีความสำคัญค่อนข้างมาก แต่สิ่งที่สำคัญครับ การจดทะเบียนแรงงาน ที่เป็นข้อเสนอของกรรมการชุดนี้คงไม่ใช่เป็นเรื่องของการจดทะเบียนเพื่อจะจัดระเบียบ แรงงานข้ามชาติให้เข้าสู่ระบบ เพราะว่าการจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติให้เข้าสู่ระบบนั้น ไม่เฉพาะเรื่องการจดทะเบียนครับ ในระยะเวลาที่ผ่านมาผมเชื่อว่าทุกคนเห็นด้วยและยอมรับว่า เราลืมนะ เราลืมนะในบางเรื่องที่เราคิดว่ามันเป็นเรื่องที่จะทำให้ระบบเศรษฐกิจของเรา อยู่รอด จนในท้ายที่สุดครับ สีเทา ๆ เหล่านี้มันกลายเป็นเรื่องของการทุจริต เป็นเรื่องของการ ประพฤติมิชอบ เป็นเรื่องของการค้ามนุษย์ เป็นเรื่องของการกระบวนการนำพา จนในท้ายที่สุด มีคำที่เรียกว่าเป็นอิลลิกัลมูฟเมนต์ (Illegal Movement) ก็คือการเคลื่อนตัวของประชาชน อย่างผิดกฎหมาย เพื่อย้ายจากภูมิภาคหนึ่งมาสู่อีกภูมิภาคหนึ่ง สิ่งที่เรากำลังทำในวันนี้ ผมคิดว่าเป็นจุดหนึ่งเท่านั้นนะครับ เพราะว่าการใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีที่จะใช้เป็นข้อยกเว้นตามมาตรา ๑๗ นั้น เป็นเรื่องของการใช้อำนาจพิเศษเฉพาะกรณี ประเด็นของการจดทะเบียนโดยใช้อำนาจพิเศษเฉพาะกรณีนั้น ในท้ายที่สุดจะกลายเป็นเรื่องของการใช้อำนาจอย่างเป็นปกติ อย่างเป็นประจำ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ กว่า เป็นต้นมา เราขยายการจดทะเบียนแรงงานตั้งแต่มีแรงงานในระดับหลักแสน จนขณะนี้ มีแรงงานในระดับหลักล้าน ซึ่งเป็นความจำเป็นของประเทศ แต่สิ่งที่เราต้องจดทะเบียนแล้ว เราบอกว่าต่อไปนี้จะไม่จดทะเบียนอีกแล้ว ต่อไปนี้จะทำให้กระบวนการการจดทะเบียนนั้นให้มีระบบ ตั้งแต่ คสช. เข้ามาบริหารจัดการในเรื่องของวัน สตอป เซอร์วิส (One Stop Service) ท่านจะเห็นได้ว่า คสช. เองก็มีนโยบายในการที่จะผลักดันแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว

๓๑

สปท. ๙/๒๕๖๐

จිරนุช ๑๖/๒

หลบหนีเข้าเมือง แต่สิ่งที่เกิดขึ้นครับ สิ่งแวดล้อมหรือองค์ประกอบของประเทศนั้น
ไม่ได้เอื้ออำนวยให้การจดทะเบียนสามารถจัดระบบแรงงานเข้าสู่ระบบระเบียบที่ถูกต้องได้
ด้วยเหตุผลหลายประการครับ

ประการแรก กระบวนการทำงานของคนต่างด้าว นั้นถูกจำกัดด้วยพื้นที่
ถูกจำกัดด้วยนายจ้าง ถูกจำกัดด้วยการบริหารจัดการภาครัฐที่ยังมีจุดบกพร่อง ยกตัวอย่างเช่น
การใช้อำนาจของพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองของ ตม. -----

- ๑๗/๑

๓๒

สปท. ๙/๒๕๖๐

พัชรี ๑๗/๑

ในการที่จะตรวจจับบุคคลที่ผิดกฎหมายในประเทศไทยครับ พื้นที่ที่ต้องกักสำหรับคนเหล่านี้ขณะนี้ในประเทศไทยผมคิดว่าทางผู้บริหารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้วก็ผู้หลักผู้ใหญ่ที่ดูแลในเรื่องเหล่านี้คงจะทราบดีว่าพื้นที่ที่ต้องกักเราไม่พอ เราสามารถกักคนได้ผมคิดว่าไม่เกิน ๕,๐๐๐ คนทั้งประเทศ สิ่งที่เรา กำลังจะจดทะเบียนเป็นเพียงแค่การนำคนเข้ามาสู่ระบบ แต่สิ่งแวดล้อมอื่นล่ะครับที่เราจะทำให้คนเหล่านี้ผิดกฎหมาย เรามีมาตรการอะไรครับเข้าไปรองรับ การออกจากนายจ้าง การย้ายพื้นที่ บุคคลเหล่านี้จะกลายเป็นบุคคลผิดกฎหมายทันที แล้วเราก็เปิดพื้นที่ในจุดผ่านแดนถาวรเพื่อจะเข้าไปจดทะเบียนให้คนเหล่านี้อีก คนเหล่านี้จะต้องกลับออกไปนอกประเทศในฐานะที่เป็นบุคคลที่ผิดกฎหมาย แต่ถ้าในลักษณะของการจดทะเบียนให้กับแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมายแล้วทำงานอย่างต่อเนื่อง ผมคิดว่าไม่ใช่เป็นปัญหาของการบริหารจัดการในเรื่องเหล่านี้ ปัญหาคือผู้ที่เข้ามาลักลอบแล้วดำเนินการผิดกฎหมายถ้ากลับไปจดทะเบียนที่จุดผ่านแดนถาวร ประเด็นการจดทะเบียนที่จุดผ่านแดนถาวรนั้นหมายความว่า เป็นการจดทะเบียนที่ถูกต้องมีการนำคนเข้าไปแล้วทางการพม่าเองรับรองให้สถานะแล้วก็กลับเข้ามาจดทะเบียน ณ ตม. ของประเทศไทย ในจุดผ่านแดนถาวร ยังมีจุดผ่อนปรนการค้า ยังมีจุดผ่านแดนชั่วคราวยังมีช่องทางธรรมชาติที่จะให้บุคคลเหล่านี้ทะลักเข้ามาในประเทศไทยอย่างที่ผมเรียนตั้งแต่ต้นขณะนี้กลายเป็นว่าการเข้ามาทำงานในประเทศไทยบางส่วน ผมได้คุยกับพม่าบางกลุ่มเขาบอกว่าบางทีเข้าไปจดทะเบียนอาจจะไม่ได้ประโยชน์เท่าไรนักเพราะเสียเงิน แล้วเสียนี้ไม่ใช่เสียตามเรต (Rate) ที่รัฐบาลกำหนดนะครับ มีค่าหัวคิว มีกระบวนการส่งต่อมายังพื้นที่ตอนในของประเทศไทย เรื่องเหล่านี้เป็นประเด็นสำคัญที่ผมคิดว่า การจดทะเบียนนั้นไม่เพียงพอ แต่ก็อยากเสนอว่า เรื่องนี้เป็นประเด็นที่สำคัญ บางประเทศใช้วิธีการจดทะเบียนอย่างที่กรมการได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ คือจดได้ทั้งปี จดได้ตลอดเวลา จดได้ ณ ทุกสถานที่ไม่ใช่เพียงแค่ชายแดน เพราะว่าการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของเราตามมาตรา ๑๗ นั้นเป็นการจดฝ่ายเดียว แต่ถ้าการเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายตาม พ.ร.บ. คนเข้าเมือง ปี ๒๕๒๒ นั้น จะต้อง มีเอ็มโอยู (MOU) จะต้อง มีข้อตกลง จะต้อง มีการข้ามแดนโดยถูกกฎหมาย แต่คนเป็นล้านคนทำงานไม่ได้จดทะเบียนในลักษณะที่ผมเรียนเมื่อสักครู่ แต่เราจดโดยอาศัยข้อยกเว้นของมาตรา ๑๗ พ.ร.บ. คนเข้าเมือง ปี ๒๕๒๒ เรื่องเหล่านี้เป็นข้อควรระวังว่าเมื่อเรา

๓๓

สปท. ๙/๒๕๖๐

พัชรี ๑๗/๒

เสนอเงื่อนไขเหล่านั้นไปแล้วคงจะต้องมีเงื่อนไขอื่น ๆ ตามมาตรา ๑๗ ตามมา การย้าย นายจ้างจะย้ายได้อย่างไร จำเป็นต้องมีไตรภาคีในระดับของแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง หรือไม่ เมื่อประเทศเห็นความจำเป็นของบุคคลเหล่านี้ที่เราจะต้องดูแลสิทธิขั้นพื้นฐาน เราต้องดูแลในเรื่องของโรคภัยไข้เจ็บ ต้องให้สวัสดิการที่เป็นมาตรฐานที่เป็นสากล ผมคิดว่า เรื่องเหล่านี้กระทรวงแรงงานเองคงไม่สามารถทำเรื่องเหล่านี้ได้แต่เพียงผู้เดียว เรื่องนี้เป็นยุทธศาสตร์ ซึ่งเราเคยมียุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาแรงงาน ๓ สัญชาติ เมียนมา สปป. ลาว กัมพูชา ซึ่งในยุทธศาสตร์นั้นขณะนี้ก็มีการขับเคลื่อนมา จนในท้ายที่สุด เรามีการจัดทะเบียน เรามีการตั้งเงินกองทุนแรงงานต่างด้าวต่าง ๆ แต่การแก้ไขปัญหา ก็ดูเหมือนว่าเราไม่มีการจัดการในเรื่องของระเบียบและวิธีการที่เป็นระบบอย่างชัดเจนมากนัก ทั้ง ๆ ที่ขณะนี้รัฐบาลเองก็พยายามจะหาทางแก้ไข แต่ถ้าเรามุ่งเน้นในเรื่องของการจัดทะเบียน โดยอาจจะขาดการมององค์ประกอบที่สำคัญอีกหลายประการ ตัวผู้ประกอบการเอง -----

ตัวการบริหารจัดการของภาครัฐในระดับพื้นที่ กองกำลัง ๗ กองกำลังที่อยู่ชายแดนที่เรา
 ทุ่มเทการทำงานไปอยู่บริเวณชายแดนนั้น บางส่วนต้องเรียนว่าก็มีคนใช้อำนาจในทาง
 ที่ไม่ชอบ หาประโยชน์จากการเข้าออกเมือง หาประโยชน์จากการจดทะเบียนในเรื่อง
 เหล่านี้ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นประเด็นที่ผมอยากจะกราบเรียนแล้วอยากจะฝากทาง
 กรรมการการค้า กฎหมายหลายฉบับที่ขับเคลื่อนในเรื่องแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง
 พ.ร.บ. คนเข้าเมือง พ.ร.บ. ทะเบียนราษฎร์ พ.ร.บ. การทำงานคนต่างด้าว แล้วยังมี
 เรื่องของการควบคุมโรคอะไรต่าง ๆ อีกมากมาย ประกันสังคม สิ่งที่จะต้องเข้ามาเกี่ยวข้อง
 สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผมคิดว่าอาจจะต้องเป็นข้อเสนอเพื่อนำไปสู่การวางแผนและการกำหนด
 ในเชิงยุทธศาสตร์ แต่ผมเห็นด้วยกับการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง
 ณ จุดผ่านแดนถาวร สำหรับในจุดอื่น ๆ นั้น การจดทะเบียนในพื้นที่อื่น ๆ นั้นผมคิดว่า
 ในอนาคตถ้าเราคิดว่าบุคคลเหล่านี้ที่มีเป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน เมียนมาเองยังไม่สามารถ
 เข้ามาพิสูจน์สัญชาติได้อย่างเต็มที่ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นประเด็นที่เราคงจะต้องนำเสนอภาพ
 ในเชิงยุทธศาสตร์ ในเชิงบูรณาการของทุกหน่วย เพื่อให้พัฒนาการในเรื่องของการแก้ไข
 ปัญหาการวางระเบียบ การจัดระบบ การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวนั้นสามารถดำเนินการ
 ไปได้อย่างมีทิศทางที่ถูกต้องในอนาคตครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านต่อไป พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ประธานกรรมการบริหาร
 สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตกรรมการ
 ยกร่างรัฐธรรมนูญ และอดีตสมาชิกวุฒิสภา ขอเชิญครับ

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อน
 การปฏิรูปประเทศที่เคารพ กระผม พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกสภาขับเคลื่อน
 การปฏิรูปประเทศ ขอขอบพระคุณท่านประธานที่ให้โอกาสในการอภิปรายเรื่องจดทะเบียน
 แรงงานต่างด้าว ซึ่งเพื่อนสมาชิกได้อภิปรายมาหลายท่าน ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่อง
 การปฏิรูปในด้านแรงงาน ก็ต้องยอมรับว่าปัญหาแรงงานเป็นปัญหาที่สำคัญและเป็นปัญหา
 ที่สลับซับซ้อนยืดเยื้อมายาวนาน ผมเองในสมัยดำรงตำแหน่งเป็นเสนาธิการทหาร
 เมื่อ ๑๒ ปีที่แล้วนี้ก็ทำงานในเรื่องนี้ เป็นประธาน เป็นผู้อำนวยการศูนย์แก้ไขปัญหาแรงงาน

๓๕

สปท. ๘/๒๕๖๐

รัชนีพร ๑๘/๒

เข้าเมืองผิดกฎหมายตามแนวชายแดน ผ่านกองกำลังทั้ง ๗ กองกำลังที่มีทั้งพลเรือน ตำรวจ ทหาร เป็นเจ้าหน้าที่ในการร่วมกันแก้ไข หลายครั้งที่ได้ไปตรวจเยี่ยมการทำงานของเจ้าหน้าที่ ก็พบว่า การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายนั้นเป็นเรื่องปกติ เกิดขึ้นทุกวัน ทุกชั่วโมง เกิดขึ้นทุกด่าน ทุกแห่ง ทั้งตามแนวชายแดนของเราหลายพันกิโลเมตรกับเพื่อนบ้าน ๓ ประเทศ ที่สำคัญคือ เมื่อเขาเข้ามาเราจับกุมได้ไปปล่อยอีกที่หนึ่งเดียวเขาก็กลับเข้ามาอีกที่หนึ่ง ก็หมุนเวียนไปมา อย่างนี้ เพราะฉะนั้นการเข้ามาทำงานของแรงงานข้ามชาติจากเพื่อนบ้านเราก็เป็นปัญหา ที่วนเวียน รัฐบาลแต่ละรัฐบาลที่เข้ามา รวมถึงรัฐบาลปัจจุบันก็พยายามแก้ไขกัน อย่างสุดความสามารถ ก็วนอยู่ในเรื่องของการให้ขึ้นทะเบียนเพื่อผ่อนผันแรงงานข้ามชาติ ได้อยู่ต่อไปอย่างถูกกฎหมาย การปรับสถานะแรงงานข้ามชาติให้เป็นผู้เข้าเมืองที่ถูกกฎหมาย แล้วก็การนำเข้าแรงงานข้ามชาติอย่างถูกกฎหมายจากประเทศต้นทาง ซึ่งก็เห็นได้จากการที่เราได้ทำเอ็มโอยู (MOU) กับเมียนมา กับหลายประเทศในการที่จะให้มีการคัดกรอง แรงงานที่จะเข้ามาสู่ประเทศเรา แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นที่เพื่อนสมาชิกได้อภิปราย อย่างเช่น ท่านอนุสิษฐา ขออนุญาตเอ่ยนามท่าน ซึ่งรู้เรื่องนี้ดีที่ทุกคนหนึ่งก็ยืนยันว่าเป็นปัญหาของคน ของปฏิบัติ ของอามิสสินจ้าง ของการค้ามนุษย์ซึ่งมีรางวัลค่อนข้างสูงไม่ต่างจากการค้ายาบ้า

- ๑๘/๑

ค้ายาเสพติดตามแนวชายแดน ที่ก็ไม่มีใครแก้ไขได้จนถึงทุกวันนี้ เพราะฉะนั้นอันนี้ก็ เป็น ปัญหาที่สำคัญที่สุด ถ้าทราบใดที่เจ้าหน้าที่บางส่วนผู้ที่หากินกับเรื่องนี้ยังไม่ยอมถอยกลับมา ยังไม่ยอมทำให้ถูกต้องแล้ว ก็ไม่มีทางที่จะแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้น แนวความคิดของคณะกรรมการที่ให้จดทะเบียนที่จุดผ่านแดนถาวรผมก็สนับสนุน ก็เป็น หนทางหนึ่งในการที่จะลดปัญหาการเข้ามาของแรงงานอย่างไม่ถูกกฎหมาย เราต้องมองไป ในอนาคตว่าขณะนี้เราเข้าสู่เออีซี (AEC) นะครับ ถึงแม้จะดูเงิบ ๆ ไป จนคนเลิกพูดถึงแล้ว ตอนก่อนจะเข้าเออีซี (AEC) นั้นก็พูดกัน เตรียมการกันอย่างเข้มข้น วันนี้ผมนั่งอยู่ในสภานี้ ได้ยินเออีซี (AEC) ไม่กี่ครั้งเอง ทั้งที่เป็นสภาที่ควรจะพูดถึงเรื่องนี้ค่อนข้างมากคือประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งในนั้นก็จะมีข้อกำหนดของเลเบอร์ฟลว์ (Labour Flow) ของการเคลื่อนไหว ของการที่จะเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้อย่างถูกต้องในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในแต่ละปี ปีแรกก็เปิด ๘-๙ อาชีพ อันนี้ไม่ใช่แรงงานของเลเบอร์ (Labour) แต่ก็เป็นการ อีกระดับหนึ่ง ก็มาเกี่ยวข้องกับการเข้ามาทำงานเช่นกัน ซึ่งเราก็ต้องเตรียมการรองรับ ในเรื่องเหล่านี้ สำหรับแรงงานที่เข้ามาทำงานในบ้านเราก็อย่างที่หลากหลาย ๆ ท่านได้พูดว่า เรามีการตอบแทนที่ดีกว่า อาจจะมีสวัสดิการที่ดีกว่าด้วย แล้วก็ซัพพลาย (Supply) ก็เป็นเรื่องของดีมานด์ (Demand) และซัพพลาย (Supply) ในเรื่องแรงงานที่คนไทยเอง ไม่อยากทำ ไม่ว่าจะ เป็นในเรื่องของงานกรรมกรต้องแบกหาม งานในเรือประมง ๘๐-๙๐ เปอร์เซนต์ เป็นต่างชาติทั้งสิ้น ก็นำไปสู่ปัญหาไอยูยู (IUU) ที่ใช้เด็ก ใช้สตรีไปทำงาน ที่ผิดระเบียบของต่างประเทศ จนเราต้องโดนใบเหลืองอยู่หลายครั้งหลายครา เพราะฉะนั้น การแก้ปัญหาในเรื่องแรงงานต่างด้าวหรือแรงงานข้ามชาตินี้จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ก็ต้องพยายามกันไปนะครับ คสช. ได้ออกคำสั่งเมื่อตอนเข้ามาปกครองประเทศตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ให้มีคณะกรรมการนโยบายแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติ ก็ทำงานมาจนถึงทุกวันนี้ก็มีมุมมอง ของนักวิชาการด้านสิทธิมนุษยชนว่าการแก้ไขปัญหาลaborข้ามชาตินั้นถ้าใช้อำนาจ ใช้กฎหมายอย่างเดียวไม่สามารถแก้ไขได้ อาจจะทำให้เกิดข่าวลือ เกิดการตื่นตระหนก เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็ เป็นสิ่งที่ต้องระมัดระวังเหมือนกัน เพราะแรก ๆ เราได้มีการเข้าปิดล้อม ตรวจค้นผู้ที่เป็นแรงงานต่างด้าวที่ไม่มีใบอนุญาตหรือบัตรที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ในการตรวจค้นนั้นก็ดีที่เราได้พบผู้ที่มาทำงานผิดกฎหมาย อย่างเช่น ค่าประเวณี

๓๗

สปท. ๙/๒๕๖๐

กมธ.มาตรา ๑๙/๒

หรือแรงงานเด็กต่าง ๆ ซึ่งทำให้เราสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าว เหล่านั้นไปได้อีกส่วนหนึ่งด้วย เพราะฉะนั้นผมก็ขอสนับสนุนแนวทางหรือความพยายามในการแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติ ซึ่งมีอย่างน้อยก็ ๒,๐๐๐,๐๐๐ คน ขึ้นไปที่อยู่ในประเทศเราโดยไม่มีสถานะที่ถูกต้อง อย่างน้อยก็เป็นการป้องกัน เป็นการเตรียมการเพื่อแก้ไขไว้ก่อน แล้วก็ค่อยแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ที่ยังคงมีอยู่ให้ลดน้อยลงให้มากที่สุด ก็ขึ้นอยู่กับกระบวนการการปฏิรูปคนที่พวกเราช่วยกันทำ ถ้าคนของเรา เจ้าหน้าที่ของเรามีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่เห็นแก่อาณานิคมจ้างแล้ว การแก้ปัญหาทั้งหลายนั้นก็คงจะสำเร็จลุล่วงไปได้ ก็ขอขอบคุณและขอสนับสนุนครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านต่อไป ขอเชิญท่านศานิตย์ นาคสุขศรี อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ขอเชิญครับ

นายศานิตย์ นาคสุขศรี : กราบเรียนท่านประธานสภา และท่านสมาชิก สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพอย่างสูงนะครับ ผมต้องขอขอบคุณท่านกรรมาธิการ ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ที่ได้เสนอเรื่องแรงงานนี้ขึ้นมาเข้าสู่สภา เพราะถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในภาพรวมของประเทศ หลาย ๆ ท่านก็เห็นแล้ว แต่ในฐานะ ที่ในพื้นที่ชายแดนผมที่มีความวิกฤตอย่างมาก -----

เพราะฉะนั้นควรจะเป็นประเด็นสำคัญที่ได้นำไปสู่การพิจารณา ผมก็ขอเรียนว่าประสบการณ์ของผมจากการที่รับราชการในเขตพื้นที่ชายแดนโดยเฉพาะที่จังหวัดสระแก้วเป็นเวลาถึง ๑๑ ปี ปัญหาในเรื่องแรงงานก็คล้าย ๆ กับที่ท่านอธิการบดีไวญุณท์ได้นำเสนอ แต่ว่ามีทั้งเหมือนและแตกต่างกัน ของจังหวัดจันทบุรีเป็นปัญหาในเรื่องของภาคเกษตรที่เป็นผลไม้ แต่ของสระแก้วหนักกว่าอีก เป็นทั้งเมืองผลไม้ เป็นแรงงานในเรื่องพืชไร่ และเรื่องการเกษตรในเรื่องของการทำนา เพราะฉะนั้นจะมีปัญหาค่อนข้างซับซ้อนมากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งชายแดนสระแก้วอาจจะไม่เหมือนกับที่อื่น เพราะฉะนั้นการที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ อาจจะฝากเป็นข้อคำนึงให้กรมการได้พิจารณา คือชายแดนสระแก้ว ๑๖๕ กิโลเมตร ที่ติดกับกัมพูชา ไม่มีภูเขาสูง ไม่มีแม่น้ำ อันนี้เป็นจุดสำคัญที่อาจจะแตกต่างกัน หรือว่าภูมิประเทศชายแดนหลาย ๆ แห่งในรอบประเทศเราก็อาจจะแตกต่างกัน แต่ที่สระแก้วจะเห็นชัดเลย มีวิถีอันหนึ่งซึ่งอยากจะเรียนท่านกรมการให้ทราบ เขาเรียกวีถีนชายแดนซึ่งแตกต่างกัน แต่ละชายแดนก็อาจจะไม่เหมือนกัน อย่างที่ชายแดนสระแก้วมีวิถีคนชายแดนก็คือ ๑. ชายแดนที่นี่ไม่มีแม่น้ำ ภูเขา เพราะฉะนั้นวิถีเขาก็คือเดินไปมาหาสู่กัน ที่สระแก้วมีด่านถาวรแห่งเดียวเองคือที่คลองลึก โรงเกลือ ปอยเปต เป็นด่านถาวร นอกจากนั้นก็จะมีจุดผ่อนปรนชั่วคราวอีก ๓ แห่ง แล้วก็ยังมีช่องทางชาติอีก ๒๐ กว่าแห่ง เพราะฉะนั้นมีแห่งเดียวจุดผ่านแดนถาวร สมัยท่านประธานเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้ไปดูแล้วก็สนับสนุนให้มีประตูชัยที่สระแก้วเกิดขึ้นมาเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของด่านถาวรเกิดขึ้นมา วิถีของคนชายแดนก็คือ

ข้อ ๑ เขาไปมาหาสู่กัน เดินทางข้ามกันไป แต่งงานกันไป สลับสับเปลี่ยนกันไป ไทยได้เขมร เขมรได้ไทยก็ถือว่าเป็นคนพื้นบ้านกัน ภาษาก็ใช้เขมรบ้าง ใช้ไทยบ้างอะไรต่าง ๆ ทำบุญวัดเดียวกัน ส่วนใหญ่จะมาทำบุญที่วัดไทย แล้วสิ่งที่สำคัญก็คือว่าของเขามีแรงงานเราไม่มีแรงงาน แต่เรามีงานด้านการเกษตร เพราะฉะนั้นพวกนี้จะมาเข้าเย็นกลับไปเป็นมาประจำทุกวัน ทีนี้จะให้เขาไปจดทะเบียนที่ด่านถาวรหรือ ซึ่งมันขัดกับวิถีของคนชายแดนก็ฝากในประเด็นนี้ไว้ แล้วจะทำอย่างไร เขาได้แรงงาน เขาได้เงินจากบ้านเราไป ๒๐๐ บาท ๓๐๐ บาท สมมุติว่าได้สัก ๓๐๐ บาท เขาซื้อกับข้าว ซื้อข้าวของกลับบ้านเขาผมว่าเหลือกลับถึงบ้านไม่ถึง ๓๐ บาท นี่ก็คือเป็นเรื่องของเศรษฐกิจการค้า แล้วในแง่ของความมั่นคงถ้าเศรษฐกิจชายแดนเขามีเศรษฐกิจดีเขามีรายได้ เขาก็ไม่มาก่อความไม่สงบ

๓๙

สปท. ๙/๒๕๖๐

สายชล ๒๐/๒

ตามแนวชายแดน เพราะฉะนั้นข้อคำนึงก็อยากจะให้คิดถึงวิถีของคนชายแดน ซึ่งทาง สปป. ลาว อาจจะอย่างหนึ่ง ในเมียนมาก็อาจจะอย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นอันนี้ก็ข้อควรคำนึงที่เป็นสิ่งสำคัญ

ข้อ ๒ ผมอยากจะฝากประเด็นที่ว่าสระแก้วเรามีด่านถาวรที่ด่านคลองลึก ปอยเปต เรามีศูนย์การค้าที่ตลาดโรงเกลือ ซึ่งจะถือว่าเป็นตลาดการค้าโอเพนแอร์ (Open Air) ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยหรือในโลกก็ได้ ตอนนี้มีประมาณ ๕,๐๐๐ ห้องที่มีการค้าขายชายแดน มีสินค้าสมัยก่อนเกิดขึ้นมาเพราะว่าท่าน พลเอก ประวิตร เห็นความสำคัญเมื่อก่อนก็เอาเกลือไปจอดไว้ที่ชายแดน ลงรถไฟไปกองไว้ข้างทางรถไฟแล้วก็ขนเกลือไปสู่กัมพูชาอีกทอดหนึ่งเพื่อไปถนอมอาหารในทะเลสาบถนอมเรื่องปลาแล้วก็กลับมา แต่ตอนหลังการค้าเริ่ม ทางฝ่ายกัมพูชาก็จะมีตลาดการค้าที่ปอยเปต ไทยก็มีโรงเกลือ ท่านก็เลยให้มีการสร้างตลาด ตอนแรกเป็นหลังคาจากธรรมชาติ ตอนหลังก็ให้ อบจ. ทำศูนย์การค้าขึ้นมาเป็นตลาดการค้ามี ๒๐๐ ห้อง เดียวนี้มี ๕ เจ้าของหรือ ๖ เจ้าของทั้งเอกชนด้วย มี ๕,๐๐๐ กว่าห้อง มูลค่าการค้าไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ ล้านบาท แต่กำลังจะล่มสลายเพราะว่าทางราชการเราได้ปราบปราม ตอนหลังเจตนารมณ์ของตลาดโรงเกลือผิดไป คือเดิมสินค้ามือสองจากยุโรปที่มาจากกัมพูชาก็เอามาขายที่ประเทศไทย -----

คนไทยก็นิยมชมชอบเพราะว่าเป็นสินค้าที่ดี แล้วฝรั่งก็ใช้จะไม่บูบสลายเท่าไร แล้วมีสินค้าอื่น ๆ ร้อยแปดพันเก้าเยอะแยะมาก ตอนหลังกลายเป็นว่ามีสินค้าก็อบบี้เข้ามา ก็เลยถูกปราบปราม จริง ๆ แล้วโรงเกลือมีดีที่มันไม่ใช่เฉพาะสินค้าก็อบบี้ ไม่รวยก็สวยได้ที่โรงเกลือ ปัญหาแรงงานที่สระแก้ว ท่านเชื้อใหม่ตอนเข้าเป็นข้อตกลงระหว่างท้องถิ่นกับราชการชายแดนท้องถิ่นไทย-กัมพูชาว่าให้เขาเข้ามาค้าขายที่ตลาดโรงเกลือได้วันหนึ่ง ๒๐,๐๐๐ คน ถ้าเข้าก็เจ็ดโมงเช้า ถ้าท่านเคยวิ่งมาราธอน เหมือนเป่านกหวีดตัดริบบิ้นปีบลิ้นมนุษย์จากกัมพูชาจะวิ่งเข้ามาสู่ชายแดนไทยทันทีแล้วตอนเย็นก็กลับไป นี่เป็นวิถีของคนชายแดนเขา แล้วเขาก็ซื้อข้าวซื้อของกลับไป อันนี้เราแก้ปัญหาด้วยจังหวัดร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งกัมพูชา เราจะทำอย่างไรควบคุมให้เขามาแล้วต้องกลับตอนเย็น มาเช้า เย็นกลับ ซึ่งเขาก็ปฏิบัติกัน ตอนแรกก็มีกัมพูชาเก็บสตางค์ เขาเรียกตัวค่าเข้า ๑๐ บาท แต่ไทยไม่เก็บ ตอนหลังเราก็เลยไม่รู้จะทำอย่างไรเขาเข้ามาแล้วไม่ออก เราก็ทำบัตรบาร์โค้ด (Barcode) ขึ้นมาโดยจังหวัด ตอนนั้นสมัยผมเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ ตม. ไปออกบัตรอิมมิเกรชันการ์ด (Immigration Card) ขึ้นมา ซึ่งอาจจะไม่มีกฎหมายรองรับแต่เราสามารถกำกับ และถ้าใครไม่กลับถือว่ายกเลิกบัตรเลย นี่คือการแก้ปัญหาชายแดนที่เราได้ร่วมกันทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นพลเรือน ตำรวจ ทหาร อันนี้ ๒๐,๐๐๐ คน แล้วเขาก็ไม่ไปไหน เขาก็มาเป็นลูกจ้างค้าขายเย็นก็กลับ

ข้อ ๓ ผมอยากจะฝากว่าการแก้ปัญหาการค้าชายแดนเรื่องแรงงานก็คิดว่าใช้ระบบเดียวไม่ได้ อย่างน้อยก็ต้องใช้ ๓ ระบบ ระบบที่ ๑ ผมคิดว่าปัญหาชายแดนเป็นสิ่งสำคัญ แต่ละพื้นที่ชายแดนไม่เหมือนกัน ควรจะต้องมอบอำนาจให้จังหวัดโดยมีคณะกรรมการในระดับจังหวัด เดียวนี้ คสช. ได้ให้ความสำคัญให้มีศูนย์ดำรงธรรมในระดับจังหวัดและอำเภอ ผมว่าโยนปัญหานี้แล้วให้อำนาจในระดับพื้นที่เขาแก้ปัญหาด้วยกันว่าเขาจะต้องแก้ปัญหาแรงงานในพื้นที่เขาอย่างไร แต่ละจังหวัดในพื้นที่ชายแดนอาจจะไม่เหมือนกันแต่ก็ต้องให้อยู่ในหลักเกณฑ์ อันนี้จะเป็นการแก้ปัญหาได้อย่างดี อย่างเช่นสมัยผมเคยอยู่ที่จังหวัด ปัญหาเรื่องตัดอ้อย เวลาตัดอ้อยก็ต้องการแรงงาน ไม่ใช่มาเช้าเย็นกลับแล้วจะทำอย่างไร เราก็ตกลงกันให้มีการจดทะเบียนของผู้ประกอบการ แล้วเราเรียกประชุมคณะกรรมการชายแดนท้องถิ่น ก็มีทั้งฝ่ายปกครอง ฝ่ายทหาร ตำรวจ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องมา

ก็เอาอย่างนี้ สมาคมชาวไร่อ้อยคุณไปสำรวจลูกไร่ของคุณว่าคุณต้องการแรงงานเท่าไร ปลุกอ้อยเท่าไร แล้วก็มาขึ้นทะเบียนไว้ เราก็ส่งทะเบียนไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วก็แจ้งมาเลยว่าคราวนี้ สัปดาห์นี้คุณต้องตัดอ้อย สมมุติ ๑๐ ไร่ ต้องการแรงงาน ๑๐ คนก็วันบอกลมา แล้วก็แจ้งให้ทางตำรวจ ทหารชายแดนรับทราบแล้วก็ไปรับมา เมื่อครบ ๑๐ วันต่อไม่ได้ ต้องส่งกลับ แล้วจะตัดครั้งต่อไปก็จะทำแบบนี้ เพราะฉะนั้นเราก็สามารถควบคุมแรงงาน ให้อยู่ในระบบวินัยได้ แต่ว่าต้องขึ้นอยู่กับจังหวัดใครจังหวัดมัน อันนี้ก็จะเป็นแนวทางที่ แก้ปัญหาภายในจังหวัดเรา เพราะฉะนั้นผมคิดว่าระบบนี้จะเป็นระบบที่สำคัญ ก็คือรัฐบาล อาจจะต้องมอบอำนาจให้ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดบูรณาการทุกหน่วยงาน แก้ไขปัญหาแรงงานในพื้นที่ของเขา

ข้อ ๔ ปัญหาแรงงานที่อยู่ในระบบ อย่างเช่นโรงงานอุตสาหกรรม อะไร ต่าง ๆ ที่เข้ามานอกเขตชายแดนจังหวัด อันนี้เข้าสู่ระบบตามที่ท่านกรรมาธิการเสนอ ก็เป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพราะว่าจะได้ควบคุม ถ้าเผื่อว่าตรวจแล้วโรงงานไหนจ้างแรงงานเถื่อน ปิดเลยครับ อย่างนี้จะไม่มีการไปฝึกกติกตามที่คณะกรรมาธิการเสนอแรงงานที่ ๓ อันนี้ อาจจะต้องเข้มข้นลงหน่อย แรงงานที่มารับจ้างที่ไม่ใช่แรงงานภาคเกษตร อย่างเช่น เป็นลูกจ้างตามร้านอาหาร ตามอะไรที่อยู่ตามแนวชายแดนหรืออยู่ที่ไหนก็จะมีกฏกติกา อีกร้อยอย่าง ถ้าแก้ทั้ง ๓ ระบบนี้ไปด้วยกันผมคิดว่าการแก้ปัญหาแรงงานที่เข้ามาสู่ประเทศเรา จะง่ายขึ้น แล้วแก้ปัญหาในเรื่องชายแดนได้เป็นอย่างดี ก็ขอกราบขอบพระคุณ แล้วก็ขอขอบคุณคณะกรรมการด้านสังคมที่ได้เสนอแรงงานนี้เข้าสู่สภา ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับ ท่านสุดท้ายตามที่แจ้งความประสงค์อภิปราย ขอเชิญท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต อดีตเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ขอเชิญครับ

นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต : กราบเรียนท่านประธาน สปท. ที่เคารพ กระผมเพิ่มพงษ์ เชาวลิต สปท. หมายเลข ๑๑๐ ก่อนอื่นต้องยอมรับว่าปัญหาที่คณะกรรมการธิการ ได้หยิบยกขึ้นมาเรื่องแรงงานข้ามชาติเป็นเรื่องใหญ่มาก แล้วก็ก็เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งจริงๆ แล้วเป็นเรื่องที่คาบเกี่ยวกันระหว่างสังคมกับเศรษฐกิจ เพราะจริง ๆ พื้นฐานของการที่แรงงานข้ามชาติเข้ามาทำงานในประเทศเราอาจจะเป็นปัญหาทางด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก เกิดจากการที่ทางเขาเองไม่มีงานทำในประเทศของเขา เราเองมีความต้องการแรงงานเลยเข้ามา เพราะฉะนั้นเวลาเข้ามาจำนวนมากโดยขาดเรื่องการจัดการก็เกิดปัญหาสำคัญขึ้นมาแบบที่เราหยิบยกขึ้นมาพูดคุยตรงนี้ ผมคิดว่าปัญหาใหญ่ใจความจริง ๆ ของเรื่องนี้ ที่จริงรัฐบาลหลายยุคสมัยก็พยายามปรับปรุงแก้ไขกันอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการออกนโยบายเฉพาะระยะสั้น ระยะยาวอะไรต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่แล้วซึ่งคณะกรรมการธิการได้รายงานไปแล้ว แต่ผมคิดว่าเรื่องใหญ่จริง ๆ อยู่ที่ระบบของการจัดการหรือการควบคุมแรงงานข้ามชาติที่มาอยู่ในประเทศไทย ผมว่านี่คือปัญหาใจกลางของเราเป็นปัญหาใหญ่ เราพยายามเสนอหลาย ๆ เรื่องที่พยายามควบคุมให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ นี่เป็นเรื่องใหญ่เท่านั้นเอง แต่ว่าโดยข้อเท็จจริงคือเรายังไม่สามารถควบคุมได้ อันนี้เป็นเรื่องที่เป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏกันอยู่ แต่ในระยะหลังผลของแรงงานข้ามชาติถ้าเราดูแลกันไม่ดีจะเกิดผลในทางเศรษฐกิจที่จะถูกลดระดับเป็นเทียร์ ๒ (Tier2) เทียร์ ๓ (Tier3) อย่างที่พูดกันแล้วคือระดับของแรงงานข้ามชาติที่มาอยู่ในประเทศไทยแล้วก็ใช้ในสิ่งที่ไม่ได้ถูกต้องตามกฎหมายไม่ใช่จะเกิดปัญหาเฉพาะบ้านเราอย่างเดียวเท่านั้น เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด แต่เกิดปัญหาคือฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศที่จะถูกประเมินจากประเทศทางตะวันตก อันนี้จะเป็นเรื่องใหญ่มาก ซึ่งเป็นเหตุที่เราเข้ามาจัดการ ผมคิดว่าถ้าเราดูเรื่องการควบคุมแรงงานข้ามชาติเป็นเรื่องหลัก ทำอย่างไรที่สามารถควบคุมให้ได้หมด ผมคิดว่าปัญหาใหญ่ที่สุดอยู่ที่การบริหารจัดการ การบริหารจัดการเป็นเรื่องที่ใหญ่ที่สุดของปัญหานี้ ซึ่งแน่นอนในหลายปัญหาเราก็มีปัญหานี้ ถ้าเราแบ่งการบริหารจัดการออกเป็น ๓ ระดับ อันนี้จะเป็น

ข้อเสนอให้ท่านลองไปพิจารณาเพื่อจะต่อยอดการศึกษาที่ท่านมีอยู่ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ไม่มากก็น้อย

เรื่องแรก ก็คือเรื่องระดับกลไกทางนโยบาย ผมคิดว่าข้อเสนอของคณะกรรมการธิการที่ท่านยกมายังเป็นปัญหาอยู่ กลไกนโยบายในการจัดการแรงงานข้ามชาติคืออะไร เท่าที่ผมอ่านในเอกสารของท่านอาจจะไม่มี หรือมีแต่ขาดความสมบูรณ์ หรือจำเป็นต้องปรับปรุง อันนี้คือเรื่องหนึ่ง ผมคิดว่าตามที่ปรากฏในเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) เขียนว่าไม่มีคณะกรรมการนโยบายอันนี้ เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ นะครับ แล้วเอกสารที่ท่านเสนอมาหมายความว่าในเรื่องของเอกภาพก็ดี เรื่องความชัดเจนนโยบายก็ดี ตรงนี้ยังไม่มีชัดเจน อันนี้ก็เป็นเรื่องหนึ่ง ผมคิดว่าถ้าทำให้เกิดความชัดเจนทางนโยบายได้ อันนี้จะเป็นข้อเสนออันหนึ่ง ผมคิดว่าจะเป็นการสำคัญมากก็คือข้อเสนอของเราที่เสนอว่าการจัดการเชิงนโยบาย คณะกรรมการนโยบายควรจะทำเนิกรอย่างไร อันนี้เป็นข้อเสนออันหนึ่งซึ่งผมคิดว่าถ้าเรามีตรงนี้ก็เกิดความสมบูรณ์มากขึ้นนะครับ กลไกนโยบายอันที่ ๒ ซึ่งผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญ เมื่อสักครู่ท่านผู้ว่าราชการสาธาณิตยได้พูดมาแล้วก็คือเรื่องกลไกนโยบายระดับจังหวัด ผมเชื่อว่าจากการที่เราดูหลาย ๆ ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการปัญหาใดปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในบ้านเราเป็นหลัก หรือข้อเสนอของ สปท. ที่ศึกษาก็ดี ปัญหาอันหนึ่งคือเอกภาพในการดำเนินนโยบายระดับจังหวัด ตรงนี้ยังเป็นปัญหาอยู่ ถ้าท่านได้ต่อยอดอีกนิดหนึ่งว่ากลไกการจัดการเชิงนโยบายของจังหวัดเป็นเอกภาพหรือยัง ถ้ายัง ผมอยากให้มีการเสนอแบบที่ท่านผู้ว่าราชการสาธาณิตยได้พูดเมื่อสักครู่นี้ จริง ๆ แล้วถ้ากลไกการจัดการแรงงานข้ามชาติไม่สามารถทำได้หน่วยใดหน่วยหนึ่ง ต้องทำหลายหน่วย แต่การทำหลายหน่วย ต่างคนต่างทำ โดยไม่มีการบูรณาการจะเกิดความสับสนและเป็นช่องว่าง ตรงนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ----

ผมคิดว่าถ้าเราเห็นว่ากลไกการจัดการในระดับจังหวัดยังพูดไม่ชัด ยังมอบอำนาจให้กับจังหวัดไม่ชัดผมอยากให้ตรงนี้มีความชัดเจนขึ้นมา เพราะจริง ๆ กลไกการจัดการด้านนโยบายระดับชาติอย่างเดียวไม่พอ ต้องมีกลไกการจัดการระดับจังหวัดด้วย ถ้ากลไกระดับจังหวัดมีอำนาจชัดเจน มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการสามารถบูรณาการสั่งการหน่วยงานในพื้นที่ได้ และเอาข้อจำกัดหรือข้อพิเศษของจังหวัดมาพิจารณาอาจจะมีส่วนในการควบคุมแรงงานข้ามชาติได้มากขึ้น อันนี้ข้อแรก ผมอยากเสนอเรื่องกลไกด้านนโยบาย

เรื่องที่ ๒ คือการบริหารจัดการ กลไกการบริหารจัดการมีค่อนข้างหลายหน่วยที่สำคัญมากคือฝ่ายเลขานุการ ซึ่งเท่าที่ทราบก็คงจะเป็นกระทรวงแรงงาน ก็คงต้องมีการประเมินว่ากระทรวงแรงงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการได้ครอบคลุมหรือไม่ อย่างไร ถ้าสามารถครอบคลุมได้ก็ไม่มีปัญหา แต่ถ้ายังปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการไม่ครอบคลุม จะปรับปรุงเพิ่มเติมอะไรบ้างตรงนี้จะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากนะครับ

เรื่องที่ ๓ เรื่องของการปฏิบัติการ เรื่องการปฏิบัติการที่สำคัญมาก ๆ ผมคิดว่าเรื่องฐานข้อมูลเป็นเรื่องสำคัญ การจัดการแรงงานข้ามชาติ หรือการควบคุมแรงงานข้ามชาติที่เราพูดถึงกันนี้เรื่องสำคัญมากที่สุดต้องดำเนินการเรื่องฐานข้อมูลก่อน เพราะฐานข้อมูลจะเป็นตัวสำคัญในการจะตอบว่าควบคุมได้หรือไม่ ถ้าขณะนี้เรามีฐานข้อมูลควบคุมได้แค่ ๒๐๐,๐๐๐ คน แต่แรงงานข้ามชาติมีประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ คนหรือ ๒,๐๐๐,๐๐๐ คนตามที่สมาชิกได้พูดไปแล้ว แสดงว่าระบบฐานข้อมูลเรายังไม่สามารถจัดการและควบคุมเพียงพอเราจะจัดการอย่างไร ตรงนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก อันที่ ๒ ผมเห็นด้วยว่าการควบคุมอันหนึ่งที่ท่านเสนอมาก็คือการจัดการที่ด่านถาวร ตรงนี้ผมเห็นด้วยในหลักการอยู่แล้ว แต่ผมอยากจะเรียนเสนอในข้อคิดเห็นที่ว่าถ้าเราสามารถจัดการแรงงานข้ามชาติในด่านถาวรได้ สามารถครอบคลุมได้สักกี่เปอร์เซ็นต์ของการควบคุมประชากรแรงงานข้ามชาติตรงนี้ ถ้ายังเป็นส่วนน้อยเราจะเพิ่มเติมอย่างไรได้ เพราะผมคิดว่าการเข้ามาในหลาย ๆ จุดที่ไม่ผ่านด่านถาวร ส่วนหนึ่งมาจากข้อจำกัดทางธรรมชาติหรือสภาพของท้องถิ่นเหมือนที่ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดพูดเมื่อสักครู่นี้ ผมคิดว่าถ้าเราศึกษาเฉพาะแต่ละพื้นที่บริบทอาจจะต่างกัน บางพื้นที่เราสามารถควบคุมได้ที่ด่านถาวรเพราะมีช่องดำเนินการค่อนข้างน้อย แต่บางพื้นที่บางจังหวัดเขามีการข้ามทางประเพณีหรือทางวัฒนธรรมกันอยู่ การจะเอาคน

จำนวนมากไปขึ้นทะเบียนที่ด่านถาวรอาจจะไม่สะดวก ตรงที่เข้ามาขายทางจะจัดการอย่างไร ในจุดผ่อนปรนจะสามารถควบคุมทะเบียนได้หรือไม่ อันนี้ทำให้เราได้ควบคุมมากขึ้น อันที่ ๓ ถ้าเราเสนอมาตรการได้แล้วควรจะมีการทดลองพื้นที่ของจังหวัดของใดก็ได้ให้มีผลทางปฏิบัติ ให้ชัดเจน แล้วก็มีการจัดการในการป้องกันในจุดลัทธิอื่น ๆ เพื่อให้คนจำนวนมากเข้ามาจดทะเบียนตรงด่านตรงนี้ หรือถ้ามีพื้นที่ประเพณีอยู่แล้วเราจะขยายควบคุมได้อย่างไร ตรงนี้ค่อนข้างจะเป็นประโยชน์ แล้วจะให้การธุรกิจ หรือห้างร้าน หรือพื้นที่ตอนใน ให้เป็นระเบียบอย่างไรบ้าง ผมคิดว่าเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ฝ่ายจังหวัดเขาคงจะทราบดี แล้วก็สามารถทำให้การขึ้นทะเบียนหรือการจดทะเบียนครอบคลุมได้มากยิ่งขึ้น สุดท้ายนี้ ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งถ้ากรรมการได้ต่อยอดอีกสักชนิดหนึ่ง ให้เห็นว่าถ้าเราเสนอทั้งระบบ ทั้งนโยบาย ทั้งการจัดการ และการปฏิบัติ เพื่อให้เกิด การควบคุมประชากรแรงงานข้ามชาติให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นเราจะดำเนินการอย่างไร และจะปรับปรุงในเรื่องไหนบ้าง ๑ ๒ ๓ ๔ ถ้าทำตรงนี้แล้วจะสมบูรณ์ได้มากขึ้น แล้วก็คิดว่าเป็นข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติอย่างสูง แล้วก็เกิดประโยชน์กับ ทางด้านเศรษฐกิจของเราอย่างมาก ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับ มีสมาชิกท่านใดจะอภิปรายไหมครับ ขอเชิญครับ

นายปรีชา บุตรศรี : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ก่อนอื่นผมต้อง ขอภัยที่ไม่ได้ลงชื่ออภิปรายไว้ แต่ว่าพอนั่งฟังแล้วก็เกิดความคิดที่อยากจะให้เห็น ในบางประเด็น กระผม ปรีชา บุตรศรี หมายเลข ๙๔ ก็ขออนุญาตกราบเรียนเพิ่มเติม ในบางประเด็น

ประการแรก ผมคิดว่าเรามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะจัดระบบข้อมูล ด้านแรงงานให้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองทั้งโดยชอบ ด้วยกฎหมายแล้วก็โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นปัญหาเรื้อรังมานาน เราต้องมีความชัดเจนว่า ต้องการแรงงานต่างด้าวประเภทไหน อย่างไร จำนวนเท่าไร เราจะอนุญาตให้เข้ามาได้แค่ไหน อย่างไร เวลานี้เราไม่มีการจัดระบบข้อมูลพวกนี้ ผมก็อยากเห็นการจัดระบบข้อมูลพวกนี้ ให้มีความชัดเจนขึ้น อันนี้เป็นประการที่ ๑

ประการที่ ๒ คำว่าระบบแรงงานต่างด้าว หรือระบบแรงงานในประเทศไทยก็ดี ผมมีประสบการณ์อยู่อย่างหนึ่ง ตอนที่ผมเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ ผมได้สร้างนวัตกรรมด้านแรงงานง่าย ๆ ผมเรียกว่าธนาคารแรงงาน ธนาคารแรงงานคืออะไรครับ ผมอยากทำความเข้าใจนิดหนึ่ง ก็คือเราเอากลุ่มประชาชนมาพัฒนาอาชีพด้านต่าง ๆ เช่น อาชีพด้านเก็บผลไม้ เมื่อเราอบรมเขาแล้วเราก็ออกไปประกาศนียบัตรให้ อาชีพด้านกรรมกรโบกปูน กรรมกรเหล็ก กรรมกรไม้หรือว่าการจัดสวนอย่างนี้เราก็มีการลงทะเบียน เป็นการลงทะเบียนด้านแรงงานที่มีความชัดเจน เพราะฉะนั้นเราอยากจะเห็นการนำระบบนี้มาใช้ในการลงทะเบียนทั้งประเทศในเรื่องของแรงงานแล้วก็มีมีการออกเป็นใบประกาศนียบัตรให้อย่างชัดเจน ถ้าเราทำได้อย่างนี้เราก็สามารถควบคุมระบบแรงงานของเราได้ เมื่อเราเอาอาชีพต่าง ๆ คนต่างด้าวที่เข้ามาขึ้นต้นควรจะต้องมีการลงทะเบียนให้ชัดเจนว่าเขามีความรู้ด้านไหนอย่างไร เขาเป็นช่างไม้ เขาเป็นช่างปูนหรืออะไร ในระยะต่อไปเราอาจจะมีการจัดระบบการพัฒนาฝีมือเขาให้มีความเชี่ยวชาญขึ้น มีความชำนาญขึ้น เพื่อเขาจะได้ค่าจ้างที่สูงขึ้น ระบบที่ ๒ ก็คือเรามีระบบเงินทุนหมุนเวียน จะพบว่าแรงงานต่างด้าวเวลาเข้ามาเป็นภาระของนายจ้างที่จะต้องออกเงินล่วงหน้าให้ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการตรวจสอบสุขภาพก็ดี เรื่องของการทำเวิร์กเพอร์มิต (Work Permit) ก็ดี หรือว่าเรื่องของหนังสือเดินทางก็ดี เพราะว่าคนต่างด้าวพวกนี้ไม่มีสตางค์หรือครับ เวลาหนีเข้ามาจากต่างประเทศและเข้ามาอยู่ในเมืองไทยบางคนก็ไปก่อปัญหาอาชญากรรมเพราะไม่มีเงิน แม้แต่คนไทยอบรมแล้วไม่มีเงินที่จะไปลงทุน เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเงินอันนี้เป็นเงินกองทุนที่เราควรจะต้องหาเป็นกองทุนไว้ที่จะพัฒนาเรื่องนี้ ช่วยเหลือกองทุนพวกแรงงานต่างด้าวที่ไม่มีเงินไปทำพวกนี้ให้เขาได้กั๊ยม ก็จะช่วยทำให้ปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ลดลงได้ เมื่อเราลงทะเบียนแรงงานทั้งระบบแล้ว ในขณะเดียวกันเราก็ลงทะเบียนผู้ประกอบการเช่นเดียวกัน ผู้ประกอบการเขาต้องการแรงงานด้านไหน อย่างเช่นโรงงานอุตสาหกรรมไหนต้องการแรงงานด้านไหนบ้าง ช่างไฟฟ้า ช่างปูน ช่างเหล็ก ช่างไม้ เมื่อเราจัดระบบข้อมูลนะครับ สมมุติว่าจังหวัดหนึ่งเราควรจะมีธนาคารแรงงานของจังหวัดขึ้นมา ในระดับชาติก็ควรจะต้องมีธนาคารแรงงานระดับชาติเชื่อมโยงข้อมูลกันทั้งประเทศ เมื่อนายจ้างต้องการจ้างแรงงานก็สามารถที่จะเสิร์ช (Search) ข้อมูลระบบธนาคารแรงงานอันนี้ให้เป็นเครือข่ายเดียวกันทั้งประเทศ

ก็จะช่วยจัดระบบแรงงานได้ดียิ่งขึ้น ก็อยากจะเรียนว่าจากประสบการณ์ตรงที่ผมเคยทำ
ได้ผลในระดับหนึ่งเพราะว่าสามารถจัดระบบได้แค่ในจังหวัดที่ชัดเจน เวลาคนต้องการ
เก็บผลไม้ก็เข้ามาที่ธนาคารแรงงานก็สามารถว่าจ้างคนงานไปได้เลย และที่สำคัญก็คือ
ความไว้วางใจครับ เวลานี้สมมุติว่าเราจะไปจ้างคนเขามาทำงานในบ้านเป็นช่างไม้ ช่างปูน
ช่างไฟ ต่าง ๆ ก็ดีเราไม่ไว้วางใจ เพราะว่าเราไม่รู้ห้วนอนปลายดินต่าง ๆ ไม่มีการลงทะเบียน
ไม่มีการออกใบรับรองต่าง ๆ ไว้ เขาจะมาฆ่าเราเมื่อไรก็ไม่รู้ เพราะฉะนั้นการจัดระบบ
การลงทะเบียนที่ชัดเจนก็จะทำให้เกิดความไว้วางใจ ก็เหมือนแต่ก็ที่เราไม่รู้ว่ามีใคร
ถ้ามีใบอนุญาตทำงานที่ชัดเจนก็จะสร้างความไว้วางใจได้ อันนี้ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่อยากจะเสริม
ให้กับคณะกรรมการได้ไปพิจารณาลองดูครับ ผมก็มีความเห็นสั้น ๆ แค่นี้ ขอบขอบคุณครับ

สปท. ๙/๒๕๖๐

วชิรี ๒๕/๑

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านปรีชา บุตรศรี เมื่อสมาชิกได้อภิปรายพอสมควรผมขอปิดการอภิปรายต่อไปขอเชิญทางคณะกรรมการได้ตอบข้อซักถามของสมาชิก เชิญท่านศิริชัย ไม้งาม ครับ

นายศิริชัย ไม้งาม (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ในนามของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ต้องขอกราบขอบพระคุณทุกข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบแรงงาน เราต้องยอมรับว่าปัญหาของแรงงานข้ามชาตินั้นเป็นปัญหาที่ไม่มีการวางแผนและไม่มีการดำเนินการในการแก้ไขปัญหา จนทำให้แรงงานข้ามชาตินั้นเข้ามาอย่างถูกต้องและไม่ถูกต้อง ผิดกฎหมายเป็นจำนวนมาก แรงงานที่คาดการณ์ว่าจะอยู่ในประเทศประมาณไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ คน ข้อมูลจากการที่แรงงานมาจดทะเบียนกับกรมการจัดหางานในประเทศไทยมีเพียงแค่ ๒,๘๐๐,๐๐๐ คน เข้ามาทั้งหมดใน ๕ กลุ่มนั้นเป็นแรงงานที่ได้รับการผ่อนผันให้มีการมารายงานตัว มาทำบัตรสีชมพูเป็นจำนวนถึง ๑,๓๐๐,๐๐๐ คน ผมเรียนว่านโยบายของรัฐบาลวันนี้ก็คือใช้การต่อทะเบียนเป็นรายปี โดยที่รัฐบาลโดยเฉพาะกระทรวงแรงงานประกาศชัดว่าจะไม่มีการจดทะเบียนอีกแล้ว นั่นหมายถึงว่าแรงงานที่มาจดทะเบียนตั้งแต่แรกก็สามารถทำงานต่อไปได้ ถึงแม้ผิดกฎหมายก็ผ่อนผันให้ทำงานไป แต่แรงงานที่หลบและไม่มาจดทะเบียนนั้นมาจากสาเหตุก็คือ ๑. นายจ้างก็เป็นประเภทที่เรียกว่าไม่รับผิดชอบ และหวังว่ารัฐบาลจะเปิดจดทะเบียนแรงงานต่อไป ผมคิดว่านี่คือจุดที่ทำให้ทางกระทรวงแรงงานประกาศไม่มีการจดทะเบียนอีก ก็หวังว่าแรงงานที่ผิดกฎหมายนี้ก็ต้องไปดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป การผ่อนผันนั้นจะสิ้นสุดประมาณเดือนมีนาคม ปี ๒๕๖๑ และการต่อทะเบียนที่กระทรวงแรงงานก็ได้รับทราบว่าการจดทะเบียน ๑๐๐ เปอร์เซนต์ แต่พอถัดมาอีกปีหนึ่งลดลงเหลือแค่ประมาณ ๗๐ เปอร์เซนต์ อีก ๓๐ เปอร์เซนต์นั้นไม่มาจด ด้วยเหตุที่นายจ้างไม่พามาจดหรือความไม่สะดวกอย่างไรก็ตาม ซึ่งการประสานงานกับการพิสูจน์สัญชาติก็มีการได้พูดคุยระดับกระทรวงกับประเทศเพื่อนบ้านคือประเทศเมียนมา สปท. ลาว กัมพูชา เท่าที่เราได้ทราบจากทางกรมการจัดหางานว่ายังไม่มีการดำเนินการ ทางประเทศเพื่อนบ้านโดยเมียนมาก็ส่งเจ้าหน้าที่มาในการพิสูจน์สัญชาติโดยมีศูนย์บริการทั้งหมด ๕ จังหวัด แล้วก็ ๖ ศูนย์ครับ

สปท. ๙/๒๕๖๐

วชิรี ๒๕/๒

ในการดำเนินการนั้นก็เพื่อที่จะได้ทำให้เห็นว่าคนงานของประเทศเพื่อนบ้านมาอยู่ก็ได้มีการดำเนินการอย่างที่จะมีการแก้ไขปัญหา ผมคิดว่าคำถามจากสมาชิก สปท. ที่เคารพ ทั้ง ๑๐ ท่านนั้นล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ คราวนี้ผมอาจจะขออนุญาตตอบเป็นบางกรณี บางประเด็น ส่วนใหญ่ก็พูดถึงเรื่องเราจะรู้ข้อมูลอย่างไรว่าแรงงานข้ามชาตินั้นความต้องการ อยู่ที่ไหน อย่างไร จำนวนมากเท่าไร คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบแรงงาน และระบบคุ้มครองผู้บริโภคนได้ทำการศึกษางานอีกชิ้นหนึ่งก็คือการปฏิรูประบบการจัดการ ข้อมูลแรงงานของชาติ -----

- ๒๖/๑

วันนี้ไม่ใช่เฉพาะแค่แรงงานข้ามชาติ แรงงานภายในชาติที่เราไม่เคยมีระบบฐานข้อมูลเลย หวังว่าอีกไม่นานครับ ผมเชื่อว่าอีกไม่กี่สัปดาห์ รายงานของการบริหารจัดการฐานข้อมูลนั้น ก็จะนำความคิดเห็นของท่าน และการนำเสนอต่อที่ประชุมให้มีการได้รับทราบ และพูดถึง เรื่องการพัฒนาฝีมือแรงงานที่ทางคณะกรรมการแรงงานก็ได้ทำการศึกษาผ่านไป แล้ว ก็คือการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อยกระดับขีดความสามารถของการที่จะนำแรงงานไทย ไปสู่การแข่งขัน ในเรื่องของการตั้งคณะกรรมการ วันนี้คณะกรรมการแรงงานต่างด้าว ของกระทรวงแรงงานมีอยู่แล้ว แต่เท่าที่เราทราบแทบจะไม่มีการประชุมเลย ไม่มีการวางแผน ไม่มีการดำเนินการใด ๆ เลย ประชุมแค่ ๑ ครั้ง หรือ ๒ ครั้ง ดังนั้นคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ของชาติเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะเป็นเวทีในการพูดคุยและมอบหมายให้กับคณะกรรมการ ในระดับจังหวัดที่เราเห็นด้วย การจดทะเบียนแรงงานเราคงจะดำเนินการทั้งในส่วนของ แรงงานข้ามชาติที่อยู่ชายแดนที่เขามาเข้าเข้านกลับ หรือมาตามฤดูกาลภายในเวลาไม่เกิน ๑ เดือน ซึ่งขณะนี้ในแต่ละจังหวัดก็ได้มีการดำเนินการอยู่แล้ว อันนี้เป็นกลไกที่สามารถบริหารจัดการ แรงงานในพื้นที่ได้ อันนี้ก็คงไว้การจดทะเบียนของแรงงานที่เข้ามาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และอีกอันหนึ่งคือแรงงานที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายเราจะดำเนินการอย่างไร เพราะไม่มี การจดแล้ว สุดท้ายก็คือเมื่อครบ ๑ ปี แรงงานที่ผิดกฎหมายนั้นต้องกลับไปประเทศของเขา และดำเนินการภายใต้เงื่อนไขของการจดทะเบียน ณ จุดผ่านแดนถาวรที่ถูกต้อง อย่าลืมครับ แรงงาน ๑,๓๐๐,๐๐๐ คนที่มาทำบัตรสีชมพูนั้น วันนี้ได้มีการบันทึกข้อมูลของเขาไว้เรียบร้อยแล้ว ถ้าจะพูดถึง ๒,๘๐๐,๐๐๐ คนก็เพียงแค่ครั้งหนึ่ง แต่อีก ๒,๕๐๐,๐๐๐ กว่าคนนั้นที่ยังผิด นั้นคือกลไกที่เราเห็นว่าจะทำให้การแก้ไขปัญหาแรงงานนั้นเป็นไปที่ต้องใช้ระยะเวลา ในเรื่องของการวางแผนยุทธศาสตร์ผมคิดว่าก็มีความสำคัญ และเห็นว่าเราควรที่จะต้อง ดำเนินการในการที่วางแผนอย่างเต็มที่ ก็คงขออนุญาตในการที่จะชี้แจง และข้อเสนอ ของทุกท่านนั้นคณะกรรมการก็คงที่จะต้องดำเนินการในการที่จะผลักดันขับเคลื่อนต่อไป ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านประธานอโณทัยครับ

นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ (ประธานกรรมการ) : ก่อนจะไปเรื่องเตรียมการผู้สูงอายุ ขอเรียนเกี่ยวกับเรื่องแรงงานข้ามชาติสักเล็กน้อยครับ ได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศทั้งหมด ๑๐ ท่าน ซึ่งผมต้องขอกราบขอพระคุณอย่างสูง ณ ที่นี้ แต่ละประเด็นที่ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะมานั้นผมคิดว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง มีสิ่งหนึ่งซึ่งเราได้ประเมินจากการทำงานมานั้น ผมคิดว่าระบบฐานข้อมูลที่กำลังจะดำเนินการเสนออยู่คงจะช่วยตอบปัญหาได้มากพอสมควร ในขณะเดียวกันเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ต้นเดือนที่ผ่านมาเราได้พบกับท่านสุวิทย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ เราได้พูดประเด็นปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ท่านรัฐมนตรีได้แนะนำว่าให้คณะกรรมการประสานงานกับกระทรวงที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งวงเล็กโดยใกล้ชิดเพื่อขับเคลื่อนไปข้างหน้าให้เกิดผลเป็นรูปธรรมก็จะเป็นผลดีต่อไป ซึ่งคณะกรรมการน้อมรับไว้ แล้วถ้านัดหมายไม่ได้ทางท่านรัฐมนตรีก็จะนัดหมายให้ -----

อันนี้ก็ถือว่าเป็นความคืบหน้ามาถึง ณ ขณะนี้ ส่วนเรื่องการเตรียมการผู้สูงอายุ นั้นจริง ๆ แล้วทางภาครัฐได้มีการดำเนินการไปค่อนข้างมาก ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือกระทรวงการคลังโดยกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ ได้ออกแคมเปญ (Campaign) อะไรต่าง ๆ มากมาย แต่ที่ทางกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมทำนั้น เป็นการเสริมในเรื่องต่าง ๆ ที่ยังไม่สมบูรณ์และเห็นว่ายังไม่ได้ทำให้เพิ่มขึ้นมา บางท่านอาจจะนึกว่าทำไมคณะไม่ทำงานทั้งระบบ ทั้งระบบรัฐบาลได้ทำอยู่ แร่งงานก็เหมือนกันไม่ใช่ไม่ได้ทำ แต่เราไปเสริมในสิ่งที่คิดว่ามันขาดและควรจะทำให้ดีขึ้น เรื่องเตรียมการผู้สูงอายุนั้นเราเสนอไป ๒ เรื่องที่คิดว่าน่าจะเป็นอันที่ส่งผลกระทบต่อผู้สูงอายุประมาณ ๑๐,๕๐๐,๐๐๐ คนในขณะนี้เป็นอย่างมาก คือเรื่องการพัฒนาคุณภาพ ระเบียบ ข้อบังคับที่เอื้อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งอันนี้ ป.ย.ป. จัดไว้เป็นประเภทที่มีอิมแพกต์ (Impact) สูง ซึ่งผมยังไม่เข้าใจเลยว่าในเรื่องพัฒนาคุณภาพ ระเบียบ เป็นเรื่องของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวง พม. แต่ทำไมไปจัดอยู่ในระบบที่มีอิมแพกต์ (Impact) สูง ความจริงเรื่องนี้ทางคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมได้เสนอมาเป็นเรื่องแรกตั้งแต่ประมาณเดือนมีนาคม ๒๕๕๙ และได้ผ่านวิป (Whip) ๓ ฝ่าย ส่งเรื่องทั้งหมดไปถึงกระทรวงมหาดไทย แต่ว่าไม่ทราบว่าได้ติดปัญหาอุปสรรคประการใด จนกระทั่งในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๐ ที่ผ่านมานั้น ท่านนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือกำชับไปเลย ผมจะไตเติล (Title) สักนิดเดียวแล้วก็เข้าเรื่องแล้วทางท่านวิเชียรจะได้พูดครับ คือทางท่านนายกรัฐมนตรีได้ออกหนังสือ ๒๘ มกราคม ให้นำหน่วยงานคือกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์นั้นประสานงานดำเนินการเรื่องนี้ให้มีความคืบหน้า ก็คือเรื่องการพัฒนาคุณภาพ ระเบียบ ข้อบังคับที่เอื้อต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุ แล้วเรื่องที่ ๒ ก็คือเรื่องการขับเคลื่อนเต็มรูปแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ คือ ศพอส. นั้นเอง ก็จะมีทางท่านวิเชียรแล้วก็ท่านอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุได้กล่าวรายละเอียดต่อไปครับ เชิญท่านวิเชียรครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : เดี่ยวสักครู่ครับ ขอดำเนินการตามขั้นตอนประชุมก่อนนะครับ เป็นอันว่า

๕๓

สปท. ๘/๒๕๖๐

เบญจมาภรณ์ ๒๗/๒

ที่ประชุมได้พิจารณาและรับทราบแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ และเร่งด่วน คือ ๒๗ วาระเร่งด่วนที่จะดำเนินการภายใต้ ป.ย.ป. ในปี ๒๕๖๐ นะครับ ในกลุ่ม “คน” วาระปฏิรูปแรงงาน ซึ่งคณะกรรมการได้ประมวลความเห็นของสมาชิก และจัดทำสรุปเพื่อส่งไปยังกรรมการเตรียมการปฏิรูปประเทศต่อไปนะครับ

ต่อไปเป็นการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานวาระการเตรียมการผู้สูงอายุ ซึ่งมี ๒ เรื่องในวาระนี้นะครับ ก็คือ เรื่อง การพัฒนากฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เอื้อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุและข้อเสนอ การปฏิรูป เรื่อง การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ส่วนรายชื่อผู้ชี้แจง ก่อนที่ผมจะอ่านรายชื่อผู้นำเสนอและผู้ชี้แจง เห็นท่านกษิต ภิรมย์ ยกมือขึ้นมา ขอเชิญครับ

- ๒๘/๑

วาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน

(๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

“เรื่อง การเตรียมการผู้สูงอายุ”

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สารบัญ

วาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เรื่อง “การเตรียมการผู้สูงอายุ”

หน้า

๑. ข้อเสนอการปฏิรูป เรื่อง “การพัฒนากฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เอื้อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุ” ๑
๒. ข้อเสนอการปฏิรูป เรื่อง “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ” ๕

วาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม
เรื่อง การเตรียมการผู้สูงอายุ

๑. ข้อเสนอการปฏิรูป เรื่อง “การพัฒนากฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เอื้อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุ”

สาระสำคัญของเรื่อง

๑) สภาพปัญหา

การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ประสบปัญหาการขาดหลักประกันทางรายได้ ต้องพึ่งพารายได้จากบุตรเป็นหลัก แม้จะมีเบี้ยยังชีพที่จัดสรรให้ครอบคลุมผู้สูงอายุมากขึ้น ซึ่งเป็นงบประมาณที่ภาครัฐต้องจัดสรรให้ โดยในปี ๒๕๕๘ มีรายจ่ายงบประมาณในส่วนนี้ถึง ๖๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะเป็นแหล่งหลักในการดำรงชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ ในอนาคตการพึ่งพารายได้จากบุตรจะยิ่งยากมากขึ้นเนื่องจากการที่ผู้สูงอายุรุ่นต่อ ๆ ไป มีบุตรน้อยลง ขณะเดียวกันภาวะความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและการกระจุกตัวของการพัฒนาทำให้คนวัยทำงานต้องออกนอกพื้นที่ไปทำงานในเมืองหรือต่างถิ่น ทิ้งให้ผู้สูงอายุต้องอยู่กันตามลำพัง บ้างก็ต้องแบกภาระในการเลี้ยงดูหลานที่ยังเล็กซึ่งบุตรในวัยแรงงานทิ้งไว้ให้ ในด้านสุขภาพแม้ว่าประชากรไทยผู้สูงอายุจะมีอายุยืนยาวขึ้น แต่พบว่ากลับต้องเผชิญกับการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังและตกอยู่ในภาวะทุพพลภาพเพิ่มขึ้น หากปล่อยให้เป็นอย่างนี้ส่งผลกระทบต่อทั้งตัวผู้สูงอายุเอง ครอบครัว รวมถึงภาครัฐที่จะต้องใช้งบประมาณจำนวนมากเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาสุขภาพ การเข้าสู่สังคมสูงวัยของประเทศไทยเป็นสิ่งที่เลี่ยงไม่ได้ การเตรียมความพร้อมของระบบเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ จะทำให้สามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ปัจจุบันผู้สูงอายุได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งกำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น การได้รับบริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วเป็นกรณีพิเศษ การสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอาชีพที่เหมาะสม การพัฒนาตนเอง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุ ในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม การยกเว้นค่าเช่าชมสถานที่ของรัฐ การให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม หรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้ง การให้คำแนะนำ ปรึกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี และการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เช่น การลดหย่อนภาษีเงินได้ให้แก่บุตรที่เลี้ยงดูผู้สูงอายุ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานในระดับพื้นที่ ซึ่งใกล้ชิดและมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุ การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ภายใต้กฎหมายที่ให้อำนาจให้แก่ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมเพื่อให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุในโอกาสสำคัญต่าง ๆ การให้การสงเคราะห์ การให้งบประมาณสนับสนุนกิจกรรมการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุ แต่การใช้งบประมาณเพื่อดำเนินงานด้านผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำได้ในวงจำกัด แม้จะพิจารณาว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มีอำนาจและหน้าที่ในการสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ แต่ในทางปฏิบัตินั้นมักพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งเกิดความลังเลและไม่แน่ใจในการดำเนินงานในเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยมีสาเหตุมาจากกฎหมายแม่บทบัญญัติอำนาจหน้าที่ไว้อย่างกว้าง ๆ ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต้องดำเนินการตามกฎหมายไม่มั่นใจที่จะดำเนินการ จากปัญหาดังกล่าวจึงส่งผลให้ผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มประสบปัญหาในการดำรงชีวิตและการเข้าถึงบริการสังคมมากกว่ากลุ่มคนวัยอื่นไม่ได้รับการคุ้มครอง ดูแลและส่งเสริมที่เหมาะสมตามกฎหมายต่าง ๆ ที่ระบุได้อย่างเต็มที่ ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมในสังคมที่บริการสังคมไม่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อการเข้าถึงได้สะดวกของคนที่มีปัญหาในการดำรงชีวิต

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม จึงได้เสนอรายงาน เรื่อง “การพัฒนาคุณภาพชีวิต ระเบียบ ข้อบังคับที่เอื้อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุ” พร้อมร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้หลักเกณฑ์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และสอดคล้องกับสิทธิประโยชน์ที่ผู้สูงอายุพึงได้รับ ตามมาตรา ๑๑ ของพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ รวมถึงการเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างถูกต้อง และไม่ถูกสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทักท้วง และเรียกเงินคืน ตลอดจนจัดทำแนวทางปฏิบัติที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและคนพิการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามระเบียบ โปร่งใส ตรวจสอบได้

๒) วิธีการปฏิรูปและข้อเสนอแนะ

วิธีการปฏิรูป

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ได้เสนอวิธีการปฏิรูปเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง “การพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุ” โดยเสนอให้ผลักดันระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. ให้มีผลบังคับใช้ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานในระดับพื้นที่มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุ การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ภายใต้กฎหมายที่ให้อำนาจไว้ แต่ในทางปฏิบัติพบว่ามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งเกิดความลังเลและไม่แน่ใจในการดำเนินงานในเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยมีสาเหตุมาจากกฎหมายแม่บทบัญญัติอำนาจหน้าที่ไว้อย่างกว้าง ๆ ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต้องดำเนินการตามกฎหมายไม่มั่นใจที่จะดำเนินการ ส่งผลให้ผู้สูงอายุประสบปัญหาการเข้าถึงบริการสังคมมากกว่ากลุ่มคนวัยอื่น ทั้งไม่ได้รับการคุ้มครอง ดูแลและส่งเสริมที่เหมาะสมตามกฎหมายต่าง ๆ ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมในสังคมที่บริการสังคมไม่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อการเข้าถึงได้สะดวก

ข้อเสนอแนะ

๑. เสนอร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณามอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

๒. ติดตามและประสานความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยในการพิจารณาร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. ที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งการจัดทำแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุเพื่อชี้แจงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบแนวทางการดำเนินงานที่ถูกต้องเหมาะสมต่อไป

๓. ผลักดันให้มีการพิจารณาดำเนินการต่อร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. ตามแนวทางที่เหมาะสมโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายใน ๓ เดือน นับจากวันที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศให้ความเห็นชอบ

นอกจากนี้ ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญ เพื่อประกอบแนวทางในการพัฒนากฎระเบียบ ข้อบังคับที่เอื้อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุ รวมถึงข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยสรุป ดังนี้

๑. พิจารณาเพิ่มเติมให้มีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุซึ่งมีอำนาจในการสั่งการร่วมเป็นคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เพื่อให้สามารถสนับสนุนภารกิจดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพ

๒. ร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เอื้อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุได้ และช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถใช้งบประมาณที่มีอยู่ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส ซึ่งการแก้ไขปัญหาผู้สูงอายุและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระยะต่อไปนั้น ยังคงมีภารกิจและประเด็นในการดำเนินงานอีกจำนวนมาก และอาจจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการดำเนินงาน ดังนั้นในอนาคตรัฐบาลควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่

๓. การดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือได้ว่าเป็นหน่วยงานสำคัญในพื้นที่ ซึ่งต้องให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมืออย่างเข้มแข็งกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุแบบองค์รวม ทั้งในหน่วยงานภาครัฐ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ และการหนุนเสริมจากหน่วยงานส่วนกลางอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้สูงอายุที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนเช่น ระบบภูมิสารสนเทศ สนับสนุนในระบบฐานข้อมูลผู้สูงอายุ เพื่อช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถใช้ข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสม

๕. การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ ควรนำผู้สูงอายุที่มีศักยภาพมาช่วยหนุนเสริมการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เช่น การเป็นคลังสมองผู้สูงอายุ เป็นที่ปรึกษา คณะกรรมการต่าง ๆ และการร่วมกันดูแลผู้สูงอายุกลุ่มเปราะบางในพื้นที่ ซึ่งจะเป็นกำลังหนุนเสริมการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุได้เป็นอย่างดี รวมถึงเน้นการให้ผู้สูงอายุเป็นพลัง มากกว่าการให้การสงเคราะห์

๖. การดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ ควรพิจารณาดำเนินการในประเด็นการเตรียมความพร้อมของประชาชนในช่วงก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุด้วย เพื่อให้มีสุขภาพที่ดี รายได้เพียงพอสำหรับการดำรงชีวิตเมื่อยามสูงวัย

ความคืบหน้า

ข้อเสนอการปฏิรูปผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย คณะรัฐมนตรี (ครม.) สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และได้มีมติส่งเรื่องให้กระทรวงมหาดไทยเพื่อดำเนินการแล้ว นอกจากนี้ได้มีหนังสือที่ นร ๐๔๐๕/๑๐๒๖ เรื่อง ข้อเสนอการนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีในสรุปรายงานความคืบหน้าตามประเด็นติดตามเร่งด่วนของคณะกรรมการติดตามการปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาล (คตท.) ระหว่างเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน ๒๕๕๙ กลุ่มงานด้านสังคมถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยสั่งการให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หรือสังคมสูงวัยของประเทศไทยให้ครอบคลุมในทุกมิติ “ให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” ร่วมพิจารณาแก้ไขข้อจำกัดของระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถขับเคลื่อนดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ปัญหา/อุปสรรคในการขับเคลื่อน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจนในการดำเนินการแก้ไขหรือ ออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เอื้อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนเร่งด่วนภายใน ๑ ปี

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” ร่วมพิจารณาแก้ไขข้อจำกัดของระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถขับเคลื่อนดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้ง ออกระเบียบที่เกี่ยวข้องมาบังคับใช้โดยเร็ว

๒. ข้อเสนอการปฏิรูป เรื่อง “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ”

สาระสำคัญของเรื่อง

๑) สภาพปัญหา

ประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงอายุ (Ageing Society) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นมา โดย ๑ ใน ๑๐ ของประชากรไทยเป็นประชากรที่มีอายุเกินกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป และคาดว่าประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Complete Aged Society) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ คือ อีก ๖ ปีข้างหน้า ประชากรสูงอายุจะมีถึง ๑ ใน ๕ และเป็น “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด” (Super Aged Society) และในอีก ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๗๘) โดยประมาณการว่าจะมีประชากรผู้สูงอายุเพิ่มเป็นร้อยละ ๓๐ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ทั้งนี้ในปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๕๙ ผู้สูงอายุในประเทศไทยมีจำนวนประมาณ ๑๐ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๕ ของประชากรทั้งหมด ทั้งนี้เมื่อจำแนกประเภทผู้สูงอายุพบว่า มีผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่ดูแลตัวเองได้โดยไม่ต้องพึ่งผู้อื่น ร้อยละ ๗๙.๕ โดยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ๖๐ – ๖๙ ปี มีผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งผู้อื่นในบางกิจกรรมของกิจวัตรประจำวันร้อยละ ๑๙ โดยส่วนใหญ่อยู่ในวัยมากกว่า ๘๐ ปี และมีผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นทั้งหมดร้อยละ ๑.๕ โดยส่วนใหญ่อยู่ในวัยมากกว่า ๘๐ ปี เห็นได้ว่าผู้สูงอายุไทยส่วนใหญ่ยังเป็นผู้สูงอายุที่ยังมีความสามารถดำเนินชีวิตได้โดยไม่ต้องมีผู้ดูแล หรือยังสามารถเป็นพลังของสังคมได้ อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมาการดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมของสังคมต่อสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุที่ประเทศไทยกำลังเผชิญนั้นยังไม่เพียงพอ ดังนั้นรัฐบาลจึงมีนโยบายในการสนับสนุนให้มีมาตรการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย เพื่อให้ผู้สูงอายุปัจจุบันและประชากรไทยที่จะเข้าสู่วัยสูงอายุในอนาคตมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมถึงจัดให้มีระบบรองรับการดูแลผู้สูงอายุทั้งในกลุ่มผู้สูงอายุที่ยังสามารถพึ่งตนเองได้ และการจัดระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพา โดยสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากงบเหมาจ่ายรายหัวปกติภายใต้หลักประกันสุขภาพในวงเงินงบประมาณ ๖๐๐ ล้านบาท สำหรับดูแลสุขภาพผู้สูงอายุกลุ่มนี้ ซึ่งในปี ๒๕๕๙ มีเป้าหมายครอบคลุมผู้สูงอายุ ๑๐๐,๐๐๐ รายในพื้นที่ ๑,๐๐๐ ตำบล และขยายให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ต่อไป ซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตและจัดระบบดูแลผู้สูงอายุนี้ดำเนินการโดยหน่วยงานทั้งระดับกระทรวงในส่วนกลางและหน่วยงานในระดับพื้นที่ แต่ยังคงต้องมีการพัฒนากลไกความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รัฐบาลจึงมีนโยบายให้กระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง บูรณาการงานบริการภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในระดับพื้นที่อำเภอและตำบลในทุกจังหวัดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงและเป็นรูปธรรม ภายใต้นโยบายประชารัฐ และการดำเนินโครงการความร่วมมือ “รัฐ ราษฎร์ ร่วมใจ ห่วงใยผู้สูงอายุ” รวมทั้งสนับสนุนและขับเคลื่อนการปฏิรูปให้ภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยอาศัยกลไกการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ในพื้นที่ เพื่อให้เกิดต้นแบบงานบูรณาการด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่มีประสิทธิภาพ

๒) วิธีการปฏิรูปและข้อเสนอแนะ

วิธีการปฏิรูป

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (ศพอส.) รับผิดชอบโดยกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีแนวทางการดำเนินงานบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ภายใต้นโยบายประชารัฐ โครงการ “รัฐ ราษฎร์ ห่วงใย ดูแลผู้สูงอายุ” มีการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับชุมชนท้องถิ่น จึงได้สรุปผลการวิเคราะห์และแนวทางการดำเนินงานเพื่อหนุนเสริมขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพ และผลักดันให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

มีเป้าหมายสำคัญในการสนับสนุน ส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุ เพื่อตอบสนองกิจกรรมที่สำคัญของกลุ่มโดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพชีวิต ต่อยอดการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (ศพอส.) เพื่อให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน ทำให้การดำเนินงานด้านการดูแลคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในพื้นที่ที่มีความครอบคลุมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

โดยการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (ศพอส.) ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเป็นหน่วยงาน หรือเครือข่ายของรัฐในการขยายหน้าที่ลงไปให้บริการประชาชน แต่เป็นการดำเนินงานในการสนับสนุนให้ภาคประชาชน มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งส่งเสริมบทบาทสำคัญให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณในเชิงกิจกรรม โดยสถานที่ในการดำเนินการของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (ศพอส.) เป็นไปตามความต้องการและความพร้อมของแต่ละพื้นที่

วัตถุประสงค์สำคัญของการปฏิรูปจึงมุ่งเน้นในการสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (ศพอส.) เพื่อเป็นการขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และขยายผลต่อไปยังพื้นที่ต่าง ๆ อย่างเข้มแข็งเป็นการลดภาระการดำเนินงานงบประมาณของภาครัฐได้อย่างเป็นรูปธรรม และทำให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

๑. สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ในแต่ละพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง โดยพัฒนารูปแบบและกลไกในการทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาศูนย์กลางการประสานงานดำเนินงานในระดับพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพ

๒. ส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในลักษณะของการสนับสนุนการดำเนินงานของภาคประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ภาคประชาชนมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านการดูแลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในพื้นที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในท้องถิ่น

ความคืบหน้า

ความก้าวหน้าการขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สรุปลงสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ ได้เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำ MOU ลงนามข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เป็นการบูรณาการภาคีเครือข่าย ๑๗ หน่วยงาน ได้แก่ ๑. กรมกิจการผู้สูงอายุ ๒. กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ๓. กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ๔. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ๕. กรมการแพทย์ ๖. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ๗. กรมสุขภาพจิต ๘. กรมอนามัย ๙. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ๑๐. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ๑๑. การเคหะแห่งชาติ ๑๒. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ๑๓. กองทุนการออมแห่งชาติ ๑๔. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ๑๕. สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ๑๖. สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ๑๗. กรมการจัดหางาน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้ครอบคลุม ทั้ง ๔ มิติ คือ

๑) ด้านเศรษฐกิจ ผู้สูงอายุต้องการมีงานทำร้อยละ ๓๔.๖ จึงมุ่งเน้น การสร้างหลักประกันรายได้ สร้างกลไกการออม ขยายโอกาสการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งภาครัฐและเอกชน และสนับสนุนให้มีการจ้างงานอย่างต่อเนื่อง

๒) ด้านสังคม ผู้สูงอายุต้องอยู่ในสังคมอย่างมีความมั่นคงได้รับการยอมรับจากสังคม ดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี ได้รับการคุ้มครองด้านสิทธิที่พึงได้จากกฎหมายมีการรวมกลุ่มจัดกิจกรรม และมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชน ในการพัฒนาสังคม

๓) ด้านสุขภาพ สุขภาพที่ดี ทั้งกาย จิต และปัญญา ทำให้ผู้สูงอายุเกิดสมดุลชีวิต

๔) ด้านสิ่งแวดล้อมและบริการสาธารณะ โดยการสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสร้างชุมชนที่น่าอยู่ โดยซ่อม/สร้างบ้านให้ผู้สูงอายุ การเยี่ยมและดูแลผู้ป่วยติดเตียง และการบริการสาธารณะที่ปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุจึงได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการบูรณาการและหนุนเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้ง ๔ มิติ ในรูปแบบโรงเรียนผู้สูงอายุให้ครอบคลุม ทั่วประเทศ ในใช้พื้นที่ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (ศพส.) ๑๒ แห่ง ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ๘๗๙ แห่ง กรุงเทพมหานคร ๕๐ เขต และพื้นที่ขยายผลศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ที่จะร่วมบูรณาการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สป.สช.) จำนวน ๑,๗๕๒ ตำบล ซึ่งในปี ๒๕๖๑ จะครอบคลุม ๓,๐๐๐ ตำบล และครบ ๗,๒๕๕ ตำบล ภายใน ๔ ปี รวมทั้งมีกองทุน ๔ กองทุนเป็นเครื่องมือ คือ กองทุนผู้สูงอายุ กองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และกองทุนการออมแห่งชาติ ตลอดจนมีกลไกขับเคลื่อนจากคณะทำงานขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุในระดับจังหวัด ชมรมผู้สูงอายุ ๒๗,๐๐๐ ชมรม และอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ๘๐,๐๐๐ คน

๒. กรมกิจการผู้สูงอายุ มีนโยบายให้นำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เข้าไปขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เพื่อให้ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เกิดความเข้มแข็งและมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ โรงเรียนผู้สูงอายุ การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ การปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก การพัฒนา

ระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว การส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุและการคุ้มครองผู้สูงอายุ การสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก เป็นต้น โดยอาศัยกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนจากศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๒ แห่ง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และผู้สูงอายุในพื้นที่ เป็นต้น

๓. กรมกิจการผู้สูงอายุ จัดทำคำของบประมาณในปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ (งบบูรณาการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ) ขยายผลการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ให้ครอบคลุมทุกตำบลใน ๗,๒๕๕ แห่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้ครอบคลุมในระดับพื้นที่ตำบลทุกชุมชน คัดเลือกศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ต้นแบบการบูรณาการใน ๗๖ จังหวัด เพื่อให้เป็นต้นแบบในการขยายผล พร้อมทั้งจัดให้มีการจ้างเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เพื่อเป็นต้นแบบในการขยายผล พร้อมทั้งจัดให้มีการจ้างเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานงานการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ในระดับพื้นที่ ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

๔. กรมกิจการผู้สูงอายุ มีนโยบายยกฐานะศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๒ แห่ง ที่ให้ความดูแลผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดและจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุในชุมชน เป็นสถาบันที่มีทั้งการดูแลผู้สูงอายุและมีการฝึกอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน โดยมีแผนฝึกอบรมให้กับศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๒ แห่ง ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ๘๗๙ แห่ง กรุงเทพมหานคร ๕๐ เขต และพื้นที่ขยายผลศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ที่จะร่วมบูรณาการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สป.สช.) จำนวน ๑,๗๕๒ ตำบล ซึ่งในปี ๒๕๖๑ จะครอบคลุม ๓,๐๐๐ ตำบล และครบ ๗,๒๕๕ ตำบล ภายใน ๔ ปี รวมทั้งมีกองทุน ๔ กองทุนเป็นเครื่องมือ คือ กองทุนผู้สูงอายุ กองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และกองทุนการออมแห่งชาติ ตลอดจนมีกลไกขับเคลื่อนจากคณะทำงานขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุในระดับจังหวัด ชมรมผู้สูงอายุ ๒๗,๐๐๐ ชมรม และอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ๘๐,๐๐๐ คน

ปัญหา/อุปสรรคในการขับเคลื่อน

การจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (ศพอส.) ยังไม่มีความครอบคลุมทุกพื้นที่ และการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในท้องถิ่นยังมีข้อจำกัดในเรื่องของกฎระเบียบที่ไม่สามารถเอื้อให้ดำเนินการได้อย่างเต็มรูปแบบ

ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนเร่งด่วนภายใน ๑ ปี

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (ศพอส.) จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการงานด้านผู้สูงอายุร่วมกัน อย่างเป็นทางการ โดยใช้กลไกของท้องถิ่นเป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่ จึงจำเป็นที่จะต้องแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของท้องถิ่นให้มีความชัดเจน เมื่อได้ข้อสรุปแล้วก็จะนำไปสู่การเชื่อมโยงเรื่องการขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ซึ่งมุ่งเน้นให้มีการสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ในแต่ละพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง พัฒนารูปแบบและกลไกในการทำหน้าที่

สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาศูนย์กลางการประสานการดำเนินงานในระดับพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพ บูรณาการ การดำเนินงานเรื่องผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ โดยสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการ ดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย

บทสรุป

ข้อเสนอการปฏิรูปเกี่ยวกับวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐ เรื่อง “การเตรียมการผู้สูงอายุ” โดยข้อเสนอการปฏิรูปของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านสังคม เรื่อง “การพัฒนากฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เอื้อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการ พัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุ” เป็นเรื่องสำคัญที่จะนำไปสู่การสนับสนุนการดำเนินงานด้านการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ซึ่งดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้มีความคล่องตัว และมีกฎ ระเบียบรองรับการดำเนินงานที่ชัดเจน นำไปสู่ความเชื่อมโยงให้เกิดแนวทางการดำเนินงานด้าน ผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มี “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ” ซึ่งมีท้องถิ่นเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ

หากข้อเสนอการปฏิรูปทั้ง ๒ เรื่องได้รับการผลักดันให้มีความเป็นรูปธรรม ก็จะทำให้เกิด แนวทางการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุที่เป็นรากฐานสำคัญในการเตรียมการรองรับระบบสังคมสูงวัยของประเทศไทยได้ต่อไป

นายกษิต ภิรมย์ : ขอกราบประทานโทษครับท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สมาชิก สปท. อันดับที่ ๗ ท่านประธานครับ ในการร่วมอภิปรายผมได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในเรื่องของการเจรจาในระดับรัฐบาลต่อรัฐบาล โดยเฉพาะกับประเทศที่เรามีเอ็มโอยู (MOU) บันทึกช่วยจำว่าด้วยแรงงานต่างด้าว คือ เมียนมา สปป. ลาว กัมพูชา แล้วผมก็ทราบว่าได้มีการเจรจากับรัฐบาลเวียดนามด้วย อยากจะขอฟังประเด็นนี้ว่า จะเป็นข้อเสนอแนะหรือข้อสรุปอันสำคัญของกรรมาธิการที่จะเสนอต่อรัฐบาลหรือไม่ แล้วผมก็อยากจะขอทำความเข้าใจไปนิดหนึ่งว่าประเด็นปัญหาของแรงงานผ่านนายหน้าทั้งหลายนั้น ในที่สุดรัฐสภาของอิสราเอลได้สั่งห้ามรัฐบาลอิสราเอลไม่ให้ดำเนินการ และบังคับให้รัฐบาลอิสราเอลเจรจากับรัฐบาลไทยในการทำเอ็มโอยู (MOU) ระดับรัฐบาลต่อรัฐบาล เพื่อจะควบคุมดูแลการส่งแรงงานไทยไปที่ประเทศอิสราเอลนั้นให้อยู่ในกรอบกฎหมาย ปราศจากการค้ามนุษย์หรือการเอารัดเอาเปรียบใด ๆ เมื่อเราได้สามารถที่จะกระทำอย่างเป็นเรื่องเป็นราวกับรัฐบาลของอิสราเอลได้ แล้วทำไมกระทรวงแรงงาน กระทรวงการต่างประเทศ หรือว่ารัฐบาลไทยจะไม่ทำกับอีก ๓-๔ ประเทศให้เป็นกิจจะลักษณะ แล้วก็ในแง่กลับกันทำไมเราจะไม่ทำกับรัฐบาลของฮ่องกง ของเกาหลีใต้ มาเลเซีย และสิงคโปร์ ในกรณีที่แรงงานไทยเราไปในต่างประเทศ คือผมก็เห็นว่าการที่จะไปทำอะไรก็ตาม จุดผ่านแดนไม่เป็นการเพียงพอครับ ผมขอย้ำประเด็นนี้ และขอทราบว่าทางท่านกรรมาธิการจะสรุปเรื่องนี้เป็นสาระสำคัญของการที่จะเสนอต่อรัฐบาลหรือไม่ อยากจะฟังคำยืนยันอันนี้ ขอขอบคุณมากครับท่านประธาน

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านประธานกรรมาธิการครับ

นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ (ประธานกรรมาธิการ) : ขอบพระคุณท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติซึ่งท่านเป็นอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อดีตเอกอัครราชทูตหลายประเทศสำคัญ ๆ ผมให้ความเคารพท่าน เรื่องนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อนซึ่งผมคิดว่าผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งที่จะนำเสนอไปปรึกษาหารือกับท่านรัฐมนตรีสุวิทย์เป็นข้อเสนอแนะ ในเอกสารต่าง ๆ ที่เราทำไปมันหมดแล้ว แต่ว่าเมื่อเราพบกันในวงเล็กผมคงจะเรียนให้ท่านทราบว่า

เป็นข้อเสนอแนะของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติซึ่งมีความห่วงใยในเรื่องเอ็มโอยู (MOU) ระหว่างประเทศต่าง ๆ แต่ประเทศต่าง ๆ นี้มีทั้งผลได้ผลเสียต้องพิจารณากันอย่างละเอียด ผมคงนำเสนอได้ ขอรับปากว่าจะนำเสนอต่อรัฐบาลครับ ขอบพระคุณมากครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านประธานนะครับ สำหรับการพิจารณาในวาระเร่งด่วนถัดไป ซึ่งก็ยังอยู่ในกลุ่มการปฏิรูป “คน” เป็นวาระการเตรียมการผู้สูงอายุนะครับ จะมีรายชื่อผู้แนะนำเสนอและชี้แจงดังนี้ ๑. นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเชิงประเด็น หรือควิกวิน (Quick Win) ๒. ท่านวิเชียร ชวลิต รองประธานกรรมการ คนที่สอง ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส อดีตปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๓. นายสมคิด สมศรี อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๔. นางสาวศิริวรรณ อรุณทิพย์ไพฑูรย์ ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๕. นายประกาศิต กายะสิทธิ์ อนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพประชาชน กลุ่มเฉพาะกองทุนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ต่อไปขอเชิญท่านประธานกรรมการได้แถลงแนวทางการดำเนินการวาระปฏิรูปในเรื่องนี้ ซึ่งท่านก็ได้นำเสนอไปแล้วนะครับ แล้วก็ขอเชิญท่านวิเชียร ชวลิต ได้นำเสนอความคืบหน้าของการเตรียมการผู้สูงอายุครับ

นายวิเชียร ชวลิต (กรรมการ) : เรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ท่านสมาชิกที่เคารพครับ ผม วิเชียร ชวลิต รองประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม แล้วก็ประธานอนุกรรมการที่ดูแลเรื่องระบบรองรับสังคมสูงวัย ขออนุญาตเรียนว่าใน ๒ เรื่องหลังของกรรมการที่นำเรียนต่อที่ประชุมในครั้งนี้นี้จริง ๆ แล้วทั้ง ๒ เรื่องเป็นเรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมแห่งนี้ได้พิจารณาแล้วก็สั่งให้ Whip ได้ไปพิจารณาแล้ว ต้องเรียนว่าทั้ง ๒ เรื่องที่หยิบยกมาเป็นเรื่อง เชื่อมโยงแล้วเกี่ยวเนื่องกัน

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายวิเชียร ขวาลิต (กรรมาธิการ) : ในฐานะที่เรื่องของการเตรียมการรองรับสังคมสูงวัยมีหลายเรื่องหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งปัจจุบันเป็นประเด็นที่จะต้องมีการเตรียมการรองรับในการเตรียมความพร้อม เพราะว่าประเทศเราเป็นประเทศที่มีภาวะของการเป็นสังคมสูงวัยที่อยู่ในอันดับ ๒ ของประเทศในอาเซียน (ASEAN) แล้วก็คิดว่าความเป็นสังคมสูงวัยของไทยนั้นมีหลายอย่าง หลายประการที่ต้องมีการเตรียมการรองรับนะครับ เพราะว่าโดยสภาพปัญหาผมต้องขออนุญาตเรียนว่าคงจะข้ามประเด็นไปในเรื่องของสถานะหรือสถานการณ์ของสังคมสูงวัยหรือว่าจำนวนประชากรนะครับ แต่อยากจะเรียนเริ่มต้นว่าสภาพปัญหาของสังคมสูงวัยของเราที่ควรจะได้หยิบยกแล้วก็ขออนุญาตเกริ่นนำมาเล่าต่อที่ประชุมสักนิดหนึ่งว่าภาวะของผู้สูงวัยของไทยนั้นเดิมทีเดียวเราพึ่งพาคนในครอบครัวเป็นหลัก ข้อมูลเดิมมีถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ที่ผู้สูงวัยคือเมื่อพ้นวัยทำงานแล้วพึ่งพาลูกหลานในครอบครัว ปัจจุบันลดลงแต่ก็ยังอยู่ในตัวเลขหรือประมาณการที่สูงพอสมควร ก็คือว่าผู้สูงวัยนั้นพึ่งพาลูกหลานถึง ๓๗ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งก็เป็นสัดส่วนที่สูงพอสมควร เพราะฉะนั้นถึงแม้ว่ารัฐบาลได้ดำเนินการ ตอนนี้ใช้เงินไปในวงเงินประมาณ ๖๐,๐๐๐ กว่าล้านบาทในการดูแลหรือจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ซึ่งก็เป็นเงินจำนวนไม่มากนัก เรียกว่าน้อยทีเดียวเพราะว่าเป็นการช่วยสนับสนุนผู้สูงวัยคงไม่ใช่เงินเดือนหรือว่าค่าใช้จ่ายที่จะทำให้ผู้สูงวัยนั้นใช้ชีวิตอยู่ได้ด้วยเงินเดือน ๖๐๐ บาทสำหรับผู้ที่อยู่ ๖๐ ปี แล้วก็ปรับเป็นขั้นบันไดใครที่มีอายุยืนยาวจนถึง ๙๐ ปีขึ้นไปก็จะได้เดือนละ ๑,๐๐๐ บาท ซึ่งขณะนี้รัฐบาลก็กำลังพิจารณา โดยกระทรวงการคลังได้พิจารณาที่จะปรับเงินหรือว่าการดูแลเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ แต่ทั้งหมดนั้นคงไม่ใช่เป็นการแก้ปัญหาได้ด้วยวิธีทางเดียว สิ่งที่จะแก้ปัญหาให้กับสังคมผู้สูงวัยคงมีหลายเรื่องหลายประเด็น แต่สภาพปัญหาดังที่ผมเรียนแล้วว่าเมื่อสังคมผู้สูงวัยพึ่งพาลูกหลานเพราะฉะนั้นสิ่งที่จะต้องเตรียมการในอนาคตที่สำคัญก็คือจำนวนลูกหลานหรือคนเกิดใหม่ของเรานั้นมีสัดส่วนที่น้อยมาก แล้วก็ทำให้ผู้สูงวัยกลายเป็นบุคคลที่น่ารังเกียจเพราะว่าไม่มีคนดูแลในอนาคตก็จะทำให้เกิดปัญหา ก็เป็นที่มาที่อยากจะเรียนว่าในปัจจุบันนี้เรามีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีองค์กรหรือมีหน่วยงาน

๕๗

สปท. ๘/๒๕๖๐

บุศยรินทร์ ๒๘/๒

ซึ่งตั้งขึ้นใหม่ก็คือกรมกิจการผู้สูงอายุ วันนี้ท่านอธิบดีก็ได้กรุณาร่วมกับคณะกรรมการธิการที่จะเรียนชี้แจงในหลายเรื่องหลายประเด็นให้กับที่ประชุมแห่งนี้ด้วย ต้องเรียนว่ากระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีบุคลากรที่จะทำหน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือดูแลผู้สูงอายุ แต่ไม่สามารถที่จะเป็นบุคลากรที่จะให้บริการต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง เพราะฉะนั้นด้วยเงื่อนไขดังกล่าว ข้อเสนอของ สปท. ที่เราได้เสนอไปในสาระสำคัญที่เป็นปัญหาอุปสรรคแต่เดิมก็คือเสนอให้มีการกำหนดกฎระเบียบเพื่อที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเข้าไปทำงานหรือแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชน หรือผู้ที่เป็นผู้สูงอายุในสังคมได้ เพราะว่าที่ผ่านมามีอยู่ ๔ ประเด็นที่อยากจะเรียนให้ท่านทั้งหลายได้รับทราบว่าเดิมทีเดียวไม่มีกฎ ระเบียบเรื่องนี้รองรับ เพราะฉะนั้นต้องเรียนว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดูแลผู้สูงอายุซึ่งเป็นงานที่ปรับมาใหม่คือเดิมทีเดียวนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะทำงานด้านโครงสร้างพื้นฐานหรือถนนหนทางด้านอื่น ๆ เป็นหลัก เพราะฉะนั้นเมื่อมาทำงานด้านสังคม -----

การไม่มีกฎ ระเบียบรองรับกำหนดเอาไว้ชัดเจนว่าทำอะไรได้บ้าง ใช้ได้แต่กฎ ระเบียบ ที่เป็นกฎ ระเบียบของส่วนกลางก็จะเป็นงานในลักษณะของการประชุม สัมมนา ชี้แจง ทำความเข้าใจก็ไม่สามารถที่จะดูแลได้ตรงประเด็นกับความต้องการของผู้สูงอายุในสังคม หรือในชุมชนท้องถิ่นได้ เพราะฉะนั้นก็ควรจะมิกฎ ระเบียบที่จะทำงานด้านนี้ ที่ผ่านมา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายที่ไปดำเนินการไปทำก็มีข้อโต้แย้งกัน ทำมาก ทำน้อย ให้มาก ให้น้อย ดูแลผู้สูงอายุ ดูแลผู้สูงอายุ ในเงื่อนไขที่แตกต่างกันแต่หน่วยการปกครองท้องถิ่น จะไปดำเนินการ เมื่อไม่มีกฎ ระเบียบ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเมื่อไปตรวจก็มีข้อท้วงติง ในหลายเรื่องหลายประเด็น เพราะฉะนั้นก็เป็นความจำเป็นที่ควรจะมิกฎ ระเบียบ ในการรองรับด้านนี้ ปัญหาประการที่ ๒ ก็คือข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องของผู้สูงอายุยังไม่ได้มีการจัดรวมเป็นระบบหรือระบบฐานข้อมูลที่ชัดเจน บางที่ก็ทำ หรือทำแตกต่างกันไป ประเด็นที่ ๓ ที่เป็นปัญหาก็คือกำลังคนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะมีความรู้ มีความชำนาญในเรื่องเหล่านี้ก็ยังคงขาดแคลนอยู่ เพราะฉะนั้นก็เลยเกิดประเด็นที่ ๔ ที่เป็นปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็คืองบประมาณที่กำหนดไว้ในเรื่องนี้ก็มีจำกัด คือจัดสรรไว้ไม่มากนัก บางหน่วยก็ลังเลในเรื่องข้อกฎหมาย กฎ ระเบียบ เพราะฉะนั้น ทั้งหมดเราถึงได้พิจารณาเห็นว่าหากมีการออกกฎ ระเบียบเรื่องพวกนี้ก็จะทำให้ท้องถิ่น มีความมั่นใจ และสามารถดำเนินการได้ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุที่อยู่ในสังคม ของท้องถิ่น ข้อเสนอของ สปท. ที่เสนอไปแล้วอย่างที่ทุกท่านทราบว่าเรื่องนี้ได้นำเสนอ ผ่านวิป (Whip) ๓ ฝ่ายไปแล้ว แล้วก็ส่งไปถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ท้ายที่สุด ท่านนายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ร่วมกับ กระทรวงมหาดไทยไปพิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอของ สปท. ด้วยวัตถุประสงค์ ที่อยากจะเรียนว่าการเสนอเรื่องนี้อย่างที่ผมเรียนแล้วว่าต้องการให้ท้องถิ่นเป็นกลไกที่สำคัญ ในการที่จะขับเคลื่อนหรือดูแลผู้สูงอายุ เพราะว่าเงื่อนไขที่สำคัญที่สุดก็คือผู้สูงอายุนั้นใกล้ชิด กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วก็เข้าอกเข้าใจ รวมทั้งท้องถิ่นเองก็มีความรู้ ความเข้าใจ ในการที่จะดูแลและให้บริการได้ดี ในขณะที่หน่วยงานภาครัฐไม่ว่าจะเป็นราชการ ส่วนภูมิภาคในนามของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือหน่วยงาน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องนั้นมีกำลังคนที่ไม่สามารถจะไปรองรับและให้บริการได้ เพราะฉะนั้น ผมอยากจะยกตัวอย่างกฎ ระเบียบที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดำเนินการแล้วจะเป็น

การแก้ไขปัญหให้กับพี่น้องประชาชน ผู้สูงวัยที่เราเสนอไว้มีอยู่ ๙ เรื่อง มีทั้งเรื่องของสุขภาพอนามัย เรื่องของการเข้าถึงบริการสังคมของชุมชน เรื่องของการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงวัย เรื่องที่อยู่อาศัย เครื่องอุปโภคบริโภคตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง เรื่องการส่งเสริมการฝึกอาชีพรายได้ และสนับสนุนการประกอบอาชีพที่เหมาะสม เรื่องการพัฒนาตนเอง การมีส่วนร่วม ในกิจกรรมทางสังคม นันทนาการ และการรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน เรื่องการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย เรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็น สาธารณะ และเรื่องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในการดูแลผู้สูงอายุ อันนี้เป็นตัวอย่างของเรื่องการดำเนินการที่จะออกกฎ ระเบียบใด ในข้อเสนอนี้ก็จะมึ คณะกรรมการร่วมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปร่วม เป็นกรรมการที่จะกำหนดในการที่จะให้ท้องถิ่นไปดูแลผู้สูงวัย นี่คืข้อเสนอที่เป็นกลไก สำคัญซึ่งเกี่ยวเนื่องกับอีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพ ผู้สูงอายุ -----

ซึ่งอยู่ในประเด็นที่ ๒ ของรายงานในข้อเสนอนี้ หลักการสำคัญนี้ะครับ ก่อนที่ผมจะได้ขออนุญาตให้ท่านอธิบดีสมคิด สมศรี จากกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้นำเรียนถึงความก้าวหน้ารวมทั้งทิศทางของ ศพอส. ต่อไป ผมอยากจะเรียนถึงจุดสำคัญที่เกี่ยวข้องกันทั้ง ๒ เรื่อง ก็คือว่า ศพอส. เป็นองค์กรภาคประชาชนที่อยู่ในพื้นที่นะครับ ในเวลาที่ผ่านมาี้ชมรมผู้สูงอายุทั่วประเทศมีอยู่สักประมาณ ๒๐,๐๐๐ กว่าชมรม วันนี้เขารวมตัวกันแล้วและเขาก็ไปทำกิจกรรมต่าง ๆ ใช้สถานที่ที่วัดบ้าง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือว่าใช้สถานที่อื่น ๆ เป็นที่พบปะแล้วก็ประชุมหรือทำงานร่วมกัน ไม่มีหลักแหล่งที่แน่นอนชัดเจน ศพอส. ก็จะเข้ามาช่วยจัดการดูแลพวกเรื่องเหล่านี้ ลำพังแต่กลไกภาครัฐถ้าไปดำเนินการเรื่องพวกนี้ก็จะทำให้เป็นการขยายส่วนราชการ เป็นการเพิ่มกำลังคน เพิ่มภาระต่าง ๆ อีกมากมาย เพราะฉะนั้นความเป็นองค์กรภาคประชาชนถ้าหากดำเนินการโดยไม่ได้รับการสนับสนุนก็จะทำให้การทำงานนั้นไม่สามารถขับเคลื่อนไปได้ การที่ ศพอส. ผมขออนุญาตใช้ชื่อย่อดังนี้ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตอนนนี้ก็ได้รับการสนับสนุนอยู่หลายที่หลายจุด หลายท่านคงจะได้เห็นข่าวคราวว่าท้องถิ่นนั้นท้องถิ่นนี้ไปเปิดโรงเรียนผู้สูงอายุก็เป็นลักษณะเดียวกันนะครับ ไปกำหนดเครื่องแบบเครื่องแต่งกายอะไรก็เป็นการให้ความรู้ก็แล้วแต่มิติที่จะเน้นไปในแต่ละพื้นที่ เพราะฉะนั้นถ้าหาก ศพอส. ได้รับการส่งเสริมแล้วก็ได้รับการสนับสนุนจากท้องถิ่นในเรื่องต่าง ๆ เท่าที่จำเป็นก็จะทำให้การทำงานด้านนี้ประสบผลสำเร็จ แล้วจุดประสงค์สำคัญที่สุด ศพอส. เป็นที่รวมของภาคประชาชน ภายใต้การสนับสนุน ถ้าท่านเห็นในแผนใสในวิทัศน์ท่านก็จะเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหลายกระทรวงที่มีส่วนร่วม ทั้งกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ หน่วยงาน องค์กร เช่น สสส. สปสช. เป็นต้น อันนี้ก็เป็นเป้าประสงค์ที่อยากจะเรียนให้ท่านทราบว่าทั้ง ๒ เรื่องมีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกัน ก็อยากจะเรียนเป็นข้อเสนอให้ที่ประชุมได้ให้ข้อคิดเห็น ให้ข้อพิจารณาประกอบในการส่งเสริมให้มีการแก้กฎระเบียบ และส่งเสริมให้การแก้กฎ ระเบียบนั้นเอื้อไปสนับสนุนให้ ศพอส. ขับเคลื่อนและประสบผลสำเร็จต่อไป ขออนุญาตท่านประธาน และท่านสมาชิกได้รับฟัง ที่ท่านสมคิด

สมศรี อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ จะได้นำเรียนในรายละเอียดว่า ศพอส. นั้นหน้าตาเป็นอย่างไร มีเป้าหมายอย่างไร จะขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างไร ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ความจริงเป็นรอบ ๒ แล้วนะครับ เพราะฉะนั้นก็เน้นไปประเด็นความคืบหน้า เพราะว่าเรื่องของต้นแบบ ศพอส. รวมทั้งการแก้ปัญหา ระเบียบ แล้วก็เรื่องของกรมมีต้นแบบในการขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุนั้นสภาฟังมาแล้ว ๑ รอบ ครึ่งนี้เป็นรอบของการขับเคลื่อนภายใต้ ป.ย.ป. ที่ผมเน้นย้ำมากนะครับ จะไม่ฉายหนังม้วนเก่า จะฉายหนังภาค ๒ แล้ว เพราะฉะนั้นเราก็มาดูว่าคืบหน้าไปอย่างไร ดิดขัดอย่างไร สมาชิกมีความเห็นที่จะเสนอแนะในประเด็นวันนี้วันหน้าอย่างไร ไม่ใช่เมื่อวานนี้ ไม่ใช่อภิปรายหลักการ วันนี้ไปไกลกว่านั้นแล้ว เพราะฉะนั้นก็เลยฝากท่านอธิบดีที่จะนำเสนอต่อไป ขอเชิญท่านสมคิด สมศรี ครับ

นายสมคิด สมศรี (ผู้ชี้แจงในนามคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่าน กระผม นายสมคิด สมศรี อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้นำเสนอและผู้ชี้แจงรายงานผลงานนะครับ ขออนุญาต กราบเรียนนำเสนอและผู้ชี้แจงรายละเอียดพอสังเขปดังนี้ -----

ประเด็นสถานการณ์นั้นอย่างที่ท่านประธานได้กราบเรียนแล้วก็คงขออนุญาตข้ามไป เนื่องจากว่าทุกท่านได้ทราบมาหลายเวทีและหลายที่แล้ว แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นแล้วเราก็ยังทราบอยู่ว่าทุกวันนี้เป็นตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และตัวสุดท้ายเลยที่หลายท่านอาจจะยังไม่เคยได้ยิน ซึ่งปี ๒๕๘๓ นั้นหลังจากจบทศวรรษชาติ ๒๐ ปีแล้วในปี ๒๕๗๙ ในปี ๒๕๘๓ นั้น ยูเอ็น (UN) คาดการณ์ว่าประเทศไทยจะมีผู้สูงอายุมากที่สุดในอาเซียน (ASEAN) ซึ่งจะแซงหน้าในส่วนของสิงคโปร์ครับ ในส่วนของการขับเคลื่อนงานนั้น เครื่องมือและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในส่วนของกระทรวง พม. และรัฐบาลได้มีแผนการขับเคลื่อนนั้นมีใช้เพียงเกิดครับ แผนผู้สูงอายุ ๒๐ ปีเกิดขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ เป็นต้นมา ถึงปี ๒๕๖๔ ซึ่งปัจจุบันแผนผู้สูงอายุฉบับนี้ยังใช้อยู่ ในเครื่องมือและกฎหมายที่เกี่ยวข้องส่วนที่ ๒ ที่เราทราบกันดีแล้วก็คือยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ซึ่งในด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคและเท่าเทียมกันได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และในส่วนที่ ๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ ๑๒ ได้แก่การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ก็เช่นเดียวกัน ในเครื่องมือตัวที่ ๔ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งได้ออกคำสั่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาได้มอบหมายให้กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นเจ้าภาพหลักในการบูรณาการงบประมาณเพื่อลดความซ้ำซ้อน แล้วก็กระจายให้ทั่วถึงและเป็นธรรมตั้งแต่ปีที่แล้ว เป็นต้นมา ดังนั้นในปีที่แล้วงบประมาณในเรื่องของการบูรณาการทุกช่วงวัยก็ดีงบประมาณบูรณาการของผู้สูงอายุก็ดี ปีที่แล้วงบประมาณบูรณาการได้รับอยู่ ๑,๐๔๑ ล้านบาท ผู้ทรงเกียรติครับ แต่ในปีี้จากการขับเคลื่อนงานในปีี้ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบไปแล้วถึง ๔,๐๐๐ กว่าล้านบาท ดังนั้นการขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุวันนี้ทางรัฐบาลให้ความสำคัญยิ่ง แล้วก็ขับเคลื่อนงานให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ในส่วนที่ ๕ ก็ยังมีมติ ครม. เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เป็นนโยบายเร่งด่วนเรื่องการทำงานในเรื่องของที่อยู่อาศัยและสินเชื่อตลอดจนการออม จากที่ผมกล่าวแล้วเครื่องมือและกฎหมายที่บอกในการขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุ ดังนั้นในการขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐบาลซึ่งรัฐบาลได้กำหนดในเชิงนโยบายว่าในการขับเคลื่อนงานนั้นวันนี้ทุกกระทรวง ทบวง กรมขอให้ดำเนินการขับเคลื่อนงานในเชิงบูรณาการ ข้ามกรมข้ามกระทรวง และขับเคลื่อนในเชิงประชารัฐซึ่งมีภาคประชาสังคมเข้ามาร่วมด้วยช่วยกันในการขับเคลื่อน ดังนั้น

๖๓

สปท. ๙/๒๕๖๐

จีรานุช ๓๒/๒

ในการขับเคลื่อนงาน ในส่วนของกรมกิจการผู้สูงอายุได้ขับเคลื่อนงาน ได้บูรณาการหน่วยงาน ระดับกรมหรือเทียบเท่ารวมกันทั้งหมด ๑๘ องค์กร ซึ่งองค์กรที่ท่านรู้จักกันดีอยู่แล้วก็คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซึ่งดูแลพี่น้องส่วนท้องถิ่น ทั่วประเทศ ๗,๐๐๐ กว่าแห่ง ในส่วนที่ ๒ ที่ท่านทราบกันดีก็คือกองทุน สสส. และกองทุน สปสช. ตลอดจนกองทุนการออม และกองทุนผู้สูงอายุที่มีอยู่ในกรมกิจการผู้สูงอายุเอง ๔ กองทุนนี้ก็จะ เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เป็นแนวทาง ดังนั้นในการบูรณาการทั้งภาครัฐและเอกชนใน ๑๘ องค์กรนั้นเราได้กำหนด รูปแบบการขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุให้ครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ที่ผ่านมาในการขับเคลื่อนนั้น เราไม่เคยได้ยินว่าในการขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุจะมีการครอบคลุมทั้ง ๔ มิติ ดังนั้น ในคณะบูรณาการ ๑๘ องค์กร รวมทั้งวันนี้เรายังมีกรมธนารักษ์ได้เข้ามาร่วมด้วย ซึ่งจะเอ็มโอยู (MOU) กันในเร็ววันนี้ ตลอดจนสภาอากาศไทยก็ยังได้เข้ามาช่วยเราด้วย ก็จะเป็น ๒๐ องค์กรระดับกรม -----

- ๓๓/๑

ดังนั้นในการขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุตามยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี เราจึงกำหนดกรอบขับเคลื่อนงานไว้ ๔ มิติบวก ๑ ครบ วันนี้ท่านจะได้เห็นจากสื่อและจากทุกองค์กรที่ขับเคลื่อนงานจะพูดตรงกันว่าในการขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุนั้นประกอบด้วย ๔ มิติบวก ๑ คือ มิติที่ ๑ ด้านเศรษฐกิจ ด้านเศรษฐกิจจะไปตบโจทย์ผู้สูงอายุที่เป็นผู้ด้อยโอกาสที่ตกเส้นความยากจนอยู่ ๓๔.๔ เปอร์เซ็นต์ ส่วนที่ ๒ มิติในด้านเศรษฐกิจนั้น ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปยังต้องการมีงานทำจำนวน ๓๔.๖ เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นในมิติเรื่องเศรษฐกิจสำคัญยิ่งที่จะต้องขับเคลื่อน มิติที่ ๒ มิติเรื่องของสังคม ในมิติสังคมเชื่อว่าจะทำให้ผู้สูงอายุออกไปสู่สังคม มิติสังคมใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้แอเรียเบส (Area based) เป็นตัวตั้ง ก็คือโรงเรียนผู้สูงอายุนั้นเอง นั่นก็คือ ศพอส. ที่ขอนแก่นเยี่ยมยาม ท่านวิเชียรได้กล่าวไปแล้วตั้งแต่ต้นก็คือศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพ ศพอส. ที่กระทรวง พม. มีอยู่ทั่วประเทศแล้ว ๘๗๘ แห่งเป็นตัวขับเคลื่อนต้นแบบ แล้วร่วมกับเอ็มโอยู (MOU) กับกรมปกครองส่วนท้องถิ่น ก็คือวันนี้โรงเรียนผู้สูงอายุเกิดขึ้นมีรูปแบบของ ๔ มิติ ในกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกิดขึ้นทุกวัน วันนี้ในส่วนของท้องถิ่นเองขับเคลื่อนแล้วประมาณ ๖๐๐ กว่าแห่ง ดังนั้นทั้ง ๒ ส่วนรวมกันแล้ววันนี้ขับเคลื่อนทุกวันก็มี ๑,๐๐๐ กว่าแห่งให้ผู้สูงอายุมาใช้กิจกรรมร่วมกันในสังคม ผู้สูงอายุจะออกมาใช้ใน ศพอส. มาใช้ที่โรงเรียนผู้สูงอายุร่วมกัน เช่นในยุทธศาสตร์จะบอกไว้ว่า ถ้าผู้สูงอายุอยู่ที่บ้านผู้สูงอายุก็จะป่วย ผู้สูงอายุก็จะเหงา ผู้สูงอายุก็ซึม ก็จะทำให้ผู้สูงอายุเจ็บป่วยเพิ่มขึ้น ดังนั้นในเชิงยุทธศาสตร์เราจะต้องดึงผู้สูงอายุออกจากบ้านมาอยู่ที่โรงเรียนผู้สูงอายุหรือศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต มีกิจกรรมสังคมร่วมกัน เช่น การร้องเพลงคาราโอเกะร่วมกัน การเล่นเปตองร่วมกัน การมาอ่านหนังสือร่วมกัน มาเต้นรำร่วมกัน มาออกกำลังกายอย่างเบา ๆ ร่วมกัน ดังนั้นในกิจกรรมตรงนี้ โรงเรียนผู้สูงอายุ หรือศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต หรือ ศพอส. หรือจะเรียกอีกทางหนึ่งก็คือซีเนียร์คอมเพล็กซ์ (Senior Complex) ซึ่งแบ่งเป็นระดับเล็ก ระดับกลาง และระดับใหญ่ได้เช่นกัน มิติที่ ๓ มิติสุขภาพ ในส่วนมิติสุขภาพแต่เดิมผู้สูงอายุจะต้องไปที่ รพสต. คือโรงพยาบาลตำบล แต่วันนี้จากผลที่เราขับเคลื่อนงานเอ็มโอยู (MOU) กับ ๑๘ องค์กร วันนี้ รพสต. ก็จะขับเคลื่อนกิจกรรมมาที่ ศพอส. มาที่โรงเรียนผู้สูงอายุใน ๑ อาทิตย์ บางที่ก็ ๑ เดือน บางที่ก็ ๑ อาทิตย์ บางที่ก็ ๒ อาทิตย์ แล้วแต่ความเหมาะสม รพสต. ก็จะมาขับเคลื่อนงาน มาดูแลผู้สูงอายุในเซ็นเตอร์

๖๕

สปท. ๘/๒๕๖๐

พัชรี ๓๓/๒

(Center) ก็คือ ศพอส. นี่คือนิติสุภาพ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นในนิติเศรษฐกิจถ้าดีแล้ว นิติสังคม ถ้าออกจากบ้านแล้วผู้สูงอายุมีกิจกรรมร่วมกันก็จะทำให้นิติสุภาพดีขึ้นตามไปด้วย มิติที่ ๔ นิติสุดท้ายก็จะเป็นมิติเรื่องสภาพแวดล้อม เมื่อนักเรียนหรือผู้สูงอายุที่มาใช้กิจกรรมร่วมกัน จากผลของการเอ็มโอยู (MOU) ร่วมกับ สปสช. สปสช. ได้แก่เกณฑ์ของ สปสช. เอง เดิมลงที่ท้องถิ่น ณ วันนี้ได้แก่เกณฑ์ให้มาลงที่ ศพอส. ด้วยในเกณฑ์ที่ ศพอส. กำหนด ที่มาลง ศพอส. นั้นยังได้กำหนดเกณฑ์ที่เราทราบกันดีอยู่แล้วว่าวันนี้ผู้สูงอายุที่ติดเตียง ทั้งสิ้นทั่วประเทศมีถึง ๑๘๐,๐๐๐ คน แต่งบประมาณที่ สปสช. ให้รายละเอียด ๕,๐๐๐ บาทนั้นมีเพียง ๑๐๐,๐๐๐ คนเท่านั้น ใน ๑๐๐,๐๐๐ คนนี้ก็ยังเป็นภาระที่ท้องถิ่นจะต้องนำไป บริการด้วย ดังนั้นในคณะ ศพอส. หรือโรงเรียนผู้สูงอายุที่ขับเคลื่อนโดยเอ็มโอยู (MOU) ร่วมกันกับท้องถิ่น นักเรียนที่มาร่วมกิจกรรมกันก็สามารถนำเงินในส่วนนี้ของ สปสช. ๕,๐๐๐ บาทไปเยี่ยมผู้ป่วยติดเตียงที่อยู่ที่บ้าน นั่นก็คือในนิติสภาพแวดล้อมมิติที่ ๔ ตลอดจนกรมกิจการผู้สูงอายุมีงบประมาณในการซ่อมบ้านผู้สูงอายุอยู่ ๒,๕๐๐ กว่าหน่วย และบูรณาการขับเคลื่อนร่วมกับภาคประชาสังคมประชารัฐ ขออนุญาตเอ่ยนาม -----

วันนี้ยกตัวอย่างเช่นธนาคารอาคารสงเคราะห์ ก็ได้กรุณามอบหมายงบประมาณที่จะมาซ่อมบ้านผู้สูงอายุให้เราเพิ่มเติม รวมทั้งสิ้น ๒๐๐ กว่าหลังเป็นต้น ดังนั้นในการขับเคลื่อนงานในการซ่อมบ้านผู้สูงอายุก็เช่นเดียวกัน ในส่วนของโรงเรียนผู้สูงอายุ หรือ ศพอส. หรือนักเรียนนี้ละโดยผู้สูงอายุ เพื่อผู้สูงอายุก็จะทำการซ่อมบ้านผู้สูงอายุ ณ ที่นั้น ๆ ในแอเรีย (Area) นั้น ๆ ดังนั้นในการขับเคลื่อนงานทั้ง ๔ มิติจะเป็นในเชิงชนบท ในส่วนมิติเมืองนั้นจะบวกด้วย ๑ มิติที่ ๔ บวก ๑ ก็คือเนื่องจากสภาพแวดล้อมแล้วยังต้องมีบริการสาธารณะ วันนี้การบริการสาธารณะในเมืองใหญ่ในงบประมาณกลุ่มจังหวัดในงบประมาณภาคที่สำนักงบประมาณโดยรัฐบาลให้ความเห็นชอบมองไปถึงว่าในจังหวัดใหญ่ ๆ สมควรจะมีบริการสาธารณะ ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ขับเคลื่อนเมื่อปีที่แล้วเป็นตัวอย่งร่วมกับกรุงเทพมหานคร นั่นก็คือรถเมล์ชานต่ำที่จะให้บริการผู้สูงอายุในเมืองหลวงแล้วก็ในเมืองใหญ่ ๆ ต่อไป นี่คือในเชิงนโยบายในการขับเคลื่อน ๔ มิติบวก ๑ ให้ครอบคลุมทั้งประเทศ จากการบูรณาการขับเคลื่อน ๑๘ องค์กรบวก ๒ ที่จะเอ็มโอยู (MOU) กับกรมธนารักษ์ และสภากาชาดไทยต่อไปนั้น จากแนวทางการขับเคลื่อน ๑๘ บวก ๒ ทางรัฐบาลยังมองเห็นระดับกระทรวงยังขับเคลื่อนต่อวันนี้ในระดับกระทรวงได้เอ็มโอยู (MOU) สำนักที่ท่านเห็นเมื่อเดือนที่แล้วทำเนียบรัฐบาลยังมีการบูรณาการระดับกระทรวงเอ็มโอยู (MOU) ขึ้นอีก ๔ กระทรวงหลัก ซึ่งใน ๔ กระทรวงหลักก็จะประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวง พม. ซึ่งใน ๔ กระทรวงหลักก็ยกจากระดับกรมเป็นระดับกระทรวงโดยใช้ฐานของ ศพอส. นั้นละครับเป็นฐานในการขับเคลื่อน จากผลการขับเคลื่อน ศพอส. ซึ่งเราเอ็มโอยู (MOU) กันแล้วนั้น และทั้งกระทรวงมีตัวชี้วัดแล้วนั้น วันนี้จากเอ็มโอยู (MOU) เราเอ็มโอยู (MOU) กันเสร็จจะครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น ๑,๗๕๒ ตำบล ใน ๑,๗๕๒ ตำบลที่ สปสช. ขับเคลื่อนอยู่มี ศพอส. ของ พม. คือกรมกิจการผู้สูงอายุอยู่ ๘๗๘ แห่ง ดังนั้นอีก ๘๗๔ แห่งทางกลุ่มกิจการผู้สูงอายุในฐานะที่รัฐบาลได้ตั้งเป็นโฟคัลพอยต์ (Focal Point) เป็นเจ้าภาพบูรณาการงบประมาณ จึงตั้งงบประมาณเพื่อที่จะสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนให้แก่ท้องถิ่น ก็คือการตั้ง ศพอส. ในปี ๒๕๖๑ เพิ่มขึ้นตามที่เอ็มโอยู (MOU) สปสช. ตามไปด้วย ๑,๗๕๒ ตำบลที่จะครอบคลุม

ในปีหน้า แล้วถัดไปในปี ๒๕๖๒ ก็จะครอบคลุม ๓,๐๐๐ ตำบล และในปี ๒๕๖๓ ปี ๒๕๖๔ ภายใน ๔ ปีก็จะครอบคลุมทั้งประเทศ เมื่อครอบคลุมทั้งประเทศแล้ว ใน ๔ กระทรวงหลักที่เราเอ็มโอยู (MOU) ร่วมกันก็จะกำหนดมาตรฐาน วันนี้ได้รับความอนุเคราะห์จากคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ท่านณรงค์ พิพัฒนาศัย ท่านเป็นประธาน ท่านได้เห็นชอบให้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งในการกำหนดมาตรฐาน มาตรฐานประกอบด้วย ๓ ส่วน

ส่วนที่ ๑ ก็คือเรื่องของสถานที่ดูแลผู้สูงอายุ วันนี้หลายองค์กรหลายหน่วยงานยังไม่มีมาตรฐานเดียวกัน วันนี้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นแล้วนะครับ

ส่วนที่ ๒ คนดูแลผู้สูงอายุเช่นเดียวกัน สมควรจะต้องมีมาตรฐานระดับไหน มีความรู้อย่างไร อันนี้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติก็ได้กำหนดแล้วครับ

ส่วนที่ ๓ ซึ่งจะต้องดูเรื่องมาตรฐาน ก็คือเรื่องหลักสูตรเช่นเดียวกันครับ หลักสูตรตัวนี้ก็คือหลักสูตรแคร์กิฟเวอร์ (Caregiver) นั่นเอง

ดังนั้นการดูแลผู้สูงอายุทั้ง ๓ ส่วนนี้ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวง พม. ก็ได้ผลักดันให้เกิดคณะกรรมการชุดนี้ขึ้นมา ดังนั้นในระยะเวลานี้เมื่อมาตรฐานกำหนดเราก็ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้กับท้องถิ่นได้รับถ่ายโอน ศพอส. รับผิดชอบดำเนินการเพื่อให้มีมาตรฐาน แล้วก็ส่งเสริมสนับสนุนภาคประชารัฐให้มีการขับเคลื่อนกระจายอำนาจต่อไป ทั้งนี้ท่าน พลตำรวจเอก อุดุลย์ แสงสิงแก้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ท่านได้ขับเคลื่อนนโยบายในเชิงประจักษ์ วันนี้ท่านได้ประสานกับจังหวัดนครพนม -----

ได้ประสานกับผู้ใจบุญภาคเอกชน ซึ่งจะทำให้เป็นตัวอย่างในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
ต้นแบบขึ้น ก็ได้รับความกรุณา ขออนุญาตเอ่ยนาม คุณเจริญ และคุณหญิงวรรณ สิริวัฒนภักดี
ได้มอบเงิน และจังหวัดนครพนมได้มอบที่ให้มาซ่อมสร้างอาคารพุทธสมาคมซึ่งไม่ได้ใช้แล้ว
มูลค่า ๑๘ ล้านบาท และกระทรวง พม. ได้สนับสนุนงบประมาณสาธารณูปโภคลงไปอีก
รวมแล้วเบ็ดเสร็จ ๒๕ ล้านบาทเศษ วันนี้คุณเจริญและคุณหญิงวรรณได้มอบให้กับ
กระทรวงแล้ว ตรงนี้จะเป็นซีเนียร์คอมเพล็กซ์ (Senior Complex) จะเป็นโรงเรียนผู้สูงอายุ
เป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตต้นแบบของผู้สูงอายุที่จังหวัดนครพนมได้เกิดขึ้นแล้ว
ในเชิงประจักษ์ ดังนั้นวันนี้ในการขับเคลื่อนงานในเชิงประจักษ์ ก็เป็นรูปแบบ เป็นต้นแบบ
เป็นรูปธรรม และในการขับเคลื่อนตรงนี้มีข้าราชการขับเคลื่อน เมื่อสร้างเสร็จแล้ว
จะประกอบด้วยคณะทำงานโดยผู้สูงอายุ เพื่อผู้สูงอายุ ใน ศพอส. ต้นแบบที่นครพนม
ของประจักษ์ที่เกิดขึ้นนี้จะมีคณะกรรมการประกอบด้วย ๓ คณะ คณะที่ ๑ คณะกรรมการบริหาร
คณะที่ ๒ คณะกรรมการดำเนินงาน คณะที่ ๓ ได้แก่มูลนิธิที่ตั้งขึ้นมารองรับ ดังนั้น
ใน ๓ คณะนี้เป็นผู้สูงอายุในจังหวัดนครพนมทั้งสิ้น เป็นผู้ใจบุญ เป็นผู้มาขับเคลื่อนงาน
เป็นข้าราชการบำนาญ และเป็นผู้สูงอายุที่อยู่ในบริบทตรงนั้นทั้งสิ้น ได้มาขับเคลื่อนงาน
ให้เป็นต้นแบบและเป็นรูปธรรมที่ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตจังหวัดนครพนม ทั้งนี้
จากนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ก็ยังมีมติอีกว่าในมติเร่งด่วนของรัฐบาลเมื่อวันที่ ๘
พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ประกอบด้วย ๔ มาตรการ ในมาตรการเร่งด่วนก็จะประกอบด้วย
มาตรการเรื่องของการจ้างงานผู้สูงอายุ มาตรการในเรื่องของที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ มาตรการ
สินเชื่อผู้สูงอายุ แล้วมาตรการสุดท้ายก็คือมาตรการเรื่องการออม ดังนั้นในส่วน
ของ ๔ มาตรการเร่งด่วนที่รัฐบาลได้มีมติ ครม. นั้น กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวง พม. แล้วก็
จากการบูรณาการ ได้ขับเคลื่อนงานในเรื่องของการจ้างงานผู้สูงอายุ ตามเอ็มโอยู (MOU)
กระทรวงแรงงานได้ขยายผู้สูงอายุให้ทำงานได้ถึงอายุ ๗๐ ปี กรมการจัดหางานได้เปิด
สำนักงานจัดหางานรองรับผู้สูงอายุทั่วประเทศ ผู้สูงอายุสามารถไปลงทะเบียนขึ้นทำงานได้ที่
กรมการจัดหางานทุกจังหวัด แล้วในส่วนของกรมการจัดหางานก็ยังเปิดเว็บไซต์ (Web Site)
อีกครั้ง เปิดเว็บไซต์ (Web Site) ให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าไปลงทะเบียนในเว็บไซต์ (Web Site)
ได้ด้วย ดังนั้นในส่วนของภาครัฐ กรมการจัดหางานเป็นเจ้าภาพหลักที่เราทำงานร่วมกัน
ในเชิงบูรณาการตามเอ็มโอยู (MOU)

ในส่วนที่ ๒ กรมผู้สูงอายุ ก็ขับเคลื่อนเองโดยตรงร่วมกับสเติกโฮลเดอร์ (Stakeholder) หุ้นส่วน ร่วมกับหน่วยงานภาคเอกชน ก็จะประกอบด้วยโรงงานที่เป็นต้นแบบ อย่างที่ท่านเห็นในสี่วันนี้ ยกตัวอย่างเช่นซีเอ็ดบุ๊กเซ็นเตอร์ ก็ปรับจากการรับบุคคลทั่วไป มาเป็นการรับบุคคลผู้สูงอายุเข้าไปทำงาน เป็นต้น แล้วก็ยังมีในส่วนของภาครัฐที่ท่านรัฐมนตรีเป็นประธานในการจ้างงาน วันนี้ทางสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ยังมาช่วยเรา ขับเคลื่อนงานในการจ้างงานผู้สูงอายุ ซึ่งเป้าหมายของรัฐบาลเราตั้งเป้าไว้ในปีนี้ในนโยบาย แรงด่วนก็คือ ๓๙,๐๐๐ อัตรา ใน ๓๙,๐๐๐ อัตรานี้มาจากวันนี้ผู้สูงอายุที่ทำงานทั้งในระบบ และนอกระบบรวมทั้งสิ้น ๓,๙๐๐,๐๐๐ คน ดังนั้นวันนี้เป็นการนำร่อง เรากำหนด ภาคภาครัฐและภาครัฐในการขับเคลื่อนงานในปีนี้เพียง ๑ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ๓๙,๐๐๐ อัตรา ดังนั้นใน ๓๙,๐๐๐ อัตราในการขับเคลื่อนงาน วันนี้ท่านรัฐมนตรีอดุลย์ แสงสิงแก้ว ได้เป็นประธาน แล้วท่านก็ได้นั่งประชุมในการขับเคลื่อนงานนี้ วันนี้ผลของการขับเคลื่อนงาน ก็จะออกมาอย่างเป็นรูปธรรมภายในเร็ววันนี้

ส่วนที่ ๒ ในเรื่องที่อยู่อาศัย ที่อยู่อาศัยตามที่มติ ครม. ได้แจ้งไปเป็นนโยบายเร่งด่วน ๔ พื้นที่ กรมผู้สูงอายุ กระทรวง พม. ได้ขับเคลื่อนร่วมกับกรมธนารักษ์ใน ๔ พื้นที่ ประกอบด้วย ๑. จังหวัดชลบุรี ๒. จังหวัดเชียงใหม่ ๓. จังหวัดเชียงราย และ ๔. จังหวัดนครนายก ในพื้นที่ของกรมธนารักษ์ แต่ในส่วนการขับเคลื่อนงานของกระทรวง พม. เพื่อให้เป็นต้นแบบ เพื่อให้เป็นตัวอย่าง เพื่อให้มีมาตรฐาน เพื่อให้เป็นทางเลือกกับผู้สูงอายุ -----

เราได้ประสานบูรณาการกับสภาาชาดไทย แล้วท่านรัฐมนตรีได้กรุณาพาเราไปดูโครงการของภาคเอกชนและของสภาาชาดไทยก็คือสวางคินิวาสที่บางปู ดังนั้นวันนี้เราเอาต้นแบบของบางปูก็คือสวางคินิวาสมาเป็นบรรทัดฐานแล้วก็มาเป็นคณะทำงาน ซึ่งท่านรัฐมนตรีอดุลย์ แสงสิงแก้ว ท่านได้นั่งเป็นประธานเอง ตั้งคณะทำงานประชุมการขับเคลื่อนทุกวัน วันนี้ในพื้นที่จังหวัดชลบุรีซึ่งจะเป็นต้นแบบในพื้นที่ของกระทรวง พม. เองนั้นได้มาสเตอร์แพลน (Master Plan) แล้วครับ ๖๓๒ ยูนิท จำนวนอาคาร ๑๔ อาคาร ซึ่งจะนำเสนอท่านรัฐมนตรีในปลายเดือนนี้ เมื่อท่านเห็นชอบแล้วจะได้ดำเนินการลงเสาเอกแล้วก็ได้ปลูกสร้างเพื่อให้เป็นทางเลือกให้กับผู้สูงอายุต่อไป ทั้งนี้ทั้งนี้วันนี้เมื่อมาตรฐานที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติกำหนด ถ้าได้กำหนดเสร็จแล้วก็ยังสามารถผลักดันขับเคลื่อนให้ภาคเอกชนสามารถไปขับเคลื่อนต่อด้วยครับ

ในส่วนของสินเชื่อผู้สูงอายุและการออมนั้น วันนี้การออมเราก็เอ็มโอยู (MOU) กับกองทุนการออม เราได้ตั้งงบประมาณให้กองทุนการออมขับเคลื่อน ในปีนี้ค่าเป้าหมายของกองทุนการออมคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีกเป็นล้านคน ดังนั้นในมิติของมาตรการเร่งด่วนของรัฐบาลในการขับเคลื่อนเราก็วางระบบขับเคลื่อนไปทั้งระบบ และสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหลังจากมาตรฐานเกิดขึ้น หลังจาก ๔ มาตรการในการขับเคลื่อนเราก็จะเห็นในการขับเคลื่อนทั้ง ๔ ในวันที่ โรงเรียนผู้สูงอายุเกิดขึ้นทุกวัน ๔ มิติ การขับเคลื่อนงานให้ครอบคลุมทั่วประเทศ และการขับเคลื่อนในการจ้างงานวันนี้ภาคเอกชนออกมาขานรับดังที่ท่านเห็นจากสื่อ ดังนั้นในการขับเคลื่อนงานของรัฐบาลได้ขับเคลื่อนในเชิงระบบแล้วก็นำไปสู่ยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี ในปี ๒๕๖๐ นี้อย่างที่บอก ๘๗๘ แห่งเป็นตัวตั้ง ศพอส. ปีหน้า ๑,๗๕๒ ปี ๒๕๖๒ จะ ๓,๐๐๐ แล้วก็ภายใน ๔ ปีจะครบทุกตำบล ดังนั้นเมื่อทั้งหมดพร้อมแล้วก็ถ่ายโอนให้กับท้องถิ่น ท้องถิ่นก็จะเป็นคนดูแล ในส่วนของกรมกิจการผู้สูงอายุจะบูรณาการร่วมกัน สสส. สปสช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกำหนดมาตรฐาน และจะเป็นศูนย์ผลิตแคร์กิฟเวอร์ (Caregiver) จะเป็นคนรับรอง จะเป็นคนดูแล จะเป็นคนควบคุม เป็นคนกำกับ ในการขับเคลื่อนงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีต่อไป ขออนุญาตนำเรียนในขั้นต้นไว้เพียงเท่านี้ก่อนครับ กราบขอพระคุณครับ

๗๑

สปท. ๙/๒๕๖๐

สายชล ๓๖/๒

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : คณะกรรมการชี้แจงเสร็จเรียบร้อยแล้วนะคะ ต่อไปขอเชิญสมาชิกอภิปรายท่านแรกคือท่านสุรินทร์ จิรวชิษฐ์ อดีตเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม อดีตรองปลัดกระทรวงแรงงานค่ะ

นายสุรินทร์ จิรวชิษฐ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ เพื่อนสมาชิก สปท. ที่รักทุกท่าน กระผม นายสุรินทร์ จิรวชิษฐ์ สปท. หมายเลข ๑๗๓ ท่านครับ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มาทันเวลาหลังจากไปสงกรานต์มาแล้วเพราะเราพูดถึงเรื่องสูงอายุ คนไทยจำนวนมากน่าจะค่อนข้างประเทศได้ไปกราบคุณพ่อคุณแม่และปู่ย่าตายายมาเรียบร้อยแล้ว ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ดีมากเลยครับ อย่างไรก็ตามผมอยากจะนำเสนอด้วยเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ครับ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายสุรินทร์ จิรวชิษฐ์ : ขอภาพแรกครับ เป็นสังขารของมนุษย์ วัฏสงสาร เกิด แก่ เจ็บ ตาย ท่านกำลังพูดของแท้มีมาตั้งแต่สร้างโลกจนถึงปัจจุบันแล้วก็ต่อไปในอนาคต ภาพต่อไปครับ ท่านเห็นภาพนี้แล้วท่านจะบอกว่าน่ารักไหมครับ ไม่มีใครบอกว่าไม่น่ารัก เกิดเป็นเด็ก ๆ ก็น่ารักใช่ไหมครับ พอเกิดไปแล้วก็โตเป็นเด็ก อย่างที่เราพูดถึงเรื่องการศึกษา แล้วก็เป็นผู้ใหญ่ทำงาน และในที่สุดการเดินทางจากเกิดแล้วเริ่มแก่ ต้องแก่ก่อนครับ แต่ว่าผู้สูงอายุคุณยายคุณนี้มีความสุขกินหมาก ชีวิตก็มีคุณภาพ พอเกิด แก่ แล้วทำไม่รู้ไหมครับ เจ็บครับ เจ็บเลยไปนอนอยู่ที่โรงพยาบาล เจ็บคือป่วยไข้ แล้วในที่สุด พระสวดอภิธรรม ต้องถึงตรงนี้ทุกคน -----

ไม่ว่าจะอยู่ที่นี้หรือผู้ฟังที่อยู่ทางบ้านต้องเดินทางตามนี้เลย หรือเรียกว่าทันสมัยหน่อย โรดแมป (Roadmap) ไม่มีเว้นรวมทั้งผมด้วย เพราะ ๗๐ ปีไม่ช้าแล้ว วันนี้ ๗๐ ปีแล้ว ก็เลยต้องพูดเรื่องผู้สูงอายุสักหน่อย คือพูดเรื่องตัวเองนะครับ ต่อไปครับนี่นะครับ ที่ผมนำรูป อย่างนี้มาขณะนี้ในแผ่นดินไทยเต็มไปด้วยหมดโดยเฉพาะในต่างจังหวัด เพราะว่าลูกเต้าทั้งหลาย เขาออกมาทำงานในเมืองใหญ่ก็ทิ้งลูกคือหลานของคุณตาไว้ นี่คือเด็กนะครับ อันนี้เด็กชาย ต่อไปครับ เลี้ยงตั้งแต่เด็ก ๆ เลยยังเดินไม่ได้ ก็อีกแล้ว ให้ผู้สูงอายุดูแลเด็ก แล้วเด็ก จะเป็นอย่างไร คุณภาพเด็กก็แย่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวง พม. ก็ดูแลอยู่ แต่อย่างไรก็ดูแลไม่ทั่วถึง แล้วผมจะอภิปรายต่อไปว่าควรจะทำ อย่างไร ต่อไปครับ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐบาลนี้พยายาม ดูแลผู้สูงอายุ แม้แต่กำลังมีข่าวเมื่อปิด ๔-๕ วันนี้ท่านโฆษกรัฐบาลบอกว่าจะเพิ่มเบี้ยผู้สูงอายุ จาก ๖๐๐ บาท ๗๐๐ บาท ๘๐๐ บาท ๙๐๐ บาท เป็นประมาณ ๑,๒๐๐-๑,๕๐๐ บาท ซึ่งกำลังคิดกันอยู่ว่าเขาจะทำอย่างไร อันนี้ก็มีความสุขอยู่ในสถานสงเคราะห์คนชรา ในสังกัดกระทรวง พม. ที่ดีที่สุดก็คือบางแคกับสว่างคนิवास แต่อันนี้ผมไม่บอกว่าเป็นมาจากไหน ต่อไปครับ นี่ของแท้ที่เป็นข่าวในหน้า ๑ มาแล้ว คุณยายอายุ ๙๓ ปี หนาว ไม่มีข้าวจะกิน ตานั่งอยู่ตรงโน้น ลูกเต้าไม่มีแล้ว ไม่รู้ไปอยู่ไหนหมดแล้ว หลานก็ไม่มี อยู่ ๒ คน ถามว่า เราจะให้เป็นข่าวอย่างนี้อีกเยอะไหม นี่ผมเอามาจากข่าวนะครับ ถ้าพ่อแม่เราเป็นอย่างนี้บ้าง จะมีความรู้สึกอย่างไร พี่น้องประชาชนคนไทยที่ฟังวิทยุรัฐสภาหรือดูทีวีของรัฐสภา ท่านจะรู้สึกอย่างไร พอเป็นข่าวอย่างนี้คนก็แห่ไปช่วย ตั้งแต่เจ้าหน้าที่กระทรวง พม. ร้อยแปดจิปาละ เจ้าหน้าที่ ปลัด อปท. ประธาน อบต. ไปดูกันใหญ่ แต่ถามว่าอยู่อย่างนี้ มากี่ปีแล้ว ผมว่าไม่ใช่เพิ่งเกิด แล้วอย่างนี้มีเยอะมาก ผมดูแล้วน่าสงสารนะครับ ท่านก็ไม่อยาก เลือกเกิดเป็นอย่างนี้หรือ รวบรวมทั้งพวกเรา ที่นี้ผมเสนออย่างนี้มาเพื่อให้สะท้อนเห็นสังคมว่า เราจะดูแลผู้สูงอายุหรือบรรพบุรุษเราอย่างไร ผมเสนออย่างนี้ว่า ๑. เราต้องวางรากฐาน ของคนไทยในด้านสาธารณสุขอย่างเป็นระบบก่อน ค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุนี้นสูง ท่านถามอธิบดีได้ว่ามากมาย รวมทั้งที่เมื่อสักครูบอกเลยเขาเรียกว่านอนป่วยติดเตียง ๑๘๐,๐๐๐ คน ที่ยังตกสำรวจเชื่อว่ายังมีอีก ที่นี้ถามว่าแล้วผมคิดอย่างไร เมื่อสักครู ท่านบอกแล้วว่ามี ๔ กระทรวงหลัก ๘ หน่วยงาน ทั้ง สสส. สปสช. รวมทั้งภาคเอกชน

๗๓

สปท. ๙/๒๕๖๐

ดวงใจ ๓๗/๒

ท่านกล่าวสักครู่ที่นครพนม แต่ถามว่าแค่นี้ดูแลไหวไหม ไหวหรือครับ เมื่อเราพูดถึง เรื่องการดูแลเด็กปฐมวัยเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว ท่านกรรมการก็บอกว่าการดูแลเด็ก เข้าโรงเรียนอนุบาลสายไปแล้ว ต้องดูแลตั้งแต่ในครรภ์มารดาจนถึงเชิงตะกอน แล้วผม ก็อภิปรายว่าไม่ใช่ ต้องดูแลตั้งแต่ก่อนที่เขาจะแต่งงานกัน ก่อนจะมีลูก สุขภาพต้องแข็งแรง ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ ไม่มีโรคติดต่อทางกรรมพันธุ์ ถ้าเราไม่ดูแลอย่างนี้โครงสร้างไม่ดีตั้งแต่เด็ก ตั้งแต่อยู่ในท้องจนมาเป็นผู้ใหญ่ กินไม่เป็น นอนไม่เป็น เทียวไม่เป็นอย่างที่ตีกันตามคลิป (Clip) ๒-๓ วันนี้ แล้วอย่างไรครับ พอพิจารณาว่ารัฐบาลก็ต้องดูแล ข้อ ๒ ต้องจัดให้ความรู้กับ ผู้สูงอายุ ให้ท่านสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพโดยใช้หลักธรรม ช่างบ้าน เกื้อกูลกันใหม่ ถ้าช่างบ้านเกื้อกูลจะไม่ใช่เป็นอย่างนี้ ที่อย่างภาพเมื่อสักครู่ -----

- ๓๘/๑

ปลัด สปท. หรือประธาน อบต. ที่รับเรื่องดูแลไหม ถ้าดูแลผมเชื่อว่าไม่หลุดมาถึงหน้า ๑ หนังสือพิมพ์หรือใครครับ มันสะท้อนหัวใจนะครับ ก็ต้องใช้หลักธรรมะ มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ต้องดูแลกันอย่างละเอียด ๓. ต้องจัดให้ผู้สูงอายุมีงานทำตามความสามารถ การไม่มีงานทำผู้สูงอายุก็ว่าแห้ว แต่ถ้ามีงานทำเหมือนในบางประเทศที่ผมไปเห็นมา ตัวอย่างที่ดีที่สุดคือญี่ปุ่น อายุมากแล้วเดินหลังโกงแล้วแต่คอยดูแลสุขภาพบนชานชาลาสถานีรถไฟ พอคนหนุ่มคนสาวเห็นผู้สูงอายุดูแลสุขภาพจะทึ่งขยะ จะทำอะไรก็ไม่ค่อยกล้า ยังมีงานอีกหลายประเภทที่สามารถให้ผู้สูงอายุทำได้ตามวัย อันนี้ก็ต้องจัดระบบให้เรียบร้อยว่าจะให้ทำที่ไหน อย่างไร ไม่ใช่อยู่บางแคให้ไปทำสมุทรปราการ หรืออยู่บางเขนให้ไปทำฝั่งธนบุรี ก็ต้องให้เหมาะสมกับอายุท่าน สำคัญที่สุดคือ ๔. ต้องให้ สปท. ที่ท่านพูดแล้ว และผมเห็นในรายงานของท่านแล้ว ได้แก่ อบต. เทศบาล และ อบจ. เป็นหน่วยงานหลัก ไม่ใช่กระทรวงนะครับ ถ้าเมื่อไรคิดว่าจะให้กระทรวงแรงงาน กระทรวง พม. กระทรวงมหาดไทยลงไปดูผมว่าไม่ใช่แล้ว ไม่มีใครรู้ว่าผู้ป่วย หรือผู้ด้อยโอกาส หรือเด็กพิการ ร้อยแปดจีปาละ อยู่ที่ไหน ผู้ว่าราชการจังหวัดรู้ไหม ผมว่าไม่รู้ ปลัดกระทรวงไม่รู้ ต้อง สปท. เขาอยู่กับพื้นที่ และ สปท. ทำงานอย่างเดียวไหวไหม ไม่ไหว เพราะบาง อบต. มีปลัด อบต. กับเจ้าหน้าที่อีก ๓-๔ คน ที่หมายถึงเป็น อบต. เล็ก ๆ จะไปทำอะไรอย่างไรไหว ต้องหาเพื่อนร่วมทาง ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ นั่นคืออะไร คือต้องไปตั้งวัด เราก็ตั้งวัดไปนาน ถ้าเราไปกราบเรียน มหาเถรสมาคมว่าขอให้วัดช่วยดูแลเรื่องเหล่านี้ด้วย ดึงผู้สูงอายุเข้าวัดแล้วก็ช่วยกันดูแล นอกจากวัดแล้วอะไร โรงเรียน ทุกตำบลมีโรงเรียน ครูบาอาจารย์ก็มีช่วยดูแล มัสยิด โบสถ์คริสต์ มาช่วยดูแลก็จะแบ่งเบาภาระช่วยงานทำได้เยอะ ที่ผมเสนอทั้งหมดผมคิดว่าเราจะต้องบูรณาการทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งวัดวาอาราม โบสถ์คริสต์ต่าง ๆ ให้ร่วมกันทำ รวมทั้งผู้ใหญ่ใจดีที่ร่ำรวยเป็นเศรษฐีมหาเศรษฐีก็แบ่งปันมาช่วยสังคมด้านนี้ ผู้สูงอายุของประเทศไทยก็จะดังกระฉ่อนไปทั่วโลกว่ามีคุณภาพชีวิตที่ดี ทุกคนรักเมตตาผู้สูงอายุ ผมขออนุญาตจบแต่เพียงเท่านี้ครับ ขอขอบคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ตรงเวลาเป๊ะเลยคะ ขอขอบคุณนะท่านสุรินทร์ ต่อไปเรียนเชิญท่านกษิต ภิรมย์ อดีตเอกอัครราชทูตประจำหลายประเทศ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เรียนเชิญคะ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอบขอบคุณที่ท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สมาชิก สปท. อันดับที่ ๗ ท่านประธานครับ ผมคิดว่าสังคมไทยและรัฐบาลมีทางเลือกกว่าจะให้ใครเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุหรือคนชราโดยเฉพาะที่ช่วยตนเองไม่ได้ พร้อมกับอาจจะมีภาระที่ต้องเลี้ยงลูกหลานเพราะว่าพ่อแม่ไปทำงานในต่างจังหวัด อันดับแรกก็อาจจะเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพราะอยู่ในพื้นที่ อันดับที่ ๒ อาจจะเป็น อบต. อบท. หรือ อบจ. ในระดับท้องถิ่น หรืออาจจะมอบงานนี้ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดที่มาจากส่วนกลางโดยกระทรวงมหาดไทยก็ได้ แต่ว่าคนที่อยู่กับคนชราทุกวันเท่าที่ผมทราบประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ คน คือ อสม. ของกระทรวงสาธารณสุข ผมขอเสนอย้อนกลับไปผ่านท่านประธานไปที่คณะกรรมการกิจการว่าทำไมไม่มอบงานดูแลคนชราให้กับ อสม. เพราะเขาก็ทำอยู่แล้วอยู่ในพื้นที่ แล้วถ้าเพื่อเราตัดสินใจมอบ อสม. -----

ซึ่งเขาคงได้รับเข้าใจว่าเดือนละ ๖๐๐ บาทต่อคน จะเป็นไปได้ไหมว่าขอให้ อบจ. อปท. หรือ อบต. แล้วก็ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งต่างก็มีงบอยู่จำนวนหนึ่งนั้นเอาเงินส่วนหนึ่ง สมมุติว่า ๕ เปอร์เซ็นต์ ๑๐ เปอร์เซ็นต์มาลงขันร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขในการที่จะ เสริมสร้างทักษะความรู้ความสามารถของ อสม. ในการที่จะดูแลคนชรา แล้วก็โดยปริยาย ถ้าเผื่อคนชรามีลูกหลานอยู่ด้วยก็จะได้ดูแลบุตรหลานเหล่านั้น ผมอยากจะเสนอให้ อสม. เป็นหน่วยงานหรือว่าองค์กรที่จะรับผิดชอบดูแลคนชราในต่างจังหวัด ในท้องถิ่นห่างไกล เป็นสำคัญเสียก่อน ส่วนอันที่ ๒ เมื่อชราแล้วเป็นเรื่องของการเจ็บป่วย ก็ต้องเป็นของ กระทรวงสาธารณสุขอีกเช่นกันว่าเราจะเสริมสร้างสถานพยาบาล คลินิกท้องถิ่นระดับตำบล ได้หรือไม่ แล้ว อสม. ก็ดูแลที่บ้านได้แล้วอาจจะพาไปที่สถานพยาบาลเหล่านี้ด้วย เป็นอันดับที่หนึ่งเสียก่อน อันนี้สำหรับคนชราที่อยู่ที่บ้านช่องของตนเอง ส่วนอันที่ ๒ คู่ขนานกันไปก็อยากจะเสนอต่อท่านประธานไปที่กรมการติดยว่าต้องเร่งให้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เพิ่มให้ได้ครบทุกจังหวัด สถานดูแลคนชรา ให้ทั่วประเทศไทย สำหรับคนชราที่ไม่สามารถจะอยู่ที่บ้านของตนเองหรือว่าของลูกหลานได้ แล้วเขาก็ต้องให้มีที่อยู่ที่เป็นส่วนกลางคือให้ไปอยู่ที่สถานสงเคราะห์แล้วก็ให้เป็นภารกิจหลัก ของกระทรวง พม. ร่วมกับทางกระทรวงสาธารณสุขในการที่จะจัดหาแพทย์อะไรต่าง ๆ มาดูแลเป็นระยะ ๆ อันนี้สำหรับคนชราที่อาจจะป่วยระยะ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ที่ยังดูแลตัวเอง ไม่ได้ อสม. อันที่ ๑ ที่อยู่ในบ้านของตนเองที่เข้าไปอยู่ในสถานสงเคราะห์ของคนชรา ส่วนอันที่ ๓ สำหรับคนชราที่แข็งแรง อย่างพวกเราทั้งหมดที่นั่งอยู่ในห้องนี้ส่วนใหญ่ ก็อายุ ๖๐ ปี ถ้าเผื่ออยากจะเรียนรู้อะไรก็น่าที่จะให้มีช่องทางในการที่จะเข้าถึง ซึ่งข้อมูลข่าวสาร ตอนนี้มีผู้หลักผู้ใหญ่หลายคนเรียนคอมพิวเตอร์ เรียนวาดเขียน อันนี้ ก็เป็นเรื่องที่ทางฝ่ายปกครองท้องถิ่นอาจจะร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชชมงคล ในการที่จะให้ผู้หลักผู้ใหญ่ผู้สูงอายุเหล่านั้นสามารถที่จะเพิ่มทักษะของตนเองด้วย อาจจะหาอาชีพเสริมก็ได้ นั่นก็เป็นวิถีทางอีกอันหนึ่ง อันที่ ๒ คือหลายท่านก็มีประสบการณ์ แล้วเมื่อมาทำงานเป็นใหญ่เป็นโตที่กรุงเทพฯ ก็ยังกลับไปที่บ้านเกิดเมืองนอน จะทำอย่างไร ให้บุคลากรที่อายุเพิ่งจะ ๖๐ ปีต้น ๆ สามารถที่จะทำงานให้กับบ้านเมืองได้ ผมก็อยากจะ เสนอว่าเป็นตัวผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายก อบจ. ก็ดี ควรจะนำเอาอดีตข้าราชการ ที่เกษียณอายุแล้วเหล่านี้มาเป็นที่ปรึกษาเฉพาะทางได้หรือไม่ ผมได้เคยเสนอ สมมุติว่า

๗๗

สปท. ๘/๒๕๖๐

กัลยาณี ๓๘/๒

ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศเป็นที่ปรึกษาฝ่ายปกครองจังหวัด จะเป็นนายก อบจ. หรือว่าจะเป็นผู้ว่าทางด้านต่างประเทศ แล้วเราก็มีจังหวัดที่อยู่ติดประเทศเพื่อนบ้าน ๓๐ กว่าจังหวัด อันนี้เป็นตัวอย่าง หรือว่าอดีตอธิบดีจากกระทรวงศึกษาธิการจะเข้าไปร่วมเป็น คณะกรรมการการศึกษาของจังหวัดนั้น ๆ หรือไม่ทางภาคประชาชน ภาคประชาสังคม ในการที่จะช่วยส่งเสริมแล้วก็ขับเคลื่อนคุณภาพของการศึกษาในระดับท้องถิ่นเพื่อลด ความเหลื่อมล้ำของการที่มีโรงเรียนชั้นดีกระจุกตัวอยู่ที่กรุงเทพมหานครหรือว่าที่เมืองหลัก ๆ หรือจังหวัดหลัก ๆ ของประเทศด้วย ลดความเหลื่อมล้ำ ลดช่องว่าง เสริมสร้างความเสมอภาค แล้วเข้าถึงซึ่งโอกาสการศึกษา โดยเอาประสบการณ์จากผู้หลักผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการนั้น มาช่วย แล้วก็อาจจะขยายไปในเรื่องอื่น ๆ จะเป็นการสาธารณสุขอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ -----

- ๔๐/๑

ก็เชิญชวนให้ข้าราชการที่เกษียณแล้วได้เข้ามาทำงานเพื่อส่วนรวมด้วย ณ บ้านเกิดเมืองนอนของตนเอง และทุกคนก็มีเงินบำเหน็จบำนาญกันแล้วก็ไม่จำเป็นที่จะต้องมีเงินเดือนประจำ แต่อาจจะมีค่าตอบแทนเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นกำลังใจ อันนี้ก็เป็นสิ่งที่เราน่าที่จะคิดกันว่าเราจะใช้ประโยชน์จากผู้สูงอายุที่อายุ ๖๐ ปีขึ้นไปที่ยังแข็งแรงนั้นอย่างไร แล้วกับผู้สูงอายุที่ไม่สามารถจะช่วยเหลือตนเองเราจะดูแลอย่างไร ผมอยากจะให้ทางคณะกรรมการธิการผ่านท่านประธานมองในภาพรวมแล้วก็เสนอมาเป็นแพ็คเกจ (Package) เป็นรูปเป็นร่างกันเลยว่าแล้วเราจะแก้ปัญหาสังคมไทยที่จะมีประชากรเป็นผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น ๆ ในอนาคตก็คงประมาณสักร้อยละ ๒๕ เปอร์เซนต์ของประชากรไทยแต่ว่าก็ยังแข็งแรงกันอยู่แล้วก็สามารถที่จะใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ อีกประเด็นหนึ่งก็คือการที่จะไปมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ผมก็เห็นว่าตอนนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดก็เป็นประธานอะไรเยอะแยะมากมายแล้วท่านก็คงจะรับงานไม่ไหว ส่วนจะไปมอบให้ท้องถิ่นโดยเฉพาะ อบจ. อบต. ที่เห็น ๆ กันอยู่นั้นแล้วเขาจะไปหาบุคลากรมาอยู่ที่สำนักงานเขาอย่างไร ที่จะรู้เรื่องของการดูแลคนชรา การรักษาพยาบาลเบื้องต้น ก็เท่ากับว่าต้องเปลี่ยนระบบการทำงานและทักษะของ อบต. กับ อบจ. อย่างใหญ่หลวง ก็เป็นเรื่องของการกระจายอำนาจ มอบอำนาจ และการกำหนดอำนาจของการปกครองท้องถิ่นให้แน่ชัด ตรงไหนที่เรายังไม่ได้กำหนดให้แน่ชัดเราก็จะได้ยินเสียงลือเสียงเล่าอ้างว่าท้องถิ่นเหล่านี้ก็จะมีการใช้งบประมาณเพื่อจัดอีเวนต์ (Event) งบก่อสร้าง ซ่อมแซม แล้วผู้บริหารราชการที่มาจากคัดเลือกตั้งก็มักจะมีบริษัทรับเหมา ในอาณัติของตนเอง มันต้องมารื้อกันทั้งหมดเพื่อจะดูว่าท้องถิ่นสามารถที่รองรับงานทางด้านการบริการสังคมได้จริงหรือไม่ ไม่มีประโยชน์อันใดที่จะมีมติไปขอให้รัฐบาลเสนอบอกว่าเรื่องการดูแลคนชรามอบให้ท้องถิ่นในเมื่อเขายังไม่มีความพร้อม หรือยังไม่มีความหมายบังคับก็เป็นหน้าที่ของเขาเพราะเป็นคนในบ้านของเขาเขาต้องดูแล หรืออีกอันหนึ่งคือคิดไปให้ไกลว่ารวมโอน อสม. มาอยู่ในสังกัดของท้องถิ่นได้หรือไม่ ต้องมองในภาพกว้าง มองเรื่องการปฏิรูประบบบริหารราชการแล้วก็เรื่องการกระจายอำนาจ ถ้าเพื่อเราอยากจะมอบให้ท้องถิ่นก็ต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งและต้องกำหนดภารกิจให้แน่ชัดด้วย ระหว่างนี้เราจะทำเรื่องเฉพาะหน้าได้ไหม การจะฝึกอบรมบุคลากรของท้องถิ่นแล้วก็ร่วมกับทางกระทรวงสาธารณสุขในเรื่องที่เกี่ยวกับ อสม. อะไรที่เราสามารถจะกระทำได้ก็ทำไป อะไรที่ยังจะต้องรอ

การตัดสินใจหรือการแก้ไขกฎหมายของรัฐบาลก็ให้ดำเนินการไป ในยุคปฏิรูปคำสั่งของรัฐ น่าจะทำให้เราสามารถที่จะทำงานได้รวดเร็วกว่านี้ ขอขอบคุณมากครับท่านประธาน

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณท่านกษิตมากค่ะ ผู้อภิปรายท่านต่อไปคือดอกเตอร์ทวิศักดิ์ กอนันตกุล อดีตผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สวทช. เรียนเชิญค่ะ

นายทวิศักดิ์ กอนันตกุล : เรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ เพื่อนสมาชิก สปท. ทุกท่านครับ ผม นายทวิศักดิ์ กอนันตกุล สมาชิกหมายเลข ๐๖๓ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปทางเศรษฐกิจ กระแสใหม่ ขอเรียนเสนอข้อมูลจากคณะอนุกรรมการว่าด้วยความคืบหน้าของการพัฒนาเศรษฐกิจสูงวัยของประเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ใช้ในการเสริมการทำงานการขับเคลื่อนการปฏิรูป เรื่องการเตรียมผู้สูงอายุ ก่อนอื่นผมก็ต้องขอสนับสนุนรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมเกี่ยวกับการพัฒนากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกิจกรรมต่าง ๆ

ที่จะเอื้อให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถดำเนินงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตและดูแลผู้สูงอายุใน ๔ มิติ ที่คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมเสนอ ซึ่งนับว่าเป็นการส่งเสริมแบบบูรณาการ ซึ่งจะมีกลไกทางด้านการจัดการเงินสวัสดิการ การจัดหาเงินให้กับผู้สูงอายุ การสนับสนุนให้มีการสร้างซีเนียร์คอมเพล็กซ์ (Senior Complex) กลไกด้านการปกครอง และกลไกทางสังคมอยู่หลายกลไก ประเด็นที่ผมจะขอเรียนเสนอเพิ่มเติมเป็นข้อมูลสำคัญต่อการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนหากจะมีการดูแลผู้สูงอายุให้ได้ผล ซึ่งประเด็นที่จะเรียนเสนอนั้นเกี่ยวข้องกับภาคเศรษฐกิจซึ่งเป็นการใช้จ่ายเงินซึ่งรัฐเตรียมไว้สำหรับอุดหนุนผู้สูงอายุให้คุ้มค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ที่สมควรจะผลิตขึ้นในประเทศไทยถือว่าเป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เหมาะสมด้วย เนื่องจากจำนวนผู้สูงอายุนั้นจะเพิ่มขึ้น ๆ นอกจากนี้การพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับคนไทย เพื่อการดูแลแล้วก็การพัฒนาบุคลากรที่เป็นแคร์กิฟเวอร์ (Caregiver) สำหรับผู้สูงอายุนั้น ก็จะช่วยส่งเสริมให้การบริหารจัดการต่าง ๆ นั้นเป็นไปได้อย่างยั่งยืน ผมใคร่ขออนุญาตฉายสไลด์ (Slide) ประกอบซึ่งจะมีข้อมูลที่น่าสนใจ ซึ่งท่านสมาชิกที่ต้องการก็สามารถก๊อปปี้ได้นะครับ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายทวิศักดิ์ กอนันตกุล : อันแรกสุดก็จะเป็นประเด็นเกี่ยวกับผลการแถลงข่าวของท่านอธิบดีกรมควบคุมโรค นายแพทย์เจษฎา โชคดำรงสุข เราค้นพบว่าผู้สูงวัยนั้นตกอยู่ในความเสี่ยงถ้าหากว่ามีอุบัติเหตุเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นการพลัดตกหกล้ม ซึ่งมีปริมาณที่เพิ่มขึ้นคือเฉลี่ยประมาณวันละ ๓ คน หรือว่าปีละ ๘๐๐ คน ในปี ๒๕๕๘ มีผู้สูงอายุเสียชีวิตจากการพลัดตกหกล้มถึง ๑,๐๔๙ คน นอกจากนั้นเหตุต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพลัดตกหกล้มนั้นเกิดขึ้นจากการหกล้มนอกบริเวณบ้านถึง ๖๕ เปอร์เซ็นต์ หกล้มในบ้านร้อยละ ๓๕ ข้อมูลเหล่านี้เป็นตัวที่จะบอกเราว่าเราจะต้องจัดการเกี่ยวกับบ้านให้มีราวสำหรับจับให้มั่นคง ป้องกันการหกล้มหรือว่าพื้นซึ่งจะต้องไม่ลื่นเพื่อไม่ให้เกิดการผิดพลาด ประเด็นหลาย ๆ อย่างเหล่านี้หากได้มีการจัดการอย่างเป็นระบบ การทำงานของ สปท. ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั่วประเทศนั้นก็จะเป็นไปได้ด้วยความประหยัด แล้วก็สามารถใช้วัสดุในประเทศไทย ได้มีการสำรวจว่าคนสูงอายุต้องการอะไร ซึ่งก็มีความต้องการหลาย ๆ อย่างนอกเหนือไปจากที่เราทราบดีคือการดูแลของรัฐ พวกเงิน พวกสวัสดิการ คนดูแล แล้วก็งาน ก็จะมีประเด็นที่ผู้สูงวัยนั้น

ต้องการอุปกรณ์ช่วยอำนวยความสะดวกในบ้าน และอุปกรณ์เหล่านี้แม้มีเงินแต่ไม่รู้ที่ซื้อ ไม่มีคนบริการที่เหมาะสมก็จะสิ้นเปลืองเงินโดยใช่เหตุ สิ่งที่ต้องการ ตัวอย่างเช่นปั๊มแจ็กเหตุฉุกเฉิน ชนิดกดครั้งเดียวก็ส่งข้อมูลไปยังศูนย์บริการแล้วก็รู้ด้วยว่าเป็นบ้านใคร แล้วก็ต้องทำอะไร ประมาณ ๓๓ เพอร์เซ็นต์เป็นอันที่ความต้องการมากที่สุด อันที่ ๒ ก็คือราวจับในห้องน้ำ อันที่ ๓ คือวัสดุปูพื้นที่กันลื่นได้ ๓ อันนั้นเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับเรื่องหกล้ม ส่วนที่เหลือที่ต้องการ น้อยลงสักนิดหนึ่งก็คือลูกบิดเปิดประตูปแบบคันโยกเพื่อความสะดวก เฟอร์นิเจอร์ (Furniture) ที่ปรับได้ภายในห้อง แล้วก็การเพิ่มความกว้างของประตูห้อง เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อาจจะต้อง มีการปรับปรุงบ้าน นอกจากนั้นมีการสำรวจถามเรื่องพฤติกรรมเพื่อดูแลสุขภาพ ก็จะมี เรื่องอาหาร เรื่องการตรวจสุขภาพ การออกกำลังกาย และการพักผ่อน ซึ่งจำเป็นที่จะต้อง หาจุดบริการที่เกิดขึ้นในชุมชน ตัวอย่างเช่น ศูนย์ดูแลผู้ป่วยแบบครบวงจร โรงพยาบาลเอกชน ราคาปานกลาง เป็นต้น สำหรับอาหารเองก็มีความต้องการประเภทที่เป็นอาหารสดเดลิเวอรี่ (Delivery) ร้านอาหารสุขภาพแบบบุฟเฟ่ต์ (Buffet) อาหารสำหรับผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ เป็นต้น นอกจากนั้นเรื่องการเคี้ยวอาหารที่นุ่มย่อยง่าย -----

ก็จะ เป็น สิ่ง ที่ ต้อง การ ซึ่ง จำ เป็น จะ ต้อง หา ผู้ ผลิต และ ผู้ จำ หน่าย อุปกรณ์ ช่วย อำนวย ความ สะดวก ที่ ใช้ กัน แล้ว อยู่ ใน ประเทศไทย และ ควร จะ ส่ง เสริม ให้ มี การ ใช้ มาก ขึ้น ตัวอย่าง เช่น โทร ศัพท์ ที่ ใช้ งาน ง่าย พร้อม กับ ปุ่ม กด พิเศษ กด เพียง ปุ่ม เดียว ก็ สามารถ แจ้ง เหตุ สุข ภาพ ได้ หรือ แจ้ง เหตุ อัคคีภัย หรือ แจ้ง เหตุ ร้าย อื่น ๆ ได้ โดย ไม่ ต้อง ยกหู และ ไม่ ต้อง อธิบาย ว่า บ้าน อยู่ ที่ ไหน เพียง ปรับ ระดับ ด้วย กลไก อาจ จะ ใช้ มือ หมุน หรือ ว่า ใช้ ไฟฟ้า ชุด เฟอร์ นิเจอร์ (Furniture) ซึ่ง ออก แบบ ให้ มี ที่ จับ ใน ตำแหน่ง ต่าง ๆ ที่ จะ ช่วย ใน การ นั่ง และ ลุก ขึ้น ยืน ได้ สะดวก ยิ่ง ขึ้น ราว จับ บันได เพื่อ ประคอง ตัว และ พื้น กัน ลื่น โถชักโครก ที่ มี ราว จับ ใน ตัว ลิฟต์ บันได หรือ เก้าอี้ ลิฟต์ ที่ จะ ช่วย ยก ผู้ สูง อายุ นั้น ขึ้น ไป ชั้น บน ได้ แล้ว ก็ ราว จับ ต่าง ๆ ใน ห้อง น้ํา นอกจาก นั้น การ มี เว็บไซต์ (Web Site) หรือ แอปพลิเคชัน (Application) สำหรับ สามารถ ค้น ได้ เป็น ภาษา ไทย แล้ว ก็ ใช้ สะดวก เกี่ยว ข้อง กับ ยา ต่าง ๆ ว่า มี ยา อะไร ที่ ผู้ สูง อายุ สามารถ ใช้ ได้ แล้ว ก็ ปริมาณ ขนาด ไหน สำหรับ เรื่อง การ ดู แล สุข ภาพ ก็ จะ มี พวก อุปกรณ์ ต่าง ๆ ที่ คน ไทย ได้ ทำ ขึ้น แล้ว ก็ เข้า ชั้น ที่ ได้รับ มาตรฐาน สามารถ ผลิต ขึ้น ขาย ได้ ก็ อย่าง เช่น วอล์กเกอร์ (Walker) สำหรับ ช่วย ลุก ยืน ของ ผู้ สูง อายุ และ ผู้ พิการ หรือ ไม้เท้า สำหรับ แจ้ง เตือน การ ล้ม รองเท้า เพื่อ สุข ภาพ อัน นี้ ก็ รวมถึง รองเท้า ที่ เหมาะ สำหรับ คน ที่ เป็น โรคเบาหวาน ซึ่ง จะ มี แผล ใต้ง่าย และ ที่ สำคัญ ซึ่ง คณะ กรรมการ ก็ ได้ พุด ไป แล้ว ก็ คือ การ ฝึก อบรม ผู้ ดู แล ผู้ สูง อายุ หรือ แคร้ กิฟเวอร์ (Caregiver) กลุ่ม อาหาร ที่ มี ผู้ ผลิต ขาย ออก แล้ว ตัวอย่าง เช่น การ นำ กุย ซ้าย ไป ปรับ โฉม เพื่อ บด ผัก เส้นใย เหนียว ให้ อ่อน นุ่ม ผู้ สูง วัย รับ ประทาน ได้ สะดวก หรือ อาหาร แข็ง แข็ง ที่ ปู รุง ขึ้น เหมาะ สำหรับ ตาม โรค เช่น โรค หัวใจ และ หลอด เลือด ที่ สามารถ เข้า ไมโครเวฟ (Microwave) และ รับ ประทาน ได้ เลย อาหาร พร้อม บริโภค ที่ มี คุณค่า ทาง โภชนาการ สูง อุดม ไปด้วย สาร อาหาร ที่ ช่วย สร้าง เสริม สุข ภาพ ของ ผู้ สูง อายุ ให้ แข็ง แรง ผง ชา พร้อม ต้ม เพื่อ สุข ภาพ ที่ ประกอบ ด้วย ธัญญาหาร ต่าง ๆ น้ำ เชื่อม จาก กัลย ตาก ซึ่ง จริง ๆ แล้ว ก็ได้ มา จาก ตัว กัลย ตาก ธรรมชาติ แต่ มี คุณ สมบัติ ว่า น้ำ เชื่อม เพียง ๑ ช้อน ชามี คุณค่า เท่า กับ ทาน กัลย น้ำ ว่า ถึง ๓-๔ ลูก หรือ ไอศกรีม ซึ่ง อาจ จะ ใช้ กระเจี๊ยบ เขียว ที่ มี ปริมาณ ต่ำ ซึ่ง ทำให้ ผู้ ป่วย เบาหวาน นั้น สามารถ รับ ประทาน ได้ โดย สะดวก และ อร่อย โดย ไม่ มี ปัญหา เรื่อง น้ำตาล ประเด็น ที่ ผม ใคร่ ขอ เรี ยน เสนอ เพิ่ม เต็ม เพื่อ ใช้ ใน การ ผลัก ดัน ก็ คือ การ เตรี ยม ประชากร ตั้ง แต่ วัย ก่อน เกษี ยณ ให้ เป็น ผู้ สูง วัย ที่ มี ความ พร้อม ใน การ ใช้ ชีวิต อย่าง มี ความ สุข มี งาน มี เงิน มี สังคม และ ความ ต้อง การ ต่าง ๆ ที่ ได้ จาก

ผลการสำรวจซึ่งออกไปเป็น ๓ ด้าน ก็คือ การจัดสภาพแวดล้อมให้สังคมทุกวัยอยู่ร่วมกันได้
ในบ้านเดียวกัน ความต้องการด้านสุขภาพ ความต้องการด้านอาหาร ทั้งนี้ มิติที่เกี่ยวกับ
กรรมวิธีการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจก็คือว่า สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้แม้ท่านจะจัดเงินให้
จัดศูนย์บริการให้ แต่หากว่าเรายังนำเข้าจากต่างประเทศนั้นคือความไม่พอเพียง
แต่ถ้าหากว่าเรามีการสนับสนุนและใช้ผลิตภัณฑ์ของคนไทยที่มีมาตรฐานอุตสาหกรรม
เหมาะสมก็สามารถที่จะทำให้การเดินทางเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยนั้นเป็นไปได้อย่างยิ่งยืน
ท้ายสุดนะครับ ประเด็นข้อเสนอตามมาตรการที่ทำกันอยู่แล้วก็คือนิคมผู้สูงอายุ แล้วก็
การส่งเสริมเมืองน่าอยู่สำหรับสังคมสูงวัย มาตรการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้านวัตกรรม
เพื่อลดความเหลื่อมล้ำสำหรับผู้สูงวัย ทั้งนี้ ควรจะผลิตในประเทศเพื่อจะได้ไม่เสียดุลการค้า
มาตรการส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานและการบริการภาครัฐให้ทั่วถึงและเท่าเทียม ผมใคร่ขอเรียนเสริม
เพื่อสนับสนุนการนำเสนอของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม
เพียงแค่นี้ครับ ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่สอง) : ขอบพระคุณมากค่ะ ต่อไปนะคะ ก็เป็นท่าน พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน
อดีตนายกผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เรียนเชิญค่ะ

พลตำรวจโท อำนวย นิยมมะโน : กราบเรียนประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพอย่างสูง ต้องขอขอบพระคุณคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมคณะนี้อีกครั้งหนึ่ง คำว่า อีกครั้งหนึ่ง ก็แปลว่าเคยได้รับคำขอบคุณจากผมมาแล้ว วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่องนี้ได้เข้าสู่การพิจารณาของสภานี้แล้วสภานี้ก็ได้รับความเห็นชอบ เรื่องการปฏิรูปในหัวข้อการเตรียมการผู้สูงอายุ เป็นหัวข้อที่มีความสำคัญยิ่ง วันนี้คงไม่พูดในรายละเอียด เพราะผมจำได้ว่าผมได้อภิปรายเรื่องนี้ไปแล้ว ครั้งนี้คณะกรรมการมารายงานความคืบหน้าของการขับเคลื่อน การอภิปรายก็คงไปในแนวของการบอกทิศทาง การขับเคลื่อนอย่าให้หลงทางเท่านั้น คงเป็นเรื่องของการขีดสีแรงงาให้สวยงามขึ้น ต้องยอมรับว่าไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0) ไกลเข้ามาแล้วครับ สำหรับประเทศไทยก็คือการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยอย่างสมบูรณ์ในไม่ช้านี้ สมัยก่อนเวลาเราอวยพรคู่บ่าวสาวก็จะบอกว่าให้เป็นทองแผ่นเดียวกัน ให้มีลูกเต็มบ้านหลานเต็มเมือง เดียวนี้เมื่อใดที่เราอวยพรอย่างนี้คู่บ่าวสาวก็จะแลบลิ้นใส่เรา ผมกำลังพูดว่าหนุ่มสาวในยุคปัจจุบันนี้ปฏิเสธการมีบุตรหรือการมีบุตรจำนวนมาก ต่างกับคนสมัยก่อน ประกอบกับด้านการแพทย์ ด้านสาธารณสุขเจริญก้าวหน้าไปมาก แก่ง่ายตายยาก ก็แปลว่าต่อไปนี้สัดส่วนของผู้สูงวัยจะมากขึ้นเรื่อย ๆ เราเป็นอันดับ ๒ ของอาเซียน (ASEAN) รองจากสิงคโปร์เท่านั้นเอง อีกไม่นานไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0) เป็นด้านสังคมผู้สูงวัยจะมาถึงประเทศไทยของเราอย่างแน่นอนครับ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

พลตำรวจโท อำนวย นิยมมะโน : ประเด็นนี้ผมอยากจะขีดสี จะแรงงาประเด็นแรก ท่านอาจจะมองว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่ไม่ควรจะมองข้ามในการที่จะตั้งชื่อ ท่านตั้งชื่อว่าการเตรียมการผู้สูงอายุ ในการตั้งชื่อ ท่านต้องตั้งชื่อให้สื่อความหมายได้ใจความตรงตามเนื้อเรื่อง ถ้าท่านตั้งชื่อว่าการเตรียมการผู้สูงอายุ ผมไม่ได้ความหมายว่าให้ผู้สูงอายุไปเตรียมการ เตรียมการเพื่อคุณจะเป็นผู้สูงอายุหรือรัฐจะเตรียมการเพื่อรองรับผู้สูงอายุที่จะมากขึ้น ก็เสนอแนะให้กรรมการตั้งชื่อเสียใหม่ ไม่ต้องไปดูถูก ท่านอาจจะตั้งชื่อให้ครอบคลุมว่าการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อย่างนี้ชัดเลยครับ พร้อมทั้งตัวผู้สูงอายุเอง พร้อมทั้งภาครัฐที่จะต้องเตรียมการให้เขา ท่านประธานที่เคารพครับ

ผมดูไปที่แผนการปฏิรูปตามรายงาน ในหน้า ๔ ผมใช้เวลาไม่มากครับ เพราะเป็นเรื่องเก่า มาห้กพวงมาลัยให้ตรงเท่านั้นเอง หน้า ๔ บอกว่าการขับเคลื่อนในขณะนี้ มีเจ้าภาพ ๒ กระทรวง ก็คือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงมหาดไทย ในหน้า ๔ ของแผนแรกนะครับ ทีนี้เมื่อเป็นอย่างนี้มิติของการขับเคลื่อนจะไม่ครอบคลุม เพราะในการที่จะขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในเรื่องของการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย -----

เมื่อสักครู่คณะกรรมการก็ชี้แจงไปแล้วจะต้องครบทุกมิติ ก็คือในเรื่องของด้านสุขภาพ ในเรื่องทางด้านเศรษฐกิจ และในเรื่องของด้านสังคม ในด้านสุขภาพยังไม่มี กระทรวงสาธารณสุขเข้ามาในแผนในรายงานของท่านนะครับ ท่านยังไม่มีกระทรวงสาธารณสุขเข้ามาดูแลเรื่องสุขภาพ จะมาสร้างการรับรู้ให้ผู้สูงวัยได้เตรียมความพร้อมให้กับตัวเอง ๕ อ อาหาร อากาศ ออกกำลังกาย อารมณ์ การขับถ่าย ในเรื่องของการที่จะมีโรงพยาบาลสำหรับผู้สูงวัยเป็นการเฉพาะหรือเป็นโรงพยาบาลปกติแต่มีแผนกผู้สูงวัย นำเรียนนะครับ ไม่ใช่เป็นการหาเสียง ขณะนี้กรุงเทพมหานครกำลังสร้างโรงพยาบาลสำหรับผู้สูงวัยเป็นการเฉพาะที่บางขุนเทียน เป็นโรงพยาบาลขนาดใหญ่ ๓๐๐ เตียง กรุงเทพมหานครได้นำแผนการปฏิรูปประเทศไปทำแล้วครับ กำลังสร้างอยู่ ท่านไปดูทะเลกรุงเทพฯ ท่านขับเส้นตรงไปท่าข้ามที่จะลงไปบางขุนเทียน ทะเลกรุงเทพฯ ตรงนั้นละครับ ช้ามมือกำลังสร้างโรงพยาบาลสำหรับผู้สูงวัยเป็นการเฉพาะ ในทางด้านเศรษฐกิจ ท่านมีกระทรวงที่เกี่ยวข้องเข้ามาครบแล้วหรือยัง ถ้าท่านจะตั้ง จะขับรถคันนี้ ขับเคลื่อนไปที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวง พม. และกระทรวงมหาดไทยเท่านั้น กระทรวงแรงงานละครับ การใช้แรงงานผู้สูงวัยในอนาคต การจัดงานให้กับผู้สูงวัยอย่างเหมาะสมในอนาคตเป็นเรื่องจำเป็นครับ เราต้องสร้างผู้สูงวัยให้เป็นพลังของชาติ ไม่ใช่เราเอาผู้สูงวัยมาเพื่อทำการสงเคราะห์เท่านั้น เพราะต่อไปนี้เราจะขาดแคลนแรงงานในส่วนของกรุงเทพมหานคร ผมให้ดูตัวอย่างเล็ก ๆ ที่เรานำไปใช้ครับ กรุงเทพมหานครยังไม่ทิ้งผู้สูงวัย สัดส่วนของเจ้าหน้าที่ ของพนักงาน ของลูกจ้างกรุงเทพมหานครเราจะให้โควตาผู้สูงวัย เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พยาบาล เกษียณแล้วอายุ ๗๐ ปียังฉีดยาอยู่ที่สำนักงานสาธารณสุขเขต อายุ ๗๐ ปี เพราะเขาไม่ต้องออกแรงเหมือนถือก้อนไปตอกตะปู แคंपักเข็มฉีดยาเรายังใช้เขาอยู่ กระทรวงแรงงาน กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานจะต้องมาดูเรื่องนี้ครับ ด้านสังคม กระทรวง ทบวง กรม ที่รับผิดชอบเข้ามาเป็นเจ้าภาพครบแล้วหรือยัง ผมให้ดูตัวอย่างอีกครั้ง ของกรุงเทพมหานครได้เตรียมความพร้อมในเรื่องนี้สังคมผู้สูงวัย เรามีโรงเรียนสอนลีลาศสำหรับผู้สูงวัยกระจายอยู่ทั่วกรุงเทพมหานครมีห้องสมุดผู้สูงวัย กำลังจะมีห้องสมุดศาสตร์พระราชาส่งเหล่านี้เป็นสิ่งเล็กน้อยที่กรุงเทพมหานครถือเป็นเรื่องใหญ่ที่จะต้องเตรียมความพร้อม

ไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0) เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้สูงวัยให้ทันกับกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่ใช่รอให้ผู้สูงวัยมากองอยู่ข้างหน้าแล้วแก้ปัญหาตามหลัง ท่านประธานที่เคารพครับ สิ่งหนึ่งที่ผมพูดไว้เมื่อคราวที่แล้วตอนอภิปรายเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ในที่ประชุมนี้ในเรื่องผู้สูงวัย แต่ในรายงานไม่ปรากฏครับ ผมขอทวงครับ ขอทวงถามก็คือผมอภิปรายในประเด็นว่าจะต้องมีเจ้าภาพที่มีฐานข้อมูลของผู้สูงวัยอย่างเป็นเอกภาพไม่อย่างนั้นท่านแก้ปัญหาไม่ได้ ใครจะเป็นเจ้าภาพ เจ้าภาพจะต้องมีฐานข้อมูลของผู้สูงวัยอย่างครบถ้วนในทุกด้าน ในทุกมิติอย่างเป็นเอกภาพ เช่นยอดผู้สูงวัยทั้งหมด กระทรวงแรงงานก็ไปอย่างหนึ่ง กระทรวงสาธารณสุขก็อย่างหนึ่ง กระทรวง พม. ก็อย่างหนึ่ง -----

กระทรวงมหาดไทยก็อีกอย่างหนึ่ง กทม. ก็อีกอย่างหนึ่ง สำนักงานสถิติก็อีกอย่างหนึ่ง ตกลงท้ายที่สุดผมดูในกูเกิล (Google) มันต้องมีครับ ฐานข้อมูลนี้จะต้องครอบคลุม ยอดผู้สูงวัยทั้งหมด แยกชาย หญิง ผมย้ำอีกครั้งหนึ่งนะครับ ผมอภิปรายไปแล้วเปิดดูได้ แยกตามกลุ่มอายุ แยกตามสุขภาพ ทำงานได้ ทำงานไม่ได้ ติดเตียง นอนเตียง คุณวุฒิ ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพทางสังคม อื่น ๆ ดูแลตัวเองได้ ยังทำงานได้ ยังต้องการที่จะทำงาน สิ่งเหล่านี้จะต้องเป็นข้อมูลดิบ แล้วกระทรวง ทบวง กรมที่เป็นเจ้าภาพ อย่างครบทุกมิติเอาข้อมูลนี้ไปเพื่อการปฏิรูป เพราะถ้าข้อมูลยังกระจัดกระจายอยู่อย่างนี้ ผมทวงอีกครั้งหนึ่งครับ ท่านไม่มีทางปฏิรูปสำเร็จ นั่นคือการที่ผมขึ้นมานั่งรถคนนี ท่านกำลัง ขับเคลื่อนและผมกำลังบอกทางกับท่าน เราต้องไปกันให้ถูกทางครับ ผมฝากตัวอย่างหนึ่งครับ ตัวอย่างเล็ก ๆ แต่เชื่อว่าเป็นตัวอย่างหนึ่งที่น่าจะสะท้อนให้เห็นถึงความไม่พร้อมหรือความพร้อมของเรา ต้องยอมรับว่าผู้สูงวัยส่วนหนึ่งยังทำงานได้ ผู้สูงวัยอีกส่วนหนึ่งทำงานได้เพียงเล็กน้อย อีกส่วนหนึ่งทำงานไม่ได้ ผมจะดูแลตัวเองไม่ได้เสียด้วยซ้ำก็ตกเป็นภาระของลูกหลาน ตกเป็นภาระของลูกหลานจนกระทั่งบริษัทประกันเอาไปขายประกันว่าจะได้ไม่เป็นภาระของลูกหลาน การตกเป็นภาระของลูกหลานนี้เป็นปัญหาสังคมอย่างหนึ่ง ปัจจุบันนี้ลูกหลานที่พอจะมีเงินไม่มีเวลาดูหอรอกครับเพราะออกไปหากิน จำเป็นจะต้องจ้างคนมาดูแล น่าจะต้องเป็นกระทรวง พม. กรมฯ ครับ ศูนย์บริการต่าง ๆ ที่ดูแลผู้สูงวัยหรือผู้ป่วย ท่านไปดูแลศูนย์เหล่านั้นบ้างไหม มาตรฐานเป็นอย่างไร ไข่หรือเปล่าครับ ผ่านการฝึก มาเป็นอย่างดีอย่างนั้นอย่างนี้ ผมมีประสบการณ์ตรง จ้างมาดูแลคุณแม่ผม ๒ วัน ๓ วัน ตามผู้ชายไปไม่เคยผ่านการฝึกอบรมอะไรมาเลย ฉะนั้นท่านต้องไปดูแลศูนย์นี้ก่อนครับ ในสังคมที่ลูกออกไปหากิน ลูกออกไปทำงาน ดูแลผู้สูงวัยไม่ได้ จ้างคนมาดูแลแทน เขาต้องดูแลแทนอย่างมีคุณภาพ ท่านเพียงดูแลตรงนี้ก่อนเท่านั้นเองครับ ส่วนหนึ่งของผู้สูงวัยที่ลูกหลานดูแลได้ก็ยังคงอยู่ในความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นผู้สูงวัยที่ไม่เครียด ยังมีความอบอุ่นจากลูกหลานที่ดูแล จะไม่เป็นโรคซึมเศร้าแล้วฆ่าตัวตาย ผมฝากแค่ศูนย์นี้ ศูนย์เดียวท่านไปดูให้หน่อยครับ มีหลายศูนย์ มีเบอร์โทรศัพท์จะมาเอาที่ผมก็ได้ ผมรวบรวมไว้ทั้งหมด ท่านโทรไปศูนย์ลาดพร้าว ท่านโทรศูนย์ตลิ่งชัน ท่านโทรไปศูนย์พรวนนก มีครบหมด แล้วศูนย์นี้ท่านไปดูเถอะสภาพเป็นอย่างไร อย่าให้เหมือนโซกุนแล้วกันครับ ขอขอบคุณครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ผู้อภิปรายท่านต่อไปนะคะ คือท่านถวิลวดี บุรีกุล ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตกรรมการ ยกร่างรัฐธรรมนูญ เรียนเชิญค่ะ

นางถวิลวดี บุรีกุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน ถวิลวดี บุรีกุล สมาชิกหมายเลข ๖๑ ก็ต้องขอขอบคุณคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านสังคม ของ สปท. ที่ให้ความสำคัญกับเรื่องผู้สูงอายุแล้วก็เอากลับเข้ามาทบทวนกัน ในวันนี้คะ สิ่งหนึ่งที่ดิฉันอยากจะพูดก็คือในรัฐธรรมนูญที่เราลงประชามติกันไป แล้วก็ผลบังคับใช้แล้ว มีคำว่า ผู้สูงอายุ อยู่ ๓ ที่ แล้วสิ่งที่เรากำลังจะพูดกันนี้ก็ เป็นเรื่องของการทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นจริง ตั้งแต่ในมาตรา ๒๗ มาตรา ๗๑ ที่สำคัญนะคะ แล้วอีกมาตราหนึ่ง มาตรา ๑๒๘ เป็นเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่จะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนในการเป็นกรรมการ แต่ว่าในมาตรา ๒๗ พูดถึงสิทธิ เป็นหลัก เรื่องของความเสมอภาค -----

เรื่องของการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม นอกจากนี้ในเรื่องของการอำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เรากำลังพูดถึงกันก็เป็นการดำเนินการเพื่อให้ผู้สูงอายุได้สิทธิในเรื่องนี้ ตลอดจนมาตรา ๗๑ ที่เป็นเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แล้วประเด็นที่สำคัญที่สุดก็คือเรื่องของการจัดสรรงบประมาณที่จะต้องคำนึงถึงเรื่องของความเสมอภาคที่สำคัญมากกว่านั้นก็คือเรื่องวัย เรื่องเพศ ที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งตรงนี้ดิฉันอยากจะให้ความสำคัญเพิ่มเติมนะคะ ถ้าจะพิจารณาเรื่องของผู้สูงอายุแล้วก็คงต้องมีการเตรียมการในหลายเรื่อง เพราะฉะนั้นอยากจะให้พิจารณาเพิ่มเติมมากกว่าการมองไปที่ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ศพอส. ที่เป็นเรื่องเร่งด่วนภายใน ๑ ปี แต่ดิฉันอยากจะให้อีกหลาย ๆ เรื่องก็ดำเนินการพร้อมกันไปด้วยนะคะ ตอนนี้ในประเทศเรามีสถิติในเรื่องของผู้สูงอายุที่อยู่เพียงลำพังคนเดียวก็เยอะ เกือบ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของผู้สูงอายุทั้งหมด แล้วก็ ๑๙ เปอร์เซ็นต์อยู่ลำพัง ๒ คนกับคู่สมรส ซึ่งแสดงว่าต่างคนก็ต่างเป็นผู้อาวุโสแต่ก็ต้องอยู่กันตามลำพัง แล้วนอกจากนี้จากข้อมูลของมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุของไทย ที่ศึกษาเมื่อ ๒-๓ ปีก่อนก็พบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างเพศในเรื่องของความเป็นอยู่ เช่นผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิงไม่สามารถที่จะกลั้นปัสสาวะได้ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ คือ ๑ ใน ๕ ขณะที่ผู้ชายประมาณ ๑๓ เปอร์เซ็นต์ หรือแม้กระทั่งเรื่องของการรับประทานอาหารเองไม่ได้ มีผู้สูงอายุประมาณ ๒ เปอร์เซ็นต์ คือชายหญิงใกล้เคียงกันรับประทานอาหารเองไม่ได้ เคลื่อนไหวเองไม่ได้ ผู้หญิง ๔ เปอร์เซ็นต์ ผู้ชาย ๒.๘ เปอร์เซ็นต์ แสดงว่าต้องมีผู้ช่วย นอกจากนี้ก็ยังมีเรื่องของอาบน้ำเองไม่ได้ แปรงฟันเองไม่ได้ อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งเมื่อรวมกันแล้วเป็นจำนวนที่มากพอสมควรแล้วใครเป็นคนดูแลพวกเขา คงไม่ใช่เอามาไว้ที่ศูนย์ที่ท่านพูดถึง แต่ว่าก็คงจะอยู่ในบ้านแล้วทำอย่างไร หรือว่าถ้ามีเงินน้อยก็เอาไปไว้ในศูนย์ที่ต้องเสียเงินแล้วก็จะมีคนดูแล แต่ก็ไม่ใช่ทุกคนที่สามารถที่จะทำแบบนั้นได้แล้วจะทำอย่างไร อันนี้เป็นเรื่องที่เราคงจะต้องมาทบทวนพิจารณาแล้วจะทำอย่างไร นอกจากนี้สิ่งที่ควรจะเสนอในเรื่องของการปฏิรูปก็คือปัญหาเหล่านี้แหละนะคะ ปัญหานี้นำมาสู่เรื่องของอัตราจ้างในที่สุดอัตราจ้างที่สูง พังพาแรงงาน เราต้องไปพังพาแรงงานต่างชาติซึ่งมาทำงานแทน เพราะว่าเด็กเกิดน้อย ผู้สูงอายุเยอะ แล้วการดูแลผู้สูงอายุสุดท้ายไปอยู่ในมือของคนต่างชาติก็มีนะคะ ภาวะค่าใช้จ่ายของรัฐก็สูงขึ้น ขาดการดูแล ผู้สูงอายุในชีวิตประจำวัน ไม่มีคนดูแลเหล่านี้ สถานดูแล สถานที่อยู่ก็ไม่เหมาะสม ซึ่งดิฉันต้องขอขอบคุณที่ทางคณะกรรมการ

ได้พิจารณาเรื่องของการต้องไปดูแลสถานที่อยู่ของผู้สูงอายุด้วยแต่ก็คงไม่สามารถที่จะดูแลได้ทั้งหมด เพราะมีฉะนั้นเราคงจะไม่เห็นในเฟซบุ๊ก (Facebook) หรือในทีวี (TV) มารับบริจาคกันอยู่เรื่อย ๆ นะคะ นอกจากนี้เรื่องสุขภาพและเรื่องรายได้ เพราะว่าผู้สูงอายุส่วนหนึ่งไม่มีรายได้ ๓๗ เปอร์เซ็นต์บอกว่าบุตรช่วยเหลืออยู่ แต่ผู้สูงอายุที่ไม่มีบุตรจะทำอย่างไร บางส่วนยังทำงานอยู่ได้ประมาณอีก ๓๔ เปอร์เซ็นต์ เบี้ยยังชีพ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ บำนาญ ๕ เปอร์เซ็นต์ มีเงินออม ๔ เปอร์เซ็นต์ พึ่งพาพี่น้อง ๑ เปอร์เซ็นต์ แสดงว่าพี่น้องนี้ก็พึ่งพาได้ไม่มาก เพราะฉะนั้นเราก็คงต้องมีมาตรการมากขึ้น มาตรการอะไร เรื่องของการบูรณาการดิฉันเห็นด้วยกับท่าน สปท. หลายท่าน เรื่องของผู้สูงอายุไม่ใช่เรื่องของกระทรวง พม. หรือกระทรวงมหาดไทยเท่านั้น แต่ว่ามันเป็นเรื่องของหลาย ๆ ภาคส่วนที่จะต้องร่วมมือกัน ไม่ใช่เพียงแต่ท้องถิ่น แต่ชุมชนต้องเข้ามาร่วม รวมทั้งกระทรวงสาธารณสุข ไปจนกระทั่งถึงกระทรวงวิทยาศาสตร์ที่ท่านอาจารย์ทวีศักดิ์ได้พูดถึงเรื่องของการวิเคราะห์วิจัย เรื่องของการค้นคิดอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะต้องเข้ามาช่วยผู้สูงอายุ นี่ต้องเป็นหน้าที่ของนักวิทยาศาสตร์เหล่านั้นด้วย วิศวกร นักวิทยาศาสตร์เรานั้นร่วมกับการทำงานของมหาวิทยาลัยที่มีคณะแพทย์ เรื่องของสาธารณสุขต่าง ๆ แล้วก็เรื่องของการขนส่งสาธารณะ ซึ่งท่านก็บอกว่าจะต้องมีรถที่เหมาะสมอะไรอย่างนี้นะคะ แต่ว่าไม่ใช่ทั้งหมด ไม่ใช่ผู้สูงอายุทุกคนที่จะออกไปนอกบ้านแล้วทำแบบนั้นได้แล้วจะทำอย่างไร อาคารที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ เมื่อคิดที่จะก่อสร้างอาคารต้องออกแบบอย่างไร ซึ่งตรงนี้ก็ต่อฝักไปถึงสำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง เพราะฉะนั้นไม่ใช่แค่ ๒ กระทรวงเท่านั้นคะ

เมื่อมีคำของบประมาณมา มีแบบมาก็ต้องมาดูว่ามีการออกแบบในเรื่องนี้หรือไม่ เรื่องของการออม ซึ่งอันนี้ก็ต้องเป็นเรื่องของเศรษฐกิจ กระทบที่เกี่ยวข้องก็ต้องเข้ามาอีกว่า จะทำอะไร ตลอดจนเรื่องของการคลังที่จะต้องมาดูแลเรื่องสวัสดิการหรือว่าผลิตภัณฑ์ ที่ออกแบบ เพราะฉะนั้นคำว่าเกรย์อีโคโนมี (Gray Economy) ถึงเกิดขึ้น เป็นเรื่องของธุรกิจ สำหรับผู้สูงอายุ เราก็ควรจะมีการส่งเสริมตรงนี้ อาจจะมีมาตรการด้านภาษี หรือการส่งเสริม นวัตกรรมต่าง ๆ ในระยะยาวจะอย่างไร ตลอดจนการจัดหางาน ซึ่งดิฉันเห็นด้วย กับท่าน สปท. หลายท่านนะคะ เรื่องของภารกิจที่จะต้องทำเพื่อผู้สูงอายุที่มีความรู้ แทนที่จะเอาไปเรียนหนังสือ แต่งตัวเป็นนักเรียน ซึ่งดิฉันคิดว่าถ้าดิฉันสูงอายุมากกว่านี้ ดิฉันก็คงจะไม่ไปโรงเรียนของท่าน ดิฉันอยากจะใช้ศักยภาพของตัวเองมากกว่าไปนั่งเรียน แล้วแต่งตัวเป็นเด็ก ๆ แล้วนั่งเรียนแบบนั้นซึ่งมันก็ไม่เหมาะ ดิฉันคิดว่ามีหลายคนที่ยากจะ ทำงานเพื่อชาติต่อไป เพราะฉะนั้นศักยภาพที่จะทำงานเพื่อสังคมก็มี ชมรมผู้สูงอายุ ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่จะทำประโยชน์ให้กับชุมชนก็น่าจะจัดตั้งขึ้นได้ เพราะฉะนั้นคำว่า แอเรียเบส (Area based) คงต้องหมายถึงการดูแลศักยภาพของพื้นที่ ศักยภาพของบุคคล แล้วก็ทุนทางสังคมที่มีในพื้นที่นั้น แล้วก็ต้องมีการวางแผนอย่างมีส่วนร่วม ซึ่งตรงนี้ ยังไม่มีแผนเรื่องของผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่ ในแต่ละชุมชนเราคงต้องมี เพราะไม่อย่างนั้น จะเป็นแอเรียเบส (Area Based) ไม่ได้ ก็จะเป็นเชิงฟังก์ชัน (Function) เชิงแผนงาน ที่ส่งไปจากข้างบนแล้วก็ไปบอกว่าเป็นแอเรีย (Area) แต่จริง ๆ แล้วเป็นงานที่คิดจากข้างบน แล้วก็ส่งลงไปอยู่ข้างล่าง ก็ไม่เรียกว่าแอเรียเบส (Area based) เพราะแอเรียเบส (Area based) ต้องเป็นแผนที่มาจากข้างล่างด้วย แล้วก็เป็นการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน และมีการดำเนินงานที่มีการแนะนำการกำกับดูแล และมีการติดตามประเมินผล ถึงจะเรียกว่าแอเรียเบส (Area based) เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ดิฉันก็อยากจะฝากเพิ่มเติม ในเรื่องของแนวทางสำหรับผู้สูงอายุ เผื่อว่าท่านจะไปเขียนข้อเสนอเพิ่มเติม แล้วไหน ๆ ก็เดินหน้ามาถึงขั้นนี้แล้ว แล้วก็มีการขับเคลื่อนมาพอสมควร ก็คงจะต้องฝากไปถึง คณะกรรมาธิการด้านเศรษฐกิจ หรือเรื่องของสาธารณสุข เช่นระบบบำนาญและการออม สำหรับผู้สูงอายุนี้อะไรจะทำอย่างไร เพราะว่าหลายคนยังขาดหลักประกันในเรื่องรายได้ ท่านบอกว่าการลงทะเบียนผู้สูงอายุที่จะไปทำงาน ดิฉันก็สงสัยเหมือนกันว่างานสำหรับ

ผู้สูงอายุนี้จะให้ไปทำอะไร ไปทำความสะอาด หรือจะไปทำอะไร มีหลายเรื่องที่จะต้องคิดละเอียดอ่อนไปนะคะ นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายของรัฐในการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวจะเป็นอย่างไร เราคงไม่ได้มองเฉพาะผู้สูงอายุแต่ละคน แต่เราต้องมองถึงภาพใหญ่ของประเทศ โดยภาพรวม ถ้าต้องแบกภาระแบบนี้รัฐจะต้องเตรียมการอย่างไร เพราะฉะนั้นคงต้องคิดเป็นภาพใหญ่ และผู้สูงอายุที่ไม่มีเงินเก็บหลังชีวิตการทำงานเขาจะอยู่อย่างไร นอกจากนี้ตลอดจนการส่งเสริมการเกิดเปรียบเทียบ อาจจะต้องไปคิดถึงขั้นนั้น เราคงจะดูเฉพาะผู้สูงอายุอย่างเดียวไม่ได้ คงต้องดูการเกิดเปรียบเทียบ เพราะว่ามีผลต่อเรื่องของแรงงานในอนาคต ตลอดจนเรื่องของส่งเสริมการออกแบบสินค้าที่อำนวยความสะดวก ซึ่งอันนี้ดิฉันได้พูดไปแล้ว แต่ดิฉันอยากจะเพิ่มเติมเล็กน้อย เพราะว่าในเรื่องของการมีผู้สูงอายุที่มีศักยภาพควรได้รับการส่งเสริมให้ทำงานทำ แล้วผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมนั้นสามารถที่จะดึงดูดผู้ลงทุนจากต่างประเทศได้ ก็ต้องฝากไว้สำหรับตรงนี้ และขอขอบคุณท่านกรรมาธิการ เพราะสักวันหนึ่งดิฉันคงต้องไปใช้บริการของท่านเหมือนกันคะ ขอบพระคุณค่ะ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ ต่อไปนะคะ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม อดีตสมาชิกวุฒิสภา เรียนเชิญค่ะ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : ขอบคุณท่านประธานครับ เฉลิมชัย เครืองาม ท่านประธานครับ พูดเป็นคนท้าย จริง ๆ เกือบทุกเรื่องที่ผมจะพูดปรากฏว่า ก่อนหน้าผมสมาชิกเกือบทุกท่านก็ได้พูดไปจนเกือบหมดแล้ว เพราะฉะนั้นผมก็พยายามจะหาช่องที่ยังไม่มีใครพูด ก็หาไม่พบ แต่เป็นสิ่งที่คิดว่าอย่างไรก็ต้องอภิปรายเพื่อเพิ่มเติมในสิ่งที่ทางกรรมาธิการท่านได้ทำเอาไว้อย่างสมบูรณ์ แล้วก็ยังเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ประเด็นเรื่องผู้สูงวัยนั้นเป็นประเด็นที่กำลังครึกโครมแล้วก็เป็นที่กล่าวขวัญกันมานานาประเทศทุกประเทศก็ว่าได้ สังคมไทยนั้นมีคำกล่าวที่ว่า ไม่เห็นโลงศพไม่หลั่งน้ำตา แต่ในกรณีนี้นั้นผมคิดว่าคงไม่มีใครประสงค์เช่นนั้น สังคมสูงวัยที่เราประสบอยู่เป็นปัญหาที่จะมากขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคต ถ้าเห็นตัวเลข เห็นสถิติต่าง ๆ แล้ว -----

ต้องบอกที่น่าตกใจ หลาย ๆ ท่านได้พยายามที่จะพูดตัวเลขไปแล้ว ในปี ๒๕๕๙ ผู้สูงวัยนั้นมีอยู่ประมาณ ๑๐.๗ ล้านคน คิดเป็นประมาณ ๑๖ เปอร์เซ็นต์ ปัจจุบันตัวเลขขยับขึ้นมาแล้วเป็นประมาณ ๑๑.๒ ล้านคน คิดเป็น ๑๗ เปอร์เซ็นต์ และในปี ๒๕๖๔ อีกไม่นานครบ ๓ ปี ๔ ปีข้างหน้าแค่นั้นเอง เราจะเป็นสังคมผู้สูงวัยอย่างสมบูรณ์เพราะตัวเลขของผู้สูงวัยนั้นจะขยับขึ้นเป็นประมาณ ๑๓ ล้านกว่าคน ฟังตัวเลขแล้วน่าตกใจ แต่จะน่าตกใจและน่ากลัวมากขึ้นถ้าเราได้ทราบว่าในบรรดาผู้สูงวัยทั้งหมดนั้นพบว่าคนที่อยู่คนเดียวตามลำพังเชื่อไหมครับ มีอยู่ประมาณ ๙๐๐,๐๐๐ คนเศษ ๙๐๐,๐๐๐ คนนี้คิดเป็นประมาณ ๙ เปอร์เซ็นต์ของจำนวนผู้สูงวัยทั้งหมด และตัวเลขที่น่าตกใจยิ่งกว่านั้นอีก จะพบว่าในบรรดาผู้สูงวัยทั้งหมด ๙๕ เปอร์เซ็นต์เป็นผู้สูงวัยที่มีสภาวะของร่างกายหรือสุขภาพที่เรียกว่า เจ็บป่วยไม่มากนักน้อย ๙๕ เปอร์เซ็นต์ คือ ๙๕ คนจาก ๑๐๐ คน ฟังแล้วน่าตกใจ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมจะเติมเต็มที่ทางกรมการท่านได้พูด และก่อนหน้าจะอภิปราย ผมได้คุยกับท่านสุรินทร์ ท่านบอกว่าหมอช่วยพูดเรื่องสุขภาพหน่อย พูดเยอะ ๆ เรื่องนี้เป็นปัญหาเยอะ ผมก็เห็นด้วยกับท่าน ก็คงจะขออนุญาตเติมเต็มในสิ่งนี้ เพราะมิติต่าง ๆ ที่ทางคณะกรรมการได้ทำเอาไว้แล้วสมควรแล้วครับ มิติที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงวัยนั้นได้แก่เศรษฐกิจ รายละเอียดของท่านก็ว่าไป สังคม รายละเอียดก็ว่าไป สุขภาพ อันตบสุดท้ายคืออนามัยและสิ่งแวดล้อม ผมจะเติมเต็มเรื่องของสุขภาพเพราะได้รับการขอร้องให้พูดถึงในเรื่องนี้มาก และผมก็เห็นอยู่กับตา ได้ยินอยู่กับหู ประสบการณ์ตัวเองก็มีมากพอสมควร เพราะผมเป็นหมอ เป็นแพทย์ทางด้านสมอง ก็ดูแลผู้สูงอายุมาพอสมควร พิกุลพิการ อัมพาต อัมพฤกษ์ โรคต่าง ๆ สมองเสื่อม ผมดูมาเยอะครับ แล้วก็เคยมีส่วนร่วมในชมรมผู้สูงอายุของโรงพยาบาลบางแห่ง สังคมสูงวัยนั้นสิ่งที่เขาต้องการหลายท่านได้พูดแล้ว อันดับแรก คือเงิน อันดับที่ ๒ คืองาน อันดับที่ ๓ คือสังคม ขออนุญาตเติมอันดับที่ ๔ คือสุขภาพที่ดี เงินนั้นเราบอกแล้วว่าแหล่งที่มาจะมาจกหลายทาง แต่พบว่าสังคมเราเป็นสังคมอุปถัมภ์ค้ำจุนคนในครอบครัว ผู้สูงวัยก็ได้รับการช่วยเหลือจุนเจือจากบุตรหลาน อันนี้เป็นอันดับแรก รองลงมาก็คือการทำงานด้วยตนเอง รองลงมาคือบำเหน็จบำนาญ แล้วก็เงินออมต่าง ๆ เงินต่าง ๆ ทั้งหมดที่มีอยู่นั้นถ้าขาดเพียงอย่างเดียวแล้วเงินที่หามาจะไปไหนเสีย ก็หมดไปกับค่าแพทย์ ค่ายา ค่าเดินทางไปพบแพทย์ นั่นคือเรื่องสุขภาพครับ

เพราะฉะนั้นการเตรียมการผู้สูงวัยที่เรากำลังจะพูดถึงนั้นไม่ใช่เตรียมเมื่ออายุประมาณ ๕๗ ปี ๕๘ ปี ๕๙ ปี ไกล่จะ ๖๐ ปี ไกล่จะเป็นผู้สูงวัยแล้ว สายไปเสียแล้ว ทุกภาคส่วน ประชากรรัฐ ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดูแลคนทุกคนในสังคมตั้งแต่ยังไม่เข้าสู่สังคมสูงวัย เพราะถ้าดูแลเมื่อสูงวัยแล้ว อายุ ๖๐-๗๐ ปีแล้วต้องบอกว่าเข้าไปแล้ว ไกล่จะพิกลพิการแล้ว เส้นเลือดในสมองไกล่จะแตกแล้ว เป็นเบาหวานก็มีโรคแทรกซ้อนแล้ว เส้นเลือดหัวใจเริ่มตีบ ต้องไปฉีดยา ต้องไปขยายหลอดเลือดหัวใจ สิ้นเปลืองเงิน สิ้นเปลืองงบประมาณอีก เป็นจำนวนมาก ดังนั้นการเตรียมการผู้สูงวัยนั้นต้องเตรียมทั้งหมดครบ ๓๖๐ องศา ตั้งแต่ยังไม่ถึงวัยสูงวัย ๔๐-๕๐ ปี ไกล่จะ ๖๐ ปีต้องเรียนรู้แล้ว เรียนรู้การดูแลสุขภาพตนเอง เรียนรู้การตรวจเช็ค (Check) ร่างกาย เรียนรู้การออกกำลังกาย และ ๕ อ ดังที่ได้มี ผู้กล่าวไปแล้ว อาหาร ออกกำลังกาย อารมณ์ อนามัยสิ่งแวดล้อม และการขับถ่ายอุจจาระ เป็นต้น -----

ท่านประธานครับ มีตัวเลขที่บอกว่าคนไทยมีการสำรวจสถานะสมองเสื่อมปัจจุบันนี้ะครับ ประมาณ ๘-๙ เปอร์เซ็นต์ นั่นคือ ๑๐๐ คนจะมีคนสมองเสื่อมอยู่ประมาณ ๘ คนหรือ ๙ คน ต้องบอกว่า ๘ คนหรือ ๙ คนนั้นอยู่ในสถานะสมองเสื่อมที่ไม่สามารถดูแลตนเองได้ ถ้าเป็นโรคที่เรียกว่าอัลไซเมอร์ (Alzheimer) แล้วยิ่งถ้าอยู่คนเดียวเป็นอะไรที่น่าอเนจอนาถ เป็นอย่างมาก โดยภาพรวมทั้งหมดปัญหาสุขภาพที่ผมจะกล่าวถึงนี้ขอยกให้เป็นประโยชน์หนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากที่ฝากทางท่านกรรมาธิการช่วยประสาน เพราะสิ่งที่ท่านได้ทำเอาไว้คือการเซ็นเอ็มโอยู (MOU) ในเอกสารหน้า ๗ กับหน่วยงานต่าง ๆ ประมาณ ๑๗ หน่วยงานนั้น ใน ๗๗ หน่วยงานนั้นมีหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขอยู่ อาทิ กรมการแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมสุขภาพจิต กรมอนามัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทางการแพทย์หรือสาธารณสุขอยู่ถึง ๕ หน่วยงาน ซึ่งมาก ต้องขอเรียนว่าควรจะเป็นเช่นนั้น แต่ทั้งหมดนี้ต้องบอกว่าทุกซ์ที่เป็นทุกซ์มหันต์ของผู้สูงอายุ เมื่อพูดถึงเรื่องสุขภาพคือการเข้าถึงบริการสุขภาพ นี่คือประโยชน์ที่ผมขอฝากทางกรรมาธิการท่านเอาไว้ สาเหตุมาจากความแออัดคับคั่งของผู้ป่วยที่ไปใช้บริการในสถานพยาบาล พูดถึงคำว่าสุขภาพพูดลอย ๆ แล้วเมื่อเจ็บป่วยต้องไปโรงพยาบาล ท่านเชื่อไหมว่าเคยมีการสำรวจ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ของผู้ป่วยสูงวัยสูงอายุที่ไปโรงพยาบาลต้องใช้เวลาคือ ๑ วันเต็ม ๆ ในการเข้าถึงบริการสุขภาพนับตั้งแต่ไปโรงพยาบาล พบแพทย์ รอการตรวจวินิจฉัยต่าง ๆ รอตรวจแล็บ (Lab) รอรับยา ทั้งหมดกระบวนการนี้คือ ๑ วันเต็ม ๆ บางครั้งเสียเวลา ๑ วันเต็ม ๆ เพียงแค่ขอไปวัดความดันโลหิตที่โรงพยาบาล ผมเคยเจอคนไข้เป็นจำนวนมากเขาไม่รู้จักเครื่องวัดความดันโลหิตมาก่อนในชีวิต พอตรวจพบว่า เป็นความดันโลหิตสูงต้องเหมารถเพื่อไปวัดความดันสูงหรือไม่สูงก็รักษาไป เพราะฉะนั้นการเข้าถึงบริการสุขภาพที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือภาครัฐที่จะต้องจัดช่วยกันดูแลคือทำอย่างไรให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และมีคุณภาพมาตรฐาน อันนี้ผมฝากไว้ สิ่งที่จะทำได้คือฟาสต์แทร็ค (Fast Track) ในอดีตกระทรวงสาธารณสุขเคยใช้วิธีการขอความร่วมมือขอความเมตตาจากโรงพยาบาลต่าง ๆ ในสังกัดสำหรับผู้สูงวัยอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปว่ามีช่องทางอย่างไรที่จะสามารถทำให้ผู้ป่วยที่อายุมากสูงวัยเข้าถึงบริการได้ แต่การเข้าถึงนั้นเข้าถึง

เพียงแค่สเตป (Step) แรก หรือขั้นตอนแรกของการไปโรงพยาบาลแค่นั้นเองครับ คือการทำประวัติข้อมูล การทำเวชระเบียนเขาจะได้เร็วขึ้น แต่หลังจากนั้นช่องทางต่าง ๆ เต็มไปด้วย การเสียเวลาน้อย ๒ ชั่วโมง ๓ ชั่วโมง ผมได้รับฟีดแบ็ก (Feedback) มาตลอด ทุกวันนี้ ให้หาเส้นให้ ให้หาช่องทางให้ จะไปโรงพยาบาลนั้นขอช่องทาง ขอลัดคิว ขออย่างโน้น ขออย่างนี้ ผู้สูงวัยอายุ ๗๐ ปีมาขอให้ผมหาฟาสต์แทร็ก (Fast Track) หาช่องทางลัด ในการเข้าตรวจรักษาหรือในการพบแพทย์ ผมฟังแล้วมันน่าอนาถ มันควรจะเป็นคุณภาพ และมาตรฐานที่รัฐจัดให้กับผู้สูงอายุ เพราะฉะนั้นท่านทำอะไรก็ได้ที่มีฟาสต์แทร็ก (Fast Track) ในทุกช่องทางไม่ว่าทำบัตร ทำประวัติในการพบแพทย์ ในการตรวจวินิจฉัย ไม่ใช่ออกจากห้องแพทย์แล้วไปรอเอกซเรย์อีก ๒ ชั่วโมง รอเอกซเรย์ ๒ ชั่วโมงเสร็จหมอสั่ง เจาะเลือดด้วย ไปรอเจาะเลือดอีก ๑ ชั่วโมง แล้วรออีก ๒ ชั่วโมงสำหรับรอฟังผล ฟังผลแล้ว รอพบแพทย์อีก ๒ ชั่วโมง แล้วก็รอรับยาอีก ๒ ชั่วโมง แล้วมันจะไม่ให้วันหนึ่งได้อย่างไร เพราะฉะนั้นท่านลองคิดถึงสภาพของผู้สูงวัยอายุ ๗๐ ปี ๘๐ ปี ๙๐ ปีที่ไปโรงพยาบาลแล้ว อยู่ในสภาพอย่างนี้ ผมว่าเป็นอะไรที่ลำเค็ญเกินไป มาตรการการขอร้องหรือขอความร่วมมือนั้น คงไม่เพียงพอ ผมพูดครั้งนี้เป็นปากเสียงให้กับผู้สูงวัยทั่วประเทศ สิ่งที่เกิดขึ้นถ้าจะพลิก ที่เป็นการปฏิรูปจริง ๆ ฟาสต์แทร็ก (Fast Track) ให้เป็นจริงแล้วเกิดขึ้นทุกขั้นตอน -----

ผู้สูงวัยไปโรงพยาบาลอายุ ๘๘ ปี ๙๐ ปี ไปโรงพยาบาลทำทุกอย่างขั้นตอนควรจะได้กลับมา
รับประทานอาหารเที่ยงอาหารกลางวันที่บ้านครับ ไม่ใช่ทุกวันนี้รับประทานอาหารค่ำ
ที่โรงพยาบาลซึ่งนอนเกินไป เพราะฉะนั้นผมฝากเอาไว้สำหรับทางกรรมาธิการ เอกสาร
ทั้งหมดท่านทำเพียงเรื่องนี้เรื่องเดียวท่านได้ใจผู้สูงวัยทั้งประเทศมหาศาล แล้วสิ่งที่
ประชาชนจะได้ นั่น ครอบครัวก็จะดี เขาก็จะมีความสุข นอกจากเงิน งาน สังคมแล้ว
ผมฝากเรื่องสุขภาพคือการเข้าถึงบริการสุขภาพ ขอขอบคุณครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่สอง) : ขอขอบคุณค่ะ ต่อไปเรียนเชิญรองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์
ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตสมาชิกวุฒิสภา เรียนเชิญค่ะ

รองศาสตราจารย์พรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
ดิฉัน พรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ สปท. ค่ะ ดิฉันตั้งใจจะพูดเกี่ยวกับทางด้านสุขภาพ แต่ว่า
ต้องขอบคุณคุณหมอมะลิมาชัยที่ท่านได้กล่าวครอบคลุมไว้อย่างเต็มที่อยู่แล้ว แต่ว่ามีอีกเรื่องหนึ่ง
ซึ่งอยากจะเรียนท่านกรรมาธิการเพื่อเสริมให้รายงานของท่านคิดว่าจะได้สมบูรณ์พร้อม
เพราะว่าท่านได้ทำรายงานนี้มาอย่างครอบคลุมมากอยู่แล้ว เราทุกคนยอมรับกันว่าขณะนี้
ปัญหาของผู้สูงวัยคือผู้ที่ได้รับใช้ประเทศมาอย่างยาวนาน พอถึงเวลาที่เขาจะได้รับการดูแล
ทางด้านสาธารณสุข ทางด้านสังคม สาธารณูปโภคต่าง ๆ ดีมากขึ้น เขาก็อยู่นานขึ้น
แล้วก็มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ก็เลยกลายเป็นปัญหาอันหนึ่งของประเทศ ก็ขอเรียนว่าถ้าหาก
จะให้ผู้สูงวัยเหล่านี้ได้มีชีวิตอย่างมีคุณภาพตามที่พวกเราต้องการจนกว่าเขาจะสิ้นชีวิตไป
จะต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นมากทีเดียว ต้องเรียนให้ทราบว่าสิ่งที่เราจะต้องเตรียมการอันหนึ่ง
ก็คือการที่รัฐจะต้องหารายได้ไว้เตรียมตัวสำหรับประชากรสูงวัยที่จะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
ภายในไม่ถึง ๑๐ ปีข้างหน้า ดิฉันก็อยากจะขอเพิ่มเติมในข้อเสนอแนะการขับเคลื่อน
อย่างเร่งด่วนว่านอกจากกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์แล้ว กระทรวงการคลังท่านก็ควรจะต้องคิดเรื่องนี้ เพราะว่าขณะนี้
ประเทศไทยเป็นรัฐสวัสดิการกึ่ง ๆ ทางด้านสุขภาพ ทางด้านการรักษาพยาบาลมาจาก
งบประมาณของรัฐทั้งหมดครอบคลุมประชาชนเกือบทั้งประเทศ ๙๙ เปอร์เซ็นต์ของคนไทย

แล้วทั้งหมดมาจากเงินภาษี มีส่วนของประกันสังคมเท่านั้นที่ผู้ใช้แรงงาน หรือผู้ประกันตน สมทบ ๑ ใน ๓ ของสวัสดิการข้าราชการก็เป็นที่รัฐออกให้ทั้งหมดตามที่ได้รักษาพยาบาล ส่วนที่เหลือจากนั้นประมาณ ๕๐ ล้านคนก็เป็นเงินมาจากภาษีทั้งนั้น แล้วฐานภาษี ของประเทศนี้ก็ค่อนข้างจะแคบ ท่านก็คงจะทราบว่าภาษีรายได้มีคนเสียจริง ๆ ก็ ๓,๐๐๐,๐๐๐ คนประมาณนั้น ซึ่งครอบคลุมทั้งหมดแล้วก็เพิ่มขึ้นตลอดเวลาสำหรับ ค่ารักษาพยาบาล เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่ากระทรวงการคลังจะต้องคิด กระทรวงสาธารณสุขเอง ก็จะต้องคิดว่าเราจะหารายได้เพิ่มเติมเหล่านี้มาจากไหนนะคะ การขยายฐานภาษีเป็นสิ่งที่ จำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องทำให้มากกว่านั้น ในเรื่องของการรักษาพยาบาลสำหรับผู้มีฐานะ ทางเศรษฐกิจพอที่จะช่วยเหลือได้ เรื่องของคอสต์แชร์ริง (Cost Sharing) หรือการประกัน สุขภาพเสริม นอกเหนือไปจากสิทธิประโยชน์หลักด้านสุขภาพแล้วเป็นสิ่งที่ควรเร่งรัดให้เกิดขึ้น เพื่อเติมเงินเข้าสู่ระบบ แล้วจะใช้จ่ายเงินเหล่านี้ไปในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ

อีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องของแวต (VAT) ซึ่งเงื่อง่ามานานแล้ว อาจจะต้องถึงเวลาที่จะต้องคิดเรื่องนี้อย่างจริงจัง เพราะว่าการที่จะเติมเงินเข้าสู่ระบบให้ได้ผลอย่างรวดเร็วนี้ก็คงจะต้องอาศัยในเรื่องของการเพิ่มภาษีของแวต (VAT) อีกด้านหนึ่งเหมือนกัน เพราะว่าการที่จะดูแลอย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องดูแลทั้งสุขภาพส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ลักษณะที่อยู่ เราจะเห็นได้ว่าในขณะนี้ผู้สูงอายุเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในชนบท ซึ่งมีสภาพแวดล้อมไม่เหมาะกับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ซึ่งเมื่อสูงอายุมากขึ้น สิ่งที่จะปรากฏชัดก็คือการเสื่อมสภาพในการทรงกาย เพราะฉะนั้นท่านจะเห็นว่า มีข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุหกล้มจนกระทั่งพิการหรืออะไรมากมาย เพราะฉะนั้นดิฉันก็ยังสนับสนุนว่าบางทีบ้านพักคนชราซึ่งมีลักษณะการก่อสร้างที่เอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุอาจจะเป็นสิ่งที่จำเป็นในขณะนี้สำหรับทุกจังหวัดที่ควรจะมีอย่างน้อยที่สุดก็เพื่อให้ผู้สูงอายุที่ยากจนและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมไม่เอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิต สามารถที่จะมีที่อยู่ที่ทำให้เขาใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพได้ในบั้นปลายของชีวิต เพราะฉะนั้นก็ควรจะได้ดำเนินการ แล้วก็สามารถที่จะดำเนินการของงบประมาณได้อย่างเร่งด่วน สตาร์ท (Start) ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ ก็ยังสามารถที่จะดำเนินการได้ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องการ

แล้วอีกเรื่องหนึ่งที่น่าจะร่วมกันเรียกร้องในทุกกระทรวงก็คือเรื่องของสาธารณูปโภคที่เป็นสาธารณะสำหรับสังคมผู้สูงอายุ ดิฉันคิดว่าราวเกาะบันไดควงจะมีทุกองค์กรของรัฐที่จะต้องติดเอาไว้ เพราะว่าจะช่วยในการที่จะป้องกันอุบัติเหตุ บันไดเลื่อนที่จำเป็นสำหรับ อาจจะมีมากเกินไป แต่ดิฉันคิดว่าต่อไปก็จะจำเป็น บันไดเลื่อนสำหรับสะพานลอยข้ามถนน เคยเห็นผู้สูงอายุหลายคนยอมที่จะโดนตำรวจจับแล้วก็ปรับ เพราะเขาบอกว่าเขาไม่มีแรงที่จะปีนขึ้นสะพานลอย เช่นเดียวกับขึ้นบันไดเลื่อน ขึ้นขนส่งสาธารณะต่าง ๆ เช่นรถไฟฟ้าก็คงจะจำเป็นสำหรับสังคมผู้สูงอายุด้วยเช่นเดียวกัน สิ่งเหล่านี้จะต้องปรับทั้งหมด แต่ในขณะเดียวกันเหลือสุดท้ายที่อยากจะเพิ่มเติมก็คือเรื่องเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ ดิฉันคิดว่าบางทีรัฐอาจจะต้องคิดว่าการที่จะให้ผู้สูงอายุแต่ละคนได้เงิน ๘๐๐ บาท หรือแม้กระทั่ง ๑,๕๐๐ บาท จะแก้ปัญหาได้หรือไม่ เพราะว่าพูดถึงค่าครองชีพในปัจจุบันเป็นไปได้ที่จะให้ท่านเหล่านั้นดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ถ้าเผื่อท่าน

เอามาปรับในสิ่งที่เป็นสาธารณูปโภค เช่นบ้านพักที่มีคุณภาพ เช่นสถานพยาบาลที่มีคุณภาพ เช่นการขนส่งซึ่งให้ความสะดวกกับผู้สูงอายุ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะบ้านพักผู้สูงอายุที่มีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม รวมทั้งอาหารที่เหมาะสม ประกอบกับศูนย์พัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุจะทำให้ท่านเหล่านั้นสามารถจะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ แทนที่จะมาแจกเงินคนละ ๑,๐๐๐ บาท หรือคนละ ๙๐๐ บาท แล้วปล่อยให้เขาไปอยู่ในบ้านซึ่งผูกง ไม่มีส้วมที่เหมาะสมอะไรพวกนี้ แล้วก็อด ๆ อยาก ๆ คือไม่พอกินแน่ ๆ อันนี้ก็อยากจะฝากเอาไว้

อีกเรื่องหนึ่งซึ่งควรจะต้องทำตั้งแต่บัดนี้ในปีนี้เป็นข้อเสนอแนะก็คือเรื่องของการออม ดิฉันคิดว่าในข้อมูลที่ทำเซอร์เวย์ (Survey) ระบุว่าคนไทยเริ่มคิดถึงการออมเมื่ออายุ เพอร์เซ็นต์ที่สูงที่สุดคืออายุประมาณ ๔๕ ปี หรือ ๕๐ ปี -----

ซึ่งคิดว่าสายเกินไปเสียแล้วที่จะได้ผลจากการออมอย่างสามารถจะดำรงชีวิตอยู่ได้ เพราะฉะนั้นเรื่องของการออมควรจะเป็นเรื่องที่บรรจุอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการ ให้เด็กได้คำนึงถึงเรื่องของการออมควบคู่ไปกับการดำเนินชีวิตของเขาในอนาคต เพราะฉะนั้นเมื่อเริ่มทำงานควรจะได้คิดถึงการออม แล้วกองทุนการออมทั้งหลายควรจะกระจายไปสู่พื้นที่ในทุกพื้นที่โดยเฉพาะในจังหวัดอะไรพวกนี้ เพื่อให้ประชาชนสามารถที่จะเข้าถึงกองทุนการออมได้อย่างสะดวก และให้เริ่มออมตั้งแต่เมื่อเริ่มทำงาน เมื่อเขาเข้าวัยสูงอายุ ผลประโยชน์ที่เขาได้อาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การดำรงชีวิตของเขามีคุณภาพดีมากยิ่งขึ้น อันนี้ดิฉันก็ขอฝากเอาไว้สำหรับเรื่องของข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนเร่งด่วนด้วยขอขอบคุณค่ะ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอขอบคุณค่ะ ต่อไปท่านสุดท้าย ท่านสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ อดีตปลัดกระทรวงการคลัง เรียนเชิญค่ะ

นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผมขอชื่นชมและสนับสนุนการนำเสนอของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เรื่องการเตรียมการผู้สูงอายุ เพราะว่าในวันนี้ตามคำนิยามของสหประชาชาตินั้น ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว กล่าวคือ มีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรทั้งประเทศ และอีกไม่กี่ปีจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ คือมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๒๐ ของประชากรทั้งประเทศ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ผู้ที่มีอายุต่ำสุดอายุ ๔๑ ปี ผู้ที่มีอายุสูงสุด ๘๙ ปี ในสภานี้มีอายุเฉลี่ย ๖๓.๒๙ ปี ถ้านับตามอายุเฉลี่ยแสดงว่าสภานี้อยู่ในระดับของผู้สูงวัยหรือผู้สูงอายุ แต่ผมอยากเรียนว่าผู้สูงอายุนั้นถ้าดูจากสถิติของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แล้ว มีผู้สูงอายุที่ติดเตียงอยู่ประมาณร้อยละ ๒ ผู้สูงอายุที่ติดบ้านประมาณร้อยละ ๑๙.๕ ผู้สูงอายุติดสังคมร้อยละ ๗๙.๕ ความหมายก็คือผู้สูงอายุส่วนใหญ่ยังเป็นผู้สูงอายุที่ทำงานได้ออกสังคมได้ ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ได้ จากอายุเฉลี่ยของสภานี้ที่ผมกล่าวคือ ๖๓.๒๙ ปี ล้วนแล้วแต่เป็นผู้สูงอายุที่ทำประโยชน์ต่อสังคมได้ ผมจึงอยากให้มองว่าสังคมผู้สูงอายุนั้น

ในวันนี้และในวันข้างหน้าเป็นปรากฏการณ์ปกติของสังคม คือเป็นสังคมที่มีผู้สูงอายุเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นผมจึงเห็นว่าเราควรจะต้องมองความเป็นผู้สูงอายุนี้เป็นเรื่องปกติ และความเป็นผู้สูงอายุนี้มีประโยชน์ต่อสังคมด้วย ท่านได้นำเสนอในประเด็นที่เกี่ยวกับสังคมอย่างดีเยี่ยมอยู่แล้ว ผมอยากเรียนประเด็นทางด้านเศรษฐกิจเพิ่มเติมว่า เมื่อผู้สูงอายุเป็นผู้ที่อยู่ในสังคมโดยทั่วไปแล้ว จึงควรที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้ผู้สูงอายุได้เป็นพลังที่สำคัญในทางเศรษฐกิจมากกว่า -----

ที่จะมองว่าผู้สูงอายุเป็นภาระทางเศรษฐกิจและสังคม แม้ว่าส่วนหนึ่งจำเป็นที่จะต้องดูแลในเชิงของสวัสดิการก็เป็นสิ่งที่จะต้องดำเนินการ แต่ส่วนที่เหลือที่ยังอยู่ในสังคมได้ตามปกติที่ยังทำงานได้ตามปกติน่าจะมีมาตรการที่สำคัญในการสนับสนุนให้สังคมเช่นนี้เดินไปได้นั้นก็คือควรจะมีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับทางด้านภาษีที่จะให้สิทธิประโยชน์กับโครงการที่มีความสำคัญในอุตสาหกรรม สินค้าผู้สูงอายุ เพราะว่าในสังคมสูงอายุนั้นมีสินค้าบางประเภทที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ทั้งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ สินค้าที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ในบ้าน สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการสัญจรไปมา สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการคมนาคม การขนส่งทั้งปวง ควรที่จะมีการให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีสำหรับการวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับสินค้าของผู้สูงอายุ นอกจากนั้นเพื่อที่จะจูงใจให้มีผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องของผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาหาร ที่อยู่อาศัย นวัตกรรมต่าง ๆ ก็ตาม ควรที่จะให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีเงินได้สำหรับผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้ในอัตราพิเศษแตกต่างจากอัตราภาษีเงินได้ทั่วไป นอกจากนั้นน่าจะมีการพิจารณาในเรื่องของการลดหรือยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตหรือให้บริการอุตสาหกรรมสำหรับผลิตภัณฑ์หรือสินค้าสำหรับผู้สูงอายุ และนอกจากนั้นควรจะยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับของที่นำเข้ามาเพื่อการวิจัย และพัฒนานวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ การให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องของการปฏิรูปทางด้านเศรษฐกิจที่จะสนับสนุนการปฏิรูปทางด้านสังคมที่ได้นำเสนอไปแล้ว เพื่อที่จะให้ผู้สูงอายุที่เป็นสังคมที่สำคัญขึ้นมาทุกวันเป็นสังคมปกติทั่วไปที่สามารถอยู่ในสังคมได้ ที่สามารถส่งเสริมเศรษฐกิจได้ ขณะนี้รัฐบาลได้มีเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ซึ่งกำลังพิจารณาเพิ่มอัตราเบี้ยผู้สูงอายุอยู่ รัฐบาลได้ให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีในเรื่องของการทำงานของผู้สูงอายุ โดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนิติบุคคลที่จ้างแรงงานผู้สูงอายุไปแล้ว แต่สิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่ผมได้เรียนนำเสนอ นั้นน่าจะช่วยให้สังคมผู้สูงอายุได้เป็นสังคมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจมากขึ้น นอกเหนือไปจากนั้นกรรมาธิการทางด้านเศรษฐกิจ คือท่านอาจารย์ทวีศักดิ์ กอนันต์กุล ได้เสนอไปแล้ว ๓ เรื่อง ซึ่งผมขอเรียนเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่งว่าควรจะมีมาตรการส่งเสริมเมืองน่าอยู่สำหรับผู้สูงวัย มาตรการจัดซื้อจัดจ้างสินค้านวัตกรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำสำหรับผู้สูงวัยที่ผลิตในประเทศ คือการส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจัดซื้อจัดจ้าง

๑๐๕

สปท. ๙/๒๕๖๐

ดวงใจ ๕๓/๒

สินค้านวัตกรรมเหล่านี้ มาตรการส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานการบริการภาครัฐให้ทั่วถึง และเท่าเทียมสำหรับผู้สูงวัย ผมขออนุญาตเรียนเสนอเพิ่มเติมจากการชื่นชมผลงานของ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสังคมดังที่ได้กล่าวแล้วครับ ขอขอบคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอขอบคุณค่ะ มีสมาชิกประสงค์จะอภิปรายเพิ่มไหมคะ

(ไม่มีสมาชิกขออภิปราย)

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ดิฉันขอปิดการอภิปรายนะคะ แล้วขอเรียนเชิญท่านประธาน กรรมาธิการตอบชี้แจงข้อซักถามของสมาชิก เรียนเชิญค่ะ

นายโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ (ประธานกรรมาธิการ) : ท่านวิเชียรชี้แจง เดี่ยวผมค่อยตอบท้ายนะคะครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เชิญท่านวิเชียรค่ะ

นายวิเชียร ขวลิต (กรรมาธิการ) : ก่อนอื่นต้องขออนุญาตเรียนท่านประธาน และท่านสมาชิกที่เคารพครับ ขอขอบคุณท่านสมาชิกถึง ๘ ท่าน ที่ได้ร่วมให้ข้อคิด ข้อพิจารณา ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ผมแยกแยะแล้วปรากฏว่าเป็นเรื่องที่มีความเป็นห่วงเรื่องเศรษฐกิจ เรื่องสุขภาพ แล้วก็เรื่องของการจัดการค่อนข้างมาก แต่ว่ามีเรื่องหนึ่งที่ท่านทั้งหลาย ได้ให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แล้วบังเอิญในคณะกรรมการมีท่านผู้ร่วมชี้แจงคือท่านอธิบดี กรมกิจการผู้สูงอายุอยู่ที่ประชุมแห่งนี้ด้วย ขออนุญาตเรียนว่ามีหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภารกิจในฐานะเป็นเจ้าภาพหลักของส่วนราชการที่จะไปดำเนินการ ก็จะได้ฝากในเรื่องที่เป็น ส่วนราชการหรือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รับไปดำเนินการได้ ขออนุญาตเรียนว่าที่เป็นข้อเสนอแนะของ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เรื่องช่องทาง ตอนแรก ผมฟังก็เป็นห่วงเพราะว่าคนอายุ ๖๐ ปีแล้วเป็นผู้สูงวัยไปโรงพยาบาลตอนนี้ เห็นผู้ไป โรงพยาบาลเข้าคิวอยู่ก็เป็นผู้สูงวัยเกือบทั้งหมดเลย แต่ว่าก็ตั้งใจตอนท่านบอกว่าเอาคนที่อายุ ๗๐-๘๐ ปี ที่มีลักษณะทางกายภาพที่ไม่สะดวกในการที่ใช้เวลามาก คิดว่าเป็นข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์และดียิ่ง ก็จะได้ผนวกเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับไปพิจารณาดำเนินการต่อ หลายท่าน เช่น ท่านพรพันธุ์ ท่านสฤติย์ ได้พูดถึงเรื่อง ทางเศรษฐกิจ ท่านทวีศักดิ์ ขออนุญาตเรียนว่าในเชิงเศรษฐกิจเป็นหนึ่งในขาของการสนับสนุน เรื่องศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต เพราะเราตระหนักดีว่าข้อพิจารณาในเรื่องของเศรษฐกิจ เป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ผู้สูงอายุนั้นมีชีวิตที่ดี และอีกส่วนหนึ่งที่ต้องเรียนไว้ในที่ประชุมแห่งนี้ ก็คือว่าคณะกรรมการด้านสังคมกำลังจะนำเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานผู้สูงอายุ ในลำดับต่อไป ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการดูแลด้านเศรษฐกิจให้กับผู้สูงอายุ มีข้อพิจารณา เรื่องการที่จะทำกิจการหรือว่าผลิตสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ ก็คงจะเป็นเรื่องที่รับไป เพื่อจะส่งเสริมกระตุ้นให้เกิดการผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ซึ่งผมคิดว่าในส่วนของกิจการ ต่าง ๆ หรือภาคธุรกิจเองกำลังพิจารณาหรือเพิ่งเล็งไปด้านนี้ เพราะว่าจะเป็นลูกค้าส่วนใหญ่ ในอนาคต ท่านอื่น ๆ ที่ได้เสนอในเชิงการจัดการ ผมขออนุญาตเรียนเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจ ร่วมกันในข้อเสนอของคณะกรรมการมีอยู่ ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ คือเรื่องการแก้กฎ ระเบียบ

๑๐๗

สปท. ๙/๒๕๖๐

เพทหาย ๕๔/๒

ของท้องถิ่น ซึ่งอันนี้เราระบุไว้ในหน้า ๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็คือกระทรวง พม. กับกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีภารกิจโดยตรง แต่ว่าในเชิงบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุนั้นจะอยู่ในส่วนท้าย ก็คือเรื่องของการร่วมงานระหว่าง กระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องก็มี ๗-๘ กระทรวง และอาจจะมีกระทรวงอื่นที่จะต้องไปร่วมขับเคลื่อน ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงที่เกี่ยวกับการผลิตต่าง ๆ ซึ่งอันนี้ขออนุญาตเรียนว่า ขอบคุณในข้อเสนอแนะต่าง ๆ อื่น ๆ คิดว่าอยู่ในส่วนที่เราจะไประบุอยู่ในรายงานของเราเพิ่มเติมตามที่ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะมา ขอขอบคุณมากครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ เรียนเชิญท่านประธานกรรมาธิการค่ะ

- ๕๕/๑

นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ (ประธานกรรมาธิการ) : กราบเรียน ท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติที่เคารพทุกท่านครับ ได้ฟังข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นของท่านสมาชิกทุกท่านแล้วด้วยความขอบพระคุณอย่างสูง ดอกคำดวนเป็นดอกประจำจังหวัดศรีสะเกษนั้นมีทั้งหมด ๔ กลีบ ดอกคำดวนนี้เป็นสัญลักษณ์ของผู้สูงอายุ ๔ กลีบนั้นหมายถึงว่าเป็น ๔ มิติในรูปเชิงบูรณาการที่พวกเราทุกคนได้พูดถึง ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ หรือสภาพแวดล้อม แต่ในวันนี้ที่เราเสนอไป ๒ เรื่องนี้ไม่ได้เป็นเชิงบูรณาการ เป็นสภาพของไมโคร (Micro) ซึ่งเราแยกส่วนย่อยให้เต็มเต็ม เพราะในขณะเดียวกันทางภาครัฐไม่ว่าจะเป็นกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย หรือแม้กระทั่งกระทรวงการคลัง ขณะนี้เรามีมาตรการต่าง ๆ ออกมาสนับสนุนผู้สูงอายุเป็นอย่างมากค่อนข้างจะครบวงจร ผมถือว่าประเทศไทยในขณะนี้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการผลักดันให้ผู้สูงอายุมีการเตรียมความพร้อมและมีคุณภาพที่ดีต่อไปในอนาคต ตามที่คุณหมอเฉลิมชัยขออนุญาตที่เอ่ยนามท่านว่าอายุเฉลี่ยของสภาแห่งนี้ ๖๓.๒๙ เพอร์เซ็นต์ ซึ่งขอเพิ่มเติมอีกสักนิดหนึ่งว่าผมนั่งเปิดดูทำเนียบประวัติของเพื่อนสมาชิกทุกท่านแล้วผมนับที่ถ้าเกิดหลัง พ.ศ. ๒๕๐๐ ผมถือว่าไม่ถึง ๖๐ ปีถ้าเกิดก่อน พ.ศ. ๒๕๐๐ ผมถือว่าเลย ๖๐ ปีปรากฏว่ามีสมาชิกพวกเรา ศูนย์ข้อมูลของเราก็คือว่า ๑๔๙ ท่านที่เกิดก่อน พ.ศ. ๒๕๐๐ นั้นหมายความว่า เป็นผู้สูงอายุ ๑๔๙ ท่าน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์จาก ๑๙๕ ท่านแล้วก็ประมาณ ๗๖.๔๑ เปอร์เซ็นต์ แสดงว่าในที่นี่มีผู้สูงอายุเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นในขณะนี้รัฐบาลกำลังมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็น ๑,๒๐๐ บาท หรือ ๑,๕๐๐ บาท คือจากเดิม ๕๐๐ บาท แล้วมาเพิ่มเป็นขั้นบันได ๖๐๐ บาท ๗๐๐ บาท ๘๐๐ บาท ๙๐๐ บาท ๑,๐๐๐ บาท ในสมัยผมเป็นสมาชิกวุฒิสภาตอนนั้นก็ไม่ค่อยเห็นด้วยเท่าไรนักที่ว่าบริหารงานโดยพรรคการเมืองซึ่งให้ทุกคนที่พูดเป็นผู้สูงอายุ ซึ่งผมไม่เห็นด้วยว่าผู้สูงอายุที่มีศักยภาพไม่ยากจนไม่ควรจะได้รับความนี้ แต่ทางพรรคการเมืองกลัวเสียคะแนนเสียง ผมเชื่อว่าในสภาแห่งนี้ ๗๖.๔๑ เปอร์เซ็นต์ ๑๔๙ ท่านผมว่า ๙๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ไม่น่าจะเคยรับเบี้ยยังชีพ อาจจะมีบางท่านหลงเหลืออยู่ให้ลูกหลานไปรับอาจจะมีบ้าง เพราะฉะนั้นผมมีความคิดว่าถ้าเป็นไปได้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเราน่าจะเป็นตัวอย่าง ผู้สูงอายุ ๑๔๙ ท่านนี้ไม่ขอรับเบี้ยยังชีพเลย สำหรับผู้สูงอายุก็เป็นภาระที่เอาเบี้ยยังชีพส่วนที่จะให้ของเรา

รัฐบาลควรจะเสีย ๖๑,๐๐๐ ล้านบาทต่อปีไปให้ผู้สูงอายุที่ยากจนจริง ๆ ยังมีอีก
ประการหนึ่ง ถ้าพูดถึงว่ารัฐบาลตั้งกองทุนชราภาพขึ้นมาเมื่อไร ซึ่งกำลังจะตั้งเร็ว ๆ นี้
ก็จะนำกองทุนนี้ไปเสริมเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุประมาณ ๑,๕๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งอันนี้ผมคิดว่า
ก็จะพออยู่ได้เพราะวันหนึ่งก็ตก ๕๐ บาทอะไรอย่างนี้เป็นต้น แล้วถ้าถึงตอนนั้นกรมการ
ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมอาจจะขอเป็นเจ้าของภาพเรียบร้อยแล้วแต่พวกเรา
จะมีจิตอนุโมทนาช่วยกองทุนชราภาพคนละเท่าไรก็ตามแต่ศรัทธา อันนั้นคณะกรรมการ
อยากจะขอเรียนเลยถ้าพูดถึงว่ารัฐบาลตั้งกองทุนชราภาพ ผมเรียนว่าหลังจากที่ได้คุยกับ
รัฐมนตรีสุวิทย์ เมษินทรีย์ เมื่อวันที่ ๓ เมษายนที่ผ่านมา ท่านรัฐมนตรีบอกเลยว่า
ถึงแม้เราจะเสนอการขับเคลื่อนไปเป็นแพ็คเกจ (Package) เรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ตาม -----

แต่ถ้ามีเรื่องใด ๆ ที่คิดว่าเป็นประโยชน์ต่อโครงการนั้น ๆ และเป็นเชิงบูรณาการที่ทำให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติเราสามารถเพิ่มเข้าไปได้ สามารถไปคืบวงเล็กได้ เพราะฉะนั้นข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของพวกเราในวันนี้ผมจะนำเข้าไปผนวก เพราะว่าหลาย ๆ เรื่องเป็นเรื่องที่ดี หลาย ๆ เรื่องผมไม่มีข้อสงสัยใด ๆ ที่คิดว่าจำเป็นจะต้องเข้าไปพูดในการขับเคลื่อนเพราะว่าสังคมผู้สูงอายุนี้ยังมีปัญหาอีกมากมายที่จะต้องเพิ่มเติมวันนี้ก็ขอกราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะแล้วก็ได้ร่วมกันระดมสมองเพื่ออนาคตของประเทศชาติ ขอบพระคุณมากครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ขอบพระคุณท่านประธานกรรมาธิการค่ะ เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณาและรับทราบแนวทางการดำเนินงานการขับเคลื่อนวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน ๒๗ วาระ ในปี ๒๕๖๐ กลุ่ม “คน” วาระเตรียมการผู้สูงอายุแล้ว ซึ่งคณะกรรมการจะได้ประมวลความเห็นของสมาชิกและจัดทำสรุปเพื่อส่งไปยังคณะกรรมการเตรียมการปฏิรูปประเทศต่อไป จบการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมทั้ง ๒ วาระแล้ว ขอขอบพระคุณคณะกรรมการนะคะ

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ การหารือของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ มีสมาชิก เชิญท่านชูชาติค่ะ

นายชูชาติ อินสว่าง : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม นายชูชาติ อินสว่าง สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ลำดับที่ ๔๑ ท่านประธานครับ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๗ วันนั้นได้มีการก่อตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงวิทยุและโทรทัศน์รัฐสภา วันนี้ครบ ๒๓ ปี กระผมขออนุญาตในนามของผู้สูงวัย ๖๕ ปี อายุ ๖๕ ปีแล้วครับ ขออนุญาตใช้เวทีนี้ตรงนี้ขอบพระคุณวิทยุรัฐสภาที่วันนี้ครบรอบ ๒๓ ปี อยู่ด้วยความเข้มแข็ง อยู่ด้วยความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืนตลอดไป ทุกครั้งที่เปิดวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาปัญญาเกิด ขอบพระคุณครับ ขออนุญาตอำนวยการให้วิทยุโทรทัศน์รัฐสภาวันนี้ด้วย เพราะว่า ซีดี (CD) ทั้งหลาย เทป (Tape) บันทึกภาพทั้งหลายได้มาจากวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาทั้งสิ้น ขออนุญาตใช้เวทีนี้อำนวยการดังกล่าวด้วย ขอบพระคุณครับท่านประธาน

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณท่านชูชาติคะ ดิฉันขอให้วิฑูรย์รัฐสภาทำหน้าที่อย่างเข้มแข็งต่อไป อีกนาน ต่อไปมีสมาชิกท่านใด เชิญท่านดุสิตคะ ใครก่อนคะ ท่านดุสิตยกก่อนหรือเปล่านั้น เชิญท่านนิกรก่อนก็ได้คะ ท่านนิกรคะ

นายนิกร จำนง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผมได้เรียนท่านประธานเมื่อเช้าว่าในวาระที่ ๖ ผม นิกร จำนง สปท. ลำดับที่ ๗๙ จะมีเรื่องประเด็นหารือต่อที่ประชุมก็คือจะเป็นการรายงาน เนื่องจากว่าในวันสงกรานต์ปีที่แล้ว นี้เราจบสงกรานต์แล้ว สภาแห่งนี้มีความกังวลเพราะว่าในปีที่แล้วมีอุบัติเหตุการเสียชีวิตจากสงกรานต์ ๔๔๒ ราย เพิ่มขึ้นประมาณ ๒๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ๒๑ เปอร์เซ็นต์ จากปี ๒๕๕๙ เราก็เลยได้มีการพูดคุยกัน แล้วก็มีการทำเรื่องเข้ามาในสภาแห่งนี้ขอให้พิจารณาเรื่องนี้ แล้วก็มีความเห็นร่วมกันว่าให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนนขึ้นมาแล้วก็ได้มอบหมายให้ผมเป็นประธาน มีสมาชิกเราที่นี้เป็นสมาชิกกันหลายคน เราใช้เวลาอยู่ประมาณ ๓ เดือน จัดทำแผนระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว เสนอไปยังรัฐบาล ในขณะนั้นยังใช้ ๒ ฝ่ายอยู่ ๒ ฝ่าย ๓ ฝ่าย เราก็เสนอไปเสร็จครับ ทุกอย่างก็เรียบร้อยดี งานของคณะกรรมการก็จบสิ้นลงไป กรรมการในขณะนั้นก็มีความเห็นว่าเรื่องนี้คงจะเป็นประเด็นยาว ดังนั้นก็เลยรวมกันตั้งเป็นชมรมไทยปลอดภัยขึ้น ก็เสนอให้ผมเป็นประธานคณะกรรมการชมรม ก็มีสมาชิกในที่ประชุมนี้อยู่หลายท่านเป็นสมาชิกชมรม เราก็ติดตามสถานการณ์ดู ปรากฏว่าในช่วงปีใหม่ที่เรานเสนอไป คือสภาแห่งนี้เองเราก็นำเรื่องเข้าสภา แผนระยะสั้นช่วง ๗ วัน เราจะใช้ในช่วงปีใหม่ที่ผ่านมา แผนระยะกลางเป็นแผนแม่บท ๕ ปี เสนอไปยังรัฐบาลว่าให้มีแผนแม่บท แผนระยะยาว ๒๐ ปี ก็เสนอไป -----

๑๑๒

สปท. ๙/๒๕๖๐

วชิรี ๕๗/๑

ซึ่งผมอยากจะเรียนว่าหลังจากนั้นมาแผนระยะสั้นเนื่องจากว่ามีความเร่งด่วนหลายกรณีทางรัฐบาลก็ไม่ได้ดำเนินการได้เท่าที่ควร อาจจะประกอบกับว่าเป็นช่วงที่เขาไว้ทุกข์กันอยู่ณะครึบก็ปรากฏว่ามีการเสียชีวิตเพิ่มขึ้นไปในช่วงเทศกาลปีใหม่ที่ผ่านมา ๒๘ เปอร์เซนต์ เพิ่มขึ้นมากก็ไม่ได้ว่าอะไรนะครึบ แล้วหลังจากนั้นเองทางโกลบอลฟอรัม (Global Forum) ที่อังกฤษก็ได้เชิญมาที่สภา ผมก็ได้เป็นตัวแทนสภาโดยความเห็นชอบของท่านประธานไปร่วมประชุมที่อังกฤษเป็นเวิลด์ฟอรัม (World Forum) ร่วมกันไปทั้งหมดหลายสิบประเทศนะครึบก็ได้ข้อสรุปมาประกาศเป็นเวสต์มินสเตอร์เดแคลเรชัน (Westminster Declaration) ซึ่งผมนำกลับมาที่ประชุมนี้แล้วว่ามีประเด็นอะไรบ้างเกี่ยวข้องกับองค์การอนามัยโลกหลังจากนั้นมาเทศกาลปีใหม่ผ่านไปด้วยความเป็นห่วง เราก็อยู่ในรูปของสภาแห่งนี้ก็คือคณะกรรมการชมรมไทยปลอดภัยก็เป็นห่วงสงกรานต์ อันนี้ครบรอบสงกรานต์วันที่ ๑๓ มีนาคมก่อนถึงสงกรานต์ ๑ เดือน ตามแผนของเราว่าเราต้องมีการดำเนินการ ๑ เดือนผมเองในฐานะประธานชมรมได้ไปยื่นหนังสือถึงท่านนายกรัฐมนตรี ถึงรองนายกรัฐมนตรี ๒ ท่าน ท่านวิษณุกับท่านประวิตร ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะเป็นผู้ดูแลศูนย์ดำเนินการความปลอดภัยทางถนน ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ทางรัฐบาลก็ตอบสนองเป็นอย่างดี หลังจากนั้นก็มีการประชุม ซึ่งท่านก็คงเตรียมของท่านอยู่แล้วเพราะว่าได้สัญญากับประชาชนช่วงปีใหม่ว่าจะมีการดำเนินการเรื่องนี้อย่างเคร่งครัดก็ได้วันที่ ๑๔ เรื่องเข้า ครม. เป็นคำสั่ง คสช. ที่ ๑๔ คำสั่ง คสช. ที่ ๑๕ เรื่องรัดเข็มขัดเรื่องอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งตรงนั้นอยากจะเรียนท่านประธานว่าในวันที่ ๓ เมษายนท่านประวิตร วงษ์สุวรรณ ได้มีหนังสือมาเชิญประธานชมรมไทยปลอดภัยให้ไปร่วมประชุมเพื่อเอาแผนที่เราไปเสนอเอาเข้าที่ประชุม ผมได้มีโอกาสไปประชุมร่วมก็ได้พูดคุยกันหลายประเด็น อยากจะเรียนว่าทางรัฐบาลเองเอาจริงเอาจังมาก และมีความเข้าใจผิดอยู่ประเด็นหนึ่ง ซึ่งผมในฐานะเป็นคนกลางก็อยากจะพูด ณ ที่นี้ว่าประเด็นที่เกิดขึ้นในเรื่องเกี่ยวกับบรกระบายที่นั้งข้างหลัง จริง ๆ แล้วมิได้เป็นคำสั่งใด ๆ ของ คสช. เลย ผมเคยเป็นอดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ก็ทราบว่าเป็นเรื่องพระราชบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องรถยนต์ คือห้ามบรกระบายถือเป็นรถบรรทุก ไม่ได้พูดว่าให้นั้งหลัง ดั้งนั้นตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ ไม่ให้นั้งอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งเรื่องนี้ไม่ได้เป็นคำสั่งในมาตรา ๔๔ แต่อย่างไรเลย แต่เกิดความเข้าใจผิดกันมากมาย ตอนหลังก็มีการคลี่คลายว่ามันสัมพันธ์กับเรื่องความเร็ว

๑๑๓

สปท. ๙/๒๕๖๐

วัชรวิ ๕๗/๒

ให้ลดความเร็วตามที่กฎหมายกำหนดก็คือเป็น ๘๐ กิโลเมตรในเมือง ซึ่งท่านประวิตร ได้สั่งการแล้วต่อนั้น แล้วก็ ๙๐ กิโลเมตรหมายถึงบนถนนสายหลัก แต่เนื่องจาก ความไม่เข้าใจก็เลยเข้าใจผิดกันไประยะหนึ่ง ที่จริงตรงนี้เป็น พ.ร.บ. รถยนต์ใช้มาตั้งแต่ ปี ๒๕๒๒ แล้ว มีมาก่อนแล้ว ผมเองเคยมีโอกาสอยู่ครั้งหนึ่งก็คือวาระที่ขึ้นบนทางยกระดับ ต่อนั้นตกลงมาตาย ๘ ศพ ตายหมด ช่วงที่ผมเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ก็สั่งการให้มีระเบียบว่าถ้าไม่มีที่ครอบห้ามขึ้นทางด่วน จนปัจจุบันก็ยังไม่ขึ้น แต่ว่าข้างล่าง ประชาชนใช้ชีวิตกันอยู่เป็นปกติคือนั่งรถกระบะชนของแล้วก็นั่งกันไป แต่ปัญหาก็คือ ความเร็วแล้วก็จำนวนนั่ง ซึ่งรัฐบาลเองหลังจากนั้นได้ออกคำสั่งโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และทางกรมการขนส่งทางบกให้นั่งได้ไม่เกิน ๖ คน ความเร็วไม่เกิน ๘๐ กิโลเมตร ซึ่งสรุปแล้ว ช่วงสงกรานต์เราจะเห็นว่าโอกาสเกิดอุบัติเหตุตรงนี้ที่เสียชีวิตด้วยรถกระบะลดลงเป็นอย่างมาก ชัดเจนนะครับ วันนี้เป็นวันที่สรุปแล้วของ ๗ วัน ก็เรียนว่าเป็นเรื่องที่ยากจะขึ้นชมต่อรัฐบาล ที่ได้ทำเรื่องนี้อย่างจริงจัง ผลสรุปออกมาว่าการเสียชีวิตที่เกิดขึ้นในรอบทั้งหมดเสียชีวิตไป ทั้งหมด ๓๙๐ ราย เป็นเสียชีวิตจากปีที่แล้ว ๔๔๒ ราย ถามว่าจำนวนลดลงเท่าไรจากปีที่แล้ว ผมก็อยากจะเรียนว่าจำนวน รัฐบาลไม่ได้คำนวณมาให้ แต่ผมคำนวณแล้ว ๑๑.๗๖ เปอร์เซ็นต์ ลดจากปีที่แล้ว แต่ประเด็น ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าติดตามเรื่องนี้ ผมยังไม่กล้า พูดยุติตลอดว่าจะลดได้เท่าไร อย่างไร เพราะว่าจริง ๆ แล้วเทรนด์ (Trend) ของการเพิ่ม ถนนเพิ่ม รถเพิ่ม ความเป็นไปได้ปีนี้จะเสียชีวิตไม่ใช่ ๔๔๒ รายเดิมมันจะบวกประมาณ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ปีที่แล้วบวก ๒๑ เปอร์เซ็นต์ -----

ดังนั้นตัวเลขที่ฝ่ายวิชาการไปประเมินก็คือประมาณว่า ๕๑๐ ราย นั่นคือตัวเลขของปีนี้ ดังนั้นในการที่เราสามารถลดลงมาได้ถึง ๓๘๐ รายไม่ได้หมายความว่าลด ๑๑.๗ เปอร์เซ็นต์ ตามที่ว่า นั่นคือ ๑๑.๗ เปอร์เซ็นต์จากปีที่แล้ว แต่ต้องลดจากความเป็นไปได้ หรือเทรนด์ (Trend) การเพิ่มของปีนี้บวก ๑๕ เปอร์เซ็นต์ คือ ๕๑๐ รายดังนั้นถ้าจะคำนวณลักษณะ แบบนั้นเราสามารถจะลดได้ถึง ๒๓ เปอร์เซ็นต์ หมายถึงถ้าคำนวณจากความเป็นจริงไม่ใช่ คำนวณจากปีที่แล้ว ก็อยากจะเรียนว่าต้องขอขอบคุณทางรัฐบาลที่ได้ดำเนินการเรื่องนี้ อย่างเคร่งครัด ข้อเสนอก็คือว่าเปอร์เซ็นต์จำนวนมากซึ่งทางคุณหมอได้พูดแล้วตอนที่เรา เอาเรื่องเข้าว่ามอเตอร์ไซค์ยังเป็นสาระสำคัญ ปัจจุบันนี้ผมยกตัวอย่างจังหวัดพิจิตร จังหวัดพิจิตรเองเราเสนอไปว่าเขามีอัตราการตายมากที่สุด ๔ ปี คือ ๕๕๒ เปอร์เซ็นต์ เทียบกับตัวเอง ผมได้รู้จักกับผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตรค่อนข้างดีนะครับ ก็ได้มีการพยายาม ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มีนาคมแล้ว เคร่งครัดทุกอย่าง อำเภอทุกอำเภอเตรียมการเป็นอย่างดี ไม่ให้มีการจัดสงกรานต์เกินเวลา ให้ดูแลเรื่องเมาจนกระทั่งมีวัยรุ่นไม่พอใจขับรถไปชน นายอำเภอ ปรากฏว่าจังหวัดพิจิตรเองจากปีที่แล้ว ๑๗ ราย ปีนี้พยายามกันเต็มที่มันจะเพิ่ม อย่างไร ครบทุกอย่าง ๑๒ ราย ท่านประธานที่เคารพ หมายความว่าปัญหาเรื่องมอเตอร์ไซค์ ที่คุณหมอนำเสนอนี้ ท่านประธานกรรมการสาธารณสุขเสนอไว้เป็นเรื่องที่ยากมาก ในการจะลด เพราะมันเหมือนฝังอยู่ในสังคมไทย จะต้องมีการจัดการกันระยะยาว เกี่ยวกับการไม่ใส่หมวกกันน็อกก็ดี การดื่มแล้วขับก็ดื่มฝังรากลึกมากเรื่องนี้ เคร่งครัดขนาดนี้ ยังเสียชีวิตจาก ๑๗ ราย เหลือ ๑๒ ราย อันนี้เป็นตัวอย่างได้ ก็อยากจะเรียนว่าผมได้พูดคุยกัน และคิดว่าเรื่องนี้จะเสนอ ที่เราเสนอไปโดยเอารายงานของสภาไปก็คือว่าให้ดูแลเรื่องเทศกาล แล้วก็ให้ใช้แผน ๕ ปีคือแผนแม่บทนี้ใช้ทั้งปี ๗ วันก็คือ ๗ วันเท่านั้นเอง ๗ วันนี้ทำให้ประชาชน ยอมรับมาตรการใหม่ ๆ ของรัฐได้ เราก็ต้องดำเนินการต่อไป ส่วนเรื่องรถกระบะก็มีความเห็นว่าจะ ปล่อยให้ดำรงแบบเดิม ก็คือลดความเร็วลงมาแล้วนั่งกันอย่าเกินสัก ๖ คนประมาณนี้ ก็จะปลอดภัยมากขึ้น แต่ว่าถ้าห้ามเลยประชาชนก็คงจะลำบากอย่างมาก ก็เลยอยากจะ นำเรียนว่าขอบคุณท่านสมาชิกทุกท่านที่ได้กรุณานะครับ ขณะนี้ผมเองจากที่ทางสภาส่งไป เขาได้เชิญไปเป็นคาน์ซิล (Council) ของเวิลด์ โกลบอล เน็ตเวิร์ก (World Global Network) ก็จะดูแลเรื่องระบบความปลอดภัยทางถนนคัพเวอร์ (Cover) ทั้งโลก โดยร่วมกับยูเอ็น (UN) และทางดับเบิลยูเอชโอ (WHO) ในโอกาสนี้ก็ขอขอบคุณทุกท่านว่าขณะนี้งานของ สปท.

๑๑๕

สปท. ๙/๒๕๖๐

กุลนิษฐ์ ๕๘/๒

ที่เสนอไปเราทำได้แล้ว สงกรานต์ปีนี้กับปีที่แล้วเราลดลงได้แล้ว ก็อยากจะกราบเรียน
ขอบพระคุณทุกท่านที่ช่วยสนับสนุน และถึงกรรมาธิการไม่อยู่แล้วแต่ชมรมไทยปลอดภัย
จะเดินหน้าต่อไปเกี่ยวกับเรื่องนี้ กราบขอบพระคุณทุกท่านผ่านท่านประธานนะครับ
ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่สอง) : ก็ขอชื่นชมท่านนิกร จำนง ที่ได้มีความพยายามตั้งใจที่จะดำเนินการ
ในเรื่องความปลอดภัยทางถนนมาอย่างตลอด และมุ่งมั่นอย่างไม่ลดละแม้ว่าจะมีอุปสรรค
มีอะไรต่าง ๆ นานา ก็ขอให้ท่านดำเนินการต่อไปนะคะ ขอบคุณแทนประชาชนคนไทยด้วย
ที่ทำให้ตายกันน้อยลง ขอบคุณมากนะคะ เชิญท่านนิกรค่ะ

นายนิกร จำนง : ผมเพิ่มอีกนิดเดียวครับ คือเราเปลี่ยนจากปีที่แล้ว
ที่เราเสนอ อยากจะเรียนท่านสมาชิกว่าเราเสนอเป็นลด ๕ เปอร์เซ็นต์ปีใหม่ แต่ตอนหลัง
ผมเปลี่ยนระบบก็คือว่าขอเป็นลดความสูญเสียมุ่งสู่ศูนย์ ก็คือทูลีโร (To zero) แม้ว่า
ทำไม่ได้ก็คือกอดกันไปเต็มที่ ก็อยากจะเรียนว่าเราทำเป็นศูนย์ได้จริง อยากจะเรียน
ท่านประธานว่าถ้าเราจำได้รถตู้คราวนั้น ๒๕ ศพ คราวเดียวใช้ไหม แต่ครั้งนี้ ๗ วัน
ที่ผมเปลี่ยนไปแทนที่จะ ๗ วันอันตรายซึ่งผมคิดขึ้นมาเองคำนี้ เปลี่ยนมาเป็น ๗ วัน
ลดความสูญเสีย ปรากฏว่าในระบบขนส่งสาธารณะคุมกันอย่างหนัก ขนส่งทางบก
มีผู้โดยสารตายเป็นศูนย์ครับ หมายความว่าไม่ตายเลยสักคนเดียว ก็ถือว่าอย่างน้อยปีหนึ่ง
เราก็ทำให้เป็นศูนย์ได้ ที่เหลือก็ต้องสู้กันต่อไป กราบเรียนเพื่อทราบครับ กราบขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่สอง) : ขอบคุณค่ะ เชิญท่านต่อไป ท่านดุสิต เครื่องงาม ค่ะ

ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม : ขอบคุณครับท่านประธาน กระผม ดุสิต
เครื่องงาม สปท. ลำดับที่ ๕๓ ครับ ผมมีความประสงค์ที่จะขออภิปรายในวาระอื่น ๆ เกี่ยวกับ
เรื่องแนวทางและทิศทางของ สปท. ในช่วงเวลาที่เหลืออีก ๑๒๐ วันนี้นะครับ -----

แต่บังเอิญท่านนิกร จำนง ซึ่งท่านเป็นประธานคณะกรรมการเรื่องความปลอดภัยทางถนน ก็ต้องขอกล่าวเรียนยืนยันนะครั้นว่าทุก ๆ ๑ ชีวิตที่เราสามารถลดความสูญเสียได้ ทำให้เราช่วยเหลือครอบครัวของผู้ที่จะต้องสูญเสีย ไม่ว่าจะป็นภรรยา สามี ลูก หรือพ่อแม่ แล้วก็ทำให้แก้ไขปัญหาคความยุ่งเหยิง ความเดือดร้อนทางสังคม แล้วก็ทางเศรษฐกิจได้มากมาย ก็ต้องถือว่าเป็นผลงานในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เรียกว่าได้ผลทันการณณ์ แล้วก็ ได้ผลทันที่ที่เราได้เสนอออกไปนะครั้น ขอกลับมาประเด็นเรื่อง ๑๒๐ วันที่เหลือจากนี้ ของ สปท. นะครั้น แต่ว่าถ้านับตัวเลขแล้วก็เหลือแค่ ๑๑๐ วัน แป็บเดียว ๑๐ วัน หหมดไปแล้ว การทำงานของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ หรือ สปท. ท่านประธานก็ทราบดีว่าเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ ที่ผมขออนุญาตลุกขึ้นมาอภิปราย ตรงนี้ก็เพื่อที่จะได้เป็นการเตือนความจำ แล้วก็จะได้สื่อข้อมูลไปยังพี่น้องประชาชน ทั่วประเทศด้วยที่เขากำลังคาดหวังการทำงานของ สปท. เราอยู่ กฎหมายที่ สปท. เรามี ความเกี่ยวข้องกันมีด้วยกันโดยตรง ๓ ฉบับ ฉบับที่ ๑ ก็คือป็นรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๗ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ผ่านมาแล้วนะครั้น แล้วก็รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันคือ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งประกาศใช้มาแล้วตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน แล้วก็เกี่ยวข้องกับ ร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่ ซึ่งขณะนี้ สนช. เขาก็กำลังจะเริ่มต้นลงมือพิจารณา ซึ่งมีชื่อว่า ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำแผนและขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ มี ๓ ฉบับด้วยกัน ถ้ามว่า สปท. เราจะต้องอ่านกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับนั้นแล้วต้องมาประมวลกลยุทธ์ ในการทำงานของเราอย่างไรบ้าง ผมขอสรุปแบบนี้ นะครั้นว่า ถ้าย้อนไปดูรัฐธรรมนูญ ฉบับเก่า คือ พ.ศ. ๒๕๕๗ และ พ.ศ. ๒๕๕๘ นั้น ในมาตรา ๓๙/๒ เขาเขียนไว้ว่า สปท. ให้ดำเนินการเพื่อให้เกิดการปฏิรูปโดยให้คำนึงถึงความสำคัญเร่งด่วน และความสัมฤทธิ์ผล ของการปฏิรูปในระยะเวลาที่เหลือ ซึ่งเราทุกคนก็ได้ปฏิบัติหน้าที่กันมาจนใกล้จะครบวาระแล้ว เราก็ได้มีการคัดเลือกเรื่องที่เราคิดว่าเร่งด่วน แล้วก็ดูถึงสัมฤทธิ์ผลในระยะเวลาที่เหลืออันสั้น มาแล้ววาระดับหนึ่ง ต่อมาเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ เมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบันแล้ว ถ้าเราไปอ่านในรัฐธรรมนูญฉบับนั้นก็เขียนเอาไว้ว่าในมาตรา ๒๕๙ จะให้มีการตราและมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ จะต้องตราพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ดิดลुकคิดมากก็จะตรงกับวันที่ ๔ สิงหาคมที่จะถึง

๑๑๗

สปท. ๙/๒๕๖๐

เบญจมาภรณ์ ๕๙/๒

ในเร็ว ๆ นี้ แล้วก็ถามว่า สปท. เรายังจะต้องทำอะไรอีกต่อไป ในมาตรา ๒๖๖ บทเฉพาะกาล เขาเขียนไว้ว่ากำหนดให้ สปท. ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอน การปฏิรูปประเทศประกาศใช้ แม้ว่าอะไรมาก่อนถ้าพระราชบัญญัติว่าด้วยแผนและขั้นตอน ดำเนินการปฏิรูปประเทศมาก่อน แม้ว่าจะเป็นเดือนเมษายน เดือนพฤษภาคม เดือนมิถุนายน สปท. เราก็จะหมดหน้าที่ของเราในวันนั้นที่ประกาศใช้ทันที เรียกว่าเฟิสต์ คัม เฟิสต์ เอนด์ (First Come First End) นั้นนะครับ อะไรมาก่อนตรงนั้นก็จบก่อน แต่ว่าอย่างไรก็ตาม จะต้องไม่ยาวเกินกว่า ๑๒๐ วันเป็นแน่นอน แล้วหลาย ๆ ท่านก็คงทราบดีว่ารัฐบาล โดยท่านนายกรัฐมนตรีก็ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ดังกล่าวไปถึง สนช. แล้ว -----

- ๖๐/๑

ตั้งแต่ต้นเดือนเมษายนนะครับ แล้วถ้าข้อมูลเช็ค (Check) มาไม่ผิดในวันที่ ๒๐ เมษายน คือในวันมะรืนนี้ สนช. ก็จะเข้าสู่การพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง แล้วบังเอิญผมก็ได้สอบถามกันแล้วในกลุ่มไลน์ (Line) ก็เป็นที่สบายใจว่าในชั้นของข้อตกลงระหว่าง สปท. และ สนช. ในวิป (Whip) ทั้ง ๒ ฝ่ายตกลงกันว่าเมื่อใดก็ตามถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปแล้วละก็ สปท. ก็จะมีตัวแทนเข้าไปร่วมเป็นกรรมาธิการวิสามัญในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือว่าส่งไปจาก สปท. เราก็ตามที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ เพราะฉะนั้นร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ผมเองก็คงตั้งความหวังไว้ว่าจะมีตัวแทนจาก สปท. เราเข้าไปนั่งเป็นคณะกรรมการวิสามัญอยู่ในนั้น แต่ก็ไม่แน่ใจอีกว่าการเสนอชื่อนั้น สปท. เราจะเสนอชื่อทันทีหรือเปล่า ในกรณีที่เสนอชื่อเข้าไปเป็นกรรมาธิการวิสามัญนั้นจะต้องเสนอภายในวันที่ ๒๐ ใช่หรือไม่ ก็ฝากให้ท่านประธานช่วยกรุณาเช็ค (Check) และตรวจสอบดูแล้วก็ใคร หรือมีจำนวนกี่คนที่เข้าไปนั่งอยู่ในนั้น ผมเข้าใจว่าเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยแผนและขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปประเทศนั้นน่าจะมีอะไรเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะสืบเนื่องในการทำงานเรื่องการปฏิรูปประเทศให้มีความยั่งยืนต่อไป เมื่อเป็นดังนั้นผมก็จึงขออนุญาตกราบเรียนเป็นข้อเสนออยู่ประมาณสัก ๔ ข้อ เพื่อให้ท่านประธานหรือว่าวิป (Whip) หรือว่าสภา สปท. เราได้รับทราบแล้วก็นำไปพิจารณากันว่าในช่วงเวลาที่เหลืออีก ๑๑๐ วันนั้นเราควรจะต้องมีโรดแมป (Roadmap) สั้น ๆ ตรงนี้ว่า จะต้องมีการทำอะไรบ้าง เท่าที่ผมพอจะนึกได้แล้วก็นึกออกในตอนนี้อีกก็คือ ข้อที่ ๑ เราน่าจะต้องมีการสำรวจตรวจสอบว่าเรื่องที่จะเสนอเข้ามาพิจารณานั้นยังมีค้างกันอยู่อีกก็เรื่องจัดลำดับความสำคัญหรือว่าเช็ค (Check) ไปที่กรรมาธิการแต่ละคณะ ข้อที่ ๒ เนื่องจากพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยแผนและขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปประเทศนั้น มีอยู่บางมาตราเขาเขียนไว้ดีบอกว่า ในการทำแผนการปฏิรูปประเทศนั้นจะต้องนำเอาข้อมูลเก่าหรือว่ารายงานเก่าจาก สปช. ที่หมดวาระไปแล้ว แล้วก็ข้อมูลหรือว่ารายงานจาก สปท. นำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศในระยะยาวต่อไป ผมมานั่งคิดว่าแล้วคณะกรรมการที่จะเกิดขึ้นใหม่ในอนาคตนั้น ถ้าเขาบอกว่าขอดูรายงานหรือข้อเสนอการปฏิรูปของ สปท. มีอะไรบ้าง เขาจะหยิบยกไปใช้ประกอบในการปฏิรูปต่อไป

๑๑๙

สปท. ๙/๒๕๖๐

ณัฐวัฒน์ ๖๐/๒

ไปหาได้ที่ไหน หาได้อย่างไร มีเรื่องอะไรอยู่บ้าง จัดเป็นหมวดหมู่ไว้หรือไม่อย่างไร เพราะฉะนั้น
ผมก็เลยคิดว่าน่าจะเป็นภาคบังคับแล้วครับ หนีไม่พ้นที่สภา สปท. เราจะต้องมีการรวบรวม
ผลงานขึ้นมาเป็นเล่มเพื่อปิดจ๊อบ (Job) หรือภารกิจของเรา ผมก็เลยขอเสนอว่าการรวบรวม
ผลการรายงานนั้นอยากจะให้ทำในรูปแบบที่สามารถสืบค้นได้ง่าย สมมุติอยากจะรู้ว่า
เราทำการปฏิรูปเอาเป็นคีย์เวิร์ด (Keyword) เข้าไปเลย ผู้สูงอายุ ไม่โตเร็ว ถนน แรงแงาน เด็ก
อะไรแบบนี้ -----

- ๖๑/๑

การแพทย์ฉุกเฉินอะไรก็ว่ากันไป เคาะปุ่มสามารถเจอได้เลยจากรายงานของเรา ก็อยากจะให้
ทำลักษณะเป็นเชิงสารานุกรมที่สามารถมีดัชนีสืบค้นได้ง่าย นี่คือข้อเสนอข้อที่ ๒ นะครับ
ข้อที่ ๓ ถ้าฟังแต่การที่เราจะจัดทำสรุปผลงานของ สปท. เรา เป็นเอกสารก็คงจะจัดซื้อ
ไม่มีรสชาติ ก็น่าจะต้องมีการจัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ซึ่งอาจจะเรียกว่าสัมมนาก็ได้
แต่คงไม่ใช่ในห้องสภาแห่งนี้ เราอาจจะไปใช้สถานที่ข้างนอกแล้วก็ต้องพูดให้ประชาชน
พูดให้ตัวแทนของข้าราชการ พูดให้ตัวแทนของหน่วยงานต่าง ๆ เขาได้รับฟังว่าเรามีภาพรวม
ของการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแล้วทั้งหมดที่ทำงานกันมาเกือบ ๒ ปี มีหัวข้ออะไรบ้าง
แบ่งเป็นหมวดหมู่ได้อย่างไรบ้าง มีสาระสำคัญ และที่สำคัญคือจะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไรบ้าง
แล้วเรื่องอะไรที่นำไปสู่การปฏิบัติแล้ว อะไรที่ยังไม่นำไปสู่การปฏิบัติก็มาเล่าสู่กันฟัง
เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเขาจะได้นำไปสานต่อ และข้อที่ ๔ ข้อสุดท้ายนี้ผมไม่แน่ใจว่า
จะเหมาะสมจริง ๆ หรือเปล่า ๓ ข้อแรกนั้นผมคิดว่าไม่มีพิษไม่มีภัย แต่ข้อที่ ๔ นี้ถ้าเรายอมรับ
ในสภาพของตนเองเราก็ต้องมีการประเมินตนเอง เราจะยอมประเมินตนเองไหม ประเมินตนเอง
ไม่ได้หมายความว่ามีความผิดพลาดเกิดขึ้นหรือว่าเราทำงานไม่ดี การประเมินตนเองนั้น
อาจจะเกิดมาจากหน่วยงานข้างนอกเขายังไม่ได้นำเรื่องของเราไปใช้ในการขับเคลื่อน
การปฏิรูป หรือเขายังไม่ได้นำไปสู่การปฏิบัติ ผมก็ขอเสนอว่าเราก็น่าจะมีการจัดทำรายงาน
ว่าด้วยสัมฤทธิ์ผล เพราะว่ารัฐธรรมนูญเขียนไว้บอกให้เราเข้ามาทำงานแบบเร่งด่วน
ภายในเวลาที่จำกัดและคำนึงถึงความสำเร็จของการปฏิรูปประเทศ แล้วเรากำลัง
จะพ้นจากหน้าทีไป และเรายังไม่รู้ตัวเราเองว่าเรื่องที่เราส่งไปเป็นร้อย ๆ เรื่องนั้นสัมฤทธิ์ผล
ไปแล้วก็เรื่อง หรือกำลังเกือบจะ หรือว่าขออนุญาตใช้คำพูดของท่านนิกร จำนง เกยตื้นก็ยังดี
หรือศัพท์ทางอื่นเขาบอกว่า ชิงหัวขาดไว้ก่อน ก็ยังดีนะครับ เพราะฉะนั้นถ้าอ้างตามภารกิจ
ในรัฐธรรมนูญแล้ว ผมว่าเหลือ ๆ เราจะต้องทำดัชนีชี้วัดเพื่อสำรวจสัมฤทธิ์ผลการทำงานของ
สปท. เรา ก็อาจจะรวบรวมข้อมูลที่กรมการซึ่งเขารู้ดีที่สุดนะครับ แล้วก็เชิญ มีสเตอร์รีฟอร์ม
(Mr. Reform) มาสรุปกัน ไม่ได้หมายความว่าต้องมาที่สภาใหญ่นี้ ไปทำกันที่ไหนก็ได้
ในห้องประชุมปกติ ในชั้นกรรมาธิการหรือว่าอนุกรรมาธิการก็แล้วแต่ แล้วก็ให้นำเอาสัมฤทธิ์ผลว่า
ได้ดำเนินการอะไรไปแล้วแค่ไหนมาแจ้งให้สภาเราทราบ ซึ่งจะทำให้การทำงานของสภา สปท.
สามารถปิดภารกิจไปได้อย่างสง่าและสวยงาม จึงขอกราบเรียนนำมาเพื่อเสนอครับ
ขอบพระคุณครับ

๑๒๑

สปท. ๙/๒๕๖๐

บุศยรินทร์ ๖๑/๒

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ ดิฉันจดของท่านหมดทั้ง ๔ ข้อเลยนะคะ ก็จะนำไปเสนอในวิป (Whip) แล้วก็หาหรือว่าเราจะดำเนินการเรื่องนี้อย่างไร แต่อย่างไรก็ขอแจ้งให้ทราบว่า เราจะมีการจัดทำผลงานของเราเล่มที่ ๓ เราทำไปแล้วเล่มที่ ๑ เล่มที่ ๒ ทีละ ๖ เดือน เราก็จะทำผลงานเล่มที่ ๓ ซึ่งสุดท้ายทั้งหมดนี้เป็นเล่มปิดจ๊อบ (Job) เล่มหนึ่ง จากรายงานทั้ง ๓ เล่มก็คงจะเอามาทำแบบท่านดุสิตว่าได้นะคะ เชิญท่านครุจิตค่ะ

นายครุจิต นาครทรรพ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ กระผม ครุจิต นาครทรรพ สิ่งที่กระผมอยากจะขอหารือท่านประธานและสมาชิกในวันนี้ ก็ในนามของประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านพลังงาน ในที่ประชุมคณะกรรมการของเราได้มีการหารือกันมาเป็นระยะ ๆ ว่าปัจจุบันก็เข้าสู่หน้าร้อนแล้ว เดือนเมษายน เดือนพฤษภาคม เมื่อเข้าเราก็รดน้ำสงกรานต์ด้วยน้ำเพื่อให้เกิดความเยือกเย็นขึ้นมา หน้าร้อนของทุกปีประเทศไทยเราก็จะใช้ไฟฟ้าสูงเป็นประวัติดำเนินการ ----

- ๖๒/๑

๑๒๒

สปท. ๙/๒๕๖๐

ญริตา ๖๒/๑

ปีที่แล้วก็ทำลายสถิติใช้ไฟสูงถึง ๒๙,๖๐๐ เมกะวัตต์ แล้วปีนี้ก็คาดว่าจะสูงเกินกว่า ๓๐,๐๐๐ เมกะวัตต์ ท่านประธานครับ ท่านลองหันไปดูทางขวาหรือทางซ้ายที่เขาบอก อุณหภูมิสภาในห้องประชุมนี้ครับ ทางขวาผมตอนนี้ ๒๑.๙ องศาเซลเซียส ทางซ้าย ๒๒.๖ องศาเซลเซียส ผมคิดว่าเรานั่งอยู่ในห้องประชุมนี้ก็หนาว ห้องประชุมนี้ใหญ่กว่า ห้องบอลรูม (Ballroom) อีกนะครับ แล้วเปิดไฟ ๗ ชั่วโมงในการประชุม ถ้าเราเพิ่มอุณหภูมิ เพียงสัก ๑ หรือ ๒ องศาเซลเซียสก็ยิ่งพอเย็นสบายอยู่ได้ เราก็จะช่วยประหยัดไฟฟ้า ให้กับทางสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร แล้วก็เป็นตัวช่วยกับประชาชน ในการประหยัดพลังงานด้วย เรามีตัวเลขการศึกษานะครับ ถ้าเราเพิ่มอุณหภูมิ เครื่องปรับอากาศสัก ๑ องศาเซลเซียส ก็สามารถจะประหยัดไฟฟ้าลงได้ ๘-๑๐ เปอร์เซ็นต์ ขึ้นอยู่กับว่าเป็นเครื่องปรับอากาศชนิดไหน เพราะฉะนั้นผมก็อยากจะหารือท่านประธาน ฝากไปยังสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร คงไม่ต้องถึง ๒๕ องศาเซลเซียส ๒๖ องศาเซลเซียส เราก็แก่แล้วนะครับ แต่ผมคิดว่า ๒๔ องศาเซลเซียส เราก็สามารถ จะประชุมได้อย่างเย็นสบาย และบางทีเราอาจจะใส่เสื้อที่ไม่ต้องหนาแบบนี้มาแล้วเราออกไป ก็ร้อนอยู่ ก็ขอทำหน้าที่ในฐานะกรรมาธิการพลังงานเชิญชวนให้ช่วยประหยัดพลังงาน ในหน้าร้อนเพื่อเราจะได้ลดการใช้ไฟฟ้าลง แล้วก็ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ขอบพระคุณครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณท่านครุจิตคะ เรื่องนี้ดิฉันคิดว่าดำเนินการได้ทันทีโดยไม่ต้องรออะไรเลย เพราะว่าสมาชิกหลายท่านบ่นว่าหลายจุดในห้องนี้นั่งไม่ได้เลยหนาวมากนะคะ สุขภาพบุรุษใส่สูทใส่อะไรแล้วก็ยังหนาวนั่งไม่ได้ บนบัลลังก์นี่ก็เย็นคะ แม้แต่ในห้องอาหาร ก็เหมือนกันซึ่งก็เย็นจัด ก็ขอให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาดำเนินการได้เลย เพิ่มเป็นในห้องประชุมขอ ๒๔ องศาเซลเซียส ทดลองก่อนว่าเราอึดอัดกันไหม ถ้าเราอึดอัด เดี่ยวค่อยมาตกลงกันเรื่องง่าย ๆ นะคะ ในห้องอาหารด้วย เพิ่มเป็น ๒๔ องศาเซลเซียส แม้กระทั่งห้องประชุมเล็ก ๆ ทุกห้องก็เหมือนกัน ดิฉันไม่เข้าใจ ไม่ทราบว่าเป็นเซ็นทรัลแอร์ (Central Air) หรือเปล่า ถ้าเป็นเซ็นทรัลแอร์ (Central Air) ก็ขอให้คุมอุณหภูมิไว้ที่ ๒๔ องศาเซลเซียสทั้งหมด ขอบคุณมากคะ ท่านอลงกรณ์บอกว่าขอให้ใส่ผ้าไทยหน้าร้อน ไม่ต้องใส่สูทมาประชุมก็ได้คะ ต่อไปเรียนเชิญท่านเฉลิมชัย เครื่องาม คะ

๑๒๓

สปท. ๙/๒๕๖๐

ญริตา ๖๒/๒

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : ขออนุญาตท่านประธานสั้น ๆ นิดเดียว ท่านประธานครับ ตามที่มีสมาชิกเสนอเรื่องความร่วมมือระหว่าง สนช. กับ สปท. ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ซึ่งทราบว่ามี Whip ๒ ฝ่ายก็คุยกันว่าจะยินยอมให้ทาง สปท. เข้าร่วมเป็นกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ด้วย ผมอยากจะเรียนถามทั้งท่านรองประธาน คนที่หนึ่ง แล้วก็รองประธาน คนที่สอง ว่ารูปแบบที่เราจะส่งตัวแทนของเราเข้าไปเป็นกรรมาธิการคณะนั้นจะเป็นอย่างไรได้มีการกำหนดรายชื่อไว้แล้วหรือไม่อย่างไร เพราะว่าถ้าวันนี้องค์การ การพิจารณากฎหมายของ สนช. ในวาระที่หนึ่ง ก็คือวันพฤหัสบดีนี้คือมะรืนนี้แล้วนะครับ ซึ่งปกติแล้วเท่าที่ผมผ่านมาในขั้นตอนระบบงานอย่างนี้ของสภาตอนนี้เรารู้แล้วว่าอย่าง ส.ว. จะเข้าไปเป็นกรรมาธิการ เราจะรู้แล้วว่าใครเข้าไป เพราะถึงเวลาพอผ่านวาระที่หนึ่งลงมติเสร็จก็ส่งตัวแทน Whip สนช. เขาก็จะขึ้นอ่านรายชื่อเลย ไม่ทราบท่านรองประธาน คนที่หนึ่ง หรือรองประธาน คนที่สอง พอจะให้ข้อมูลตรงนี้ให้แก่สมาชิกได้ทราบหรือไม่ อย่างเป็นมติของ สปท. ทั้งหมดว่าโดยอัตโนมัติท่านจะส่งใครก็ได้ หรือจะเป็น Whip ซึ่งผมก็ไม่ทราบเหมือนกันว่า วันพฤหัสบดีนี้ Whip จะมีประชุมไหม หรือจะเป็นอำนาจของประธาน สปท. ขออนุญาตครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เชิญท่านรองประธานลงกรณค่ะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ความจริงเป็นความตกลงร่วมระหว่างกรรมการประสานงาน สนช. สปท. ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปก็มีโควตาให้ สปท. เข้าไปเป็นกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างกฎหมายนั้น ๆ ๑ ท่านหรือว่า ๒ ท่านนะครับ ส่วนขั้นตอนกระบวนการในการนำเสนอก็ให้เสนอชื่อที่ท่านประธานแล้วก็เข้าสู่การพิจารณาในส่วนของ Whip เรามีการประชุมทุกเช้าวันพฤหัสบดีอยู่แล้วซึ่งก็ทัน กรณีหากว่า สนช. เขาพิจารณาวาระที่หนึ่ง ก็คงใช้เวลาพอควรก่อนที่จะมีการลงมติ ถ้าเห็นชอบก็ต้องตั้งกรรมาธิการวิสามัญ ก็คิดว่าพันแม้ว่าจะกระชั้นก็ตาม เพราะว่าเรื่องนี้ก็เกี่ยวข้องกับพวกเราโดยตรงนะครับ -----

ที่นี้ในส่วนทางวิป (Whip) ของ สปท. เอง อีกช่องทางหนึ่ง ท่านก็เสนอผ่านประธาน กรรมการทุกคณะ เพราะว่าทุกคณะก็เป็นกรรมการวิป (Whip) สปท. อยู่แล้ว คืออยากให้เข้าไปสู่การพิจารณาในส่วนของวิป (Whip) เท่านั้นเอง

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เชิญท่านเฉลิมชัยค่ะ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม : ขออนุญาตครับท่านประธาน จริง ๆ แล้ว ก็มีกฎหมายอีกหลายฉบับนะครับ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเกือบทุกฉบับ แล้วหลายเรื่อง ก็เป็นเรื่องของกรรมการด้านการเมืองที่ท่านเสนอข้อมูลเอาไว้โดยมติของ สปท. รูปแบบ จะเป็นเช่นเดียวกันใช่ไหมครับ คือรายชื่อของผู้ที่จะเข้าเป็นกรรมการวิสามัญนี้ก็คือให้วิป (Whip) เป็นผู้พิจารณาใช่ไหมครับ ทุกฉบับเลย กฎหมายพรรคการเมือง กฎหมาย กกต. กฎหมายเลือกตั้ง ทุกฉบับนะครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เชิญท่านรองประธานอลงกรณ์ค่ะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเท่าที่ผมจำได้เราไม่ได้มีการตกลงกับในส่วนของ สนช. ไว้ แต่ว่าอย่างไรก็ตาม เนื่องจากว่าทำงานร่วมกันมาแล้วก็ถือว่าเป็นหนึ่งในเครื่องมือ ในการปฏิรูปการเมือง โดยเฉพาะกฎหมายหลัก ๆ ๔ ฉบับ ดังนั้นผมคิดวาก็เสนอชื่อมา ถ้าเป็นด้านการปฏิรูปการเมืองก็ผ่านทางกรรมการปฏิรูปการเมือง แต่ถ้าท่านไม่ได้อยู่ใน คณะนั้นก็สามารถส่งชื่อเข้ามาโดยผ่านท่านประธาน ท่านประธานก็นำเข้าที่ประชุม ไปพิจารณาร่วมกันว่าผู้ใดจะมีความเหมาะสมครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : มีสมาชิกประสงค์จะหารือเรื่องอื่นอีกไหมคะ ถ้าไม่มี วันนี้หมดวาระแล้ว เชิญท่านดุสิตค่ะ

ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม : ขอบพระคุณท่านประธานครับ กระผม ดุสิต ก็เป็นเรื่องที่อยากจะขอเรียนแจ้งเพื่อทราบกันนะครับ จะได้แชร์ข้อมูลกันในร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ในร่างนั้นเขียนเอาไว้ อยู่มาตราหนึ่ง ความจริงแล้วก็เริ่มต้นไปตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ฉบับปัจจุบันนี้ว่า

จากนี้ไปในการที่จะตรากฎหมายทุกฉบับจะต้องมีการทำประชาพิจารณ์ ฉันทาก็ฉันทันั้น ในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศที่ดี หรือแม้แต่กระทั่ง แผนการทำการปฏิรูปประเทศที่ดี ในอนาคตเมื่อมีคณะกรรมการปฏิรูปเกิดขึ้นมาใหม่แล้ว เขาจะมีการถามกันว่าเรื่องนี้ ๆ เคยทำประชาพิจารณ์มาแล้วหรือยัง เคยสอบถามหน่วยงานต่าง ๆ ไว้บ้างแล้วหรือยัง เพราะฉะนั้นทั้งหมดที่เราทำมาในชีวิตของการเป็น สปท. กลายเป็นว่า การศึกษาเพื่อจะทำรายงานเสนอการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่มีการเชิญหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาให้ข้อมูล หรือเราออกไปฟังข้อมูลข้างนอกแล้วแต่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งครับ ท่านประธาน อันนี้ก็เพียงแต่มาเล่าสู่กันฟัง ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะปฏิรูปเรื่องอะไรก็ตามมันจะมีน้ำหนักสูงมากในการที่จะบอกว่าผ่านขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นมาแล้ว เพราะฉะนั้นก็เลยฝากแชร์กันว่าส่วนเวลาที่เหลืออีกประมาณ ๑๐๐ กว่าวันตรงนี้ ถ้าเราจะทำการเสนอการปฏิรูปเรื่องใดถ้ามีการสอบถามหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเชิญเขามาหรือเราไปพบเขา แล้วก็มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งผมก็เชื่อว่าทุกคณะกรรมการเขาก็ทำกันอยู่แล้ว แต่ว่าก็มาเรียนเล่าสู่กันฟังว่า มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้เรื่องการปฏิรูปนั้น ๆ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ง่ายขึ้นครับ ขอขอบคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณท่านดุสิตค่ะ เป็นคำแนะนำที่มีประโยชน์มากนะคะ เชิญท่านนิกรค่ะ

นายนิกร จำนง : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม นิกร จำนง นะครับ ลำดับที่ ๗๙ ที่จริงแล้วเรื่องแผนถ้าท่านประธานจำได้ผมเคยเสนอในที่ประชุมนี้ว่าอยากจะให้มีการอภิปรายเป็นการทั่วไปว่าเราจะดำเนินการเรื่องนี้ได้อย่างไรก่อนที่รัฐธรรมนูญออกมา แล้วผมเชื่อว่าจะเป็นอย่างนั้น และผมก็เชื่อว่าในขณะนั้น พ.ร.บ. นี้รัฐบาลจะทำเอง แล้วจะคล้ายกับการกระจายอำนาจเป็นอย่างยิ่ง สุดท้ายทางรัฐบาลก็ดึงไปทำเอง โดยการที่ให้ทางกฤษฎีกาเป็นคนร่าง ก็เป็นไปตามนั้นเป็นไปตามหมวดปฏิรูป ทีนี้ก็ไม่เป็นไรนะครับ ประเด็นที่สำคัญผมอ่านดูทั้งยุทธศาสตร์ ทั้งแผนแล้วก็อยากจะเรียนว่า -----

เป็นไปตามที่ท่านอลงกรณ์ได้พูดไว้ว่าเราไม่ได้มีการตกลงว่าจะมีการเป็นกรรมาธิการร่วม แต่ถ้าเป็นไปได้ก็จะเป็นเรื่องดี ประเด็นที่สำคัญก็คือผมเชื่อว่าใน พ.ร.บ. ทั้ง ๒ ฉบับนี้มีอยู่ส่วนหนึ่งที่เขียนชัดมากแล้วก็เป็นที่ไปตามรัฐธรรมนูญ ก็คือว่าในการเขียนทั้งแผนและยุทธศาสตร์ให้พิจารณาข้อเสนอหรือความเห็น หรือรายงานของ สปท. คือกำหนดไว้ชัดมาก โดยเฉพาะในเรื่องยุทธศาสตร์แล้วก็เรื่องแผน และยุทธศาสตร์ก็มีการคลี่คลายมากจากที่เราเริ่มตีไปแล้วเดิมว่าจะเป็นแผน ๒๐ ปี และตอนหลังมีการกำหนดเป็น ๕ ปี ๕ ปีแล้วปรับได้ และถ้ามีสถานการณ์พิเศษให้ใช้สภาเป็นคนปรับ และปรับได้ ผมปรับได้เพราะตอนนั้นผมต่อต้านมาก ถ้ามีระยะยาว ๒๐ ปีผมปรับไม่ได้ แต่ตอนนี้ปรับแล้ว ประเด็นก็คือว่างานของ สปท. ขณะนี้ที่เราคุยกันในคณะกรรมการว่าริบด่วนที่จะต้องเสนอ เพราะว่าถ้าไม่ใช่ใน ๒๗ รายการนั้นมันอาจจะไม่เข้าในระบบ แต่ถ้าหากว่าเราได้เสนอผ่านไปแล้วไม่ว่าจะอย่างไรก็เป็นความเห็นของ สปท. ที่ผ่านที่ประชุมแล้วก็สามารถจะเกี่ยวข้องกับทั้ง ๒ ฉบับนั้นก็ถือว่าการปฏิรูปก็ดี แล้วก็เรื่องยุทธศาสตร์ก็ดี และที่สำคัญจะมีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเป็น ๑๒ คณะอย่างที่ว่า การศึกษามีอยู่แล้วเพราะว่ากำหนดไว้แล้ว ดำรงมีอยู่แล้ว ที่เหลือความเห็นผม ผมคงไม่เข้าไปอยู่ในระบบนี้อยู่แล้ว แต่ว่าการที่เราดำเนินการไปตรงนี้จะมีการตั้งคณะกรรมการ ๑๔ คนตามแผนซึ่งผมคิดว่าเขาไม่เปลี่ยนในนั้นอาจจะต้องมีจาก สปท. เข้าไปเป็นเพื่อต่อเนื่องการปฏิรูปตามมาตรา ๒๕๗ มาตรา ๒๕๘ ก็คิดว่าจะเป็นเรื่องดี ถ้าหากว่าเราจะได้รับทำทั้งหมดคือไม่รู้ว่าจะเป็นอย่างไร แต่เคยกระตุ่นไว้ก่อนเหมือนอย่างที่ท่านดุสิตได้พูดว่าอยากจะให้เร่งรีบกัน เพราะไม่อย่างนั้นงานของเราคือได้เท่าไรเราก็เอาในเวลาที่เหลืออยู่ กราบเรียนด้วยความเคารพครับ ขอพระคุณครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ขอพระคุณค่ะ ดิฉันได้บันทึกไว้แล้วนะคะ เชิญท่านเฉลิมชัยค่ะ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : ขออนุญาตท่านประธานครับ เนื่องจากเวลายังมีเหลือก็ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ผมคิดว่าเรื่องที่ว่าจะเสนอตัวแทนเข้าไปเป็นกรรมาธิการวิสามัญ ผมก็คิดมาตลอดว่ารูปแบบควรจะเป็นอย่างไร ทีนี้ถ้าจะมีการประชุมของ สนช. วันพฤหัสบดีนี้ และท่านรองประธาน ขอภัยที่เอ่ยนามท่านนะครับ ท่านอลงกรณ์

๑๒๗

สปท. ๙/๒๕๖๐

จีรณัฐ ๖๔/๒

ท่านบอกว่าจะมีการประชุมวิป (Whip) ในเช้าวันนั้นเวลานั้นก็จะคาบเกี่ยวกัน ด้วยความเห็น ส่วนตัวนะครับ ผมว่ารูปแบบควรจะเป็นอีกรูปแบบหนึ่งว่าวันนี้ไหน ๆ เราก็มีประชุม สปท. แล้ว ให้เราเห็นหน้าเห็นตาตัวแทนเราที่จะเข้าไปเป็นกรรมาธิการวิสามัญเสียวันนั้น จะไม่ดีกว่าหรือที่จะไปหาประชุมเล็กหรือยัง จะถึงวาระที่จะเสนอหรือยัง เสนอชื่อไปเลยไหม โดยความเห็นส่วนตัวนะครับ ซึ่งท่านรองประธานรองลงมามีโอกาสอาจจะไม่เห็นด้วย บังเอิญ ผมเห็นท่านยังอยู่ที่ห้องประชุมแห่งนี้ ขอภัยที่เอ่ยนามท่าน เนื่องจากท่านเป็น ประธานคณะกรรมการชุดนี้ในการพิจารณาเตรียมการ ตอนนั้นเราช่วยกันร่างกฎหมาย แผนและขั้นตอนนี้ขึ้นมา ท่านอาจจะถอนตัวนะครับ แต่ผมขออนุญาตในห้องประชุม แห่งนี้ว่าผมขอเกริ่นกล่าวนำท่านยังอยู่ที่ห้องประชุมว่าอยากจะให้ท่านไปเป็นตัวแทนของ สปท. ในคณะกรรมาธิการวิสามัญครั้งนั้น ๆ ถ้าท่านจะกรุณา แต่ถ้าท่านถอนตัวก็โอเค (Okay) ก็กลับไปในหลักการแรกคือให้บริฟ (Brief) วันนั้น เช้าวันพฤหัสบดีนั้นละครับ ที่ สนช. เขาเข้าประชุมกัน ท่านก็เสนอใครเข้ามา วันนี้เราจะได้เห็นหน้าเห็นตาตัวแทนของ สปท. ที่จะเข้าไปเป็นกรรมาธิการวิสามัญในการพิจารณากฎหมาย ซึ่งผมถือว่าเป็นเกียรติอย่างยิ่ง แล้วก็ก็เป็นกฎหมายที่มีความสำคัญมาก ผมขออนุญาตท่านยังอยู่ที่ห้องประชุม ถ้าท่านจะกรุณารับ ที่จะเป็นตัวแทนของ สปท. หรือสมาชิกท่านอื่นเห็นอย่างไรก็สุดแท้แต่ ขอขอบคุณครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เชิญท่านวันชัยค่ะ

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สปท. วันชัย สอนศิริ ท่านประธานครับ เนื่องจากว่ามีเวลาพอสมควร เพราะฉะนั้นการหารือในเรื่องนี้จึงเป็น ประโยชน์อย่างยิ่ง แล้วก็กราบขอภัยเพื่อนสมาชิกที่อาจจะเกรงว่าเลิกประชุมแล้ว ยังจะพูดอะไรกันต่อ ขอภัยจริง ๆ ครับ ท่านประธานครับ เมื่อสักครู่นี้ฟังเพื่อนสมาชิก หลายท่านพูดประเด็นเรื่องแผนและขั้นตอน ขอภัยเอ่ยนามท่านดุสิต -----

๑๒๘

สปท. ๙/๒๕๖๐

พัชรี ๖๕/๑

รวมทั้งผมเองก็ได้อ่านกฎหมายพอสมควร นั้นแปลว่าต่อไปนี่มีการแปลงร่างของการปฏิรูปบ้านนี้เมืองนี้เป็น ๓ รูปแบบด้วยกันท่านประธาน เดิมจาก สปช. แปลงร่างมาเป็น สปท. และต่อไปนี่กำลังจะแปลงร่างของ สปท. ไปเป็นคณะกรรมการปฏิรูปใน พ.ร.บ. ว่าด้วยแผนและขั้นตอนการปฏิรูป คณะกรรมการชุดนี้จึงมีความสำคัญรับท่านประธาน นั้นหมายความว่าตลอดระยะเวลา ๕ ปีนี้ คนที่จะเปลี่ยนประเทศนี้ จะปฏิรูปประเทศนี้ รวมทั้งเรื่องของตำรวจด้วย ซึ่งเขาเขียนไว้ชัดเจนว่าเรื่องใดควรทำเสร็จในระยะเวลาเท่าใดตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด คณะกรรมการปฏิรูปจะมีส่วนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขประเทศนี้ในประเด็นต่าง ๆ ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดแปลงร่างมาเป็น พ.ร.บ. แผนและขั้นตอน ๑๑ ด้านครับ ท่านประธาน ใน ๑๑ ด้านนั้นมีคณะกรรมการซึ่งเป็นประธานด้านละ ๑ คน และกรรมการอีก ๑๔ คน ผมคิดรวม ๆ แล้วน่าจะมีสมาชิกหรือคณะกรรมการในคณะกรรมการปฏิรูป รวมแล้ว ๑๖๕ คน อย่างที่ผมกราบเรียนแล้วว่าใน ๑๖๕ คนซึ่งจะต้องเป็นคณะกรรมการในการดำเนินการเรื่องการปฏิรูป กฎหมายเขียนไว้ชัด เอามาจากไหนครับ เอามาจากที่รัฐธรรมนูญกำหนด เอามาจาก พ.ร.บ. ที่กำหนดไว้ว่าให้เอามาจาก สปช. สปท. ที่ทำและดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผล รัฐบาลต้องดำเนินการตามที่คณะกรรมการปฏิรูปเสนอ รวมทั้ง ส.ว. ก็มีส่วนในการช่วยกันกำกับดูแลผลักดันให้เกิดการปฏิรูปสัมฤทธิ์ผล เพราะฉะนั้นคณะกรรมการชุดนี้จึงมีส่วนสำคัญอย่างมาก และผมมีความเชื่อว่าท่านสมาชิก สปช. สปท. รวมทั้งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถจากที่ทำงานเรื่องนี้ในที่นี้ เผลอ ๆ อาจจะต้องไปเป็นคณะกรรมการใน ๑๖๕ คน เพราะเป็นการตั้งโดยคณะรัฐมนตรี และถามว่าบุคคลเหล่านี้จะมาจากไหนครับ แน่แน่นอนก็คงต้องเป็นบุคคลซึ่งกฎหมายกำหนดว่ามาจากภาคีรัฐส่วนหนึ่ง ภาคเอกชนส่วนหนึ่ง ภาคประชาสังคมส่วนหนึ่ง นั้นแปลว่าหลากหลายทั้งหมด มาทั้ง สปช. สปท. และส่วนอื่น ๆ อีก สิ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธานในระยะเวลาที่เหลือ ถ้าคณะกรรมการปฏิรูปชุดต่อไปตามกฎหมายที่ว่านี้จะไปหยิบเรื่องที่เราเสนอมาแต่ละเรื่อง แต่เราทำไว้ก็สามารถค้นได้ หาได้ แต่เราเหลือเวลาเพียงประมาณสัก ๒-๓ เดือนครับ ท่านประธาน กฎหมายนี้ ๒๐ กว่ามาตรา ผ่านวาระแรกวันที่ ๒๐ ใช้เวลาดังกรรมาธิการพิจารณาแปรญัตติรวมทั้งพิจารณาไม่เกิน ๓๐ วัน จากนั้นผมว่า ๖๐ วัน ๙๐ วันเสร็จ ชุดนี้ก็สลายไป แปลงร่างไปตรงนั้น คณะรัฐมนตรีต้องตั้งภายใน ๑๕ วัน -----

- ๖๖/๑

ประเด็นที่สำคัญที่ท่านดุสิตพูดไว้ขออภัยที่เอ่ยนาม ผมว่าเวลาที่เราเหลืออยู่ประมาณ ๒ เดือน ๓ เดือน เราจะทำรายงาน ทำสรุปเรื่อง หรือประเด็นอันสำคัญเพื่อเพราะเขาเขียนไว้ชัดว่าต้องเอาจาก สปช. สปท. เราจะมีส่วนใดที่ทำงานตรงนี้ไว้เพื่อรองรับการทำงานของ คณะกรรมการปฏิรูปชุดนั้น แปลว่าหยิบมาก็ดู หยิบมาก็ง่าย ดูก็รู้เรื่อง แล้วก็เข้าใจ แล้วก็ สามารถเอาไปขับเคลื่อนได้ต่อไปเลย และติดอยู่ประเด็นไหน เสนอไปแล้วอย่างไร มีอะไร ที่เป็นข้อที่ไม่สามารถทำได้ ทำไม่ได้ ซึ่งผมก็ไม่ทราบเหมือนกันว่าแต่ละเรื่องทั้งหมด มีรายละเอียดอย่างไรว่านี่อยู่แล้ว ถ้าเราจะทำเป็นเล่ม เป็นเรื่อง รวมถึงปัญหา ตลอดจน อุปสรรคหรือความสำเร็จก็จะเป็นเรื่องดีมาก แปลว่าง่ายมากต่อคณะกรรมการปฏิรูป ชุดต่อไป จึงกราบเรียนต่อท่านประธานด้วยความเคารพครับ เพราะเวลาบางท่านอาจจะได้ ไปเป็นคณะกรรมการปฏิรูปหยิบปั๊บ ตอบปั๊บ เดินเรื่อง เดินเครื่อง เพราะทุก ๓ เดือน ต้องรายงานต่อรัฐสภาด้วยว่าแต่ละเรื่องนั้นท่านปฏิรูปอะไรเป็นอย่างไร ทั้งรัฐธรรมนูญ ก็กำหนด กฎหมายก็กำหนด เรื่องต่อไปนี้จะมีความสำคัญและเป็นประวัติศาสตร์ว่า สภาปฏิรูป สภาขับเคลื่อนเขาได้ทำไว้แล้วมาสำเร็จในคณะกรรมการปฏิรูป ก็กราบเรียนมา ด้วยความเคารพท่านประธานครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ ท่านรองกรณบอกว่าจะทำ เชิญท่านรองกรณค่ะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : กราบเรียนท่านประธานครับ ข้อเสนอท่านวันชัยดีมาก เนื่องจากท่านเป็น อดีต สปช. แล้วตอนที่ สปช. หมดยวาระ แต่ก่อนหมดยวาระนี้ วันที่ ๑๓ สิงหาคม ปี ๒๕๕๘ เราได้จัดทำรายงานสำคัญอยู่ ๓ ชุดด้วยกัน ชุดที่ ๑ คือชุดที่เป็นพิมพ์เขียวปฏิรูปประเทศ ก็คือการรวม ๓๗ วาระ แล้วก็มี ๑๐๐ กว่าเรื่อง แต่ละคณะกรรมการจะเข้าไป ๑ เล่ม ๒ เล่ม หรือ ๓ เล่มก็แล้วแต่ ตามเนื้อหาของผลการรายงานในแต่ละคณะ ยกตัวอย่างเช่น กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปสื่อสารมวลชนเขาก็จะทำเรื่องการปฏิรูปสื่อสารมวลชน ไว้ ๑ เล่ม ยกตัวอย่างระบุเลยว่าเป็นวาระปฏิรูปที่ ๑๗ การปฏิรูปสื่อสารมวลชน แล้วในนั้นมี ๓ เรื่อง ๑ ๒ ๓ เพราะฉะนั้นถ้าท่านสมาชิกจำได้ในช่วงเดือนแรก ๆ ของ สปท. ที่เราประชุม ทางสภาก็ได้เชิญอดีตประธานกรรมการของแต่ละคณะของ สปช. ได้มานำเสนอสรุปว่า

ได้ศึกษารายงานปฏิรูปแต่ละวาระ แต่ละด้าน แต่ละเรื่องเป็นอย่างไร แล้วก็ยังมีหนังสือที่เป็นกล่องใหญ่ ๆ นั้นละครับ รวมบรรจุไว้ให้สมาชิกได้กลับไปอ่าน นั่นคือรูปแบบที่ท่านวันชัยได้เสนอมา ซึ่งผมคิดว่าเมื่อ สปท. สานต่อจากทาง สปช. แล้ว แล้วเราทำงานมาปีเศษใกล้จะครบวาระ ขณะนี้มีอยู่ที่เราส่งไปเข้าใจว่า ๑๔๖ เรื่องด้วยกันทั้งรายงานปฏิรูปแล้วก็ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูป แต่ละคณะก็สมควรที่จะต้องจัดทำเป็นรูปเล่มเพื่อส่งมอบต่อให้ใคร ก็คือกรรมการปฏิรูปประเทศ ดังนั้นก็จะเป็นการส่งไม้ต่อที่เห็นถึงพัฒนาการของการปฏิรูปทั้งเชิงการศึกษา แล้วก็ในเรื่องของรายละเอียดของการปฏิบัติการในเรื่องของการปฏิรูป สมัย สปช. นั้นะครับ ตอนนั้นเราเริ่มต้นด้วยการวางความคิดก่อนหรือว่าคอนเซปชวลดีไซน์ (Conceptual Design) คือความคิดรวบยอดก่อนจะปฏิรูปเรื่องอะไรใน ๑๑ ด้านไปคิดกันมาก่อน แล้วก็มาเสนอในฟลอร์ (Floor) ใหญ่ อันนี้ก็จะได้คอนเซปชวลดีไซน์ (Conceptual Design) ของการปฏิรูปแต่ละด้าน -----

๑๓๑

สปท. ๙/๒๕๖๐

กมธ. มาศ ๖๗/๑

พร้อมกันนั้นก็ให้ทำภาพอนาคตด้วย ซึ่งก็ได้ดอกเตอร์สุวิทย์ เมษินทรีย์ เป็นรัฐมนตรีปัจจุบัน และเป็นเลขานุการ ป.ย.ป. ตอนนั้นก็เป็นประธานคณะกรรมการจัดทำรายงานเรื่องออกแบบอนาคตประเทศไทย ก็คล้าย ๆ ยุทธศาสตร์ชาติ มองประเทศในอนาคตยาวไกลออกไป ๒๐ ปีเหมือนกัน ชุดที่ ๒ ที่เราก็คือชุดสังเคราะห์ภาพรวมการปฏิรูป อันนี้ก็ให้ดอกเตอร์สีลาภรณ์ นาคทรพรพ ตอนนั้นก็มาเป็น ๑ ในประธานอนุกรรมการของกรรมการเตรียมการปฏิรูปของ ป.ย.ป. ท่านจัดทำชุดที่สำคัญมากชุดที่ ๒ คือสังเคราะห์ภาพรวมการปฏิรูป ก็คือประมวลภาพทั้งหมดของการทำงาน สปช. ในทุกด้านเลย และมาทำเป็นรายงาน ๑ เล่ม ส่วนชุดที่ ๓ คือแต่ละคณะทำ เพราะฉะนั้นวาระที่ ๑-๓๗ จะมี ๓๗ เล่มด้วยกัน บวกด้วยรายงานออกแบบอนาคตประเทศไทยซึ่งเหมือนเป็นไทยแลนด์วิชัน (Thailand Vision) แล้วอีกเล่มก็คือเล่มสังเคราะห์การปฏิรูปประเทศไทย ก็คือผนวกเอาทั้ง ๓๗ วาระใน ๑๑ ด้านที่ทำงานกันมา มารวมให้เป็น ๑ เล่ม รวมทั้งหมดก็คือหนังสือ ๓ ชุดด้วยกัน แต่มีทั้งหมด ๓๙ เล่ม ซึ่งตอนนั้นผมก็ได้กราบเรียนท่านประธานศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ทินพันธุ์ นาคะตะ ว่าตรงนี้จะประโยชน์มาก ก็ขออนุญาตตอนที่มารายงานตัว มาประชุมกันนัดแรก ๆ เลย ก็ขอมอบให้ไป ท่านสมาชิก สปท. ก็จะได้รับไป ๒. ก็คือว่าเชิญประธานกรรมาธิการมา แล้วก็เชิญท่านผู้จัดทำเล่มออกแบบอนาคตประเทศไทย คือดอกเตอร์สุวิทย์ เมษินทรีย์ แล้วท่านที่ทำเรื่องของสังเคราะห์การปฏิรูปคือดอกเตอร์สีลาภรณ์มานำเสนอ ถ้าท่านจำได้นะครับ ในช่วงเข้าใจว่าจะเป็นเดือนพฤศจิกายน เดือนธันวาคม หลังจากนั้นได้ภาพรวมแล้วเราก็ประชุม ถ้าจำไม่ผิดระหว่างวันที่ ๒๒-๒๓ ธันวาคม หรืออย่างไร วันที่ ๒๒ วันที่ ๒๓ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ที่เรามีการประชุมหลังจากฟังงานของ สปช. มาแล้วก็ประชุมกันแล้วก็มานำเสนอในแต่ละด้าน แล้วก็มีการ สปท. โดยรวมว่าเอาตามที่ทางกรรมาธิการแต่ละคณะ สปท. ของเราวางแนวทาง อันนั้นก็เป็นตัวหลักของการทำงานของเราตั้งแต่เดือนธันวาคม ปี ๒๕๕๘ จนกระทั่งมาถึงช่วงโค้งสุดท้าย ผมคิดว่าที่ท่านวันชัยเสนอ ถ้ามีสัก ๒ ชุดนะครับ คือท่านหนึ่งก็รับไปทำตัวสังเคราะห์ สังเคราะห์ภาพรวมให้ร้อยเรียงถึงกันหมดใน ๑๑ ด้าน แล้วก็ ๑๔๖ เรื่องในกรอบ ๓๗ วาระที่เราสานต่องานมา ๒. ก็คือชุดที่เป็นชุดรายงานรวมผลสรุปในเล่มที่ ๓ ของเรา แล้วชุดที่ ๓ ก็คือแต่ละคณะจัดทำ อาจจะมีเพิ่มเติมคือ

๑๓๒

สปท. ๘/๒๕๖๐

กมธ.มาตรา ๖๗/๒

ชุดที่เป็นกรรมาธิการชุดพิเศษต่าง ๆ เช่นกรณีเรื่องของความปลอดภัยทางถนน หรือว่าชุดทางด้าน ๒ ๓ ๔ ๕ ก็แล้วแต่ รวบรวมเสร็จก็ส่งมอบต่อไป ซึ่งจะทำให้เห็นว่าการปฏิรูปของเราทำอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ เป็นขั้นตอน แล้วจะเป็นประโยชน์ต่อการสืบค้นหลักฐาน ข้อมูล แนวคิด แล้วก็การสานต่อไปสู่ทางปฏิบัติ เพราะว่าเวลาที่เลือกตั้งแล้วรัฐบาลจะต้องรายงานความคืบหน้าการปฏิรูปประเทศทุก ๓ เดือนต่อรัฐสภา โดยที่จะมีกรรมการปฏิรูปประเทศ แล้วก็มีการยุทธศาสตร์ชาติที่จะทำหน้าที่เหมือนแฟดอิน-จัน คอยดูว่าการดำเนินงานที่ทางรัฐบาลรายงานมันใช่หรือเปล่า แต่ละครกระทรวงดำเนินการปฏิรูปไป มันถูกทิศ ถูกทาง ถูกแนวหรือไม่ที่ยุทธศาสตร์ชาติกำหนดเป้าหมายไว้และมีแผนปฏิรูปแต่ละเรื่องไว้ ถ้าเห็นว่าไม่เป็นเช่นนั้นก็จะได้ดำเนินการในกระบวนการของการที่จะมีสภาพบังคับบางประการเพื่อให้รัฐบาลได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หรือดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูป เพราะฉะนั้นหลักฐาน ข้อมูล เอกสาร ผมคิดว่าสำคัญมาก และจะเป็นประโยชน์ ไม่ใช่แต่เฉพาะในส่วนของรัฐบาลหรือรัฐสภาเท่านั้น -----

- ๖๘/๑

๑๓๓

สปท. ๙/๒๕๖๐

สายชล ๖๘/๑

แต่สาธารณชนก็ควรได้รับรู้ว่าเป็นการปฏิรูปประเทศของเราซึ่งทุกคนเป็นเจ้าของ เห็นด้วย สนับสนุน แล้วเราก็ไปหาหรือในวิป (Whip) ของเราดูว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไปนะครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบคุณค่ะ เรียนเพิ่มเติมว่าใน ๑๔๖ เรื่อง รายงานที่เราทำเสร็จไปแล้ว ผ่านสภาไปแล้ว เราจัดเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มแรก คืออยู่ใน ๓๗ วาระของ สปช. อีกกลุ่มหนึ่ง เป็นเรื่องใหม่ที่เสนอเอง เพราะฉะนั้นเวลาเราโยงเราจะสามารถโยงได้อย่างที่ท่านรองประธานอลงกรณ์ว่าเพราะเรายังทำงานสืบสานต่อจาก สปช. มา มีสมาชิกท่านใด จะอภิปรายอีกไหมคะ นับว่าเป็นช่วงเวลาที่เป็ประโยชน์อย่างยิ่ง ดิฉันขอขอบพระคุณสมาชิกทุกท่านที่กรุณาสละเวลาและให้ความสนใจกับวาระนี้เป็นอย่างมาก และปิดประชุมค่ะ สวัสดีค่ะ

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๑๒ นาฬิกา

การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๙/๒๕๖๐

วันอังคารที่ ๑๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา นายประสิทธิ์ อนันตวิรุฬห์ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
นางนารีนารถ เหนียวรักษ์ ผู้อำนวยการสำนักgrayงาน
การประชุมและชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางสติมา จันทร์ไพจิตร ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๔
นางสาวกมลธำมาศ ทังสุฤติ ศิริสัมพันธ์ เจ้าพนักงานชวเลขระดับอาวุโส

ผู้จัดรายงานการประชุม

นางเพทาย เรือนเรือง นางกัลยานี สีอ้วน
นางสาวนิษา สิริจารุชัย นางสาววัชรีย์ อนุเอียร
นางสาวกุลนิษฐ์ พัฒนประเสริฐ นางสาวเบญจมาภรณ์ รงค์ทอง
นายณัฐวัฒน์ ศิระชัยพงศ์ นางสาวบุศยรินทร์ ตันติจารุโรจน์
นางสาวสุริตา แก้วนิล นางสาวกมลทิพย์ เอี่ยมจำรัส
นางจิรนุช มานะกอบการ นางสาวพัชรี ไซคำพา
นางสาวรัชนิพร มณีนิล นางสาวกมลธำมาศ ทังสุฤติ ศิริสัมพันธ์
นางสาวสายชล ไทยรวมมิตร นางดวงใจ มั่นคงดี

ผู้ควบคุมระบบสนับสนุนการจัดทำรายงานการประชุม

นางวันทนา วงษ์ชมพู นางสาววิชชุดา ธรรมรักษ์

กลุ่มงานชวเลข ๔

สำนักgrayงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก
 รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 ครั้งที่ ๙/๒๕๖๐
 วันอังคารที่ ๑๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐
 โดยคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามนโยบายรัฐบาล
 ในคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
กกต.	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	
กขร.	คณะกรรมการขับเคลื่อนเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล	
กทม.	กรุงเทพมหานคร	
กรม.	คณะรัฐมนตรี	
คสช.	คณะรักษาความสงบแห่งชาติ	
ตม.	ตรวจคนเข้าเมือง	
ป.ย.ป.	คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง	
ผบช. สตม.	ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง	
ผอ.กอ.รมน.ภาค ๔	ผู้อำนวยการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔	
พ.ร.บ.	พระราชบัญญัติ	
พม.	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
รพ.สต.	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	
ศพอส.	ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ	เว็บไซต์ กรมกิจการผู้สูงอายุ http://www.olderfund.dop.go.th/download/view/128
ส.ว.	สมาชิกวุฒิสภา	
สนช.	สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
สปช.	สภาปฏิรูปแห่งชาติ	
สปท.	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	
สปป.ลาว	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	
สปสช.	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	
สวทช.	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	
สสส.	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
อบจ.	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	
อบต.	องค์การบริหารส่วนตำบล	
อปท.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
อสม.	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	
AEC	ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) คือการรวมตัวของชาติในอาเซียน (ASEAN) ๑๐ ประเทศ ได้แก่ ไทย พม่า ลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา บรูไน เพื่อที่จะให้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน	www.thai-aec.com
IUU	การทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing : IUU)	เว็บไซต์ กรมประมง
MOU	เอกสารหรือหนังสือที่เก็บบันทึกข้อตกลงความเข้าใจที่ตรงกัน หรือข้อตกลงที่จะร่วมมือระหว่างสองฝ่าย (Memorandum of Understanding : MOU)	
UN	สหประชาชาติ (United Nations : UN)	
WHO	องค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO)	

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ตรวจแล้ว เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ และสภาได้มีมติรับรองรายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๐ วันอังคารที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๐ ในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

จึงขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๓๔

ร้อยเอก

(ทินพันธุ์ นาคะตะ)

ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สำนักกรายงานการประชุมและตัวเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม